Imm. Concept.
Aq-6
CAOUSOU
EG. TOLOS. S. J.
AQ 11

D 95

S. MARIE TOLOSANE

B. M.

Præpoſito Domus Profeſ. To…

CONSTITVTIONES SOCIETATIS IESV.

Cum earum Declarationibus.

ROMÆ,
In Collegio Romano eiuſdem Societatis.
Anno Domini M.DC.XV.

SVPERIORVM PERMISSV.

1615

GREGORIVS XIII. Inſtitutum Societatis à Paulo III. & Iulio etiam III. confirmatum, & à Paulo IV. diligentiſsime examinatum, nec non & à Concilio Tridentino commendatum non modo refert, ſed ipſe etiam illud atque Conſtitutiones, & Statuta approbat, & confirmat in hæc verba.

MOTV PROPRIO, certaque ſcientia noſtra & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile huiuſmodi inſtitutum, ac prædicta, ceteraque omnia dictæ Societatis Priuilegia, Facultates, exemptiones, immunitates, gratias & indulta tam a prædictis, quam alijs prædeceſſoribus noſtris, & etiam à nobis conceſſa; Conſtitutiones quoque & Statuta qualiacunque ſint, ea omnia, ac ſi ad verbum præſentibus inſererentur, pro expreſſis habentes, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus & confirmamus, ſupplentes omnes iuris & facti defectus, ſi qui interuenerint in prædictis Conſtitutionibus & Statutis, &c. In litteris Apoſtolicis, datis Calendis Februarij Anno Incarnationis Dominicæ. M. D. LXXXII.

Idem Inſtitutum atque Conſtitutiones & Statuta approbauit & confirmauit fel. rec. Gregor. XIV. in ſua Conſtitutione quarto Calendas Iulij. Anno Domini M. D. XCI. Et nunc poſtremo S. D. N. Paulus Papa V. eandem gratiam benigniſsime conceſſit, vt in ampliſſimis litteris apparet pridie nonas Septembris datis anno ab orbe redempto M. DC. VI.

PRIMVM AC GENERALE EXAMEN

IIS OMNIBVS, QVI IN SOCIETATEM
A IESV admitti petent, † proponendum.

DE INSTITVTO SOCIETATIS IESV, & varietate perſonarum, quæ in ipſa ſunt. Cap. I.

1 HÆC minima Congregatio, quæ à Sede Apoſtolica prima ſui inſtitutione Societas IESV nominata eſt, primum fuit approbata per felicis memoriæ Paulum Papam III. anno

DECLARATIONES in Examen.

IN CAP. I.

A ¶ HOC [a] examen vt plurimũ omnibus proponi ſolet, poſtquam in Domum primæ Probationis ingrediuntur. Si tamen in aliquo particulari dictaret ratio aliud examen breuius eſſe proponendum, aut hoc ipſum relinquendũ, vt legatur, nullo poſtulato reſponſo ad ea, quæ continet, vel ſi ſatis alioqui notus eſt, qui ingreditur; non neceſſe erit iuxta hoc examen procedere. Id tamen ille, [b] cui examinandi munus committitur, cum Superiore conferat, & eius iudicium ſequatur. [c] Ante autem quam Domi recipiantur, fere ſemper de quibuſdam rebus maioris momenti, præſertim de ijs, quæ ſolent excludere, examinari eos oportebit.

[a] P.1.c.1. D. & c.4. §.5. & E.

[b] P.1.c.1. §.3.

[c] P.1.c.1. D. & c.4. D.

no 1540. & per eundem poſtmodum 1543. confirmata, ac rurſus per Iulium III. illius ſucceſſorem anno 1550. Vt interim omittantur diuerſæ litteræ Apoſtolicæ, in quibus de ea ſermo habetur, & ei variæ facultates (ſuppoſita magna approbatione, & confirmatione) conceduntur.

a P.1.c.2. §.8.& c.3. §.1.& p.3 c.1.§.9.& p.4.proœ. & c.12.§. 1.& p.6. c.3.§.4.& p.7.c.1.§. 1.& p.10. §.2.

2 [a] Finis huius Societatis eſt non ſolum ſaluti, & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare, ſed cùm eadem impenſe in ſalutem, & perfectionem proximorum incumbere.

b P.5.c.3. §.3.& 6. & c.4.§.2. & 3.& p.6 c.1.& 2.

c P.6.c.2. §.2.5.6. 11.& 12.

d Inf. c.4. §.27.& p. 4.c.7.§.3. & c.15.§. 4.& c.17. F. & p.6. c.2.§.7.& G. & p.7. c.4.§.4.& B.& p.10. §.5.

3 Ad hunc finem melius conſequendum, [b] tria Vota in ea, Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis emittuntur; [c] ſic Paupertatem accipiendo, vt nec velit, nec poſſit reditus vllos ad ſuam ſuſtentationem, nec ad quiduis aliud habere. Quod non tantum in particulari de vnoquoque, ſed etiam de Eccleſijs & Domibus Societatis profeſſæ eſt intelligendum: [d] Nec etiam (quamuis alijs ſit licitum) pro Miſſarum ſacrificijs, vel Prædicationibus, vel Lectionibus, vel vllius ſacramenti admiſtratione, vel quouis alio pio officio ex ijs, quæ iuxta ſuum Inſtitutum Societas poteſt exercere, ſtipendium vllum, vel eleemoſynam, quæ ad compenſationem huiuſmodi miniſteriorum dari ſolent, ab alio, quàm à Deo (ob cuius obſequium omnia pure facere debent) poſſunt admittere.

4 E [e] quamuis habeat Societas Collegia, & † Domos Probationis, reditibus dotatas B

B ¶ Huiuſmodi Domus Probationis velut membra ſunt Collegiorum, [f] vbi admitti, & probari ad tem-

e P.6.c.2. A.

f P.1.c.4. §.6.& p.4 c.2.D.

ſtatas ad Scholaſticorum ſuſtentationem, antequam in Societatem Profeſſam, vel eius Domos recipiantur: [a] non poſſunt tamen huiuſmodi reditus in vſum alium, iuxta Litteras Apoſtolicas in Conſtitutionibus declaratas, expendi: nec Domus Profeſſorum, nec aliquis eorum, aut etiam Coadiutorum, eiſdem vti poterit.

tempus ſolent, qui poſtmodum in Collegijs ſunt conſtituendi.

[a] P.4.c.2. §.5. & c. 10 §.1.& p.6.c.2.§. 3 & p.9.c. 3.§. 8. & c.4.§.7.& p.10. §.4.

5 [b] Profeſſa itidem Societas, præter tria Vota dicta, Votum facit expreſſum Summo Pontifici, vt Vicario, qui nunc eſt, vel pro tempore fuerit, Chriſti Domini Noſtri; nimirum ad proficiſcendum ſine excuſatione, [c] non petito viatico, quocunque gentium eius Sanctitas iuſſerit, inter fideles, vel infideles, ad res, quæ ad diuinum cultum, & religionis Chriſtianæ bonum ſpectant.

[b] P.5.c.3. §.3. & C. & p.7.c.1. §.1.& B.

[c] P.6.c.2. §.13.& I. & p.7.c.1 §. 3.

6 Ceterum ratio viuendi in exterioribus iuſtas ob cauſas, maius Dei obſequium ſemper intuendo, [d] communis eſt: nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione ſubeundas habet; ſed illas aſſumere quiuis poterit, quæ ſibi videbuntur C ([e] cum † approbatione Superioris) ad maiorem ſui ſpiritus profectum conuenire; & [f] quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

[d] P.6.c.2. §. 15. & 16.

C ¶ *Hoc Superiori iudicandum relinquetur. Ille autem vices ſuas Confeſſario, vel alijs, quando expedire cenſuerit, poterit delegare.*

[e] P.3.c.1. §.12.& p. 6.c.3. §.1.

[f] Inf. c.4. §.33. & p. 3.c.1.§.15

[a] Perſonarum autem, quæ admittuntur in hanc Societem generaliter ſumptam, † quatuor ſunt claſſes', ſi finem, quem ipſa ſpectat, intueamur: [c] tametſi omnes, qui ingrediuntur, quod ad ipſos attinet, quartæ claſſis eſſe debent, de qua dicetur. 7 C D

[d] In primis aliqui admittuntur, vt Profeſſionē in Societate quatuor ſolemnibus Votis (vt dictum eſt) emiſſis, faciant; peractis prius experimentis & Probationibus debitis: & hos ſufficienter in [e] litteris eruditos (vt in Conſtitutionibus poſtmodum dicetur) & in vita, [f] ac moribus diu (quemadmodum hæc vocatio exigit) probatos, & omnes ante Profeſſionem Sacerdotes eſſe oportet. 8

[g] Secundæ claſſis ſunt, qui in Coadiutores ad diuinum ſeruitium, & Societatis auxilium in rebus ſpiritualibus, vel temporalibus admittuntur. & ij quidem poſt experimenta & Probationes, Vota ſimplicia Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis (omiſſo quarto ad Summum Pontificem pertinente, & alio quouis ſolemni) debent emittere. [h] qui ſua ſorte contenti eſſe debent, intelligentes, eos in conſpectu Creatoris & Domini Noſtri magis mereri, qui maiori charitate ſe impendunt auxilio & obſequio omnium, ex amore diuinæ maieſtatis, ſiue in rebus altioribus, ſiue in alijs inferioribus & humilioribus. 9

D ¶ Præter hæc quatuor genera perſonarum, nonnulli ad [b] ſolemnem Profeſſionem trium Votorum tantum, iuxta litteras Apoſtolicas Iulij Tertij admittuntur.

E ¶ Quam-

[a] P.5.c.1. A.
[b] P.5.c.2. §.3. & c.3 §.5. & 6.
[c] Inf. §.11 & c.4. §.17. & c.5. §.8.
[d] P.5.c.3. §.1.2. & 3
[e] P.5.c.2. §.2.
[f] P.5.c.2. §.1. & p.10. §.7.
[g] Inf. c.6. §.1.2.3. & 8. & p.5. c.4. §.1.2. & 3.
[h] Inf. c.6. §.5. & 6. & p.1. c.2. §.2. & p.5. c.4. §.5.

Tertiæ

10 [a] Tertiæ claſſis ſunt, qui in Scholaſticos admittuntur, ſi ingenio, & reliquis dotibus ad ſtudia conuenientibus præditi inueniantur, vt [b] poſtquam docti euaſerint, [c] in Societatem ingredi, & Profeſſi, vel Coadiutores (prout iudicabitur expedire) eſſe valeant. Hi [d] autem, vt Scholaſtici Societatis approbati cenſeantur, poſt experimenta, & Probationes, eadem [e] tria vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, cum promiſſione ingrediendi Societatem in altero prius dictorum modorum (vt in Conſtitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.

11 [f] Quartæ claſſis ſunt, qui indeterminate ad id admittuntur, ad quod idonei eſſe, temporis ſucceſſu inuenientur; nondum ſtatuente Societate ad quem ex dictis gradibus eorum talentum magis ſit accommodatum. Illi [g] autem indifferentes ingredientur ad quemuis ex dictis gradibus, qui Superiori videatur: & [h] ex parte ſua omnes (vt dictum eſt) eadem animi diſpoſitione ingredi oportet.

12 Ad hæc, antequam quiſquam admittatur ad Profeſſionem, vel ſimplicia Vota Coadiutorum, vel Scholaſticorum ſuperius dicta ſecundum Inſtitutum noſtrū E emittere teneatur; † [k] biennium integrum ad Probationem habebit: & vt admittātur Scholaſtici ad quemuis

E ¶ [i] *Quamuis biennij tempus præfigatur, tamen nec libertas, nec deuotio, nec vtilitas illa ſpiritualis, vel meritum, quod conſequi ſolent, qui Chriſto Domino No-*

a P.4.c.3. §.1.&2. & p.5.c.2. §.5.
b P.5.c.2. §.2.
c Inf. c.7. §.1.& p.5 c.4. E.
d Inf. c.7. §.1.& p.4 c.3.§.3.
e Inf. c.7. §.1.& p.4 c.3.§.3.& p.5.c.1.A. & c.4.§.4.
f Inf. c.8.
g Inf. c.8. §.1.
h Sup.§.7. & inf.c.4. §.17.
i P.3.c.1. T. & p.5. c.4.§.6.
k Inf. c.4. §.16.& 41 & c.6.§.8 & p.4.c.3 §.3.& c.4 §.5.& p.5 c.1.§.3. & c.4.§.3 & 6.

[a] Inf. c.4. §.16.& c. 6. §. 8. & p. 5. c. 1. §.3.
[b] Inf. c.4. §.43.& p. 5.c.1.§.3. & C.
[c] P.1.c.4. §. 4. & p. 3.c.2.C.& p.6.c.2.M
[d] Inf. c.4. §.41.& p. 1.c.4.§.5. & E.
[e] P.1.c.4. §.1. & A.

ſtro ſe obſtringũt, illis adimitur, qui ante id tempus vota ſua offerre volent: licet conueniat ſine Superioris facultate ea non emitti. nec tamen, quod ea emiſerint, propterea ante ordinarium tempus admittentur ad Profeſſionem, vel in Coadiutores formatos, vel in Scholaſticos approbatos.

F ¶ Quamuis habitus nullus certus ſit, diſcretioni tamen eius, qui curam habet Domus, relinquitur, an cũ eiſdem veſtibus, quas ex ſæculo tulerunt, incedere ſint permittendi; an cum alijs eas permutari oporteat: aut cum deterentur, an aliæ tribuantur, quæ magis conueniant vel ipſis, vt, qua parte opus habent, iuuentur, vel Domui, vt eorum opera vti poſſit.

[f] P.1.c.4. E.

G ¶ [f] Non oportebit Conſtitutiones vniuerſas ab ijs, qui noui accedunt, legi; ſed compendium quoddam earum, vbi quiſque, quid ſibi obſeruandum ſit, intelligat: niſi forte Superiori videretur

ex prioribus gradibus Profeſſorum, vel Coadiutorum formatorum, [a] vnum adhuc annum poſt abſoluta ſua ſtudia expectabunt: [b] quod tempus, cum Superiori viſum fuerit, poteri prorogari.

3 F Hoc medio tempore duorum annorum ([c] in quo † habitus vllus certus Societatis non ſumitur) ante præfinitum tempus in quo Votis eos ligari in Societate oportet, [d] videre vnuſquiſque, & conſiderare debet diplomata Apoſtolica Inſtituti Societatis, & † Cõſtitutiones, ac Regulas, quas in ea eſt obſeruaturus, idque non ſemel. Primum enim id fiet, [e] dum in Do- G

Domo Primæ Probationis [...]erunt; in quam, qui Societatem ingredi volunt, hoſpitum more ad duodecim, vel quindecim dies, vt res ſuas melius conſiderent, ſolent admitti, antequam in Domum, vel Collegium Socie-
H tatis ad † cohabitandum alijs, & inter eos verſandum ingrediantur. Secũdo id fiet, [a] ſex menſibus Experimentorum, & Probationis elapſis. Tertio poſt alios ſex menſes; & ſic deinceps, donec Profeſſionem, qui ſtudijs abſolutis Profeſſus, & tria Vota, qui Coadiutor, & tria itidem Vota cum ſua promiſſione qui Scholaſticus approbatus eſt futurus, emittat. [c] quod ideo fit, vt vtrinque maiori cum claritate, & cognitione in Domino Noſtro procedatur, & vt quanto fuerit magis probata ſingulorum conſtantia, tanto ſtabiliores, ac firmiores ſint in diuino ſeruitio, & vocatione prima, ad gloriam, & honorem diuinæ Maieſtatis.

tur, alicui peculiares ob cauſas, omnes oſtendi oportere.

H ¶ Dicitur, ad cohabitandum alijs, & inter eos verſandum; quia in ingreſſu duodecim, vel quindecim dies, vel vſque ad viginti, ſeorſum in Domo Primæ Probationis teneri ſolent; [b] *vt in prima parte Conſtitutionum videbitur.*

a Inf. c. 4. § 41.

b P. 1. c. 4. §. 1. & A.

c P. 1. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 1.

DE

DE QVIBVSDAM † CASIBVS, quos interrogari oportet, an acciderint ijs, qui in Societatem ingredi petunt. Cap. II. A

EX ijs caſibus, de quibus 1
honeſtas ob cauſas omnes interrogari oportet,[a] Primus eſt, receſſiſſe à gremio ſanctæ Eccleſiæ, fidẽ abnegando; vel in errores contra ipſam ſic incurrendo, vt damnatus ob aliquam propoſitionem hæreticam quis fuerit; vel vt † ſuſpectus hæreſis B
per ſententiam publicam declaratus; vel ſi infamis ob excommunicationem tãquam ſchiſmaticus, ſpreta auctoritate & prouidentia ſanctæ matris Eccleſiæ, extiterit.

[c] Secundus eſt, homicidium 2
aliquo tempore perpetraſſe, vel

IN CAP. II.

A ¶ QVamuis ea quæ ſequuntur, impedimenta ſint, quæ [b] à Societate excludunt; tamen non vt impedimenta proponi debent, donec veritas eliciatur. Qui enim duceretur deſiderio ingrediendi Societatem, accipere occaſionem poſſet veritatem celandi, ſi hæc impedimẽta eſſe intelligeret, &c.

Et nihilominus admoneri Confeſſarium oportet, vt, ſi quis vere non reſpondiſſet, eius conſcientiam, de ea re [d] exſtimulet.

B ¶ Qui ſuſpectus eſſet de opinione aliqua erronea in re ad catholicam fidem pertinente; conſtat, quamdiu ſuſpicio manet, eum non eſſe admittendum.

a P. 1. c. 3. § 3. & A. & B.

b Inf. §. 6.

c P. 1. c. 3. §. 4. & C.

d Inf. c. 3. A.

C ¶ Hæc

vel publice † [a] infamem' propter enormia peccata fuiſſe.

3 [b] Tertius eſt, habitum ſumpſiſſe alicuius Religionis Fratrum, vel Clericorum; vitam aliquamdiu in Obedientia cum eis agendo, ſiue emiſſa, ſiue non emiſſa Profeſſione; vel heremitam cum veſtibus monachalibus fuiſſe.

4 [c] Quartus eſt, vinculo matrimonij conſummati, vel ſeruitutis legitime ligatum eſſe.

5 [d] Quintus eſt, infirmitatem pati, vnde obſcurari, vel parum ſanum iudicium ei reddi ſoleat; vel diſpoſitionem notabilem ad huiuſmodi infirmitatem habere.

C ¶ *Hæc infamia eo in loco excludit, vbi ea extat. Qui tamen in remotiſſimis locis in eam incidiſſet; cum omnino ad diuinum ſeruitium ſe recepiſſet, huiuſmodi infamia eum à Societate non excluderet: quamuis eãdem in huiuſmodi hominis probatione magis circumſpectam reddere debeat.*

D ¶ Ce-

[a] P.1.c.3. §.4.& D.
[b] P.1.c.3. §.5. & E.
[c] Inf. c.3. §.5. & C. & p.1.c.3. §. 6. & F. & p.2.c.2. §. 5.
[d] P.1.c.3. §.7.

6 [e] Prædicti caſus impedimenta ſunt, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti poteſt: cum nobis in Domino videatur (præter alias cauſas) quod qui in eam ſunt ingreſſuri ad bene & fideliter euangelizandum, & in agro Domini verbum diuinum ſeminandum, eo aptiora ad id inſtumenta erunt, quo minus primi, & ſecundi defectus notam habuerint, propter conſuetam multis & communem infirmitatem.

[e] Sup.A.& p.1.c.3.§. 2.& G.& p.2.c.2.B. & p.4.c.3. §. 2.

Cum tertio etiam non admittuntur, quod nobis in Domino videatur, eum, qui bonus Chri-

ſtianus

ſtianus ſit, debere firmum eſſe in ſua prima vocatione, præſertim cum illa tam ſit ſancta, in qua ſcilicet quis, vniuerſo ſæculo relicto, ſe totum dedicat maiori ſeruitio, & gloriæ ſui Creatoris & Domini. Poſtremo ſic nobis perſuademus (præterquam quod maior ſit futura ædificatio proximorum) eo melius in Domino, ipſius gratia aſpirante, conſeruari poſſe omnes Profeſſos, Coadiutores, atque Scholaſticos, quo magis liberi fuerint ab huiuſmodi impedimentis, ac veluti vnius coloris, & ſimilitudinis omnes.

Nullus etiam admittitur cum duobus vltimis impedimentis. Nam quartum eſſet cum detrimennto proximorum, ſi vxoris, vel domini conſenſus non obtineretur, aliæque circunſtantiæ, prout ratio iuris exigit, obſeruarentur. Quintum etiam in damnum eſſet non mediocre ipſius Societatis.

7 Si aliquod ex his impedimentis in quoquam detegeretur, non eſt quod vlterius in interrogationibus procedatur; ſed qui Examinatoris officio fungitur,[b] quoad eius fieri poterit, eundem conſolando,† dimittat: ſi nullum D eſſet tale, vlterius examinetur † ſequenti modo. E

[a] P.1.c.3. G.

D ¶ [a] Ceterum ſi in eo dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, ille, qui examinandi munere fungitur, antequam eum dimittat, rem cum Superiore conferat.

E ¶ Ordo examinis eſt, in primis proſequi id, de quo omnes interrogantur: ſecundo, de quo ſpeciatim litterati: tertio, de quo etiam ſpe-

[b] P.1.c.4. §.2.

DE

ſpecialiter illi, qui in Coadiutores; quarto, de quo illi, qui in Scholares; quinto, de quo illi, qui vt indifferentes admittuntur. Et primo quidem attingitur, quod ad perſonas pertinet, deinde quod illis eſt obſeruandum.

DE QVIBVSDAM interrogationibus ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos. *Cap. III.*

1 AD maiorem perſonarum notitiam aliqua ſunt interroganda, quibus
A † vere omnino', & ſyncere reſpondere oportet: & ſi quid erit, quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par erit, & interrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primum, Quo nomine vocetur, Quot annos natus ſit, Quæ ſit eius patria.

2 An ſit ex legitimo matrimonio, nec ne: quod ſi ex illegitimo, quo pacto id ſit, interrogetur. Nũ à progenitoribus iã olim Chriſtianis, an à modernis deſcendat. An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit,

IN CAP. III.

A ¶ O[a] Bligatio vera dicendi in examine, ad peccatum eſſe debet; & quidem eidem, cui, quod celatum eſt, aperiendum erat, vel qui eius locum teneat, reſeruatum; vt fraus euitetur, quæ locũ habere poſſet, ſi quis ſyncere ſuo Superiori animũ ſuum nõ declararet: vnde incommoda, & quidẽ in totius Societatis non mediocre detrimentum poſſent oriri,

[a] Sũp.c.2. A.

B ¶ Si

rit,

rit, vel declaratus ob aliquem errorem contra noſtram Chriſtianam Religionem, & quomodo id ſit.

An patrem habeat, & matrem; & quæ ſint eorum nomina: quæ conditio, & officium, & modus viuendi ſit illis: & an rerum temporalium † penuria premantur': an illarũ commoditate potiantur: & quo pacto id habeat. B

B ¶ Si præſens & extrema neceſſitas auxilij eorum vrgeret; conſtat, huiuſmodi admitti non debere. raro tamen huiuſmodi neceſſitas ſolet accidere.

C ¶ Si ſpopondiſſet per verba de præſenti, [a] *matrimonium conſummando, vel modo aliquo pari; duceretur is quartum habere impedimentum, cum quo nemo in Societatem admitti poteſt; niſi adſint conditiones illæ, quæ*

[a] Sup. c. 2. §. 4. & p. 1. c. 3. §. 6.

Si quo tempore in difficultatem, vel dubium aliquod incideret circa æs alienum, vel quod teneatur ſubuenire parentibus, vel conſanguineis in ſpirituali, vel corporali, vel quauis alia temporali neceſſitate conſtitutis, eos inuiſendo, vel alia ratione; num proprio ſenſu ac iudicio depoſito, cõſcientiæ, vel iudicio Societatis, vel ſui Superioris id velit relinquere, vt cum ſtatuerit ille quod in Domino iuſtum eſſe ſenſerit, ei acquieſcat. 3

Quot fratres & ſorores habeat, & quis eorum ſit ſtatus, num matrimonij, an alius: Quod officium, aut viuendi modum habeant. 4

Num aliquando † verba ediderit', quæ ad matrimonium illum obligare videantur, & quo pacto id 5 C

ᵭo id ſit. An habuerit, vel habeat filium aliquem.

6 Num habeat [a] æs alienum, aut ciuiles obligationes: quod ſi habeat, quantæ & quales eæ ſint.

quæ exigi ſolent, vt coniugatus religionem ingredi poſſit.

D ¶ Per-

a P. 1. c 3. §. 15. & L. & p. 2. c 2. §. 5.

7 Num didicerit artem aliquam mechanicam. Num legere, & ſcribere ſciat: & ſi ſcit, probetur quo modo vtrumque faciat, ſi aliunde non ſciretur.

8 Num [b] habuerit, vel habeat morbum aliquem occultum, vel manifeſtum, & qualem; eum ſpeciatim interrogando, num vexationem aliquam ſtomachi, vel capitis, vel quoduis aliud impedimentum naturale, ſeu defectum in aliqua ſui parte patiatur. & hoc non ſolum interrogetur, ſed, quoad fieri poteſt, inſpiciatur.

b P. 1. c. 3. §. 15.

9 Num aliquos Ordines Eccleſiaſticos ſuſceperit. Num aliquam obligationem Voti habeat, quale eſt peregrinationis, vel aliud quodcunque.

10 Quem modum, vel animi propenſionem habuerit in tenera ætate, & poſtea hucuſque ad res ſuæ conſcientiæ ſalutiferas. primum circa orationem, quoties orare ſolebat interdiu & noctu, quibus horis, qua corporis compoſitione, quibus orationibus, & cum qua deuotione vel ſenſu ſpirituali.

Quo modo ſe habuerit circa audiendas Miſſas, & alia diuina officia, & Conciones. Quo modo circa lectionem rerum piarum, & bonorum virorum familiaritatem. Quo modo circa medita-

tionem

tionem, vel conſiderationem rerum ſpiritualium.

Interrogetur, an habuerit, vel habeat cōceptus aliquos vel opiniones ab ijs differentes, quæ communius ab Eccleſia, & Doctoribus ab eadē approbatis tenentur: a & ſi quando huiuſmodi opiniones animum ſubierint, num paratus ſit ad iudicium ſuū ſubmittendū, ſentiendūque, vt fuerit conſtitutum in Societate de huiuſmodi rebus ſentire oportere. 11

Interrogetur, an quibuſuis in ſcrupulis, vel difficultatibus ſpiritualibus, vel alijs quibuſcunque, quas patiatur, vel aliquando pati contigerit, ſe dijudicandum relinquet, & acquieſcet † aliorum de Societate, qui do- 12 D

ctrina,

D ¶ *Perſonarum huiuſmodi electio, quibus ſe iudicandū relinquere debet is, qui in huiuſmodi difficultatibus verſatur,* a P. 3. c. 1. O. *penes Superiorem erit, ſi ſubdito ea placuerit; vel penes ſubditum, ſi Superior eam approbauerit: cui ſi in caſu aliquo & propter cauſam aliquam iuſtam videretur ad Dei obſequium fore, maiuſque auxilium illius, qui huiuſmodi difficultatibus laborat, vt aliquis, vel etiam plures eorum, qui iudicaturi ſunt de eis, extra Societatem aſſumantur, permitti poterit: electione tamen, vel ſaltem approbatione eorum penes Superiorem (vt dictum eſt) manente. Si difficultates huiuſmodi ad perſonam ipſius Superioris pertinerent; electio, vel approbatio, de qua diximus, penes Conſultores erit. Qui tamen Præpoſito Generali,*

rali,

ctrina, & probitate ſint præditi, ſententijs.

13 An omnino decreuerit ſeculum relinquere, & conſilia Domini Noſtri Iesv Chriſti ſequi.

Quam dudum decreuerit, in genere ſcilicet, mundo renunciare. Poſtquàm id apud ſe ſtatuit, an in ea animi ſententia remiſſior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore deſideria hæc renũciandi ſeculo, & conſilia Chriſti Domini Noſtri ſequendi ſuboriri ei cœperint; vel quibus ſignis, aut cauſis ad id mouentibus, ei in mentem venerint.

rali, vel Prouinciali inferior eſſet, ſine alicuius eorum facultate, licet Rector ſit Collegij, vel alicuius Domus Præpoſitus, nec conſtituere poterit, nec permittere, vt huiuſmodi difficultates ad ſuam perſonam pertinentes, arbitrio aliorum extra Societatem ſubijciantur.

14 [a] Num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in Domino cum hac, & in hac Societate Iesv, Creatoris, & Domini Noſtri: & à quo tempore, vbi, & per quem primum ad id motus fuerit. a Par. 1.c. 4. §. 3. & p.5c.1.A.

Si negaret ſe à quoquam de Societate motum fuiſſe, progrediendum erit vlterius: ſi affirmaret ſe fuiſſe motum (quamuis licite, & cum merito moueri potuiſſet) ad maiorem tamen ipſius vtilitatem ſpiritualem fore videtur, ſi tempus ei aliquod præſcribatur, vt ea de re cogitando, Creatori, & Domino ſuo ſe totum commendet, perinde ac ſi nullus de Societate ipſum

mouiſſet; vt maiori cum robore ſpiritus procedere ad maius obſequium & gloriam diuinæ Maieſtatis poſſit.

Si poſt huiuſmodi conſiderationem ſenſerit ac iudicauerit ſibi valde conuenire Societatis ingreſſum ad maiorem laudem & gloriam Dei, & vt melius ſaluti, & perfectioni tum animæ ſuæ, tum proximorum ſuorum incumbat; & poſtulauerit in eandem nobiſcum in Domino admitti, tunc vlterius in examine procedi poterit. 15

DE REBVS QVIBVSDAM, QVAS præcipue ſcire eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex ijs, quas in ipſa obſeruare debent.
Cap. IV.

PRoponatur illis, quod hæc mens fuerit eorum, qui primi in hanc Societatem conuenerunt, vt in ea ij admitterentur, qui ſeculo renunciaſſent, & Dei ſeruitio ſe omnino mancipare ſiue in hac, ſiue in alia Religione ſtatuiſſent. 1

a Inf. §. 3. [a] Quocirca quicunque Societatem ingredi volent, antequam in Domo aliqua, vel Collegio eius viuere ſub Obedientia incipiant, debent omnia bona temporalia, quæ habuerint, diſtribuere, & renunciare, ac diſponere de ijs, quæ ipſis obuenire poſſent. Eaque diſtributio primum in res debitas, & obligatorias, ſi quæ fuerint (& tunc, quam citiſſime fieri poteſt, prouidere oportebit): ſi vero tales nullæ fuerint, in pia & ſan-

cta

ēta opera fiet, iuxta illud; Diſperſit, dedit pauperibus: Et illud Chriſti; Si vis perfectus eſſe, vade, & vende omnia, quæ habes, & da pauperibus, & ſequere me: Diſpenſando tamen hæc bona iuxta propriam deuotionem, & à ſe omnem fiduciam ſubmouendo, eadem vllo tempore recuperandi.

2 [a] Quod ſi ſtatim propter aliquas honeſtas cauſas bona non relinquet, promittat ſe prompte relicturum omnia (vt dictum eſt) poſt vnum ab ingreſſu abſolutum annum, quandocunque per Superiorem iniunctum ei fuerit in reliquo temporis probationis: quo completo, ante profeſſionem Profeſſi, & ante tria vota publica Coadiutores re ipſa relinquere, ac pauperibus (vt dictum eſt) diſpenſare debent, vt conſilium Euangelicum, quod non dicit, da conſanguineis, ſed pauperibus, perfectius ſequantur; & vt melius exemplum omnibus exhibeant, inordinatum erga parentes affectum exuendi, & incommoda inordinatæ diſtributionis, quæ à dicto amore procedit, declinandi; atque vt ad parentes, & conſanguineos recurrendi, & ad inutilem ipſorum memoriam aditu præcluſo, firmius & ſtabilius in ſua vocatione perſeuerent.

[a] Inf. §. 3. & 5. & p. 3 c. 1. § 7. & 25. & p. 4. c. 4. E. & p. 6. c. 2. H

3 Si tamen [b] dubitaretur, num maioris foret perfectionis dare vel renunciare conſanguineis huiuſmodi bona, quàm alijs, propter parem, vel maiorem ipſorum penuriam, & iuſtas alias ob cauſas; nihilominus ad declinandum errandi in huiuſmodi iudicio periculum, quod ab affectu ſangui-

[b] Inf. §. 5. & p. 3. c. 1 G.

nis ſolet proficiſci, contenti eſſe debebunt negotium hoc arbitrio † vnius, duorum, A
aut trium', qui vita & doctrina cõmendentur, quos vnuſquiſque, cum Superioris approbatione elegerit, relinquere; & in eo conquieſcere, quod illi perfectius, & ad maiorem Christi Domini Noſtri gloriam eſſe cenſebunt.

Interrogetur itaque, num [a] placeat ei ſtatim (ſicuti dictum eſt) bona ſua diſtribuere; vel certe, num [b] paratus ſit ad huiuſmodi diſtributionem, quandocunque exacto primo anno per Superiorem ei fuerit iniunctum.

Admoneantur, quod poſt ingreſſum in Domum nemo [c] pecuniam apud ſe, nec apud amicum aliquem externum in eodem loco habitantem, habere poteſt; quin potius eam in pia opera diſpenſet, vel aſſeruandam ei tradat, cui cura huiuſmodi domi commiſſa eſt: Qui [d] quidem, quidquid vnuſquiſque feret, ſcribendum curabit; vt id ſciri poſſit, † ſi quando ſcitu opus B
fuerit. 4

Interrogentur itaque, num aliquam habeant pecuniam, & an eam diſpenſare (vt dictum eſt) ſint contenti.

Ad-

IN CAP. IV.

A ¶ Intelligendum eſt, intra Societatem; niſi Superiori iuſtas ob cauſas viderentur horum aliqui extra Societatem aſſumi debere.

B ¶ Si accideret hunc à Societate dimitti, & Societati quid dediſſet; ei reſtitui debet, iuxta [e] declarationem tertij capitis ſecundæ Partis.

C ¶ Vt

a Sup. §. 1.
b Sup. §. 2.
c P. 3. c. 1. §. 7. & p 6 c. 2. H.
d P. 1. c. 4. §. 6.
e P. 2. c. 3. B.

5 Admoneantur itidem, ſi Eccleſiaſtici ſint, quod poſtquam in Societatis corpus vt Profeſſi, vel Coadiutores cooptati fuerint, nulla eccleſiaſtica beneficia poſſunt retinere: & [a] quod tempore probationis, poſt primum annum abſolutum (vt ſuperius diximus) quandocunque Superiori viſum fuerit, ea relinquere debent, iuxta [b] ſuam deuotionem, vel ei, qui contulit reſignando, vel ad pia opera applicando, vel alioqui dignis viris, quibus hæc inſtrumenta ſint ad Dei obſequium, conferri curando. [c] Quod ſi conſanguineis conferenda eſſe viderentur, id non facient, niſi ab vno, duobus, aut tribus (vt ſuperius dictum eſt) iudicetur, quod id magis conueniat, & ad maius Dei obſequium ſit futurum.

[a] Sup. §.2. & p.6.c.2 H.

[b] P.3 c.1. §.7.

[c] Sup. §.3. & p.3.c.1 G.

6 [d] Cum autem communicatio, quæ cum amicis, & ſanguine iunctis verbo, aut ſcripto fit, potius ad quietis perturbationem, quàm ad eorum qui ſpiritui vacant profectum, præſertim in initijs, facere ſoleat: Interrogentur, num contenti ſint cum huiuſmodi non communicare, nec litteras accipere, nec ſcribere; niſi aliqua [e] occaſione Superiori aliter videretur: Et quamdiu Domi fuerint, num contenti ſint, vt videantur litteræ omnes, & quæ ipſis ſcribentur, & quas ipſi alijs ſcribent; ei, cui huiuſmodi munus commiſſum eſt, cura relicta, vt eas det, vel non det quemadmodum in Domino Noſtro magis expedire iudicabit.

[d] P.3.c.1. §.2.

[e] Ibidē B. & p.1.c.4 §.4.

7 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediuntur, conſilium illud Chriſti ſequendo; Qui dimi-

ſerit patrem, &c. exiſtimet ſibi patrem, matrem, fratres, & ſorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum: immo ſibi dictum exiſtimet verbum illud, Qui non odit patrem, & matrem, inſuper & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus.

Et ita curandum ei eſt, vt † omnem carnis affectum C
erga ſãguine iunctos exuat, ac illum in ſpiritualem conuertat: eoſque diligat eo ſolum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo, ac proprio amori mortuus, Chriſto Domino Noſtro ſoli viuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.

C ¶ *Vt loquendi modus, ſentiendi modum iuuet, ſanctum eſt conſilium vt aſſueſcant non dicere, quod parentes vel fratres habeant, ſed quod habebãt, &c. præferendo ſe id nõ habere, quod, vt Chriſtum omnium rerũ loco habeant, reliquerunt. Hoc tamen illis magis eſt obſeruandum, qui maiori in periculo verſari videntur, vt ab aliquo naturali amore perturbentur; cuiuſmodi vt plurimum Nouitij eſſe ſolent.*

Ad maiorem in ſpiritu 8
profectum, & præcipue ad maiorem ſubmiſſionẽ & humilitatem propriam interrogetur, an contentus ſit futurus, vt omnes errores, & defectus ipſius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo, & obſeruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confeſſionem eas acceperit, manifeſtentur.

Num etiam boni ſit conſulturus (quod & ip-

ſe, &

ſe; & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare: Ac num manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati, debito cum amore & charitate ad maiorem ſpiritus profectum; præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præſcriptum, aut interrogatum, ad maiorem Dei gloriam.

9 Præterea antequam quiſquam in Domum, vel Collegium ingrediatur, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, ſex [a] experimenta præcipua, præter alia multa, de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. [b] Poterunt ea tamen anteponi, & poſtponi, & moderari, & aliquo in caſu auctoritate Superioris, habita ratione perſonarum, temporum, & locorum, tum ceterorum, quæ occurrerint, in alia permutari.

[a] Inf. §. 16 & c. 7. §. 6

[b] Ibidem & p. 9. c. 3 E.

10 [c] Primum eſt, in ſpiritualibus exercitijs menſem vnum plus minus verſari: id eſt, tum in examinanda conſcientia, & anteacta vita recogitanda, & [d] confeſſione generali facienda, ac peccatorum ſuorum meditatione; tum in contemplatione rerum ac myſteriorum Vitæ, Mortis, Reſurrectionis, & Aſcenſionis Chriſti Domini Noſtri; tum etiam in oratione vocali & mentali iuxta cuiuſque captum, prout in Domino edocti fuerint, ſe exercere.

[c] P. 3. c. 1. §. 20. & R

[d] Inf. §. 41 & p. 1. c. 4 §. 6.

11 Secundum eſt, ſeruire in vno, vel pluribus Xenodochijs per menſem alium, ibidem cibum capiendo, & dormiendo: vel per aliquam, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & perſonarum ratione auxilium, & miniſterium

omnibus ægris, & ſanis prout iniunctum eis fuerit, impendendo: vt magis ſe demittant, & humilient, ac eo veluti argumento demonſtrent ſe prorſus ab hoc ſeculo, eiuſque pompis ac vanitate recedere: vt omnino ſuo Creatori & Domino pro ipſorum ſalute crucifixo ſeruiant.

Tertium eſt, peregrinari menſem alium ſine 12
pecunia: [a] immo ſuis temporibus oſtiatim pro Chriſti amore mendicare; vt poſſint ad incommoditatem comedendi, & dormiendi aſſuefieri: atque adeo vt omni ſpe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis poſſent conſtituere, integre, vera cum fide, & ardenti amore eam in ſuo Creatore & Domino conſtituant: vel vtrunque menſem miniſterio Hoſpitalium, vel alicuius eorum, aut etiam vtrumque peregrinationi, prout Superiori viſum fuerit, impendent.

[b] Quartum eſt, poſt ingreſſum in Domum, om- 13
ni cum diligentia, & ſolicitudine in varijs officijs abiectis, & humilibus ſe exercere, bonum ſui exemplum in omnibus exhibendo.

Quintum eſt, doctrinam Chriſtianam, vel ali- 14
quam eius partem pueros, & alios rudiores homines publice, vel priuatim, & prout occaſio ſe obtulerit, & in Domino commodius viſum fuerit, & iuxta perſonarum proportionem docere.

Sextum eſt, poſtquàm in probationibus bonæ 15
ædificationis ſpecimen præbuerint, vlterius ad prædicandum, vel confeſſiones audiendas, vel in vtro-

[a] Inf. §. 27

[b] Inf. §. 28 & p. 4. c. 6. C.

vtroque ſe exercendum pro tempore, & loco, & omnium diſpoſitione progredi.

16 Antequam ingrediantur in ſecundum annum probationis, quæ fit in Domibus, vel Collegijs, per ſex menſes omnes vacare huiuſmodi ſex [a] experimentis debent, & totidem alios diuerſis alijs probationibus impendent. [b] Poterunt tamen illa ſex experimenta fieri vel in totum, vel ex parte toto probationis tempore, vt aliquando hæc, aliquando illa præcedant; & à Scholaſticis quidem vel ſtudiorum tempore, vel poſt ſtudia abſoluta, habita perſonarum, locorum, & temporum ratione, prout in Domino conuenire videbitur. Illud [c] tamen omnino obſeruabitur, vt antequàm Profeſſi futuri profeſſionem, & Coadiutores formati tria vota ſua publica, licet nō ſolemnia, emittant, duo anni experimentorum, & probationum expleantur: & in Scholaſticis, [d] ſtudijs abſolutis, præter tempus quo probantur, vt Scholaſtici approbati cenſeantur, tertius alius annus, ante quam ad profeſſionem, vel in Coadiutores formatos admittantur, in [e] varijs probationibus, & ſpeciatim in dictis (ſi prius illis perfuncti non ſunt, immo quamuis perfuncti fuerint) in nonnullis earum, ad maiorem Dei gloriam, exigetur.

17 Quandiu huiuſmodi experimenta, & probationes fiunt, nullus dicat ex Societate ſe eſſe; ſed potius qui examinatus fuerit ad Profeſſionem, ex parte ipſius Societatis (qumauis [f] ex parte ſua cum indifferentia ad omnes gradus ſit ingreſſus) cum loquendi occaſio ſe obtulerit, dicere debet

a Sup. § 9.

b Inf. c. 7. § 6. & p 9 c. 3. §. 8. & E.

c Supra c. 1. §. 12. & inf. §. 41. & c. 6. §. 8 & p 4 c. 3 § 3 & c. 4. §. 5. & p. 5 c. 1. §. 3 & c. 4. §. 3. & 6

d Supra c. 1 § 12 & infra c. 6. §. 8. & p. 5 c. 1. § 3.

e Sup. §. 9. & p. 5. c. 2 § 1.

f Sup. c. 1. §. 7. & 11.

ſe in experimentis verſari, atque optare ſe admitti in Societatem, quocunque in gradu ipſa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet ſe in probationibus adhuc eſſe, atque optare in gradum Coadiutorum recipi. Simili modo de Scholaſticis, & de alijs qui [a] vt indifferentes examinati ſunt, intelligatur: vt quiſque iuxta ſui examinis rationem reſpondeat.

a Inf. c. 8.

18 Circa huiuſmodi experimenta diligenter, quod ſequitur, eſt obſeruandum; ſcilicet, vt, vbi [b] aliquis in primo experimento, nempe exercitiorum ſpiritualium verſabitur, is qui illum exercet, ad Superiorem referat, quid de eodem ſentiat ad finem Societati præfixum.

b P. 2. c. 2. C.

19 [c] Cum in ſecundo, ſeruiendi in Hoſpitalibus, afferat qui probatur, Gubernatoris teſtimonium, vel Præfecti eorum, qui inſeruiunt Hoſpitali, de boni nominis odore, quem in eo reliquerit.

c Ibidem.

20 [d] Cum in tertio, peregrinationis, ab vltimo loco, ad quem peruenit, vel non procul ab eo, teſtimonium ab aliquibus, vel vno certe fide digno ſecum ferat, quod ſuam deuotionem ſequutus, ſine vlla cuiuſquam querela eò peruenit.

d Ibidem.

21 [e] Cum in quarto, exercendi ſe in officijs domeſticis humilitatis, pro teſtimonio erit data omnibus, qui domi ſunt, ædificatio.

e Ibidem.

22 [f] Vbi vero in quinto, de doctrina Chriſtiana, & ſexto, de prædicatione, & confeſſionibus audiendis, vel de vtroque munere obeundo verſabitur;

f Ibidem.

tur; eius teſtimonium erit (ſi quidem Domi noſtræ habitauerit) à Domeſticis accipiendum; & ex ædificatione, quam populus vbi Domus eſt, acceperit. Si prædicare, & confeſſiones audire acciderit alijs in locis extra huiuſmodi populum, ac Domum, teſtimonium afferre debet ab huiuſmodi locis, vbi diutius verſatus fuerit; vel à perſonis publicis (præcipuam habendo rationem Prælatorum ordinariorum) quæ fidem plane faciant, quod cum doctrina ſana, ac bonæ vitæ exemplo, ſine cuiuſquam offenſione, verbum diuinum ſeminauit, & officio Confeſſarij functus eſt.

23 Præter hæc teſtimonia, poterit Societas, quando id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipſa ſibi magis, ad Dei & Domini Noſtri gloriam ſatisfaciat.

24 Si huiuſmodi [a] teſtimonia in prædictis experimentis non afferrentur, diligenter cauſa inquirenda erit, curandumque, vt rei totius veritas intelligatur: quò melius omnia, quæ conuenient, prouideri poſſint; vt melius bonitati diuinæ, ipſius gratia aſpirante, inſeruiatur.

[a] P.2.c.2. C.

25 Præterea [b] poſtquàm domi fuerit, egredi eam ſine facultate non debet: & [c] ſi laicus fuerit, confiteatur oportet, & ſanctiſſimum Sacramentum Euchariſtiæ ſumat octauo quoque die; niſi Confeſſario aliquod eſſe impedimentum ad communionem videretur. Si Sacerdos eſt, confitebitur vt minimum octauo quoque die, & crebrius miſſæ ſacrificium offeret; ſimul Ordina-

[b] P.3.c.1. §3. & C.
[c] P.3.c.1. §11. & p. 4.c.4. §.3. & B. & p. 6.c.3.§.2.

dinationes, vel Conſtitutiones alias Domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obſeruabit. [a] Omnes, qui domi ſunt, in addiſcenda doctrina Christiana ſe exercebunt, & [b] etiam in prædicatione illi, quibus Superior Domus id faciendum iudicabit: inter quos nullus erit eorum, qui in Coadiutores temporales admiſſi ſint.

a P.3.c.1. §. 20.
b P.3.c.1. §.21. & p. 4.c.8.§.3 & p.10.§. 3.
c P.3.c.2. §.3. & C. & p.6.c.2 §.15.& 16 & M.

[c] Sui victus, potus, veſtitus, & lecti rationem, ſi Societatem ſequi velit, ſibi perſuadeat fore, vt pauperibus accommodatam; quodque quæ viliſſima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuentur, propter ipſius maiorem abnegationem, & ſpiritualem profectum; & vt ad quandam æqualitatem & veluti menſurã ab omnibus perueniatur. Cum enim qui primi in Societatem conuenerunt, per huiuſmodi indigentiam, ac penuriam maiorem rerum corpori neceſſariarum probati fuerint; qui poſt eos accedent, curare debent, vt quoad poterunt, eò pertingant, quò illi peruenerunt, vel vlterius etiam in Domino progrediantur. 26

Ad hæc, præter reliquas peregrinationes, & probationes ſic declaratas, antequàm Profeſſi ſuã profeſsionem, & Coadiutores ſua vota emittant, & (ſi Superiori videbitur) Scholaſtici, antequàm approbati cenſeantur, & vota ſua, ac promiſſionem ſuperius dictam faciant; per triduum ſuis conſtitutis temporibus, veſtigia ſequendo primorum, de quibus mentionem fecimus, [d] oſtiatim pro Chriſti Domini Noſtri amore mendicare debent, vt contra quàm eſt communis hominum ſenſus, ad diuinum obſequium & laudem magis ſe poſ- 27

d Supra §. 2.

ſe poſſint ſubmittere, magiſque in ſpiritu profi-cere, ad gloriam diuinæ maieſtatis: [a] vt etiam magis ſint diſpoſiti ad id ipſum faciendum, quando illis iniunctum fuerit, vel conueniens, aut neceſſarium erit, dũ per varias mundi partes, iuxta quod eis præſcriptum, vel conſtitutum per Summum Christi Vicarium, vel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, diſcurrent. Quandoquidem exigit noſtræ profeſſionis ratio, vt parati, & in procinctu ſimus ad ea omnia, quæ quouis tempore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec [b] petendo, nec expectando præmium vllum in præſenti hac, & labili vita; ſed eam, quæ vndecunque æterna eſt, ex ſumma Dei miſericordia ſemper ſperando.

[a] P.4.c.2. §.6.& p.6 c.2. § 10. & 13.& I. & p.7.c.1 E. & c. 2. G.

[b] P.4.c.15 §.4.& p.6 c.2. §.7.

28 Et [c] ad particularia quædam deſcendẽdo, in probationibus humilitatis, & abnegationis ſui, & in exercendis officijs abiectis, & humilibus (cuiuſmodi ſunt in culina ſeruire, domum euerrere, & reliqua omnia ſeruitia obire) promptius ea ſuſcipi conuenit, à quibus ſenſus magis abhorrebit: ſi quidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceant.

[c] Supra §. 13. & inf. §.46.& p. 3. c. 1. §. 22. & 27.

29 Cum [d] aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingredietur, vel ad eum iuuandum, qui Coquus eſt, eidem obedire cum magna humilitate, in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus, debet. Si enim ei integram Obedientiam non præſtet, nec vlli ex Superioribus, vt videtur, præſtaret: quandoquidem vera obedientia non conſiderat perſonam, cui fiat, ſed propter quem fiat: & ſi propter ſolum Creatorem & Dominum Noſtrum fiat, eidem omnium Domino obeditur.

[d] P.3.c.1. §. 24.

Vnde

Vnde nulla ratione conſiderandum eſt, an ſit Coquus, vel Superior Domus: an hic, vel ille ſit, qui iubet: quandoquidem nec illis, nec propter illos (ſane intelligendo) vlla obedientia præſtatur, ſed ſoli Deo, & propter ſolum Deum Creatorem ac Dominum Noſtrum.

Ideo melius eſt, vt Coquus 30
† non roget ſibi inſeruientem,' vt hoc, aut illud faciat, ſed cum modeſtia iubeat vel dicat, hoc fac, vel illud. Si enim rogat, potius vt homo hominem alloqui videbitur: & Coquum laicum rogare Sacerdotem, vt ollas abſtergat, vel res huiuſmodi faciat, nec decens, nec iuſtum videretur. ſed ſi iubeat, vel dicat, fac hoc, vel illud, ſignificabit magis quòd vt Chriſtus homini loquitur, quandoquidem ipſius loco iubet: atque ita qui obedit, conſiderare ac perpendere vocem à Coquo, vel alio, qui ſit ei Superior, egreſſam debet, vt ſi à Chriſto Domino Noſtro egrederetur, vt omnino placere diuinæ Maieſtati poſſit. D

D ¶ Vtrunque bonum eſt, rogare, & iubere: nihilominus in initijs magis proficiet aliquis ſi iubetur, quàm ſi rogaretur.

Hoc ipſum in alijs humilibus officijs intelliga- 31
tur, quando aliquis in eis miniſterium ſuum impendit: atque [a] eodem modo accipiatur in † officialibus ſubordinatis,' qui accepta à Superiori auctoritate Domum gubernant. E

E ¶ Cuiuſmodi eſſe ſolent Miniſter & ſubminiſter,

[a] P.3. c.1. §.24. & p.4. c. 10. §. 8.
[b] P.3.c.1. §.17.&c.2. G.

[b] Ægritudinis tempore non 32
ſolum

ſolum obſeruare vnuſquiſque Obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, vt ipſius animam regant: ſed *niſter, vel alij, qui in Collegijs ſimilia munera gerunt.*
cum eadem humilitate erga Medicos corporales, & infirmarios, vt corpus eius regant: quandoquidem illi plenam ipſius ſanitatem ſpiritualem, hi vero corporalem omnino curant. [a] præterea qui ægrotat, humilitatem & patientiam ſuam præſeferendo non minorem ædificationem, dum morbo laborat, ijs, qui ipſum inuiſent, & cum eo verſabuntur & agent, quàm dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, preſtare curet. [a] P. 6. c. 4. §. 1.

33 Ad maiorem firmitatem omnium, quæ ſic narrata ſunt, & ad maiorem ſpiritualem profectum eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem ſe exhibere in omnibus, quæ hic dicta & declarata ſunt, velit, ſubeundo [b] & adimplendo quaſuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ. [b] Supra c. 1 §. 6. & inf. §. 41. & p. 3. c. 1 §. 15.

34 Re in Domino conſiderata, viſum nobis eſt in diuinæ Maieſtatis conſpectu, mirum in modum conferre, vt [c] Superioribus ſubditi omnino perſpecti ſint: quò melius regi & gubernari, & per eos in viam Domini dirigi poſſint. [c] Inf. §. 35 & p. 3. c. 1 §. 12. & p. 4. c. 10 §. 5. & p. 6. c. 1. §. 2.

35 Præterea quanto exactius Superiores res omnes internas, & externas ſuorum nouerint, tanto maiori cum diligentia, amore, & ſolicitudine iu-

ne iuuare eos ; ipſorumque animas á varijs ma-
lis , & periculis , quæ in pogreſſu poſſent accide-
re , conſeruare potuerunt . Cum [a] etiam ſemper
parati eſſe , iuxta noſtræ profeſſionis rationem ,
& procedendi modum , ad diſcurrendum per has
& illas mundi partes debeamus ; quandocunque
per Summum Pontificem , vel Superiorem no-
ſtrum immediatum fuerit nobis iniunctum : Vt
melius ſecundum Dei voluntatem huiuſmodi miſ-
ſiones fiant , his , & non illis mittendis ; vel his
ad hoc munus , illis verò ad alia ; non ſolum re-
fert valde , ſed ſummopere , vt Superior [b] plenam
habeat notitiam propenſionum , ac motionum
animi , & ad quos defectus , vel peccata fuerint ,
vel ſint magis propenſi , & incitati , qui ſub eius
cura ſunt : vt eius rei habita ratione , melius ip-
ſos dirigere poſſit ; nec ſupra menſuram virium
ſuarum in periculis , vel laboribus grauioribus ,
quam in Domino ferre ſuauiter poſſint , conſti-
tuat : & etiam vt (quæ audit ſub ſecreti ſigillo
cuſtodiendo) melius Superior poſſit ordinare ac
prouidere , quæ corpori vniuerſo Societatis con-
ueniunt .

[a] P. 3. c. 2 G. & p. 4. procem. A & p. 7 c. 1. §. 1. & c. 2 H.

[b] Supra §. 34.

Ideo quicunque hanc Societatem in Domino 36
ſequi volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam
manere , priuſquàm ad primam probationem ac-
cedat , vel poſtquàm ingreſſus fuerit , antequàm
generaliter examinetur , vel poſt examen , intra
aliquot menſes (ſi Superiori differendum videre-
tur) ſub ſigillo confeſſionis , vel ſecreti , vel qua-
cunque ratione ei placuerit , & ad maiorem ip-
ſius

ſius conſolationem fuerit, debeat conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla qua Dominum vniuerſorum offenderit, celata: & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis, vel cui ex Præpoſitis, vel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat; vt melius omnibus in Domino proſpiciatur, ipſeque magis in ſpiritu cum gratia vberiori ad maiorem diuinæ bonitatis gloriam proficiat.

37 Sic igitur progredientes in gratiæ atque ſpiritus incremento, plenoque cum deſiderio ingrediendi, & perſeuerandi, quamdiu vixerint, in hac Societate, tantundem [a] facient aliquoties antequam ad profeſsionem qui Profeſsi, & ad ſua vota qui Coadiutores formati ſunt futuri, admittantur: & id, quo ſequitur modo.

[a] Supra §. 36.

38 Poſtquam primo aliquis eorum integram vitæ rationem Superiori Domus reddidit, [b] ab eodem die inchoando, prioribus, quæ eidem dixit, non repetitis, iterum poſt ſemeſtre proximum plus minus, ei, vel cui à Superiore fuerit conſtitutum, vitæ rationem reddet. Deinde à ſecunda hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui quiſque reddet. Vltima vero circiter triginta dies antequàm Profeſsi futuri ſuam profeſsionem, & Coadiutores ſua vota emittant, reddetur.

[b] Supra §. 36.

39 Scholaſtici [c] eodem modo procedent, præter-

[c] Supra §. 36. & p. 4. c. 10. §. 5.

quàm quod abſolutis ſuis ſtudijs cum primum
rationem vitæ ſuæ reddent, ab vltima quam red-
diderunt in Domo, vnde ad ſtudia miſsi ſunt,
vel ab initio vitæ, ſi aliqua de cauſa nunquam
reddiderunt, incipient.

Sic [a] etiam videtur quod Coadiutores forma- 40
ti, & Profeſsi, ſi alicubi agent vbi Præpoſiti alicu-
ius Societatis obedientiæ ſubiaceant, ſingulis an-
nis, vel crebrius, ſi Præpoſito videbitur, ſuæ con-
ſcientiæ rationem dicto modo ab vltima quam
reddiderunt incipiendo, ei reddant.

[a] Supra §. 36. & p. 6. c. 1. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 19.

Qui ſenſerit ad omnia quæ dicta ſunt, animum 41
ac vires ſibi à Domino dari, ac ad maiorem
Dei gloriam fore, ſuæque animæ magis ſaluti-
ferum iudicat, in corpus huius Societatis admit-
ti, [b] præter litterarum Apoſtolicarum, & Con-
ſtitutionum, & reliquorum, quæ ad eius Inſti-
tutum pertinent, ipſo initio, ac poſtea ſexto quo-
que menſe, vt dictum eſt, conſiderationem, [c] de-
bet generalem vitæ totius confeſsionem apud ali-
quem Sacerdotem à Superiore aſsignatum, pro-
pter multiplicem ſpiritus vtilitatem quæ ea in
re deprehenditur, facere. Quod ſi aliquando ge-
neraliter confeſſus fuerit alicui de Societate,
vel in exercitijs ſpiritualibus, vel extra illa,
ſatis erit generalem confeſſionem ab alia etiam
generali ad id vſque tempus inchoare, & poſt
eam ſacratiſsimum Chriſti Domini Noſtri cor-
pus ſumere: & ſic ſexto quoque menſe eodem
modo generaliter, ab vltima inchoando, con-
fitebitur. Demum continuum puritatis ac vir-

[b] Supra c. 1. §. 13. & G. & p. 1. c. 4. §. 5.

[c] Sup. §. 10. & p. 1. c. 4. §. 6.

tutum augmentum, & inflammata in Domino deſideria multum in hac Societate diuinæ maieſtati ſeruiendi procurando, [a] exactis duobus annis probationis, & ſe perpetuo obedientem exhibendo, & in ſua conuerſatione, & varijs experimentis ædificationem præbendo, [b] ac pœnitentias pro erratis, & negligentijs, & defectibus iniunctas magna cum humilitate ſubeundo, ſi & ipſe, & Societas, vel Superior Domus contenti fuerint, in Societatis corpus admitti poterit, [c] conſideratis prius litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus, & confeſsione generali peracta, vt ſuperius eſt dictum. quam vt melius inſtituat, ſeſeque in ſua prima deliberatione confirmet, per vnius hebdomadæ ſpatium ſe colligendo, & aliqua ſpiritualia exercitia ex iam factis, vel alijs, faciendo; poſtremo ſuam oblationem, ac Vota ſiue ſolemnia ſint in Profeſsis, ſiue ſimplicia in Coadiutoribus, & Scholaſticis, quemadmodum in Conſtitutionibus declarabitur, ad maiorem Dei gloriam, vberioremque fructum animæ ſuæ, emittat.

a Sup. c. 1. §. 12. p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 3. & 6.

b Sup. §. 33 & c. 1. §. 6. & p. 3. c. 1 §. 15.

c Supra c. 1. §. 13. & G.

42 Admoneantur quod Votis huiuſmodi emiſsis, iuxta tenorem litterarum Apoſtolicarum, non poſsint ipſi ad alias Religiones ſine facultate à Superiore Societatis conceſſa tranſire.

43 Quod ſi exacto probationis tempore, contentus quidem ipſe eſt, & exoptat ſic ad Profeſsionē, vel in Coadiutorem, vel in Scholaſticum admitti; verum dubitaret Societas de ipſius talento, vel moribus: ſecurius [d] erit in alium annum, vel

d Sup. c. 1. §. 12. & p. 5. c. 1. §. 3. & C.

tempus,quod videbitur,id prorogari;donec vtrique parti plene in Domino ſit ſatisfactum.

Præterea diligenter animaduertant oportet 44
qui examinantur (magnifaciendo, ſummique, momenti id eſſe ducendo in conſpectu Creatoris ac Domini Noſtri) quantopere iuuet ac conferat ad vitæ ſpiritualis profectum, omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur; & admittere, & concupiſcere totis viribus quidquid Chriſtus Dominus Noſter amauit, & amplexus eſt. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi ſunt, ſequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia honores, famam, magni nominis exiſtimationem in terra, ſicut mundus eos edocet: ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſerio Chriſtum Dominum Noſtrum ſequuntur, amant, & ardenter exoptant,quæ ijs omnino contraria ſunt, indui nimirum eadem veſte, ac inſignibus Domini ſui, pro ipſius amore ac reuerentia; adeo vt ſi ſine offenſione vlla diuinæ maieſtatis, & abſque proximi peccato foret, vellent contumelias, falſa teſtimonia, & iniurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nulla tamen ad id per eos data occaſione) eo quòd exoptant aſsimilari, ac imitari aliquo modo Creatorem ac Dominum Noſtrum Iesvm Chriſtum; eiuſque veſtibus, & inſignibus indui: quandoquidem illa ipſe propter maiorem profectum noſtrum ſpiritualem induit, nobiſque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina

gratia aſpirante, eum imitari, & ſequi, cum vera ſit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus. Igitur interrogentur, an huiuſmodi deſideria tam ſalutaria, & ad perfectionem animarum ſuarum tam fructuoſa, in ſe ſentiant.

45 Quod ſi quis propter humanam noſtram debilitatem ac miſeriam, in ſe huiuſmodi tam inflammata in Domino deſideria non ſentiret, interrogetur an certe deſiderium in ſe ſentiat, huiuſmodi deſideria ſentiendi. Si affirmando reſponderit, optare ſe nimirum huiuſmodi tam ſancta deſideria animo concipere; quò melius ad eorum effectum perueniatur, interrogetur, an decreuerit, paratuſque ſit huiuſmodi iniurias, illuſiones, & opprobria in Chriſti inſignibus incluſa, & alia quæuis, quæ ei inferrentur ſiue per quemuis ex domo, vel Societate (in qua obedire, & humiliari, ac æternam beatitudinem conſequi exoptat) ſiue extra eam per quemuis viuentium, nulli malum pro malo, ſed bonum pro malo reddendo, admittere, & patienter cum Dei gratia ferre.

46 Vt melius ad hunc perfectionis gradum in ſpirituali vita tam precioſum perueniatur, eius maius ac impenſius ſtudium ſit, [a] quærere in Domino maiorem ſui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem. Noſtrum autem erit in eiſdem iuxta gratiam, quam Dominus nobis conferre ad ſuam maiorem laudem ac gloriam dignabitur, eum iuuare.

[a] Supra §. 28. & inf. c.6. §.6.& p.3.c.1.§. 23. & 27.

DE ALIO EXAMINE AD particularia aliquanto magis deſcendente, quod eruditis, & Coadiutoribus ſpiritualibus, & Scholaſticis conuenit. Cap. V.

QVo melius intelligi, atque cognoſci queant quæ ad huiuſmodi homines ſpectant, vnuſquiſque eorum interrogetur, Vbi ſtuduerit, Qua in facultate, Quibus auctoribus ac doctrinæ deditus, Quantum temporis ſtudijs impenderit, Quantumque ſuo iudicio profecerit, ac nominatim, Quam ſit ei familiaris latina lingua. 1

An ad gradus Artium liberalium, vel Theologiæ, vel Iuris Canonici, vel alterius cuiuſuis facultatis ſit promotus. 2

[a] P. 1. c. 2. §. 7. An [a] exiſtimet ſe memoria ad bene capiendum, & retinendum quod didicerit, eſſe præditum. 3

[b] P. 1. c. 2. §. 6. An [b] ſibi videatur pollere intellectu, qui cito, ac bene penetret ea, quibus ſtuduerit.

An in ſe propenſionem naturalem, aut voluntariam ad ſtudia ſentiat.

An exiſtimet ſtudia ſanitati ſui corporis aliquid detrimenti attuliſſe. 4

[c] P. 1. c. 2. §. 11. An [c] vires ſibi corporales, & ſpirituales ſuppetere ſentiat ad labores, qui in Societate requiruntur ferendos, ſiue in ſtudijs, quamdiu illis vacat, ſiue in vinea Domini, cum in ea laborandum eſt.

Si Sacerdos fuerit, An ſe in audiendis confeſ- 5

ſionibus,

ſionibus, vel in prædicatione, vel alijs miniſterijs ad proximum iuuandum exercuerit.

6 Cum ad huiuſmodi officium ac miniſterium diuini verbi ſeminandi, & ſpirituali proximorum auxilio attendendi, litterarum bonarum ſufficiens eruditio requiratur; & Scholaſticos etiam aliquod ſui profectus in litteris, quibus ſtuduerunt, ſpecimen præbere oporteat, omnes examinentur. [a] Quod fiet, ſi quiſque lectionem vnam in quauis facultate cui operam dederit, prælegat; & poſtea exhortationem vnam quiſque (idque ante egreſſum à prima probatione) faciat: & poſtea in ſecundam ingrediendo, ſi ei fuerit iniunctum, vt inferius dicetur, hoc ipſum faciet. [a] P. 1. c. 4. §. 5.

7 Præterea intelligat (ſi Sacerdos eſt, vel quandocunque promotus ad Sacerdotium fuerit) quod confeſſiones nec Domi, nec foris audire, nec vlla Sacramenta miniſtrare ſine peculiari probatione, ædificatione, & facultate ſui Superioris per totum probationis tempus debet: ſed nec publice Miſſam dicere debet, donec coram aliquo, vel pluribus domeſticis priuatim eam dicat, & admoneatur, [b] vt in modo dicendi conueniat cum alijs de Societate inter quos agit, & ſe ad ædificationem eorum qui illam ſunt audituri, componat. [b] P. 4. c. 8. §. 2. & p. 8 c. 1. §. 8.

8 Ad maiorem humilitatem & perfectionem eruditorum Coadiutorum ſpiritualium, & Scholaſticorum, ſi de eo qui in Societatem eſt ingreſſurus dubitatur an idoneus ſit futurus, vt ad Profeſſionem, vel in Coadiutorem ſpiritualem, vel

Scholaſticum eius admittatur; cum id tanquam certiſsimum ſtatuatur, quod multo melius & perfectius ſit, vt ipſe iudicari, & regi ſe à Societate ſinat; quandoquidem non minus, quam ipſe, quod exigitur, vt in ea maneat, Societas intelliget, ipſi verò maiori humilitati, & perfectioni tribuetur, maioremq. dilectionem, ac fiduciam in his, à quibus eſt gubernandus, oſtendet; [a] interrogetur, an velit proprium ſenſum, ac iudicium Societati ſubmittere, vel eius Superiori; ita vt acquieſcat eius ſententiæ; ſiue inter eos illum conſtituat, qui in Societate profeſsionem emittunt; & Chriſti Domini Noſtri Vicario obligãtur; ſiue inter Coadiutores, ſiue inter Scholaſticos Societatis, in ſtudijs vlterius progrediendo. Interrogetur vlterius, ſi Superior vellet ſemper eundem ſolum vt Coadiutorem in rebus exterioribus Societatis curandis occupari, ac ſic in ſuæ animæ ſalutem incumbere; an paratus ſit in humilibus, & infimis officijs ſe exercere, vitamque omnem in vtilitatem, & auxilium eius exigere; ſibi perſuadendo, quod dum ei inſeruit, Creatori ac Domino ſuo (pro cuius amore, & debita reuerentia omnia facit) inſeruit.

[a] Supra c. 1. §. 7. & 11. & c. 4. §. 17. & inf. c. 8.

DE ALIO EXAMINE AD SOLOS *Coadiutores accommodato.* *Cap. VI.*

AD maiorem rei notitiam declaretur vnicui- 1
que ex huiuſmodi Coadiutoribus latius, quod in initio attingebatur: [b] Quod ſcilicet in hanc

[b] Supra c. 1. §. 9. & p. 5. c. 2. §. 4. & c. 4. §. 1. 2. & 3

hanc Societatem Coadiutores ſpirituales, & temporales admittuntur; [a] Spirituales quidem, qui Sacerdotes ſunt, & litteris ſufficienter ornati, vt in rebus ſpiritualibus Societatem iuuent: [b] Temporales verò ad ſacros Ordines non promoti, cum litteris, vel ſine illis, in rebus externis, quæ neceſſariæ ſunt, poſſunt iuuare.

[a] P.1.c.2. §.5.
[b] P.1.c.2. §.2.

2 Priorum magis proprium eſt, Societatem in audiendis confeſsionibus, in exhortationibus, in Doctrina Chriſtiana, & alijs litteris edocendis iuuare. His vero eædem gratiæ ad animarum auxilium communicari poſſunt, quæ Profeſsis ipſis ſolent.

3 Poſteriorum [c] magis eſt proprium (licet poſſint in rebus maioribus pro talenti eis à Domino conceſsi ratione occupari) vt in miniſterijs omnibus inferioribus, & humilioribus, quæ ipſis iniungentur, ſe exerceant; perſuaſi quod Societatem iuuando, [d] quo melius illa ſaluti animarum vacare poſſit, eidem omnium Domino ſeruient: quandoquidem propter diuinum ipſius amorem ac reuerentiam id faciunt. Ideo prompti eſſe cum omni humilitate, & charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quæ eis credita fuerint, exacte obeunda. Quo fiet, vt non ſolum mercedem ſuam integram habeant, ſed participes ſint omnium bonorum operum, quæ Deus per vniuerſam Societatem ad obſequium & laudem ſuam operari dignabitur; & omnium indulgentiarum, & gratiarum, quæ Profeſſis ad ſuarum animarum bonum à Sede Apoſtolica conceſſæ fuerint.

[c] Inf. c.8. §.2.& p. 1 c.2. §.2.& p.4.c.6.B.
[d] P.1.c.2. A.

Et

a P.7.c.4. §.8.

Et [a] nihilominus eniti debent in colloquijs ſpi- 4
ritualibus, ad maiorem vtilitatem ſpiritualem proximorum aliquid conferre, & quod nouerint, docere; & ad bene agendum, quoſcunque poterunt (quandoquidem vnicuique Deus proximi ſui curam dedit) excitare.

Si quis inſtructus & examinatus fuerit, vt ſit fu- 5
turus ſpiritualis Coadiutor, ſic vacare debet rebus ſpiritualibus, quæ cum ſua prima vocatione proprie ſunt coniunctæ vt [b] in poſterum directe, vel indirecte per ſe, vel alium innouare, aut mutationem aliquam à ſua vocatione in aliam, ſcilicet à gradu Coadiutoris ſpiritualis ad Profeſſi, vel Scholaſtici, vel Coadiutoris temporalis gradum, tentare non debeat: ſed cum omni humilitate, atque Obedientia incedere ac progredi eadem via, quæ ipſi ab eo qui neſcit mutationem, & in quem illa non cadit, oſtenſa eſt.

b P.5.c.4. §.5.

Eadem ratione ſi quis examinatus, & inſtru- 6
ctus fuerit, vt ſit futurus Coadiutor temporalis, ſic ſe totum rebus, quæ cum ſua prima vocatione propriè ſunt coniunctæ, addicat, vt [c] non curet vlla ratione à ſtatu Coadiutoris temporalis, in ſtatum Spiritualis, vel Scholaſtici, aut Profeſſi progredi; nec etiam (ſi in ſuo eodem maneat) plus litterarum addiſcere quàm ſciebat cum eſt ingreſſus, curet: ſed perſeuerare magna cum humilitate debet in omnibus Creatori ac Domino ſuo iuxta primam ſuam vocationem inſeruiendo, [d] ac ſolicite in abnegationis ſui ipſius profectum, & verarum virtutum ſtudium

c P.5.c.4. §.5.

d Supra c. 4.§.16. & p.3.c.1.§.17.

dium incumbendo.

Interrogentur huiuſmodi, vt de re propria ſuæ vocationis, an [a] contenti, & quieti ſint futuri in obſequio Creatoris & Domini ſui in officijs, ac miniſterijs abiectis & humilibus ad auxiliũ Domus, & Societatis pertinentibus, cuiuſcunque rationis illa ſint, parati ad vitã omnem in eis exigendam, ſibi perſuadendo quod ea in re obſequium, & laudem pręſtant ſuo Creatori & Domino, dum omnia propter diuinum ipſius amorem, & reuerentiam agunt.

8 Omnes Coadiutores tam Spirituales, quàm Temporales [b] exacto biennio, quod experimentis & probationibus datur, & [c] vno adhuc anno, ſi Scholaſtici fuerint (vt prius eſt declaratum) ſi velint in Societate manere, & ipſa, vel Superior eius contentus fuerit, [d] oblationem ſuam trium Votorũ facient (quæ publica, licet non ſolemnia ſint iuxta litteras Apoſtolicas Iulij III.) Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis, vt initio diximus; & exinde Coadiutores formati vel Spirituales, vel Tẽporales cẽſendi

A ſunt; ita vt † ex [e] parte ipſorũ liga-

IN CAP. VI.

A ¶ EX parte ipſorum conuenit eos ligari; quandoquidem eorum ſtabilitas quæritur. Nec eſt iniuſtum (vt patet in litteris Apoſtolicis) ſi Societas libertatẽ ad eos dimittendos, quando nõ faciunt quod debent, retineat: quandoquidem illi, ſi id accideret, ſoluti manent; & alioqui facilius eſt aliquẽ ab eo, quod debet deficere, quàm

[a] P.1.c.2. §.2.

[b] Sup. c.1. §.12.& c.4.§.16. & & p.5.c.1. §.3.

[c] Sup. c.1. §.12. & c.4.§.16. & p.5.c.1. §.3.

[d] Sup. c.1. §.9 & p.5 c.4.§.1.2. & 3. & A. & B.

[e] P.5.c.4. B.

quam Societatem, vel eius Præpoſitum Generalem: quorum tantum erit poſſe dimittere; nec id ſine cauſis iuſtiſsimis (vt in ſecunda Parte Conſtitutionum videbitur) fieri debebit.

ligati' ad ſemper viuendum, & moriendum in Domino in hac Societate, ad diuinæ Maieſtatis gloriam, maiuſque meritum & ſtabilitatẽ propriam maneant. Nihilominus Societas, vel eius Superior, qui commune bonum debet intueri, cum eorum opera ad maius Dei obſequium ſe non iuuari, ſed contra potius accidere cerneret, eos dimittere, & à ſua Congregatione ſeparare poteſt: & [a] tunc illi omnino liberi, nulloque voto obſtricti remanent.

[a] P.2.c.4. §.3.& p.5 c. 4. B.

IN CAP. VII.

A ¶ HOC, & ſuperius Examen non ſolum ijs, qui tunc primum ad ſtudia mittuntur, verum etiam illis, qui in eis progrediuntur, cum ad Domos veniunt vt aliò mittãtur, proponitur.

DE † ALIO EXAMINE, Scholaſticis accommodo, ac in primis antequàm in Scholaſticos admittantur. Cap. VII. A

1 EXperimentis & probationibus prædictis abſolutis, ſi Scholaſtici voluerint ſtudere in Collegijs,[b] vel Domibus Societatis, vt in eis in Domino ſuſtententur, ſi Societas, vel eius Superior contentus etiam fuerit, antequàm ad ſtudia ſe conferant, vel dum in eiſdem manebunt, ob ſuum maius meritum, ac ſtabilita-

[b] P.3.c.1. §.27.& X.

tem

tem, [a] Vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, ac promiſſionem, quod ſtudijs abſolutis in Societatem ingredientur; Deo ac Domino Noſtro facient, [b] Sic autem intelligendus eſt huiuſmodi ingreſſus, vt profeſſionem vel Vota Coadiutorum formatorum (ſi Societas eos admittere volet) emittant, [c] & exinde Scholaſtici approbati Societatis cenſeantur. [d] Libera tamen manebit Societas, nec tenebitur ad eos admittendos ad profeſſionem, nec in Coadiutores formatos, ſi ſtudiorum tempore male ſe gererent, adeo vt Superior Societatis exiſtimaret Deo gratum non fore, ſi in eam admitterentur: & [e] tunc ipſi etiam ſuis Votis ſoluti erunt.

2 Si quando ſtudiorum tempore, qui maiorem ad ea propenſionem animi præ ſe tulerunt, quàm ad aliud in Societate miniſterium, oſtenderent ac certum indicium præberent, [f] vnde Societas, vel eius Superior in Domino ſentiat eos idoneos non eſſe, vt in litteris proficiant, eo quod ingenio vel ſanitate corporis deſtituantur, vel alijs defectibus laborent: interrogentur an patienter ſe dimitti à Societate, dum [g] ab omni Voto ac promiſſione liberi maneant, ſint laturi.

3 Qui ad ſtudia litterarum idoneus inuenietur, interrogetur, [h] an velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debeat, ac ſtudiorum modum, & tempus, iuxta quod Societati, vel eius Præpoſito, aut Collegij, vbi daturus eſt litteris operam, Superiori videbitur.

[a] Supra c. 1. §. 10. & p. 5. c. 4. §. 4. & p. 4. c. 3. §. 3.
[b] Supra c. 1. §. 10. & p. 5. c. 1. A. & c. 4. E.
[c] Supra c. 1. §. 10 & p. 4. c. 3. §. 3.
[d] P. 5. c. 4. D.
[e] Inf. §. 2. & p. 2. c. 4. §. 3. & p. 5. c. 4. B.
[f] P. 4. c. 6. §. 15. & N
[g] Supra §. 1.
[h] P. 4. c. 5. §. 2. & 3. & D. & c. 13. §. 4. & E.

An contentus futurus ſit eodem atque alij 4
modo ibi agere, nulliſque priuilegijs aut præro-
gatiuis minimum omnium, qui in Collegio fue-
rit, anteire, omnem ſui curam Superiori Collegij
relinquendo.

a Supra c. 3.§.14.

[a] An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolu- 5
tis, ac probationibus peractis, Societatem ad vi-
uendum in ea & moriendum ingredi, ad maiorem
Dei gloriam.

Sic examinatus, & inſtructus ſe accingere inci- 6
piet, vt ad ſtudia ſe conferat, vel ea proſequa-
tur; paratus interim in eiſdem ſtudijs alijs experi-
mentis, & probationibus varijs exerceri; [b] quibus
ſi non fuerit propter cauſas aliquas legitimas, ac
fine aliquo bono præ oculis habito, antequam
ad ſtudia mittatur, perfunctus, eis confectis,
omnia experimenta, & probationes ſuperius de-
claratas ſubibit.

b Sup.c.4. §.9.& 16.

PRO SCHOLASTICIS qui ſtudia iam abſoluerunt.

SCholaſtici ſtudijs iam confectis, antequam 7
in Societatem, vel eius Domos ingrediantur,
vt in eadem omnimodam Obedientiam, ac com-
munem viuendi in Domino modum admittan-
tur; generatim interrogandi ſunt, an firmi in ſua
deliberatione, & votis ac promiſſione Deo obla-
tis antequam ad ſtudia ſe conferrent, vel in eiſ-
dem, ſi quidem admiſſi primo fuerint in Collegijs,
permaneant.

Inter-

8 [a] Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eiſdem interrogationibus, & examine, quo priuſquam ad ſtudia mitterentur, interrogati fuerunt; vt Superioribus memoria ac notitia eorum renouetur, ac melius pleniuſque ſtabilitas, & conſtantia, vel etiã mutatio, ſi aliqua accidiſſet in rebus primo interrogatis & affirmatis, cognoſcatur. [a] P. 1. c. 4. §. 7.

DE ALIO EXAMINE indifferentibus accommodo. Cap. VIII.

1 AD [b] maiorem illius notitiam, qui vt indifferens examinandus eſt, vt omni ex parte cum maiori cognitione & luce in Domino procedatur, inſtruendus idem erit, & admonendus quod nul- [b] Supra c. 1. §. 11.
A lo tempore, nec ratione poteſt, nec debet † prætendere, nec tentare directe, nec indirecte' potius hunc, quam illum gradum in Societate; nimirum non potius Profeſſi, vel Coadiutoris ſpiritualis, quam Coadiutoris temporalis, vel Scholaſtici: quin potius perfectæ humilitati, ac obedientiæ locum dando, omnem ſui ipſius curam, & ad quod officium, vel gradum ſit eligendus, ſuo Creatori & Domino, ac eius nomine, & pro ipſius amore ac

IN CAP. VIII.

A ¶ *CVm* [c] *tamen aliquid conſtanter eis ſeſe offerret, quod ad maiorem Dei gloriam fore iudicarent; poſt* [d] *orationem ſimpliciter Superiori proponere poterunt, ipſius iudicio omnino*

[c] P. 5. c. 4. F. & p. 7. c. 2. I.

[d] P. 3. c. 2. §. 1.

no rem committentes, nihil amplius procurando. ac reuerentia ipſimet Societati, vel eius Superiori debet relinquere.

a Sup. c. 1. §. 7. & 11. & c. 4. §. 17. & c. 5. §. 8.

b Supra c. 6. §. 3.

Poſtquam a ſic fuerit admonitus, interrogetur, an ſe omnino ſentiat indifferentem, quietum, & paratum ad inſeruiendum Creatori ac Domino ſuo in quouis officio, vel miniſterio, quod ei Societas, vel eius Superior commiſerit. Interrogetur etiam, ſi Societas, vel eius Superior illum vellet vacantem quidem animæ ſuæ ſaluti ad officia tantum inferiora & humilia ſemper applicare, b an ſe paratum ſentiat ad vitam omnem in huiuſmodi officijs inferioribus, & humilioribus in auxilium, ac miniſterium Societatis exigendam; exiſtimando, quod ea in re obſequium, & laudem præſtat Creatori ſuo ac Domino, dum omnia ob ipſius amorem & reuerentiam agit. 2

Cum omnino ei placuerint omnia in Domino, quæ dicta ſunt; inſtrui poterit, & examinari de reliquis, iuxta aliquod examen ex prædictis, vel omnia illa, prout magis conuenire videbitur; vt vtrique parti in omnibus ſatisfiat, ac maiori cum claritate procedatur: quandoquidem omnia inſtituta, & ordinata ſunt ad maius obſequium, & laudem Dei & Domini Noſtri. 3

FINIS.

LAVS DEO.

CONSTITVTIONES

Cum Declarationibus.

PROOEMIVM.

CONSTITVTIONVM.

1 QVAMVIS ſumma Sapientia, & Bonitas Dei Creatoris Noſtri ac Domini ſit, quæ a conſeruatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem IESV, vt eam dignata eſt inchoare; ex parte vero noſtra, interna Charitatis & amoris illius lex, quam Sanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet, potius quàm vllæ externæ Conſtitutiones, ad id adiutura ſit: quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidētiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti Domini Noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipſa nos ita docet in Domino, neceſſarium eſſe ar- bitra-

a P. 10. §. 1. & 12.

PROOEMIVM in Declarationes, & Annotationes Conſtitutionum.

CVM b Conſtitutionū hic finis ſit, vt vniuerſum cor- *pus*

b P.9.c.3. §.8.

bitramur Conſtitutiones conſcribi, quæ iuuent ad melius in via incepta diuini obſequij procedendum, iuxta Inſtituti noſtri rationem.

Quamuis primum illud ſit, 2
& maximi momenti in noſtra intẽtione, quod ad corpus vniuerſæ Societatis ſpectat, cuius vnio, & bonum regimen, & conſeruatio in ſuo bono ſtatu ad maiorem Dei gloriã in primis quęritur: quia tamen corpus hoc ex ſuis membris conſtat, & in ipſa executione primo loco occurrit, quod ad ſingulos ſpectat, tã in ipſis admittendis, quam in promouendis, ac deinde per vineã Chriſti Domini

pus Societatis, & particularia eius membra ad ſui conſeruationẽ & incrementum, ad gloriam Dei, & vniuerſalis Eccleſiæ bonum iuuentur; præter quam quod omnes & ſingulæ earum per ſe ipſas ad finem dictum accõmodatæ ſunt, tria alia in eis expeti poſſunt.

Primũ, vt plenæ ſint; quò omnibus quæ incidere poſſint, quantum fieri poteſt, prouideatur.

Alterum, vt perſpicuæ ſint; quo minor ſcrupulis detur occaſio.

Tertium, vt breues ſint, quantum plenitudinis, ac perſpicuitatis ratio patitur; vt memoria retineri poſſint.

Quo tria hæc melius obſeruentur, præter Conſtitutiones vniuerſaliores & breuiores, quæ, vt obſeruentur à noſtris, & oſtendantur cum oportebit externis, erunt magis ad vſum accommodatæ; viſum nobis eſt in Domino has Declaratio-

rationes, & Annotationes eſſe adÿciendas: quæ [a] cum non minoris ſint auctoritatis, quam reliquæ Conſtitutiones, magis deſcendēdo ad particularia, eos qui reliquis præſunt, de rebus quibuſdam poſſint edocere, quas breuitas & vniuerſalitas aliarũ minus dilucidas reddebat. Sed præter vtraſque, quæ ad res immutabiles pertinent, & vniuerſaliter obſeruari debent, aliæ [b] quædam Ordinationes erunt neceſſariæ, quæ diuerſis temporibus, locis, & perſonis in diuerſis Domibus, Collegÿs, & officÿs Societatis [c] (vniformitate tamen quoad eius fieri poterit in omnibus retenta) poſſint accommodari. De huiuſmodi Ordinationibus, vel Regulis hic non agetur; ſed id ſolũ admonebimus, quod ab vnoquoq. qui ibi fuerit, vbi hæ obſeruentur, iuxta voluntatem Superioris qui ei præfuerit, ſunt obſeruandæ.

[a] P.6.c.1. A.

[b] P.4.c.7. §.2. & C. & c.10. §. 6. & p.7.c. 4. §.12. & p.9.c.6. I.

[c] P.8.c.1. §. 8. & p. 10. §.9.

Vt redeamus ergo ad id, quod agitur hoc loco, harum Declarationũ ordo hic erit, vt Conſtitutionibus reſpondeant. itaque Pars Parti, Caput Capiti, cũ declarandum aliquid fuerit, reddetur: quod in margine Conſtitutionum littera quædam indicabit. cui alia ſimilis in Declarationibus reſpondebit. & ſic ordinate procedetur, eius fauore aſpirante, qui ordinis totius principium eſt, vtpote perfectiſſima & infinita Sapientia.

A mini Noſtri diuidendis; † hinc exordiũ ſumetur eo fauore, quē lux æterna nobis ad honorē & laudē ſuã conferre dignabitur.

DECLARATIONES in Conſtitutiones. In Procemium.

A ¶ *Congruus eſſe ſolet procedendi modus ab imperfectioribus ad perfectiora, præci-*

pue in ijs, quæ pertinent ad praxim; cum id primum in executione occurrat, quod eſt in conſideratione poſtremum (nam hæc à fine ad media deſcendit) & ſic in decem præcipuis partibus, ad quas reducuntur omnes Conſtitutiones, procedetur.

Prima de ijs admittendis ad Probationem agit, qui noſtrum ſequi Inſtitutum expetunt.

Secunda de ijs dimittendis, qui ad illud non eſſe idonei videbuntur.

Tertia de ijs, qui retinebuntur, conſeruandis; & in ſpiritu ac virtute promouendis.

Quarta de ijs inſtituendis in litteris, & alijs medijs proximos iuuandi, qui in ſpiritu & virtute in ſeipſis profecerint.

Quinta de cooptandis in corpus Societatis ijs, qui ſic fuerint inſtituti.

Sexta de ijs, quæ in ſeipſis obſeruare debent, qui in hoc corpus iam cooptati ſunt.

Septima de ijs, quæ obſeruanda ſunt erga proximos, diſtribuendo ſcilicet Operarios, & eos in Chriſti Domini Noſtri vinea occupando.

Octaua de ijs, quæ faciunt ad mutuam, & cum ſuo capite vnionem eorum qui diſtributi ſunt.

Nona de ijs, quæ ad caput pertinent, & ad gubernationem, quæ ab eo ad corpus deſcendit.

Decima de ijs, quæ vniuerſaliter ad conſeruationem, & augmentum totius corporis huius Societatis in bono ſuo ſtatu pertinent.

Hic eſt ordo in Cõſtitutionibus, & Declarationibus tenẽdus, finẽ illũ intuendo gloriæ, & laudis Dei Creatoris ac Dñi Noſtri, quẽ nobis præfiximus.

PRI-

PRIMA PARS CONSTITVTIONVM.

De Admiſſione ad Probationem.

DE EO, QVI ADMITTENDI facultatem habet. Cap. I.

1 FACVLTAS [a] admittendi ad Probationem, quorum, & quanta ſit, iudicio Præpoſiti Generalis relinquatur, qui in ea communicanda conſiderabit, quid ad maius ſeruitium Dei ac Domini Noſtri conueniat.

[a] Inf. B. & c.2. C. & c.3. H. & p.9. c.3. §. 1.

2 Quando aliquis, qui idoneus videatur ad noſtrum Inſtitutum ſequendum, ad eum accederet, qui huiuſmodi admittendi poteſtatem non habet;
A † mittere eum poterit ad illum, penes quem ea ſit, ' vel ſcribere ei, ſignificando qualis ille ſit, & quibus præditus Dei donis qui admitti petit; & exequatur quod ei in Domino præ-

IN CAP. I. De eo qui admittit.

A ¶ SI cõmode non poſſit aliquis huiuſmodi ad Societatis Inſtitutum idoneus, ad eum mitti, qui poteſtatem habet admittendi; interim dum ille admonetur, licebit cuique (ſi id neceſſarium eſſe, aut valde conuenire iudicabitur) eum tanquam hoſpitem penes ſe retinere; donec reſponſum ab eo, ad quem relatum eſt de eo negotio, accipiat: & tunc iuxta or-

dinem ſibi præſcriptum procedet.

[a] Parte 4. Procœm. A & p. 10. §. 7.
[b] Inf. c. 4. §. 1. & D. & Exam. c. 1. §. 13.
[c] Exa. c. 1. A.
[d] Infra c. 4. §. 1. & Exam. c. 1. §. 13.

B ¶ *Qui ordinarie admittere poterunt in abſentia, ſunt Præpoſiti Prouinciales: extraordinarie vero quiuis Cōmiſſarius Præpoſiti Generalis, vel eiuſdē Prouincialis. At Rectoribus Collegiorū, & Præpoſitis Domorum magis cōſuetum erit committere, vt quos idoneos iudicabūt, Domi ſuæ, aut in Collegio poſſint admittere cum præſentes fuerint.*

C ¶ *Vt*

præſcriptum fuerit: ſi quidem ille † in abſentia id præſcribendi facultatem habebit.'

3 [a] Quia refert plurimum ad diuinum ſeruitium, conuenientem haberi delectum eorum qui admittuntur, & [b] diligentiam adhiberi, vt intelligatur quæ eorum ſint dotes & vocatio; qui talem admittendi facultatem habet, ſi per ſeipſum id ipſe non præſtet, habeat in ijs qui aſſidue apud ſe agunt, [c] aliquem, cuius opera vtatur ad cognoſcendum eos, qui ingrediuntur, ad agendum cum illis, eoſque examinandum; qui quidem prudentia præditus ſit, & non ignoret agendi modum, qui cum tam varijs generibus & conditionibus perſonarum eſt tenendus: vt maiori cum intelligentia, & [d] vtriuſque partis ſatisfactione negotium ad Dei gloriam tranſigatur.

4 Tam ille penes quem eſt facultas admittendi, quàm is cuius opera ille vtitur, habeat oportet cognitionem rerum Societatis, ac zelum boni progreſſus ipſius; vt nulla ratione dimoueri ab eo poſſit, quod in Domino conuenientius ad diui-

num

num ſeruitium in hac Societate iudicauerit: quod vt conſe-
C quatur, † moderatus admodũ ſit oportet in admittendi deſiderio. ' & [a] vt liberior ſit ab omni minus ordinato affectu, vbi vitij huiuſmodi occaſio eſſe poſſet (vt cum conſanguineis, & amicis) ille in quo aliquid periculi huiuſmodi timeretur, examinandi officio non fungatur.

Quicunque autem eo fun-
D getur, † in ſcriptis habeat quæ ad tale officium pertinẽt; ' quò melius & certius id poſsit præſtare, quod in hac parte ad diuinum ſeruitium quæritur.

DE

C ¶ Vt par eſt ſolicite cooperari motioni & vocationi diuinæ, curando vt augeatur in Societate numerus Operariorum vineæ Chriſti Domini Noſtri; ita diligenter conſiderari oportet, ne quis admittatur niſi qui donis illis Dei præditus ſit, quæ hoc Inſtitutum ad ipſius gloriam exigit.

[a] Inf. c.3. §.16.

D ¶ Vbicunque admittendi facultas fuerit, liber completus Examinis ſit oportet, & quidem in ijs linguis, quæ fere ſolent eſſe neceſſariæ. Huiuſmodi ſunt vernacula loci illius, vbi agitur, & latina. [b] *Illud autem Examen ei proponi debet, qui admitti cupit, antequàm Domum ad communem cum alijs conuictum ingrediatur.*

[c] *Et quidem impedimenta, quæ neceſſario excludunt, etiam antequàm ad primam Probationem admittantur, proponi debent.*

Erit etiam ſcriptum alterum Examen, quod contineat ea, quæ ſexto quoque menſe per bien-

[b] Inf. c.4. §.5. & E. & Exa. c. 1. A. & c. 4. §.41.

[c] Inf. c.4. D. & Exa. c. 1. A.

 nium

nium Probationis proponi debent: aliud item perbreue, quo illi vtentur, qui cum ijs, qui ingredi volunt, colloquuntur; vt vtrinque id quod expedit intelligatur antequam ad primam Probationem quis admittatur. Iidem officium etiam Examinatoris ſcriptum habere debent, & quod in eo continetur, exequi curent.

DE ADMITTENDIS IN Societatem. Cap. II.

IN vniuerſum loquendo de ijs, qui admittendi ſunt, quo pluribus Dei donis naturalibus, & infuſis præditi ad promouendum iuxta Societatis Inſtitutum, diuinum ſeruitium; & quo certioribus experimentis perſpecti fuerint; eo magis idonei erunt, vt in eam admittantur. 1

a Exa.c.6. §.1.& 7. b P.3.c.2. §.7 & p.4 c.3.§.2.

Vt [a] particulatim de his loquamur, qui in Coadiutores admittuntur ad res temporales, vel exteriores curandas ([b] qui plures eſſe non debent, quàm qui neceſſarij ſint ad ſubleuandum Societatem in ijs rebus, in quibus † occupari alij non poſſunt ſine detrimento maioris boni) eſſe eos oportet, quod ad animam ſpectat, bonæ cōſcientiæ, quietos, tractabiles, amatores virtutis ac perfectionis, propēſos ad 2 A

DECLARATIO. In Cap. II.

c P.4.c.10 H.

A ¶ H[c] Viuſmodi fere ſunt magnis in Domibus Coqui, & Diſpenſatoris occupationes, Emptoris, Ianitoris, Præfecti Infirmorū, Lotoris,

Præ-

Præfecti horti, eleemoſynarum Curatoris (vbi ex eleemoſynis viuitur) atque id genus aliæ eſſe poſſent. Quia tamen pro maiori, aut minori numero hominũ, qui in Domibus, vel Collegijs verſantur, pro maiori etiam, vel minore diſtractione in huiuſmodi exercitijs, magis vel minus neceſſe eſſet huiuſmodi Officiales ad hæc officia omnino deputari; eorum prudentiæ, qui reliquis præſunt, id committitur: modo hanc curam ſibi impoſitam ſciant, vt finis meminerint, qui ad huiuſmodi homines in Societatem admittendos mouet: is eſt neceſſitas, [a] *vt alij, qui in vinea Chriſti Domini Noſtri laborant, vel litteris dant operam, vt poſtmodum in ea laborent, ſubleuentur, quò ſe in rebus ad maius Dei ac Domini Noſtri obſequium pertinentibus exerceant.*

[a] Exa. c. 6. §. 4. & p. 4 c. 6. B.

ad deuotionẽ, qui domeſticis & externis ædificationi ſint, B † [b] qui ſorte Marthæ in Societate contenti, & ad eius Inſtitutum bene affecti, eam iuuare ad Dei gloriam exoptent.

3 Quod ad externa attinet, honeſta ſpecie, ſanitate, ætate, & viribus ad labores corporis qui in Societate ſe offerũt, ſuf-

B ¶ Qui ſic diſpoſitus cerneretur, vt videretur diu in externis miniſterijs non eſſe conquieturus, eo quòd ad ſtudia, vel ad Sacerdotium affectus cognoſceretur, non eſſet in Coadiutorem temporalem admittendus; niſi aptus ad progreſſum in litteris faciendum, quantum opus eſſet, videretur.

[b] Exa. c. 1. §. 9. & c. 6. §. 7.

ferendos

ferendos præditi eſſe deberent; & qui habere, vel certè habituri eſſe aliquando talentum aliquod ad eam iuuandam viderentur.

a Inf. c. 3. §. 14. & p. 2. c. 2. §. 4.

[a] Admittere homines difficili admodum ingenio, vel inutiles Congregationi, licet ipſiſmet non inutile foret admitti; conſiderantes tamen Inſtituti noſtri finem, ac procedendi modum, perſuademus nobis in Domino ad ipſius maius ſeruitium & laudem non expedire. 4

Qui ad hoc admitterentur, vt in rebus ſpiritualibus Societatem iuuarent, conſiderando quid huiuſmodi miniſterium requirat, vt animæ proximorum iuuentur, ſequentibus donis Dei ornari deberent. 5

b Inf. c. 3. §. 13. & Exa. c. 5. §. 3.

Quod [b] ad intellectum attinet, doctrina ſana, vel aptitudine ad eam addiſcendam, & in rebus agendis diſcretione, vel certe indole boni iudicij ad eam acquirendam. 6

c Exa. c. 5. §. 3.

Quod [c] ad memoriam, aptitudine ad percipiendum, & fideliter percepta retinendum. 7

Quod ad voluntatem, vt vniuerſæ virtutis & perfectionis ſpiritualis ſtudioſi ſint; quieti, conſtantes, ſtrenui in ijs, quæ ad diuinum ſeruitium aggrediuntur; quique zelum habeant ſalutis animarum, & ea de cauſa ad noſtrum Inſtitutum ([d] quod ad illas iuuandas & diſponendas ad vltimi ſui finis de manu Dei Creatoris Noſtri ac Domini, conſecutionem, recta tendit) ſint affecti. 8

d Exa. c. 1 §. 2.

e P. 7. c 2. F.

[e] In exterioribus exoptanda eſt ſermonis gratia, ad agendum cum proximis per neceſſaria. 9

Spe-

10 Species honeſta, quæ ædificationi eſſe ſolet ijs, quibuſcum agitur.

11 Bona [a] valetudo, ac vires, quibus ferre poſſint Inſtituti noſtri labores. [a] Exa.c.5 §.4.& p.2 c.2.§.4.

12 Ætas, quæ ad ea quæ dicta ſunt, conueniat: quæ [b] quidem, vt admittantur ad Probationem, excedere debet decimum quartum annum; vt ad Profeſſionem vero, vigeſimum quintum. [b] Inf. c.3. K.

13 Dona externa nobilitatis, diuitiarum, bonæ famæ, & ſimilia, vt non ſatis ſunt, ſi deſint alia, ita cum alia ſuppetent, hæc non erunt neceſſaria: quatenus tamen ad ædificationem faciunt, reddunt magis idoneos vt admittantur, qui ſine ipſis alioqui eſſent idonei propter dotes alias prædictas, in quibus quo magis præcelluerit qui admitti cupit, eo magis erit ad hanc Societatem C aptus ad Domini Dei Noſtri gloriam; † quo vero minus excelluerit, eo minus erit idoneus.' Quæ tamen menſura omnibus in rebus teneri debeat, vnctio ſancta diuinæ Sapientiæ eos docebit, qui id curę ad eius obſequium ac laudem vberiorem ſuſceperunt.

C ¶ [c] *Quamuis aliquis vndecunque idoneus ad Societatē omnibus his præditus eſſe debeat; ſi tamen in aliquo quid eorum deſideraretur, verbi gratia, vires corporis, vel ætas ad Profeſſionem, vel quid ſimile, & in Domino iudicaretur alijs Dei donis quod ea ex parte deeſt, compenſari; omnibuſque perpenſis ad Dei obſequium fore, & ad Societati propoſitum* [c] Inf c.3. H. & I.

DE

finem

[a] Inf. c. 3. H. & K. *finem conuenire, vt admitteretur: [a] diſpenſare cum eo Præpoſitus Generalis poterit, vel etiam alij, quatenus eis communicata ab ipſo facultas ſe extendet.*

DE IIS, QVAE IMPEDIVNT ne quis in Societatem admittatur.

Cap. III.

QVamuis Charitas & zelus animarum, in quo ſe Societas hæc exercet iuxta Inſtituti ſui finem, omnia hominum genera complectatur, vt eorum ſeruiat ſpirituali vtilitati, ac ad beatitudinem conſequendam in Domino iuuet; vt tamen in Societatis ipſius corpus admittat, amplecti non debet, vt dictum eſt, niſi quos iudicabit ad propoſitum Societati finem vtiles fore. 1

[b] Inf. G. & Exa. c. 2. §. 6. & p. 2 c. 2. B. [b] Ex impedimentis ad admiſſionem, nonnulla eos qui vellent ingredi, omnino excludunt: quia rationes efficaces nos ad id in Domino mouent. Ea vero huiuſmodi ſunt. 2

[c] Exa. c. 2. §. 1. & B. Aliquando [c] à gremio ſanctæ Eccleſiæ abſceſſiſſe, Fidem abnegando inter infideles, vel incidendo in errores contra eam, in quibus † reprobatus fuerit per publicam ſententiam; 3 A

DECLARATIO.

In Cap. III.

A ¶ QVāuis per publicam ſententiam quis condemnatus non fuerit; ſi tamen error eius publicus extitiſſet, ac vehemen-

ter

B tiam;' vel ſe † more Schiſmaticorum ab Eccleſiæ vnitate ſeiunxiſſe.'

4 † Perpetraſſe [a] homicidium,'

C vel † eſſe [b] propter enormia

D peccata infamem.'

5 † Aſſumter ſuſpectus eſſet, & quod in iudicio conueniri poßet, timeretur, admitti non debet. Verum hoc iudiciũ Præpoſito Generali relinquetur.

a Exa.c.2. §. 2.
b Ibidem & C.

B ¶ Quod ad Schiſma attinet, qui in terris Schiſmaticorum naſceretur, ita vt Schiſma generale peccatum eßet patriæ, & non ſolum particulare ipſius, non eſſet hic talem ob cauſam inter eos numerandus, qui à Societate excluduntur; (& tantundem dictum ſit de ijs, qui in terris hæreticorum naſcerentur) ſed ille potius excludi intelligatur, qui eſſet infamis excommunicatus, contempta auctoritate & prouidentia noſtræ ſanctæ Matris Eccleſiæ, ita vt hæreſis, vel Schiſma peccatum ſit particulare perſonæ, & non generale nationis, aut patriæ.

C ¶ *Quod [c] ad homicidij impedimentum attinet, nulla (vt nec in alijs) declaratio adhibetur. Num autem ſit homicidium, necne, ſi dubitaretur, diſcernant Præpoſiti Generales; nec ſe faciles in huiuſmodi dubijs exhibeant. Qui cum deliberatione homicidium perpetrari iuſſiſſet, ſi effectus eſt conſecutus, quamuis manu ſua non occiderit, inter homicidas erit exiſtimandus.*

c Exa.c.2. §. 2.

D ¶ [d] Infamia propter enormia peccata ibi impedimentum eſſe intelligitur, vbi qui ſic peccauit, infamiam contraxiſſet. Si procul eßet ab eo loco,

d Exa.c.2. C.

tamque

tamque ſerio reſipuiſſet, vt de eo nihil timendum videretur, poſſet in Domino admitti. Qualia vero ſint, vel non ſint huiuſmodi enormia peccata, iudicet Præpoſitus Generalis.

† Aſſumpſiſſe [a] Religionis ha- 5
bitum,' vel eremitam cum E
veſtitu monachali fuiſſe.

† Matrimonij [b] vinculo, vel ſer 6
uitutis legitime ligatum eſſet.' F

† Capitis [c] infirmitatem pa- 7
ti, vnde accidat obſcurari, & G
parum ſanum eſſe iudicium;
vel ſi notabilem habeat ad il-
lud diſpoſitionem,' vt in Exa-
mine fuſius tractatur.

8 Cæte-

a Exa.c.2. § 3. b Exa.c.2. §.4. & c.3 C. & p.2. c.2.§.5. c Exa.c.2. §.5.

E ¶ Non ſolum ſi Profeſſionem emiſiſſet, ſed ſi vel vnum diem habitum Religionis geſtaſſet, admitti propter rationes in Examine dictas non poteſt. Intelligendum eſt autem, quod habitum eo animo vt ſit religioſus, non propter aliam cauſam, quæ poſſet accidere, induiſſet.

F ¶ Quando hoc vinculum ſolutum eſſet, quod à Domino, vel à coniuge facultas concederetur, obſeruatis alijs circunſtantijs, quæ iuxta ſanam doctrinam, & vſum ſanctæ Eccleſiæ ſolent obſeruari, impedimentum eſſe deſinet.

d Sup.§ 2. & Exa. c. 2. § 6. & p.2.c 2.B. & p.4 c.3. §.2. e Exa.c.2. D.

G ¶ [d] In omnibus his impedimentis expedit vt nec Generalis Præpoſitus, nec Societas vniuerſa diſpenſare poſſit: quandoquidem in vniuerſum ita Societati conuenit, vt in huiuſmodi non diſpenſetur. [e] Sed ſi cerneretur aliquod ex his impedimentis in homine, qui talibus Dei Donis ornatus eſſet, vt pro certo haberetur, Societatem ad Dei & Domini

mini

mini Noſtri obſequium eius opera admodum iuuari poſſe, ſi ille ſummo Pontifici, vel eius Nuncio, vel ſummo Pœnitentiario ſupplicaret ſibi concedi, vt in Societatem non obſtantibus Conſtitutionibus admitti poſſet, Præpoſito eius Generali non repugnante; poſſet idem Præpoſitus cōſenſum ad eum admittendum præſtare: dum tamen oſtium non multis, immo nulli, qui raris (dictū eſt) dotibus non ſit præditus, aperiatur.

H ¶ Quoduis ex his ſecundarijs impedimentis ex ſe ſatis eſſe poſſet, ne quis admitteretur.

b *Sed quia accidere poſſet, aliquem huiuſmodi defectum alijs præclaris Dei donis compenſari, ac*

8 Cætera [a] impedimēta quamH uis ſingula † à Societate non excludant, reddunt tamen minus idoneum eum qui admitti exoptat; ' & poſſet tanti momenti eſſe defectus, vt è ſeruitio Dei non eſſet futurum, cum eo quemquam admitti.

9 Impedimenta autem hæc ſecundaria, de quibus modo eſt ſermo, huiuſmodi ſunt. Quod ad interiora attinet, paſſiones vel affectus, qui domari non poſſe videantur; vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio ſperetur.

10 Intentio minus recta, quàm par eſſet ad Religionis ingreſſum, vt quæ cum humano aliquo fine ſit admixta.

11 Inconſtantia, vel remiſſio animi notabilis, ex qua qui de ingreſſu agit, parum vtilis futurus credatur ad Societatis munera obeunda.

12 Indiſcretæ deuotiones, quæ in

a Inf. §. 16

b Inf I. & ſup. c. 2. C.

ac in Domino tolerandum eſſe iudicaretur; [a] *id diſcernendum prudentiæ eius, qui admittēdi facultatē habet, relinquitur. Et eiuſdē erit in huiuſmodi caſibus diſpēſare, habita nihilominus ratione iudicij Superioris, ad quem referendum erit quidquid difficultatem ingereret, & quod ſtatuerit, faciendum eſt.*

a Sup. c. 2. C.
b Sup. c. 2. §. 6. & 7. & par. 4 procœ. A.
c Sup. c. 2. §. 4. & p. 2 c. 2. §. 4.
d Exa. c. 3. §. 8.

in cauſa eſſe ſolent, vt aliquis in illuſiones, & non exigui momenti errores incidat.

13 [b] Litterarum ignorantia, vel ingenij, aut memoriæ ad eas addiſcendas, vel linguæ ad explicandum defectus, in illis qui præſeferunt intentionem, vel deſiderium vlterius progrediendi, quàm ſolent Coadiutores temporales.

14 c Iudicij defectus, vel notabilis in proprio ſenſu obduratio: quæ omnibus Congregationibus multum ſolet faceſſere negotij.

15 d In exteriori homine, defectus in integritate corporis, morbus, debilitas, vel † notabilis deformitas I.

† Ætas

I ¶ Animaduertendum eſt eos, qui deformitates, vel defectus inſignes habent, vt gibbos, vel alia quæpiam monſtruoſa, ſiue ſic nati fuerint, ſiue ex aliqua externa cauſa, vt percuſſione & ſimilibus id acciderit, ad Societatem noſtram non eſſe idoneos; partim quod res huiuſmodi ad Sacerdotium obſtare ſolent, partim quod ad proximorum ædificationem, quibus cum ex Inſtituti noſtri ratione verſamur, minime iuuant; niſi vt ſuperius e *dictum eſt, alijs eximijs virtutibus ac donis Dei*

e Supra H & c. 2. C.

com-

K † Ætas valde tenera, vel plus ſatis prouecta.'

L † Æs[a] alienum, vel ciuiles obligationes.'

16 Quo[b] huiuſmodi defectibus quis magis eſt obnoxius, eo minus eſt idoneus, vt Deo Domino Noſtro in hac Societate ad animarum auxilium ſeruiat[d]: & qui facultatem habet admittendi, videat, ne charitatis particularis affectus vniuerſali noceat, quæ vt magis ad gloriam & honorem Chriſti Domini Noſtri facit, ita ſemper præferri debet.

compenſarētur, cum quibus huiuſmodi defectus corporis potius ad augmentum, quàm ad dimiutionem ædificationis facturi viderentur.

K[c] ¶ Quod ad ætatē attinet 14. annis minorem, vt quis ad Probationem, aut 25. vt ad Profeſſionem admittatur, ſi in quibuſdam peculiaribus de cauſis anteuertendum eſſe id tempus ad finem maioris diuini ſeruitij nobis præfixum videretur,[e] penes Præpoſitū Generalem facultas erit prudenter ac circunſpecte diſpenſandi: & idem, cum prouectior ætas fuerit, conſiderabit, an expediat, necne, ad vniuerſale bonum huiuſmodi defectum tolerari.

L ¶ De ære alieno diligenter conſideretur, ne inde offendiculi, vel perturbationis occaſio oriatur; præſertim in obligationibus ciuilibus, de quibus iura diſponunt; præter rationem quæ habenda eſt ædificationis.

a Exa. c. 3. §. 6. & p. 2. c. 2. §. 5.
b Sup. §. 8.
c Sup. c. 2. §. 12.
d Sup. c. 1. §. 4.
e Sup. c. 2. C. & p. 9. c. 3. §. 8.

DE MODO ADMITTENDI.

Cap. IV.

QVia nobis in Domino valde perſuademus, ad hoc vt diuina & ſumma Maieſtas miniſterio huius minimæ Societatis vti dignetur, multum referre, vt qui ad eam admittuntur, non ſolum diu probentur antequam in eius corpus cooptentur, verum etiam [a] vt valde noti ſint, antequam ad Probationem eam admittantur, quæ fit in communi conuictu cum domeſticis; expedit † [b] habitationem A aliquam noſtræ communi coniunctam deſignari, vbi qui ad Probationē admittuntur, hoſpitum more duodecim dies, vel vſque ad viginti, & amplius, prout Superiori videbitur, diuerſentur; vt id tempo- B ris de ijs, quæ pertinent ad Societatem, [c] illi certiores reddantur, & Societas eoſdem C plenius in Domino Noſtro cognoſcat.

2 In hanc Domum, quæ primæ Probationis dicitur, facilius admitti poſſunt, qui id optant; ſi clare ad Dei & Domini Noſtri IESV Chriſti obſequium idonei in hac Societate eſſe viderentur: & contra, qui clare non eſſe tales cernerentur,

a Inf. §. 3. & ſup. c. 1. §. 3.

b Exa. c. 1. §. 13. & H

c Exa. c. 1. §. 13.

DECLAratio.

In Cap. IV.

A ¶ CVm Domus primæ Probationis diſtincta & coniuncta noſtræ habitationi eſſe non poſſet, curandum eſt, vt in noſtris Domibus aliqua habitatio ſeparata ad id deſignetur; vt qui admittuntur, minorem habeant occaſionem conuerſandi cum alijs, qui non fuerint à Superiore deputati.

B ¶ Si

tur, [a] conſilio (& ſi quid aliud charitas ſuggerit) adiuti, vt alibi Deo ac Domino Noſtro ſeruire curent, ſtatim dimitti poterunt.

3 Quod ſi res non eſſet Societati tã clara quàm oporteret, poſtquàm qui admitti cupit, voluntatem ſuam propoſuerit, [b] & de primis impedimẽtis decenter interrogatus fuerit, & ſummam noſtri Inſtituti, probationeſque ac difficultates, quæ in eo ſunt, intellexerit, quamuis efficaciter deſiderare videatur in Societatem admitti, [c] vt in ea viuat & moriatur

B † (quod quidem ſi deeſſet, vt plurimum nemo ad primam Probationẽ admitti deberet)

C † reſponſum tamen, ac ſententia vltima aliquandiu differatur; vt eo tempore res melius conſiderari, & Deo commen-

B ¶ Si aliquis ob cauſas rationi conſonas in Domũ reciperetur, qui nondum obſequio diuino in hac Societate ſe dedicare omnino ſtatuiſſet, perinde vt hoſpes, & non ad primam vel ſecundã Probationem admittetur. ſed ea in re vltra triduũ, qui alijs præeſt, non facilem ſe exhibeat, nec ſine facultate Præpoſiti Generalis, vel certe Prouincialis id faciet; & difficilius, vbi Nouitij fuerint, quàm vbi non fuerint, ea facultas concedi poterit.

C ¶ Vt reſponſum & deliberatio vltima aliquandiu differatur, & diligentia ad id, vt perſpectior ille ſit, adhibeatur, in vniuerſum quidem obſeruari debet. Aliquando tamen peculiares ob cauſas (vt ſi quis videretur raris dotibus ornatus,

[a] Exa.c.2. §.7.

[b] Sup.c.3. §.3. vſque ad 7. & Exa. c. 2. §.1. vſque ad 5.

[c] Exa.c.3. c.14. & p. 5.c.1.A.

& in periculo verſari, ne per dilationem à propoſito ſuo dimoueri vel certe valde ſolicitari poſſet) compendio maiori qua conuenit, diligentia adhibita, in Domum primæ Probationis eſſet admittendus; vel poſt examinationem ad alia Societatis loca tranſmittendus.

mendari poſſit, ac † diligentia D conueniens adhiberi, vt [a] magis cognoſcatur, & vt de eius conſtantia periculum fiat. Quãtum autem differri oporteat, & quæ diligentia ſit adhibenda, prudenti conſiderationi illius, qui admittendi facultatem habet, relinquendum eſt, qui ſemper maius Dei obſequium ſpectabit.

4 Poſtquam in Domino ſtatuetur, quòd ad Probationem aliquem admitti conueniat: [c] ſolitis veſtimentis indutus, aut pro cuiuſque deuotione (niſi

a Sup.§.1. & c.1.§.3.

b Sup.c.1. D. & Exa. c.1. A.

c Exa.c.1. §.13.& F. & p.3.c.2. C.

D ¶ Diligentia ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos adhibẽda hæc eſt, vt cõpendio quodam Examinis, an aliquo [b] ex primis impedimentis, vel etiam ex ſecundarijs, quæ tertio capite attingũtur (cuiuſmodi eſt bonæ valetudinis, vel integritatis corporis defectus, obligationes ciuiles, vel æs alienum) teneantur, intelligatur.

d Sup.c.1. D.

[d] Conferet etiam, vt præter Examinatorem aliqui ex ijs, quos Superior deſignauerit, agant ac verſentur cum eo, qui recipiendus ſit: & intellecto etiam eius nomine, & eorum quibus cognitus eſt, extra domum inquiri poterit, cuiuſmodi homo ille ſit, ſi Domi nulli fuerit ſatis notus.

Iuuabit

(niſi aliud Superiori videbitur) ingredi poterit: & in prædicta Probationis Domo, ſeu in loco ad id deſtinato vt hoſpes conſtituetur; ac poſtridie, quo modo eo in loco ſe gerere debeat, ei declarabitur; ac nominatim, [a] ne verbo, aut ſcripto (niſi Superiori aliqua de cauſa nõ leuis momenti aliud videretur) cũ externis, vel domeſticis agat, præterquàm cũ ijs, qui ad id deſignati à Superiore fuerint. Quod fit, vt liberius ſecũ, & cum Deo perpendat vocationem ſuam, ac propoſitũ diuinæ ac ſummę Maieſtati in hac Societate ſeruiẽdi.

5 Elapſis duobus aut tribus diebus poſt ingreſſum in Domum Probationis, examinari accuratius incipiat, prout in officio Examinatoris declaratur; [b] & relinquatur ei ſcriptum Examen, vt ſolus id maturius conſideret: [c] poſtea eidem † oſtendantur Diplomata Apoſtolica, ac Conſtitutiones, & Regulæ, ' in Societate ac Domo, quam ingreditur, obſeruandæ. [e] & qui lit-

teris

Iuuabit etiam ad hoc ipſum, ſi frequenter ad cõfeſſionis Sacramentum in Eccleſia noſtra aliquandiu acceſſerit, antequam Domum ingrediatur. Et ſi adhuc de eo dubitaretur; non parum conferet, ſi in ſpiritualibus exercitijs conſtituatur: vt ea claritas de eo habeatur, quæ ad gloriam Dei Domini Noſtri requiritur.

E ¶ *Iis qui litteras Apoſtolicas latinas non intelligerent, ſatis eſſet earum ſummam (vt etiam Conſtitutionum, & Regularum) declarare.* [d] *Ex quibus ea pars*

[a] Exa.c.4. §.6. & p. 3.c.1.§.2.

[b] Sũp.c.1. D.& Exa. c.1.A.

[c] Exa.c.1. §.13.& G & c.4.§.41.

[d] Exa.c.1. G.

[e] Exa.c.5. §.6.

oſtendenda vnicuique intelligitur, quæ ei eſt obſeruanda; ex qua Summarium haberi poteſt, quod ſimul cum Examine vnicuique relinquatur; vt per otium illud magis conſideret.

F ¶ Si ſcribere neſciunt, alius coram eis eorum nomine ſcribet.

G ¶ Præter dilationem admittendi ad primam probationẽ (qua vti cum ijs, qui alijs in locis Societatis fuerint, nõ eſſet æquum) reliqua fere omnia in eiſdem locum habent: licet quo magis noti ſunt, & firmi, minus neceſſe ſit eam diligentiam adhibere

bere

teris operam dederunt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prælegant lectiones, & id coram eis, qui à Superiore ad eius talentum in doctrina, & proponẽdi modo cognoſcendum ſunt conſtituti.

6 [a] Eodem hoc tempore primæ Probationis conſcientiam ſuam Superiori, vel ei quem ipſe delegauerit, aperiet (niſi id negotij cum Superioris conſenſu in aliud tempus differretur) [b] & generaliter confitebitur (ſi nondum id feciſſet) & illi quidem Confeſſario, qui à Superiore fuerit ad id deſtinatus. [c] Et cũ in libro ad id deſignato ſcriptũ fuerit, & † manu F eius ſubſcriptũ, quidquid domũ tulit, & quod contentus ſit obſeruare omnia ei propoſita, poſtremo poſt reconciliationẽ accepto Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramẽto, ingredietur in Domum cõmunis habitationis; [d] vbi cum alijs verſari, & in ſecunda Probatione diutius exerceri ſolent Nouitij.

7 † Quod dictum eſt de ijs, qui G

tunc

a Exa. c. 4. §. 36.
b Exa. c. 4. §. 10. & 41
c Exa. c. 4. §. 4.
d Exa. c. 1 B.

tunc primum ad Societatem admittuntur, bona ex parte cum illis obſeruabitur, [a] qui à ſtudijs, aut alijs locis Societatis, vbi diligenter examinati non fuerint, veniunt; qui quidem non vt Profeſſi, vel Coadiutores formati in corpus Societatis admiſſi ſunt; vt quo maiori cum luce procedetur, eo quiſque conſtantior in ſua vocatione maneat; & ipſa etiam Societas melius diſcernat, an conueniat ad maiorem laudem & gloriam Dei & Domini Noſtri illum apud ſe retinere.

bere, quæ adhiberi ſolet ad cognoſcendos, & ſtabiliendos eos, qui admittuntur ad Probationem.

a Exa. c. 7. §. 8.

* *
*

SECVNDA PARS

QVÆ AD EOS DIMITTENDOS pertinet, qui admiſſi parum apti in Probatione ad Societatem inuenirentur.

QVI DIMITTI POSSINT, & per quos. Cap. I.

VT autem ad propoſitum huic Societati finem diuini obſequij, & auxilij animarum conuenit conſeruari, & numero augeri operarios idoneos, ac vtiles ad hoc opus promouendum: [a] ita dimitti eos oportet, qui tales non fuerint inuenti; & ſucceſſu temporis deprehendatur, vel quòd hæc non ſit eorum vocatio, vel quòd ad commune bonum Societatis non conueniat, vt in ea maneant. Sed tamen vt non faciles eſſe ad admittendum, ita neque ad dimittendum, immo minus oportet: ſed mature omnino, & conſiderate in Domino procedendum eſt. Et quamuis cauſas ad dimiſſionem dignas eo grauiores eſſe oportet, quo quis arctius Societatis corpori coniunctus eſt; † quantum- A libet 1

a Par. 10. §7.

DECLARATIONES in ſecundam partem.

In Cap. I.

Qui dimitti poſſint, &c.

b Par. 10. §. 7.

A ¶ [b] L*ICET omnes (vt in Conſtitutioni-*

libet [a] tamen quiſque ſit coniunctus, in quibuſdam caſibus ſepararari ab ea poſſet, ac deberet: ' vt ſequenti capite videbitur.

2 Dimittendi facultas in primis ad vniuerſam Societatem pertinet, quādo in Congregationem generalem cōueniret. [c] Eadem erit penes Præpoſitū Generalem in omnibus, præterquàm ſi quid ad ipſius perſonam pertineret. Penes reliquos ex Societate tantum erit huius facultatis, quantum eis à ca-

tionibus dicitur) dimitti poſſint; alij tamen facilius, quàm alij, dimittētur.[b] *Qui in Domū primæ Probationis admiſſi ſunt, antequàm cum alijs verſentur, ſi eo tempore appareret non eſſe ad Societatem idoneos, facilius quā alij, poſſent dimitti.*

[d] *In proximo gradu illi ſunt, qui in ſecunda Probatione in Domibus vel Collegijs, nullis adhuc votis ligati verſantur, ſi experimento cōperiretur, quod ad maius Dei obſequium nō foret, ſi in Societate manerent:*

[e] *In tertio gradu illi ſunt, qui votis quidem ſponte ſua ſe Deo obligauerunt: verum in Scholaſticos approbatos, vel Coadiutores Societatis formatos, exacto iam tempore Probationis ſolitæ, non ſunt admiſſi.*

[f] *In quarto, & qui grauiori conſideratione & cauſa indigeant, ſunt Scholaſtici approbati.*

[g] *In quinto gradu, vbi quidem maior erit difficultas, ſunt Coadiutores formati tam Spirituales, quàm temporales; ſi poſt vota ſua publica, licet non ſolemnia, neceſſario dimittendi viderentur.*

[a] P.9.c.4. §.7.
[b] Inf.C.& c.3. A.
[c] P.9.c.3. §.1.& B.
[d] Inf.C.& c.3. A.
[e] Inf.C.& c.3. A.
[f] Inf.C.& c.3. A.
[g] Inf.C.& c.3. A. & P.5.c.4 B.

a Inf. C. & c. 3. A. & p. 9. c. 4. §. 7. *a In quibuſdam caſibus etiã Profeſſi cuiuſcunque gradus & dignitatis in Societate ſint, dimitti poſſent, ſi retineri ſine detrimento illius, ac diuini obſequij non poſſe iudicaretur.*

b Inf. C. *b Præter ea quæ dicta ſunt, quo magis alicui Societas deberet, quod de ipſa benemeritus eſſet; vel quo pluribus Dei donis ad eandem in diuino obſequio iuuandam præditus eſſet: eo maiori cum difficultate eſſet dimittendus. vt contra cui minus deberet Societas, quique minus ad eandem iuuandam in diuino obſequio eſſet idoneus, facilius poſſet dimitti.*

B ¶ *Quamuis Præpoſitus Generalis in patentibus litteris ad Præpoſitos particulares miſſis ampliſſimam eis facultatem impartiat, quò magis ſubditi eoſdẽ venerentur, & humiliores ac ſubmiſſiores ſe exbibeant: nihilominus tamen per ſecretas litteras hæc poteſtas contrahi (prout conuenire videbitur) & limitari poterit.*

c P. 9. c. 6. §. 2. & p. 10. § 8. d P. 4. c. 10. § 4. & p. 10. §. 8. e P. 8. c. 1. § 4 & p 9 c 6. §. 2. f P. 8. c. 1. §. 6.

à capite collatũ fuerit. † Præpoſitis tamen c Prouincialibus amplam ſatis conferri expediet,' ac † debita d proportione etiã Prępoſitis Localibus, & Rectoribus,' quibus videbitur eſſe cõferenda; vt e eo melius in toto Societatis corpore ſubordinatio ſanctæ Obedientiæ ſeruetur, f quo clarius intelligent inferiores ſe à ſuis immediate B C

g Sup. A. & c. 3. A. C ¶ g *Quod ad eos attinet, qui in prima Probatione, & ſecunda ſunt, nec dum votis emiſſis, facultatem ad eos dimittendos habebit quicunque ad eoſdem*

diate Superioribus pendere; & quod ſibi conueniat plurimũ, immo neceſſe ſit in omnibus eis ſubeſſe propter Chriſtum Dominum Noſtrum.

D E eoſdem admittendos eam habuerit: ſi tamen circunſtantiæ aliquæ non id impedirent (cuiuſmodi eſſet, ſi in Domum, aut Collegium, vbi manent, à Generali, vel Prouinciali Præpoſito, vel ab aliquo, cuius habenda ſit ratio, deſtinati fuiſſent; vel ſi de Societate ipſi tam benemeriti fuiſſent, vt eorũ eſſet particularis ratio habenda) In his enim, & ſimilibus caſibus dimitti aliquis per quemuis Præpoſitum non deberet; niſi cauſæ admodum vrgentes & graues eſſent; ita vt minime dubitaretur, Superiorum mentem huiuſmodi futuram eſſe.

[a] *Qui iam votis ſe obſtrinxerunt in Domibus aut Collegijs, & Scholaſtici præterea biennio Probationis exacto approbati; ſi dimittendi eſſent, Præpoſitus localis, niſi re communicata cum Prouinciali, id facere non deberet. Prouincialis autem pro modo facultatis à Generali acceptæ, vel dimittere poterit, vel non poterit, quamuis Generalem non conſuluerit.*

[a] Sup. A. & Inf. c. 3. A.

[b] *Coadiutores formati ſiue Spirituales, ſiue Temporales, niſi conſulto & approbante Generali, dimitti non debent; niſi in quibuſdam remotiſſimis locis (vt in Indijs) huiuſmodi facultatẽ Prouinciali communicari oporteret; vel Generalis extra ordinem alicui, cui tanquam ſibi ipſi fideret, & propter cauſas magni momenti eam communicaſſet.*

[b] Sup. A. & inf. c. 3. A. & p. 5. c. 4. B.

[c] *Erga Profeſſos minus etiam huiuſmodi facultas*

[c] Sup. A. & inf. c. 3. A. & p. 9. c. 4. §. 7.

tas inferioribus Præpoſitis eſt communicanda; niſi res ad Præpoſitum Generalem delata, & graui conſideratione expenſa foret, ita vt conuenire ad diuinum obſequium, & cõmune Societatis bonum huiuſmodi hominem dimitti, videatur; vt ſi contumax [a] *vel incorrigibilis eſſet.* C B

a Inf. c. 2. §. 2.

DE CAVSIS, PROPTER QVAS dimitti aliquem conueniat.
Cap. II.

1 CAuſas eas, quæ ad aliquem dimittendum ſufficiant, ponderare coram Domino debebit prudens charitas Superioris, qui huiuſmodi facultatem habuerit: ſed generatim loquendo, quatuor earum genera fore videntur.

2 Primum, ſi in Domino iudicaretur, contra ipſius honorem & gloriam fore, quod is in hac Societate maneret, [b] qui videatur in quibuſdam prauis affectibus aut vitijs, quæ diuinam offendunt Maieſtatem, [c] corrigi non poſſe: † quæ eo minus tolerari deberent, quo grauiora eſſent, & plus culpæ haberent; licet alijs nullum offendiculum (quod manifeſta non eſſent) præberent. A

3 Alterum eſt, ſi exiſtimaretur in Domino, aliquem retinere, contra Societatis bonum fore, quod [d] cum vniuerſale ſit,

b Par. 10. §. 7.

c Sup. c. 1. C.

d P. 1. c. 3. §. 16.

In Cap. II.

DE CAVSIS dimiſſionis.

A ¶ *QVatenus defectus aliqui, qui contra diuinum honorem,* &

ſit, haud dubie bono particulàri alicuius præferri ab eo debet, qui ſyncere diuinum obſequium quærit. Tale quid eſſet, B † ſi in Probationum decurſu aliqua impedimenta, vel inſignes defectus, quos antea in Exa-

& Societatis bonũ eſſe dicuntur, debeant tolerari; cum id ex multis circunſtantijs particularibus perſonarum, temporum, & locorum pendeat: diſcreto zelo eorum, quibus ea cura commiſſa eſt, relinqui eſt neceſſarium: [a] *qui eo impenſius rem Domino commendabunt, & diligentius cum alijs, qui ad cognoſcendam Dei voluntatem iuuare poſſint, communicabunt; quo eis difficilius negotium, magiſque dubium videbitur.*

[a] Inf. c. 3. §. 2. & 3. & A.

B ¶ Si ille, qui ingreditur, ipſo in initio morbum aliquem, vel diſpoſitionem ad illum detexit, & ea conditione, vt periculũ fieret ſanitatis eius, admiſſus eſt: cum cerneretur non conualeſcere, nec labores Societatis ferre poſſe in poſterum; dimitti, ac extra Domum, prout vera charitas dictauerit, iuuari poterit.

Si ingreſſus eſt ſine vlla conditione, manifeſtata quidem infirma corporis habitudine, ſed ſpe concepta, quod ad maiora aptus eſſet futurus, quàm eſſe experimento comperiatur; quamuis etiã dimitti poſſit; animaduertendo, quòd ſanitate ad noſtrum Inſtitutum neceſſaria careat, magis erit conſiderandum num dimitti debeat, necne, & multo magis, ſi cum ſanus ingreſſus fuerit, in obſequio Societatis in ægritudinem incidit. Tunc enim, ſi ipſemet contentus non eſſet, iuſtum non

foret.

foret, hac ſola cauſa à Societate dimitti.

Si in ingreſſu quis ægritudinem aliquam celaſſet, cum ea detegeretur, conſtat, liberius & iuſtius eum dimitti poſſe. An autem re vera ſit dimittendus, necne, propterea quod alijs dotibus magni momenti ad diuinum obſequium polleat; prudentiæ Superioris relinquatur. [a] *Tantundem ſit dictũ, ſi deprehenderetur quod in aliqua re alia, in Examine veritatem ſuppreſſiſſet.* [b] *Quod ſi aliquod ex quinque impedimentis diſſimulaſſet, tunc non eſt æquum, vt in Societate maneat, iuxta id, quod in prima Parte dictum eſt.*

a Inf. §.5.
b Exa.c.2 §.6.& p.1 c.3.§.2.& G.
c Exa.c.4 §.18. vſq. ad 24.
d P.4.c.6. N.
e Inf. §.5.

Examine tacuiſſet, detegerentur; vel ſi † experimento comperiretur, [d] valde inutilem fore eum, & per quem præpedienda magis, quam adiuuanda eſſet Societas, propter eius inſignem ad quæuis eius munera ineptitudinem. & multo magis dimitti oporteret, ſi dãnum allaturus malo vitæ exemplo iudicaretur, ac præcipue ſi inquietum ſe oſtenderet, & † verbis, aut actibus offendiculum alijs præberet. hoc enim tolerare, [e] charitatis non eſſet, ſed vitij contrarij in eo qui- C D

C ¶ [c] *Si bonum teſtimonium non referret ex Probationibus, quæ extra Domum fiunt, vel etiã Domi, nec ea remedia, quæ charitas ante dimiſſionem ſolet adhibere, ſufficerent; conducibilius eſt, eũ dimittere, quàm in corpus Societatis homines, qui ad eius Inſtitutũ nõ videntur conuenire, admittere.*

D ¶ *Alijs offendiculum præbere ille intelligitur, qui*

quidem, qui tenetur conſeruare quietem, & bonum ſtatum Societatis ſibi commiſſæ.

4 Tertium, ſi iudicaretur id fore cõtra Societatis, ac ſimul ipſius dimittendæ perſonæ bonum: quod ex parte corporis poſſet accidere, [a] ſi tempore Probationis in aliquo morbus, aut debilitas huiuſmodi cerneretur, cum qua eum non poſſe progredi in laboribus, quos noſter procedẽdi modus requirit ad Deo in eo ſeruiendum, videretur. ex parte rerũ animi, [c] quando, qui ad Probationem admiſſus fuit, ſe componere ad vitam ſub obedientia, & iuxta modum procedẽdi Societatis ducendam non poſſet; quod nequeat, vel nolit proprium ſuum ſenſum, aut iudicium infringere; vel propter alia impedimenta, quæ à natura,

qui ſuo exemplo peccandi occaſionem eis præbet; & quidem amplius, ſi verba adijceret ſuaſoria, vt ad aliquid mali alliceret, præcipue ad inſtabilitatem in ſua vocatione [b] vel ad diſcordiam, vel ſi quid contra Superiores, vel commune Societatis bonum moliretur. In quibus enim talia locum haberent, rationi conſentaneũ non eſſet, vt ij in Societate manerẽt.

Quando non tam propter rationem vel magnitudinem peccati, quam ob remouendum offendiculum, quod alijs præbuit, dimitti aliquem neceſſe eſſet; ſi alioqui aptus eſſet, expendet prudentia Superioris, an expediat facultatem ei dare, vt ad locum alium Societatis valde remotum, eandem non egrediendo, proficiſcatur.

[a] Sup. B.

[b] P. 8. c. 1. §. 5. & F.

[c] P. 1. c. 2. §. 4. & c. 3 §. 14.

IN

tura, vel à conſuetudine promanarent.

Quartum, ſi cerneretur id fore contra bonum aliorum, qui de Societate non ſunt; [a] Vt ſi detegeretur vinculum matrimonij, vel ſeruitutis legitimæ, vel [b] æs alienum magni momenti: quibus in rebus, dum [c] initio examinaretur, veritatem ſubticuiſſet. 5

Quæuis harum quatuor cauſarum ſatis eſſe videtur, vt Deo gratius fore iudicemus, honeſte dimitti eum, in quo locum habuerint, [d] quam imprudentem in eo retinendo charitatem exercere.

[a] Exa.c.2. § 4.& p.1 c.3.§.6. [b] Exa.c.3 §.6. & P. 1. c. 3. §. 15.& L. [c] Sup.B. [d] Sup. §.3

DE MODO DIMITTENDI. Cap. III.

CVM ijs qui dimittendi erunt, † obſeruari eũ modum conueniet, ' qui in conſpectu Dei dimittenti, dimiſſo, & alijs domeſticis, & externis magis ſatisfaciat. Quod attinet ad dimittentẽ ob cauſas ſuperius dictas tria obſeruẽtur. 1 A

[e] Primum eſt, vt oret ipſe Dominũ, & Domi orari ea intentione curet (quanuis quis ſit pro quo oratur, non intelligatur) vt docere Dominus Noſter dignetur ea in re, de qua agitur, ſuam ſanctiſſimam voluntatem.

[e] Sup.c.2. A.

In Cap. III.

DE MODO dimittendi.

A ¶ Animaduertendum eſt, quòd Conſtitutiones de eo modo dimittendi loquuntur, cum palam id, ac propter cauſas manifeſtas efficitur. Sed præter hos nonnulli occulte dimitti poſſunt; quando cauſæ (qua

Alte-

(quæ plurimæ, & quidem ex illis aliquæ ſine peccato eſſe poſſent) eſſent occultæ; & , ſi non dicerentur, in alijs aliquid perturbationis timeretur. Tunc enim conducibilius eſt aliquo prætextu (vt Probationum) extra Domum mitti, quàm ſi eorum dimiſſio publicaretur.

[a] *Ad hos hoc modo dimittendos, ſatis erit ſi Præpoſitus, qui ad id facultatem habuerit, re Domino commendata, & vnius aut plurium audita ſententia (ſi iudicauerit in Domino cum eis rem eſſe conferendam) ſtatuat quod facto opus ſit, & exequatur.* a Sup. c. 2. A.

[b] *Notandum eſt etiã, ea quæ de modo dimittendi dicuntur, ijs magis cõuenire, qui in Probationibus verſantur; minus autem illis, qui in corpus Societatis cooptati ſunt; vt Scholaſtici approbati, & Coadiutores formati; ac multo minus Profeſſis, in quibus charitas, & diſcretionis donum à Spiritu ſancto datum docebit modum, qui* b Sup. c. 1. A. & C.

3 [c] Alterum, vt id conferat cum aliquibus, ſeu aliquo ex domeſticis, qui ad hoc negotium aptiores ei videantur; & audiat quid illi ſentiant. c Sup. c. 2. A.

4 Tertium, vt omnem exuendo affectum, & maiori Dei gloria præ oculis conſtituta, ac communis boni, tum etiam (quoad eius fieri poterit) particularis ratione habita, expẽdat hinc inde cauſas, & ſtatuat, an dimittere debeat, nec ne.

5 Quod ad dimiſſum attinet, tria itidem obſeruentur: primum exterius, vt recedat ex Domo, quantũ fieri poſſit, ſine

dedecore vel ignominia, ac
† ſecum omnia ſua ferat. B

6 Alterum interius, vt eum dimittere Superior curet, conſeruata, quantum fieri poteſt, charitate ac beneuolentia erga Domum, & quanta cum conſolatione in Domino fieri poterit.

7 Tertium, vt circa ſtatum vitæ ſtudeat eum dirigere, vt aliquam conuenientem viam ſeruiendi Deo ineat, vel in Religione, vel extra eam; prout diuinæ voluntati conuenientius fore videbitur. Demum conſilio & oratione, & ſi quid aliud charitas dederit, iuuare curet.

8 Vt ſatisfiat alijs domeſticis, & externis, tria etiam obſeruentur. Primum eſt, vt quantū fieri poterit curetur, nequid perturbationis in alicuius animo propter dimiſſionē maneat, † ra- C
tione

in eis dimittēdis tenendus ſit: ſi Deus permitteret, vt hoc facere eſſet neceſſariū.

a Exa.c.4. B.

B ¶ [a] *Ea quæ ipſius eſſe conſtet, difficile non eſt ſtatuere, vt ſecum ferat. Verum in ijs, quæ vel expendiſſet, vel dediſſet Societati, vel alioqui, ſi accidiſſet, vt ficto animo in Domo vel Collegio ipſius habitaſſet, prudentiæ Superioris dimittētis relinquetur, vt habita ratione tum æquitatis, tum ædificationis, ſtatuat, num illi aliquid amplius quam quod inuenitur de rebus ipſius, dari debeat, necne: & ſi amplius, quantum.*

C ¶ *Reddere rationem cauſarum, propter quas aliquis dimittitur, vel non reddere in communi, vel in particulari, magis vel minus conueniet:*

prout

tione reddita, quantum ſatis erit,quibus reddi opus ſit: abſtinendo, quantum fieri poterit, à defectibus, qui publici non fuerint, declarandis; quãuis in eo, qui dimittitur, nonnulli deprehenſi fuiſſent.

prout is, qui dimittitur, in maiori vel minori exiſtimatione & magis aut minus Domi & foris charus fuerit.

9 Alterum, ne male affecti maneant erga dimiſſum, & quantum fieri poſſit, ne de eo male ſentiant; ſed potius eius vicem doleant, & in Chriſto eum diligant, ac diuinæ Maieſtati in ſuis orationibus, vt eum dirigere, & ei miſericordiam impendere dignetur, commendent.

10 Tertium, vt detur opera, vt eius exemplo iuuentur, ſi qui minori cum ædificatione, quam par eſſet, Domi verſantur; & timeant, ne ſibi tantundem acccidat, ſi nollent proficere: & externi itidem, quibus id innotuerit, ædificationem accipiant, quod Domi non toleretur id, quod tolerari ad Dei gloriam non debet.

IN CAPVT IV.

QVO MODO ſe habeat Societas cum ijs, qui ſponte recedunt, vel ab ea dimittuntur.

A ¶ *QVamquis in genere dicatur, eum qui ſponte ſua vel dimiſſus receſsit, in aliam Domum admitti, niſi conſulto prius Præpoſito, in cuius Domo vel Collegio fuit, & eius expectato reſponſo, non debere: nihilominus tamen prudentiæ Præpoſiti Domus ad quam redijt, relinquetur, vt conſide-*

a Exa. c. 6. § 8. & A. & c. 7. § 1 & 2 & p. 5. c. 4. B.

QVO MODO SE GERAT Societas cum ijs, qui ſua ſponte recederent, vel quos ipſa dimitteret. Cap. IV.

QVI dimittuntur, vel inuſſi diſcedunt, ſi ad aliũ locum Societatis ſe conferant, † videntur nobis in Domino admittendi non eſſe; a niſi prius qui dimiſit, vel qui loco præeſt vnde diſceſſit, vel Præpoſitus Generalis, aut qui eius vices gerit, admonitus ſuum præſtiterit aſſenſum; ne defectus cognitionis rerum, aut perſonarum alicuius erroris in Dei offenſam cauſa ſit. 1 A

Communicationem autem facultatum, aut gratiarum, quæ ijs vt Societatis membris conceſſæ fuerant, ſimulatque membra eſſe deſierint, conſtat ceſſare. 2

Declaretur ijs, qui dimittuntur, quòd abſoluti maneãt à votis ſimplicibus, ſi ea iuxta formulam Societati con ueti (quæ in quinta Parte videbitur) 3

tur) emiſerint; quodque nulla alia diſpenſatione indigeant.

4 Ad eos reducendos, qui ſine licentia recederent, ſi prius parum idonei ad Societatem habebantur, nulla diligentia opus erit; ſed potius dirigantur ad aliud Inſtitutum, vbi Deo ſeruire poſſint, relaxato illis voto, vt omnes ſcrupuli eis eximantur.

5 Si huiuſmodi eſſent, vt Deo gratum fore videretur eos non ſic relinquere, præcipue ſi ex aliqua vehementi tentatione, aut ab alijs decepti egreſſi vi-
B deantur, † diligentia adhiberi ad eos reducendos poterit; & priuilegijs ad negotium huiuſmodi conceſſis à Sede Apoſtolica, quantum Superiori in Domino videbitur, vti licebit. Et cum aliquis horum ſic redu-
C ctus eſſet, † relinquetur prudentiæ

ſideret,[a] *an tanquam hoſpes ſit admittendus, vel nõ; donec reſponſũ accipiat à Superiore, cuius voluntatem exequi debet.*

[a] P.1.c.1. A.

B ¶ Qui à Societate diſcedũt, quamuis ad eam idonei videãtur, ſi aliam Religionem ingreſſi, & eiuſdẽ habitu induti fuiſſent, nec litigandum eſſe Societati, nec procurandum videtur, vt eos reducat. Si habitum Religionis, non induiſſent, poterit ea diligentia adhiberi, quam ordinata, & prudens charitas dictauerit, ad eos reducendos ad illum locum, vbi in Domino iudicatur, quod Deo ſeruient.

C ¶ Quod ad ſatisfactionem attinet eorum qui ſponte ſua redeunt, & admittuntur, vel qui reducti redeunt; cum eius ſatisfactionis ſcopus ſit

dentiæ eiuſdem Superioris, vt videat, num ſatisfactione aliqua opus ſit,' & quanta; an melius cenſeat, omnino in ſpiritu manſuetudinis procedere. qua in re & eius qui reductus eſt, bonum, & ædificatio domeſticorum ſpectanda eſt.

6 Si quis ſponte ſua ad Collegium, vel Domum, vnde ſine facultate receſſerat, rediret, & alioqui idoneus ad Deo ſeruiendum in ea iudicaretur; conſiderandum erit, † an veram perſeuerandi voluntatem afferat,' & an ſit paratus ad quamuis ſatisfactionẽ & probationem. quòd ſi ſecus eſſet, vt qui veræ pœnitentiæ ſigna non oſtendit, admitti non merebitur. D

7 Si qui fuit merito dimiſſus, ad eandem Domum, vnde dimiſſus eſt, rediret, ad quamuis

aliorum ædificatio, & eiuſdem qui rediјt, profectus; ex circunſtantiјs perſonarũ, temporis, & locorum, nũ fieri debeat, necne; & ſi fieri debet, quanta ea futura ſit, iudicabitur: & hæc omnia prudẽtiæ Superioris, in cuius Domum vel Collegium ingreditur, cõmitti oportet.

D ¶ Cum de illorum, qui ſponte ſua redeunt, conſtantia dubitaretur; in aliquo Xenodochio, vel aliјs Probationibus poſſent conſtitui, vbi pauperibus Chriſti ex ipſius amore aliquandiu inſeruiendo, ſuæ ſtabilitatis, & conſtantiæ ſpecimen præbeant; quod & ad expurgandam præteritæ leuitatis culpam pars quædam ſatisfactionis eſſet.

uis ſatisfactionem paratus; ſi adhuc eædem rationes, propter quas fuit dimiſſus, manerent, perſpicuum eſt, non eſſe admittendum: ſi non manerent, & qui dimiſit, iudicaret Deo gratum fore, vt denuo reciperetur in eandem, vel aliam Domum; admoneat Generalem, vel Prouincialem Præpoſitum. & quod ab eo præſcriptum fuerit, exequatur.

8 Siue receſſerit ſponte ſua, ſiue dimiſſus qui redit, ſi admittitur, denuo examinari debet,[a] & generalem confeſſionem facere ipſo in ingreſſu, ab vltima quam fecit inchoando; & alijs Probationibus & experimentis exercebitur: prout Superiori habita ſemper ratione ædificationis vniuerſalis & particularis, ad gloriam Dei videbitur.

[a] Exa.c.4. §.41.

* *
*

TERTIA PARS

DE IIS CONSERVANDIS & promouendis, qui in Probatione manent.

DE CONSERVATIONE in ijs, quæ ad animam & profectum in virtutibus pertinent.

Cap. I.

VT in ijs admittendis, quos ad noſtrum Inſtitutum vocat Deus talentum ad id conueniens concedendo; & in dimittendis illis, qui cum eo careant, ſe à diuina ſapientia non eſſe vocatos oſtendunt, conſideranda ſunt quæ ſuperius attigimus: ita in eis conſeruandis in ſua vocatione, qui retinentur & probantur in Domibus & Collegijs, & in eiſdem iuuandis, vt ſic proficiant in via Dei, ſpiritu, & virtutibus; vt ſanitatis & virium corporis, quæ ad laborandum in vinea Domini neceſſariæ ſunt, ratio habeatur; conſideratione ac prouidentia debita opus eſt. & ita agetur, primo loco quidem de ijs, quæ ad animam; ſecundo de ijs, quæ ad corpus pertinent. 1

Quod ad animam attinet, cum tanti referat, eos qui in Probationibus verſantur, ab omnibus imperfectionibus, & quibuſuis impedimentis maioris ſpiritualis profectus remouere; multum 2

ad id

A ad id[a] confert, † omnem communicationem per verba & ſcripta vt abijciant cum ijs,' qui in propoſito ſibi Inſtituto intepeſcendi cauſa eſſe poſſent; & vt in via ſpirituali inceden-
B do, † cum ijs duntaxat perſonis', & ijs de rebus agant, quæ iuuent in diuino obſequio ad id conſequendum, quod in ingreſſu Societatis ſibi vt ſcopum præfigebant.

3 [b] Eadem de cauſa egredi Domo

a Exa.c.4. §.6.& p. 1 c.4.§.4.

DECLARAtiones in Tertiam partem.

IN CAPVT I.

De conſeruatione in ijs, quæ ad animam pertinent.

A ¶ SI in aliquo loco ſolicitatur, vel perturbatur aliquis ab hominibus, qui in via ſpiritus non bene procedunt; videat Superior, num eundem in alium locum tranſmitti expediat, vbi diuino obſequio commodius inſiſtat. & tunc Superior ad quem mittitur, certior fieri debet de rebus ipſius, quantum ſit ſatis ad eum magis iuuandum, & alios quibus præeſt.

b Exa.c.4. §.25.

B ¶ Si aliquando permittendum videretur, vt conſanguineos vel amicos, quos, cum eſſet in ſeculo, habebat, alloqueretur; coram aliquo à Superiore deſignato id fiat, & breuiter: niſi particulares ob cauſas is qui ſupremam curam habet, aliud ſtatueret. Sic etiam, ſi aliquis ex ijs qui Domi ſunt, cuiquam ſcriberet, non niſi obtenta facultate, litteris ei oſtenſis quem Superior deſtinauerit, id faciet. Si ad eundem litteræ mitterentur, ei primo reddentur, qui à Superiore fuerit conſti-

conſtitutus; qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem ſunt deſtinatæ; prout in Domino expedire ad melius ipſius bonum, & Dei gloriam exiſtimabit.

C ¶ *Conſiderabit Superior, num aliqui, quibus cõfidendum videatur, ſoli mitti poſſint; & ſi qua etiam quibuſdam facultas generalis dari debeat, vel non; ſed ſigillatim eam peti, quandocunque Domo egrediuntur, oporteat.*

[a] P.4.c.4. F.

mo non debent, niſi † quando, & [a] cum quo ſocio Superiori viſum fuerit.' Nec Domi hi cum illis pro ſuo arbitratu colloquantur, † ſed cum ijs tantũ, qui à Superiore præſcripti fuerint:' C D

D ¶ *Vt plurimum Nouitios inter ſe conuerſari non conuenit; ſed ſilentium inuicem obſeruare, niſi in rebus, in quibus loqui neceſſe ſit. Agent vero potius cum maturis, ac prudentibus, qui ſcilicet à Superiore cuique fuerint deſignati. Sic etiã, ſi duo in eodem cubiculo lectulos ſuos habeant, alter eorum huiuſmodi ſit, vt minime dubitetur, quod alter eius ſocietate proficiat; & eandem ob cauſam inter cubicula, quæ ſeorſum vnicuique iuniorum aſſignantur, par eſt aliquos ex antiquioribus intermiſceri.*

Sine facultate autem à Superiore accepta ordinarie vnus cubiculũ alterius non ingredietur: &, ſi cum ea facultate ingreſſus fuerit, oſtium ſemper apertum maneat, quandiu cum alio ibidem fuerit; vt & Superior, & Officiales ad id deſtinati, quandocũque eis viſum fuerit cõuenire, ingredi poſſint.

E ¶ *Simile*

rint: quorum exemplo & ſpiritualibus colloquijs ædificationem accipiant, non autem offenſionem, & proficiant in Domino.

4 Omnes diligentiſſime curent portas ſenſuum ſuorum (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire; ac ſe in pace, & vera humilitate interna conſeruare, & eam in ſilentio, cum id obſeruandum eſt, cum autem loquendum, in circumſpectione & ædificatione verborum, & modeſtia vultus, ac maturitate inceſſus, motuumque omnium, ſine vllo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere: in omnibus procurando atque optando potiores partes alijs deferre, omnes in animo ſuo tanquam ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem ac reuerentiam quam exigit cuiuſque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſa exhibendo: atque ita fiat, vt ſe mutuo conſiderantes, in deuotione creſcant, Deumque Dominum Noſtrum laudent, quem quiſque in alio, vt in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.

5 In refectione corporis curandum eſt, vt temperantia, modeſtia, & decentia interius, & exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum, quas omnes agere debent cum ea qua par eſt deuotione & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur, libro aliquo pio potius quàm difficili, quem capere, & à quo omnes iuuari poſſint, legendo: vel id temporis

aliquis

a Inf.§.21 & S.

E ¶ Simile quid erit, litteras quæ ad ædificationẽ faciunt, legere; & ſi qua alia exercitatio aliquando conuenire videretur.

F ¶ Poſſeſſione bonorum ſuorum ſe abdicare, tam de proprijs bonis intelligendum eſt, quæ habet penes ſe vel alios, quam de iure vel actione, quæ ei competit ad bona, quæ ſperat; ſiue ſecularia illa, ſiue eccleſiaſtica ſint. Quando hoc fieri debeat, Præpoſiti Generalis, vel eius, cui ille facultatem communicauerit, arbitrio relinquetur.

G ¶ Ante ingreſsũ quiuis de bo-

b P 4 c.10 §.6.

c Exa.c.4. §.4. & p. 6.c.2.§ 11 & H.

d Inf.§.25 & Exa. c. 4.§.2.3.& 5. & p. 4. c.4. E. & p.6.c. 2.H

[a] aliquis, cui à Superiore id in-
iũgetur cõcionabitur; vel † ali E
quid ſimile ad Dei gloriã fiet.

6 Omnes quandiu corpore bene valent, in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant in quo occupentur. Et qui officium vel miniſterium aliquod certum habent, vt de auxilio prouidendum eſt eis, ſi ſit neceſſarium, ita [b] cum vacant, alijs rebus occupari deberent; ne otium malorum omnium origo, quoad eius fieri poſſit, Domi noſtræ locum habeat.

7 Vt [c] experiri incipiant ſanctæ Paupertatis virtutem, doceantur omnes, quòd nulla re tanquam propria vti debeant: [d] quamuis neceſſe non
ſit Probationis tempore † poſ- F
ſeſſione bonorum ſuorum ſe abdicare'; niſi id Superior poſt elapſum primum annum iuberet, iudicans in huiuſmodi bonis tentationum occaſionem, & minus proficiendi in ſpiritu habere aliquem, vt qui illis adhæreat aliquo immoderato amore vel confi-
dentia; & † tunc qui ſe exuit G
bonis

bonis ſuis, ſequatur Chriſti
conſilia: [a] pro ſua tamen de-
uotione ad hoc potius, quàm
illud opus diſpenſare bona ſua,
vel eorum partem poterit:
prout in Domino intellexerit
àd diuinum beneplacitum ma-
gis conuenire, vt in Examine
dictum eſt.

8 Intelligant etiam quod mu-
tuo dare, vel accipere, vel di-
ſpenſare quidquam de ijs, quæ
Domi ſunt, minime poſſunt, ni-
ſi Superior conſcius conſenſum
præſtiterit.

9 Qui in ingreſſu ipſo, vel poſt
ingreſſum ad Obediētiam, mo-
tus ſua deuotione, vellet bona
ſua, vel eorum partem in So-
cietatis ſubſidium diſpenſare;
H † haud dubie opus faceret ma-
ioris

bonis ſuis tempo-
ralibus pro ſuo a Exa.c.4.
arbitratu ſtatue- §.5.
re poteſt. Sed
poſtquam ingreſ
ſus eſt tã, de ec-
cleſiaſticis, quam
de ſecularibus di
ſponat oportet,
ita vt decet virũ
ſpiritualis vitæ
ſectatorem.

[b] *Ideoque cum* b Exa.c.4.
exiſtimaret in §. 3. & 5.
conſanguineos ea & A.
eſſe diſpenſanda,
cõmittere id de-
bet iudicio vnius
vel duorum, vel
trium virorum,
qui & doctrina,
& pietate com-
mendentur, & eiſdem acquieſcere; & quod illi
ſentient, perfectius, & Deo ac Domino Noſtro
gratius eſſe, habita omnium circumſtantiarum
ratione (vt in Examine pagina decima nona fu-
ſius dicitur) exequi debet.

H ¶ *Rectores vel Præpoſiti Locales, vel Prouin*
ciales, vel quicunque alij, cũ quibus aget qui ſic ha
bet in animo ſua bona diſpẽſare, vt in ceteris rebus,
ita & in hac quod perfectius eſt, quoque maioris
meriti

meriti in diuino conſpectu, ei repræsẽtare debẽt. Nihilominus, ſi in eo propenſio animi ad locum vnũ potius, quã ad alium (quãuis imperfectum id ſit) cerneretur; etiam ſi iudicio Superioris ſuum ſubmittere vellet, certiorem tamẽ reddere Præpoſitum Generalem poterunt, vel eum, qui eius gerit vices, an ſit aliquid huiuſmodi imperfectionis tolerandum; ſperando quod ea ceſſabit aliquando, ſupplebitque diuina bonitas quod ad ſuã maiorem gloriam, & maiorẽ ipſius perfectionem deeſſe cernitur.

I ¶ *Con-*

[a] P. 10. S. 11. & B.

ioris perfectionis, 'alienationis, & abnegationis vniuerſi amoris proprij, non deſcendendo tenero quodam affectu ad particularia loca, nec iuxta illum ſua bona huic potius, quam illi applicando: quin potius exoptando maius & vniuerſalius bonum Societatis (quæ tota ad maiorem Dei gloriam, ac vniuerſale bonum, & vtilitatem animarum inſtituta eſt) hoc iudicium ei relinquat, qui eius vniuerſę curam habet, num applicari huic loco potius quam illi in eadem Prouincia debeant: quandoquidem ille melius quam quiſquam alius intelligere poteſt, quid cõueniat, & quid maxime vrgeat in omnibus eius locis, [a] ratione habita Regum, Principum, ac aliorum Potentatuum; ne eis cauſa vlla offenſionis detur: ſed ad maiorem ædificationem omnium, & ſpiritualem vtilitatem animarum, & gloriam Dei omnia cedant.

Doceantur quomodo ab illuſionibus Dæmonis in ſuis ſpiritua- 10

ritualibus exercitationibus caueant, & quomodo ſe contra omnes tentationes tueantur: ſimul rationes ſciant, quæ adhiberi poſſint vt eas ſuperent; [a] & ad veras ſolidaſque virtutes conſequendas inſiſtant, ſiue plures adſint viſitationes ſpirituales, ſiue pauciores. curent vero ſemper in via diuini ſeruitij progreſſum facere.

a P. 10. §. 2.

11 [b] Vtantur quotidie conſcientiæ ſuæ examinatione conſueta, [c] & octauo quoque die ſaltem ad Confeſſionis & Communionis ſacramenta accedant, niſi aliqua de cauſa aliud Superiori videretur: & vnus omnium ſit Confeſſarius [d] ab eodem Superiore

I conſtitutus: † quod ſi fieri non poterit, 'quiſque certe ſuum ſtabilem habeat Confeſſarium, [e] cui ipſius conſcientia prorſus aperta ſit: qui quidem Confeſſarius non ignoret, quos caſus ſibi Superior reſeruat. Illi autem reſeruabuntur, quos ab eo cognoſci neceſſarium videbitur, aut valde conueniens, [f] quo melius & remedium adhibere poſſit; & ſuæ curæ commiſſos præſeruare ab omnibus, quæ nocitura ſunt.

b P.4. c.4. §.3. & 4.
c Inf. Q. & Exa. c. 4. §.25. & p. 4. c.4 §.3. & B. & p. 6. c.3. §.2
d Inf Q. & p.6. c.3. §. 2.
e Inf. §.12 & Q.
f P.4 c.10 §.5.

I ¶ Conuenienter non poſſet fieri propter multitudinẽ, vel quod aliquis ab alio Confeſſario magis, quam ab ordinario iuuari poſſe videretur, propter cauſas quæ poßent accidere; quas conſiderabit Superior, & quod in Domino iudicauerit conuenire, prouidebit.

12 g Perutile erit, eſſe Domi ali-
K quem † virum fidelem, & in rebus ſpiritualibus ſufficienter verſa-

g P. 4. c. 10. §. 7.

K ¶ Hic erit Ma-

Magiſter Nouitiorum, vel quē Superior ad hoc munus vt aptiorem conſtituet.

verſatum, ' qui inſtruat eos ac doceat, quomodo & interius, & exterius ſeſe habere debeant, & ad id eos hortetur, & in memoriam redigat, & amāter admoneat: quē omnes, qui in Probatione ſunt diligant, ad quem in ſuis tentationibus confugiant, cui confidenter ſua omnia detegant; & à quo conſolationem & auxilium in omnibus ſperent in Domino. & admoneantur quòd nullam debeant celare tentationem, quam huic, vel [a] Confeſſario, vel [b] Superiori non aperiant; immo vero totam animam ſuam illis integre manifeſtam eſſe pergratum habeant: nec ſolum defectus aperiant, ſed etiam [c] pœnitentias, vel mortificationes, & deuotiones, ac virtutes omnes, voluntate pura optantes ab illis dirigi, ſicubi à rectitudine deflecterent, nolentes ſuo proprio ſenſu duci, niſi conueniat cum iudicio illorum. quos Chriſti Domini Noſtri loco habent.

[a] Supra §. 11. & inf. Q.
[b] Exa. c. 4. §. 34. &c. & p. 4. c. 10 §. 5. & p. 6. c. 1. §. 2.
[c] Infra c. 2 §. 5. & Exa. c. 1. §. 6. & p. 6 c. 3. §. 1.

Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrarijs: vt cum quis animaduertitur ad ſuperbiam eſſe propenſus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipſum vtiles futuræ videantur. & ſic de alijs prauis animæ propenſionibus. 13

L ¶ Vt fœminæ nō ingrediantur Domos, nec Col-

Præterea honeſtatis & decentiæ ratione conuenit † fœminas non ingredi Domos noſtras, nec Collegia, ' ſed tantum 14 L

tum

tum Eccleſias: & arma nulla, M nec † inſtrumenta rerum vanarum Domi haberi; ſed tantum ea, quæ faciunt ad finem illum diuini ſeruitij & laudis, quem ſibi præfixit Societas.

15 † In [a] correctionibus & pœnitentijs iniungendis qui modus teneri debeat, prudenti charitati Superioris, & eorum quos ſibi ſubſtituerit, relinquetur; qui in eis rationem habebunt diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis & particularis earum, ad gloriam Dei. [b] Pœnitentias vero huiuſmodi prompta voluntate quiſque admittere deberet, cum vero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur.

16 [c] Syndicus Domi conſtituatur

Collegia Societatis, fere ſemper debet obſeruari. Sed ſi illæ eximia charitate, vel auctoritate ſimul cum charitate eſſent conſpicuæ; prudentia Superioris iuſtas ob cauſas, vt illæ (ſi id optarent) videndi gratia ingrederentur, poſſet diſpenſare.

M ¶ Cuiuſmodi eſſent inſtrumenta ad ludendum, vel ad rem muſicam, libri etiam profani, & alia id genus.

N ¶ In correctionibus (licet prudentia rebus particularibus adhibita hunc ordinem mutare poſſit) eſt aduertendum, [d] quod primo in charitate ac dulcedine, qui peccant, ſunt admonendi: ſecundo in charitate quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio & rubor inijciatur: tertio amori, ea, quæ timorem incutiant, adijcientur.

[a] P.9.c.2. §.4. & c.3 §.11.

[b] Exa.c.1. §.6. & c.4 §.33. & 41

[c] P.4.c.10 §. 7. & c. 17 §.7.

[d] P.8.c.1. G.

G

tur. De publicis autem defectibus publica debet eſſe pœnitentia; ijs tantum, quæ ad omnium ædificationẽ faciũt, declaratis.

tur: cuius erit officium, obſeruare in omnibus quod ad honeſtatem & decentiam externam pertinet; Eccleſiam & Domum perluſtrando; & ſi quid non conueniat, adnotando, & Superiori referendo, vel eundem qui errat commonefaciendo; ſi id facultatis ei, vt vtilius in Domino, ſuo fungatur officio, tribuetur.

a Inf c. 2. G.& Exa. c.4.§.32.

Curent [a] omnes ex morbis corporis fructum capere, non ſolum ſibi, ſed etiam ad aliorum ædificationem; non impatientes aut moroſos ſe exhibendo, ſed potius patientiam magnam habendo, & præſeferendo, ac Obedientiam Medico, & Infirmario præſtando, verbis pijs, & ædificationem facientibus vtendo, quæ oſtendant ægritudinem acceptari vt donum de manu Creatoris ac Domini Noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quam ſanitas. 17

b P.4.c.5. §. 4. & c. 14.§.1. & p.8. c.1.§. 8. & K.& p.10.§.9.

c P.4 c.6. O. & p.7. c.4.§.11.

Idem [b] ſapiamus, idem, quoad eius fieri poſſit, dicamus omnes, iuxta Apoſtolum. † Doctrinæ igitur differẽtes non admittantur, nec verbo in concionibus vel lectionibus publicis, nec ſcriptis libris ([c] qui quidem edi non poterunt in lucem, ſine approbatione atque conſenſu Præpoſiti Generalis; qui eorum examinationem 18

O ¶ Nouæ opiniones, admittendæ non ſunt; & ſi quis aliquid ſentiret, quod diſcreparet ab eo, quod Eccleſia & eius Doctores cõmu-

nationem ſaltem tribus committat, ſana doctrina, & claro O iudicio in ea facultate præditis.) imo & iudiciorum de re- Q bus agendis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica vnionis voluntatum, quantum fieri poteſt, euitari debet.[b] vnio vero & conformitas mutua diligentiſſime cu- P rāda eſt, ¶ nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quo iuncti inuicē fraternæ charitatis vinculo, melius & efficacius poſſint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorum impendere.

19 Quia ad progreſſum in virtutibus faciendum multum confert antiquiorum exem- R plum; quo reliqui ad eorum immitationem animentur; qui præeſt alijs (ſi aliter peculiares ob cauſas non iudicaretur conuenire) & omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, aliquando intra annum, officium, vel officia eorum, qui inſeruiunt Domi, ad tēpus aliquod obibunt: quò alijs gratius reddatur huiuſmodi miniſterium, in quo ad maius Dei ſer-

muniter ſentiūt; ſuum ſenſum definitioni ipſius Societatis debet ſubijcere: [a] *vt in Examine declaratum eſt. In opinionibus etiā, in quibus catholici Doctores variant inter ſe, vel contrarij ſunt, vt conformitas etiam in Societate ſit, curandum eſt.*

P ¶ Ferenda non eſt inter vllos domeſticorum perturbatio, vel ira mutua: & ſi aliquid huiuſmodi accideret, curetur, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.

[a] Exa.c.3. §.11.

[b] P.8.c.6. §.8.

G 2 *Q ¶ Præ-*

a Exa.c.4. §.25. b Sup. a §. 11. c P.4.c.4. B. & C. d Supra §. 11. & p.6. c.3. §.2. e Exa.c.4. §.10.

Q ¶ Præter modum bene con[a]*ſitendi,* [b] *tempus etiã eis deſignetur, intra quod ſi ad cõfeſſionem non accederent, ſubtrahatur eis cibus corporis, donec cibum ſpiritus ſumãt. Qui* [d] *autem alij, quã ſuo Confeſſario deſignato confiteretur, debet poſtmodum (quantũ recordari poterit) eidem ſuo Confeſſario totã* [e] *ſuam conſcientiã aperire; vt nihil ignorando, quod ad eã pertineat, melius in Domino poſſit eundem iuuare.*

ſeruitium & gloriam ſunt conſtituti.

[a] Explicetur aliquot diebus in ſingulis hebdomadibus doctrina Chriſtiana, ac † modus C [c] bene & cum fructu confitendi, communicandi, Miſſam audiendi, & in eadem miniſtrandi, orandi itidem, meditandi, & legendi pro captu vniuſcuiuſque tradatur: cureturque non ſolum vt addiſcant quæ conueniunt, ſed etiam vt memoria teneant, & exerceant quæ didicerint: omneſque ſuum tempus rebus ſpiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro menſura gratiæ Dei ipſis communicatæ inſiſtant: ad quod † conferet [e] R aliqua exercitia ſpiritualia illis, qui nondum ſe exercuerunt in eis, vel omnia tradere, prout vnicuique conuenire in Domino iudicabitur.

Con-

R ¶ Cum ijs, qui ex ſe exercitiorum ſpiritualium intelligentiam habent, & in ipſis facile progrediuntur, ac methodum in eiſdem bene procedendi habent, vel qui alijs occupationibus diſtinentur, poterunt omnino, vel certe ex parte,

te, Superiores in communibus huiuſmodi Regulis diſpenſare.

Quoſdam, qui quamuis ad Spiritualia exercitia apti ſint,[a] nondum tamen ea ſunt experti, operæ pretium erit aliquando iuuare, ad particulares conſiderationes deſcendendo, quæ ad timorem & amorem Dei, ac virtutum, & ad executionem earum, prout ratio conuenire docuerit, incitent. a P.4.c.4. B.

Eis, qui ad huiuſmodi exercitationes apti non eſſe viderentur (qualis ex Coadiutoribus Temporalibus aliquis eſſe poſſet) proponi debent ea, quæ ipſorum captui conueniant, & quibus ad ſeruitium Dei ac Domini noſtri illi iuuentur.

21. [b] Conuenit omnes exerceri (ſi aliquem Superior non eximeret) † in concionibus domeſticis: ut præterquàm quod vtiliter in hoc expendetur aliqua hora à prandio, animentur, & aliquem vſum comparent (quod ad vocem, & modum attinet, & ad reliqua) & vt ſpecimen etiam eius talenti, quod in hoc genere Dominus eis communicat, præbeant; & vt ſuos bonos conceptus ad ſuam, & proximorum ædificationem exprimant, de ijs crebro tractãtes, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem

b Sup.§.5. & Exa. c. 4. §.25.& p.4.c.8. §. 3.&p.10. §3.

S ¶ Qui Domi cõcionantur, reprehenſionem alicuius ex fratribus domeſticis, vel ipſius Societatis non attingant. Idem caueant qui in Eccleſiis concionãtur, niſi prius Superiorem eadem re conſuluerint; quamuis poſſit vnuſquiſque & ſe, & fratres

tres ſuos ſimul ad progreſſum in maiori obſequio Dei (quod potius in domeſticis, quàm in publicis in Eccleſia concionibus conuenit) excitare.

[a] Exa.c.4. §.28.

T ¶ Coniungi magis cum Deo, ac liberalem ſe in eum exhibere, [b] eſt ſe totum immobiliter diuino ſeruitio mancipare: quod illorum eſt, qui votis emiſſis Deo ſe dedicãt. Quãuis autẽ id multũ iuuet ad vberiorem gratiam accipiendam; nemini tamen præcipiendum eſt, vt id agat; nec primo biennio quiſquam vllo modo ad id compellatur. [e] Quod ſi ſponte ex ſua deuotione ad vota ſua ante biennium exactum emittenda mouerentur, nec in manibus cuiuſquam

[b] Exa.c.4. §.1.

[c] P.4.c.10 §.5.& p.6 c.1.§.1.& 2.& p.7.c. 2.§.1.& A.& I.& p.8.c.1.D & p.9.c.3. §.20.

[d] P.6.c.1. §.1.& C.

[e] Exa.c.1. E.& p.5. c.4.§.6.

ctionem attinent; ad ea ſe in-
uicem exhortando, & præci-
pue ad vnionem & charitatem
fraternam.

Magnopere [a] conferet, de- 22
uote, quoad fieri poterit, ea
munera obire, in quibus ma-
gis exercetur humilitas & cha-
ritas. Et in vniuerſum lo-
quendo, quanto aliquis ſe
† arctius Deo adſtrinxerit, & T
liberaliorem erga ſummam
Maieſtatem ſe præſtiterit; [b]
tanto eum in ſe liberaliorem
etiam experietur; & ipſe in
dies magis idoneus erit ad S
gratias, & dona ſpiritualia
vberiora recipienda.

Expedit in primis ad pro- 23
fectum, & valde neceſſarium
eſt, vt omnes perfectæ Obediẽ-
tiæ ſe dedant, Superiorem (qui-
cunque ille ſit) [c] loco Chriſti
Domini Noſtri agnoſcentes, &
interna reuerentia & amore eũ
proſequentes: [d] nec ſolũ in exe-
cutio-

cutione externa eorum, quæ iniungit, integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediant,
V licet † difficilia, & ſecundum ſenſualitatem repugnantia iubeat; ' verum etiam conentur interius reſignationem, & [a] veram abnegationem propriæ voluntatis & iudicij habere; [b] voluntatem ac iudicium ſuum cum eo, quod Superior vult & ſentit, in omnibus rebus ([c] vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſita ſibi voluntate, ac iudicio Superioris, pro regula ſuæ voluntatis & iudicij; quo exactius conformentur primæ ac ſummæ regulæ omnis bonæ voluntatis & iudicij, quæ eſt æterna bonitas & ſapientia.

24 [d] Et vt magis in Obedientiæ virtute ſe exerceant, conuenit, atque etiã valde neceſſarium eſt, vt non ſolum Superiori Societatis, vel Domus, ſed etiam ſubordinatis Officialibus, qui ex illo auctoritatẽ acceperũt, in

quam ea admitti, nec ſolemnitas adhiberi debet: ſed quiſque in ſecreto animi ſui id offerat Deo ac Domino Noſtro. At cum id ſint facturi, conuenit vt formulam, quæ conſueuit in votis ſimplicibus obſeruari, petãt, & ſcriptum habeant quod Deo promiſerunt, ad ſuam memoriam confirmandam.

V ¶ Conferet, vt Superiores aliquando occaſionem præbeant ijs qui probantur, exercendi Obedientiæ, & Paupertatis virtutem, eoſdem tentando

[a] Inf. §.27 & Exa. c. 4. §.46. & p.5. c.2. §. 1.

[b] P. 4. c. 10. §. 5. & p.6. c.1. §. 1.

[c] P. 6. c 1. §. 1. & B.

[d] Exa. c. 4. §. 29. 30. & 31. & E & p. 4. c. 10. §. 8.

in ijs omnibus, in quibus ſuper ipſos poteſtatem habent, obediant: & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit, cui obediunt; ſed potius quis ille, propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui eſt Chriſtus Dominus.

do ad maiorem ipſorum vtilitatem ſpiritualem, eo modo, quo Dominus Abraham tentauit; vt ſpecimen virtutis ſuæ præbeant, & in eadẽ creſcant.

In eo tamen, quoad eius fieri poſſit, menſura, & proportio iuxta vniuſcuiuſque vires, vt diſcretio dictabit, obſeruetur.

a P. 6. c. 2. §. 1. & p. 10. §. 5.

b Sup. §. 7 & Exa. c. 4 §. 2. 3. & 5

c Exa. c. 4. §. 2.

Diligant [a] omnes Paupertatem, vt matrem; & iuxta menſuram ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus eius effectus aliquos experiantur; &, vt in Examine dictum eſt, [b] parati ſint poſt primum annum exactum ad temporalia bona diſtribuenda, quandocunque à Superiore iniunctum id fuerit; & ea ratione ſeruata, quæ ipſis in [c] Examine propoſita fuit. 25

Omnes rectam habere intentionem ſtudeant non ſolum circa vitæ ſuæ ſtatum, verum etiam circa res omnes particulares, id ſemper in eis ſyncere ſpectantes, vt ſeruiant, & placeant diuinæ bonitati propter ſeipſam, & propter charitatem, & eximia beneficia, quibus præuenit nos; potius quam ob timorem pœnarum, vel ſpem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & crebro admoneantur vt in omnibus quærant Deum, exuentes ſe, quantum fieri poteſt, amore omnium creaturarum; vt affe- 26

ctum

ctum vniuerſum in ipſarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, iuxta ſanctiſſimam ac diuinam ipſius voluntatem.

27 [a] Studium in quod incumbent, qui in Domibus Societatis probantur, id eſſe debet, quod eos magis ad ſuperius dictam abnegationem ſui, & in virtutibus ac deuotione profectum iuuabit. † Studia [b] vero litterarum, in vniuerſum loquendo, in Domibus non erunt; niſi cum quibuſdam, peculiaribus de cauſis, diſpenſatione opus eſſet videretur. [c] Collegia enim ad litteras addiſcendas ſunt; Domus vero ad eas, quas didicerint, exercendas; vel ad præparandum earum fundamentum, humilitatis ſcilicet, ac omnis virtutis in ijs, qui operam eis ſunt daturi.

a Supra §. 23. & Ex. c. 4. §. 46.

b Exa. c. 7. §. 1.

c Par. 4. proœ. & c. 8. §. 1. & c. 11. §. 1. & p. 10. §. 4.

X ¶ *Quamuis, in genere loquendo, ſtudia litterarum in Domibus Societatis nõ teneantur; quicunque tamen prædicationi, & Cõfeſſionibus audiendis vacant, ſtudium adhibere poſſunt ad ea, quæ ipſis vſui futura ſunt. Et ſi alicui particulariter conueniret alijs etiam rebus ſtudere, prudentiæ Superioris relinquitur, vt id conſideret, & in eo diſpenſet.*

28 Sit qui ſingulis hebdomadibus, vel ſaltem decimo quinto quoque die, hæc & ſimilia omnibus in memoriam redigat; vel illi hæc legere teneantur: ne pro noſtræ fragilis naturę conditione obliti, ab eorum executione ceſſent. Et aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore

ſibi

ſibi pœnitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant; vt hæc cura indicium ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via Dei quiſque habet.

DE CONSERVATIONE Corporis. Cap. II.

1 VT nimia ſolicitudo in ijs, quæ ad corpus pertinent, reprehenſibilis eſt; ita [a] cura moderata tuendæ ad diuinum obſequium valetudinis, ac virium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda eſt. & ea de cauſa, cum animaduerterint aliquid ſibi nocere, vel quid aliud neceſſarium eſſe circa victum, veſtitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & ſic de alijs rebus, admoneant omnes ea de re Superiorem, vel quem ad id Superior conſtituerit; duo interim obſeruantes, Primum, vt antequam ad eum quid referant, ſe ad orandum recipiant; & [b] poſt orationem, ſi ſenſerint rem deferendam ad Superiorem, id faciant: Alterum, vt cum verbo, aut ſcripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem expoſuerint, ei totam curam rei expoſitæ relinquant; & quidquid ille ſtatuerit, optimũ ducant; † nec contendere, aut A vrgere per ſe, vel alium (ſiue concedatur quod petitur, ſiue non) pergant: quandoquidem ſibi perſuadere debent, id magis

[a] Sup. c. 1. §. 1. & p. 4 c. 4 §. 1. & p. 6. c. 3. §. 1. & p. 10. §. 13. & O

[b] Exa. c. 8 A.

In Cap. II.

A ¶ L*ICET qui exponit quod neceſſa-*

gis expedire ad diuinum obſequium, ac ſuum maius bonum, quod Superiori, re intellecta, in Domino viſum fuerit.

2 Statuatur [a] tempus quoad eius fieri poterit, edendi, cubandi, ſurgendi, † quod communiter omnes obſeruent.

B

3 [b] In ijs quæ ad victum, † veſtitum, & habitationem, & alia corpori neceſſaria pertinent, curetur cum diuino auxilio, vt quamuis ſit in quo probetur virtus & ſui ipſius abnegatio; non deſit tamen quo ſuſtentetur natura, & ad diuinum obſequium laudemque conſeruetur; habita conuenienti ratione perſonarum in Domino. Vt

C

ſarium ſibi exiſtimat, nõ debeat ex ſe idem denuo petere, nec vrgere; ſi Superior tamen nondum ſatis intellexiſſet, & declarationem vellet maiorem; ea quidem dãda erit. & ſi forte ex obliuione non prouideret, cum tamen ſignificaſſet ſe velle id facere; non erit ab re, debita cũ modeſtia ei in memoriã reducere, vel repræsẽtare.

[a] P. 4. c. 10. §. 9.

[b] Exa. c. 4 §. 26. & p. 6. c. 2. §. 15. & 16. & M.

B ¶ *Quamuis ordinem temporis in refectione, & ſomno vt plurimum omnes obſeruare debeant; ſi tamen peculiares ob cauſas alicui aliud conueniret, videat Superior, num diſpenſatione cum eo ſit vtendum, necne.*

C ¶ *In veſtitu habenda eſt ratio eius finis, qui eſt, ab iniuria frigoris, & ab indecoro defendi. Ceterum conuenit, vt, [c] qui probantur, veſtitus ratione, ad mortificationem & abnegationem ſui, & ad mundũ eiuſque vanitatem ſub pedibus conculcandam iuuentur. & id quidem, quantum conſide-*

[c] Exa. c. 1. §. 13. & F. & p. 1. c. 4. §. 4.

conſiderata natura, conſuetudo, officium, & aliæ perſonarum circunſtantiæ patientur.

Cũ Scholaſticis approbatis, & ijs qui ſtudijs vacant, videtur in ijs quæ ad veſtitũ attinent, magis quã cum ijs qui probãtur, ratio haberi poſſe decentiæ exterioris, & commoditatis propter ſtudiorum laborẽ, & quia Collegia reditus habent: quamuis ſuperflua ſemper euitari oporteat. In particularibus vero, prout vnicuique conuenit, procedetur.

a P.4.c.4. §.1. b P.10. §. 10.

D ¶ [a] *A prandio, præſertim in æſtate, per vnius vel duarum horarum ſpatium permitti non debent, quoad eius fieri poterit, corporis aut mentis grauiora exercitia. Si quid vero neceſſitas poſtulabit, id quãta poterit charitate erit & metiendum, & moderandum. Id autem temporis in alijs leuioribus exercitijs occupari poterit. Sed nec extra huiuſmodi horas labores nimium continuari ſine aliqua relaxatione, vel conuenienti recreatione debebunt.*

c P.10. §. 10.

[b] Vt † non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, vt ſpiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ vtrumque iuuet, omnibus cõmuniter cõuenit, etiã illis qui mentalibus exercitijs debent inſiſtere. quæ quidem externis interrumpi deberent, & non continuari, nec ſine menſura diſcretionis aſſumi. 4 D

Corporis [c] caſtigatio immoderata eſſe non debet, nec indiſcreta † in vigilijs, & abſtinentijs, 5 E

d P.4.c.4 §.1.& p.6 c.2. §.16.

E ¶ [d] *Tempus ſomno tribuendum, in genere loquen-*

loquendo, intra ſextæ & ſeptimæ horæ ſpatium debere eſſe videtur: (nec ſine induſiis dormiendum eſt, niſi neceſſitatis alicuius excuſationẽ Superior admitteret) ſed quia in tanta varietate perſonarum ac habitudinũ certa regula præſcribi nequit, vt detrahatur, vel addatur huic tempori, Præpoſiti prudentiæ relinquetur. qui curabit, vt quiſque quod neceſſitas naturalis exigit, retineat.

tijs, & alijs pœnitentijs exter-
F nis; † ac laboribus;' quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire ſolent. [a] Ideo ſuo Confeſſario detegi ab vnoquoque conuenit, quidquid in hac parte faciat: qui ſi iudicat excedi menſuram, aut certe dubitat de exceſſu, illum ad Superiorem remittat. Hæc autem omnia eo fiunt, vt clarius procedatur, & in animis corporibuſque noſtris Deo Domino Noſtro maior gloria deferatur.

6 Sit aliquis Domi, qui præſit in ijs, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent, tum conſeruandam in ſanis (& quidem in ijs præſertim, qui ex ætate, vel alijs de cauſis ſunt debiliores) tum reſtituendam in

F ¶ Quamuis vnuſquiſque paratus eſſet debeat ad quoduis officium aſſumendũ quod ei fuerit impoſitum; animaduertendũ tamen erit, in illis quæ robuſtiores ac fortiores homines requirunt (qualia ſunt officia Sacriſtæ, Ianitoris, atque Infirmarij) vt ij homines qui corporis habitudine iuxta officiorum rationem præditi ſunt, quantum fieri poteſt, conſtituantur.

G ¶ *Cu-*

[a] Sup. c. 1. §. 12. & Exa. c. 1. §. 6. & C. & p. 6. c. 3. §. 1.

G ¶ *Cura habeatur ægrotorũ magna. quorum ægritudo ſimulatque Infirmario indicata fuerit, ſi ſenſerit ille rem eſſe alicuius momenti, Superiorem admoneat: & vocetur Medicus, qui vnus tantum ordinarie eſſe debet, ſi in caſibus quibuſdam Superiori aliud non videretur.* [a] *Obſeruetur autem tã in victus ratione, quàm in medicinis quod Medicus præſcripſerit, quantum fieri poterit; nec infirmus in his quidquã curet;* [b] *ſed illud potius ſtudeat, vt patientiam & Obedientiam exerceat, relicta cura reliquorum omnium Superiori, ac eius miniſtris, per quos à diuina prouidentia regitur.*

in ægrotantibus † cui debeant G omnes, ſi male ſe habere extraordinarie ſenſerint, id referre; vt de remedio, prout charitas exigit, conuenienti prouideatur.

In ijs quæ pertinent ad rerum temporalium cõſeruationem, præter curam illam, quã omnibus charitas & ratio imponit, æquum erit, alicui peculiariter demãdari hoc munus; vt 7 I

a P.6.c.2. §.16.

b Sup.c.1. §. 17. & Exa. c. 4. §.32.

c Exa.c.4. §.35. & p. 4. procem. A. & p.7. c.1 §.1.& c.2. H.

[c] *Et quamuis noſtræ vocationis ſit diuerſa loca peragrare, & vitam agere in quauis mundi plaga, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxilium ſperatur; nihilominus tamen ſi experimento comperiretur aliquis ferre non poſſe alicuius regionis cœlum, & male habere continenter cerneretur; Superiori conſiderandum relinquitur, num ille migrare aliò debeat, vbi melius habens corpore, impenſius diuino ſeruitio vacare poſſit. Non erit tamen ipſius infirmi*

vt tanquam bona Domini Noſtri Iesv Chriſti propria ea curet. Ad alias etiam functiones neceſ-
H ſarias, & eas pręcipue, † quæ honeſtius Domi, quam foris fiunt, ' curandum eſt, vt [a] Officialium neceſſarius numerus conſtituatur. & expedit vt huiuſmodi officia Coadiutores Temporales, ſi ea ignorent, addiſcant: omnia ad maiorem gloriam Dei, Creatoris
I & Domini Noſtri ſemper dirigendo.

[a] P. 1. c. 2. §. 2. & A. & p. 4. c. 3 §. 2. & c. 10. §. 6.

mi, huiuſmodi mutationem poſtulare, nec animi propenſionem ad eam oſtendere; ſed Superioris curæ id relinquetur.

H ¶ Officiales in ijs quæ Domi honeſtius quàm foris fiunt intelliguntur, Lotor pannorum lineorum, Tonſor, & huiuſmodi; quos eſſe Domi, ſi fieri poſſet, expediret.

QVAR-

QVARTA PARS

DE IIS, QVI IN SOCIETATE retinentur, inſtruendis in litteris, & alijs; quæ ad proximos iuuandos conferunt.

PROOEMIVM.

a Inf. c.5. § 1. & c.6 §. 1. & c. 12.§.1. & Exa.c.1.§. 2. & p.1. c.2.§.8.& p.3 c.1.§. 9. & p. 7. c.1.§.1.& p.10. §.2.

CVM [a] ſcopus, ad quem Societas recta tendit, ſit ſuas ac proximorum animas ad finem vltimum conſequendum, ad quem creatæ fuerunt, iuuare; cumque ad id præter vitæ exemplum, doctrina & modus eam proponendi ſint neceſſaria; poſtquam in ijs, qui admiſſi ſunt ad Probationem, iactum eſſe videbitur abnegationis propriæ, & profectus in virtutibus neceſſarij conueniens fundamentum: de litterarum ædificio, & modo eis vtendi agendum erit; quo iuuare poſſint ad magis cognoſcendum, magiſque ſeruiēdum Deo Creatori ac Domino Noſtro. † Ad hoc [b] Collegia, & aliquando etiam Vniuerſitates, vel Studia generalia Societas amplectitur; in quibus qui bonum ſui ſpecimen in Domibus dum probarētur, præbuerunt I

A

DECLARAtio in Procemium quartæ partis.

b Inf c.3. §. 1. &c. 11.§.1. & p. 3.c.1.§. 27. & p. 10.§.4.

c Exa.c.4 §.35.& p. 3. c.2. G. & p.7.c.1 §.1. & A. & c.2. H.

A ¶ CVm ſcopus ac finis, ad quem tendit hæc Societas, ſit, [c] varias mundi partes ex Obedientia

runt, nec tamen doctrina ad noſtrum Inſtitutum neceſſaria ſatis inſtructi acceſſerunt; in ea & in alijs rebus, quæ ad iuuandas animas conferunt, inſtruantur. Prius ergo de ijs quæ ad Collegia; deinde de ijs quæ ad Studia generalia pertinent, dicetur, cum eo fauore, quem diuina Sapientia ad maiorem gloriam laudemque ſuã nobis dare dignabitur.

tia ſummi Vicarij Chriſti Domini Noſtri, vel Superioris eiuſdem Societatis peragrando, verbum Dei prædicare, Confeſſiones audire, & reliquis quibuſcũque poterit medijs vti, diuina gratia aſpirante,

DE

ad animas iuuandas: neceſſarium eſſe, vel inprimis rationi conſentaneum viſum eſt, [a] vt qui in eam ſunt ingreſſuri, viri ſint vitæ probitate, & litterarum eruditione ad id officium idonei. Et quia boni ſimul & eruditi pauci inueniuntur, ſi cũ alijs comparentur; & ex paucis maior pars iam à ſuſceptis laboribus vellet conquieſcere: perdifficile fore deprehendimus, huiuſmodi hominibus, qui boni ſimul ac litterati eßent, hanc Societatem augeri poße, tum propter magnos labores, quos eius Inſtitutum exigit, tum propter magnam ſui ipſorũ abnegationem. Ideo nobis omnibus, qui conſeruationem & incrementum eius ad maiorem laudem & obſequium Dei ac Domini Noſtri cupiebamus, alia via tenenda eſſe viſa eſt; admittendi nimirum iuuenes, qui bonorum morum & [b] ingeniorum indole ſpem facerent, quòd in probos ſimul ac doctos viros, ad colendã Chriſti Domini Noſtri vineam

[a] P.1.c.1. §.3. & p. 3.c.1.§.2. & B. & p. 10.§.7.

[b] Inf. c.3. §.2.& p.1 c.3. §.12. & p.5.c.2 §.5.

 eſſent

[a] Inf. c.2. §.1. & c. 11.§.1. & 2.& p.9.c. 3.§.17.

eſſent euaſuri;[a] admittendi etiam Collegia,cum ijs conditionibus,quæ in litteris Apoſtolicis continentur,ſiue in Vniuerſitatibus,ſiue extra illas fuerint; & quidē ſi in Vniuerſitatibus, ſiue illæ Societatis curæ commiſſæ ſint,ſiue non. Hac enim ratione nobis in Domino perſuademus, ad maius diuinæ Maieſtatis obſequiū fore,ſi & numero augeantur, & in litteris ac virtutibus progreſſum faciant ij, qui eidem obſequio ſe totos impendūt. Primo ergo de ijs,quæ ad Collegia pertinent;deinde de ijs,quæ ad Vniuerſitates, agetur. Et quod ad Collegia,primo loco de ijs,quæ ad Fundatores; Secundo de ijs, quæ ad Collegia iā fundata,quoad materialia vel temporalia bona eorū pertinent; Tertio de Scholaſticis,qui in eiſdē ſtudijs vacant,admittendis,conſeruandis,litteris & alijs medijs ad proximum iuuandū promouendis,& à ſtudijs educendis; Quarto de ijs,quæ ad gubernationem eorum pertinent.

DE MEMORIA HABENDA Fundatorum, & bene de Collegijs meritorum. Cap. I.

QVoniam valde æquum eſt, vt (quod in nobis erit) illorum deuotioni ac beneficentiæ correſpondeamus, quibus diuina bonitas ad fundationem ac dotationem Collegiorum vtitur adminiſtris; Primum in quouis noſtræ Societatis Collegio perpetuo ſingulis hebdomadibus Miſſa ſemel pro eius Fundatore & benefactoribus viuis & mortuis celebretur. 1

2 Initio

2 Initio item cuiuſque menſis omnes Sacerdotes, qui in Collegio fuerint, pro eiſdem ſemel offerre idem Sacrificium perpetuo debeant. Singulis inſuper annis, eo die quo Collegij cuiuſque poſſeſſio Socie-
A tati tradita eſt, † cum [a] ſolemnitate Miſſa pro Fundatore & benefactoribus celebretur: ' & id temporis in eodem Collegio quicunque Sacerdotes adſuerint; eodem ſua referent Sacrificia.
3 Eodem die candela cerea
B Fundatori offeratur, † aut vni ex ſuis, qui ipſi ſit cognatione proxime coniunctus, ' aut illi demum quem ipſe Fundator deſignauerit: in qua candela armorum Fundatoris, aut deuo-
C tionis inſignia extent. † Illa verò teſtabitur Societas, quam Fundatori in Domino debet, gratitudinem. '
4 Cum pimũ Societas in Collegij alicuius poſſeſſionẽ venerit,

IN CAPVT Primum Quartæ Partis. De memoria habenda Fundatorum.

A ¶ SOlemnitas eo modo intelligatur, qui Societati ſit vſitatus, & in eo loco, vbi Miſſa celebratur. [a] P.6.c.3. B.

B ¶ Si in loco vbi huiuſmodi Collegium inſtitutum eſt, temporis ſucceſſu nõ eſſet aliquis de poſteritate Fundatoris; mitti cãdela poterit alio, vbi ex eius progenie aliquis inueniretur; vel in altari conſtitui poterit, vbi diuinum Sacrificiũ celebratur, nomine & loco Fundatoris huiuſmodi.

C ¶ Per huiuſmodi candelã, ſignificatio ſit gratitudinis erga Fundatores tenẽdæ; nõ iuris patrona-

tus, vel actionis vllius, quæ illis, aut eorũ ſucceſſoribus, ad Collegium vel eius bona temporalia competat. nihil enim tale erit.

D ¶ In Communitatibus, vel Rebus publicis, quæ nõ moriuntur, dicentur huiuſmodi Miſſæ pro earũ defunctis; & pro illis præſertim, qui de nobis melius meriti ſunt in Domino.

E ¶ Quod dictum eſt, obſeruari omnino cõueniet erga eos, qui cõpleta Collegia facient. Cũ ijs autem, qui aliquod duntaxat principiũ dederint, ea pars eorum,

rit; Præpoſitus Generalis curet indici per vniuerſam Societatem, vt quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius Collegij, ac benefactoribus: vt illos ſua benignitate Dominus in rebus omnibus dirigat, & ſuis donis ſemper augeat. Rurſus, † cum ex hac vita illi exceſſerint, curabit idem Præpoſitus Generalis, vbi primum reſciuerit, vt per totam Societatem ſinguli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illorum faciant. Quoties autem dictum eſt, Miſſas eſſe à Sacerdotibus celebrandas; ceteri omnes, qui in Collegijs degunt, ac Sacerdotes non ſunt, ad eandem illam intentionem orare debent: quandoquidem eiuſdem gratitudinis nomine vtrique obligantur in Domino. D

Fundatores præterea, ac benefactores Collegiorum, participes peculiariter efficiuntur omnium bonorum operũ, quæ tũ in ipſis Collegijs tum in reliqua Societate Dei gratia fiũt. 5

† In

6 † In vniuerſum autem tum Fundatoribus, tum etiam ipſorum neceſſarijs, & quoad viuunt, & poſtquam obierint; peculiariter ſeſe deuinctã eſſe Societas ex charitate cognoſcat: vt omni officio illos proſequatur, quod à nobis præſtari iuxta minimam hanc noſtram profeſſionem, ad diuinam gloriam poſſit.

E *rum, quæ diximus, præſtabitur, quam Præpoſitus Generalis præſtandam in Domino iudicauerit.*

DE IIS, QVAE AD RES temporales Collegiorum pertinent.
Cap. II.

1 AD [a] Collegia quæ libere Societati offeruntur, vt iuxta ſuas Conſtitutiones omnino eis vtatur, admittenda; Prępoſitus Generalis, nomine totius Societatis, plenam poteſtatem habebit.

2 Si Fundator [b] aliquas conditiones exigeret, ordini ac modo procedendi Societati conſueto non omnino conſentaneas; eidem Præpoſito Generali (auditis ſententijs aliorum, [c] quos ipſe de huiuſmodi rebus melius iudicare cenſebit) conſiderandum relinquatur, an omnibus perpenſis vtile ſit futurum Societati ad finem diuini ſeruitij, quem ſibi præfixit, huiuſmodi Collegium admittere, nec ne. [d] Sed ſi temporis decurſu ſe grauari eo onere animaduertet Societas, poterit ipſa in Congregatione generali id proponere, & ſtatuere vt relinquatur Collegium huiuſmodi; vel

[a] Supra procem. A. p. 9. c. 3. §. 17.
[b] Inf. c. 11 §. 2. & A. & p. 9. c. 3. §. 17.
[c] Inf. c. 11 §. 2.
[d] P. 9 c. 3. §. 17.

IN CAPVT II.

De ijs, quæ ad Collegiorum res temporales pertinent.

proſpicere, vt onus temperetur; vel certe, vt ad onus id ferendum vires maiores præbeãtur. Hoc tamen dictum ſit, ſi ante Cõgregationem huiuſmodi Præpoſitus Generalis huic incommodo, prout in Domino conuenit, non occurrerit.

3 a Ad relinquenda, vel alienanda Collegia, aut Domos iã admiſſas † Præpoſitus Generalis ſimul cum ipſa Societate poteſtatem habebit.' Cum enim id ſit perinde, ac ſi membrum ab eius corpore præſcinderetur, & res alioqui perpetua & maioris momenti ſit; cum ea vniuerſa communicari melius eſt. A

a Inf. c. 10. §. 2. & c. 11. §. 2. & p. 8. c. 2. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 5. 17. & 18.

A ¶ PRæpoſitus Generalis ſimul cũ Societate, num admiſſa iam Collegia vel Domus relinqui debeãt, an retineri, ſtatuat. Id tamen in Cõgregatione generali fieri poſſet; & etiam ſine illa, miſſis nimirum ſuffragijs ab ijs, qui ius habent ſuffragij. Et tunc non poteſt Societas, nec eius Generalis quod ſic relinquitur, vel eius partem vllis extra Societatem hominibus donare. Sed ſi ipſa curam quam habebat reliquerit, poterunt qui alias hanc auctoritatẽ ſibi in fundatione reſeruauerint, pro ſua deuotione ad aliud opus applicare id quod ſic relictum fuerit: Si vero huiuſmodi non interceſſerit reſeruatio, poterit procedere Societas iuxta ſuum Inſtitutum, prout ad Dei gloriam magis conuenire iudicabit.

In

B ¶ De

4 In [a] Collegijs Societatis † nec
B curæ animarum, nec obligationes ad Miſſas celebrandas, neque aliæ huiuſmodi admittantur; quæ à ſtudijs diſtrahere admodũ, & ea quę in illis ad diuinum obſequium quæruntur, impedire ſolent: quemadmodum neque in Domibus alijs, vel Eccleſijs Societatis Profeſſæ, quæ quoad eius fieri poteſt, expeditâ ad Sedis Apoſtolicæ miſſiones obeundas, aliaque opera ad Dei obſequium & animarum auxilium eſſe debet.

5 † [b] Poſſeſſionem Collegiorũ
C cum

B ¶ De non admittendis obligationibus, & cet. ſic intelligitur, quòd Miſſarum obligationes, vel huiuſmodi, quæ aſſignato reditui cõmenſuratæ videantur, aſſumi nequeunt. Non tamen perinde incõueniens exiſtimatur, aliquam facilem & exiguam obligationem (quæ tamen non ſit animarũ cura) admittere: ſi cauſa ſufficiens ad id moueret, præſertim ſi res huiuſmodi eſſet, quæ diſtractionis & occupationis perexiguæ, aut nullius futura eſſet. In Domibus autem Profeſſorum, quando nec illæ reditus vllos habent, nec ipſi ita ſtabilem habitationẽ, huiuſmodi obligationes nõ tolerantur. De alijs obligationibus Lectionum vel Lectorum non hic agitur: veruntamen [c] & hæ ipſæ in Collegijs, & Vniuerſitatibus non ſine magna conſideratione, nec vltra limitem, quẽ Præpoſitus Generalis conuenire ad cõmune bonum, & ipſius Societatis ad Dei & Domini Noſtri gloriam iudicauerit, aſſumentur.

[a] P.6. c.3. §.5. & 6. & C.

[b] Inf. c.10 §.1. & 2. & p.9. c.3 §.3.

[c] Sup. §.2. & inf. c.11 §.2. & A.

C *¶ Societas in vſum Scholaſticorũ ſuorum iuxta lit-*

ta litteras Apoſtolicas redituũ adminiſtrationẽ exercebit per Præpoſitum Generalẽ, vel Prouincialem, vel alium, cui Generalis id commiſerit, ad defendendas & cõſeruandas poſſeſsiones, & reditus Collegiorum, etiam in iudicio, cũ id conueniẽs, vel neceſſarium fuerit. Ac eiuſdẽ Præpoſiti erit, vel eorum quibus ille facultatem dederit, admittere quidquid præterea Collegijs ad ſuſtentationem & incremẽtum eorum in rebus temporalibus donaretur.

a Inf. c. 10 §. 3. & 5. & p. 9. c. 3. §. 3. & 14.

b Inf. c. 10 §. 3. & p 9 c. 3. & 4. & 15. & C.

cum rebus temporalibus quæ ad ipſa ſpectant, capiet Societas; ' [a] & Rectores qui ad id munus conueniens habeant talentum, conſtituet. qui curam ſuſcipiant conſeruandi, atque adminiſtrandi res ipſorum tẽporales; ac prouideant neceſſitatibus tam materialis ædificij, quam Scholarium qui in ipſis Collegijs degunt; † eorumque, qui diſponuntur vt ad illa admittantur; ' atque † eorum etiam, qui extra Collegia gerunt illorum negotia. ' [b] Totius vero adminiſtrationis ratio Rectoribus conſtet: vt eam reddere, quando, & cui per Præpoſitum Generalem

D

E

c Exa. c. 1. B.

D ¶ [c] Qui diſponuntur vt ad Collegia mittantur, illi ſunt, qui in Domibus Probationum verſantur; & qui ex Domibus Societatis Profeſſæ, vel Domibus Probationum ad ſtudia mittuntur.

d P. 9. c. 3. §. 16. & c. 6. §. 12. & H.

E ¶ [d] Qui negotia Collegiorum extra ea gerunt, in primis intelligũtur Procuratores, qui in ſummi Pontificis, vel aliorum Principũ curia negotia Societatis gerunt. Verũ quid ad hos, & alios ſumptus neceſ-

neceſſarios contribui debeat, Præpoſitus Generalis ſeruata proportione debita, per ſe, vel alium id ſtatuet.

neralem conſtituetur, poſsint.

F At † Generalis [a] cum nec in ſuum, nec in vllorum conſanguineorũ ſuorum, nec in Profeſſæ Societatis vſum bona tẽporalia Collegiorũ poſsit conuertere; eo purius ſeſe in eorum ſuperintendentia ad maiorem gloriam & ſeruitium Dei gerere poterit.

6 In ijs Collegijs quæ duodecim Scholaſticos (præter Præceptores) ex proprijs reditibus

F ¶ Cum dicitur, non poſſe Societatem Profeſſã, vel eius Præpoſitum Generalem iuuari reditibus Collegiorũ, intelligendũ eſt iuxta litteras Apoſtolicas, quod non poſsint in proprios ipſorum vſus reditus conuerti. [b] *Poſſunt nihilominus expẽdi in vſum illorũ, qui Collegijs vtiles fuerint: cuiuſmodi ſunt Adminiſtratores, Concionatores, Lectores, Confeſſarij, Viſitatores, & alij Profeſſi, vel ſimiles perſonæ, quæ ſpirituali vel temporali Collegiorũ huiuſmodi vtilitati vacant.* [c] *Sine tali etiã cauſa poſſet expendi aliquid, quod exiguum ſit, cũ quouis homine de Societate, menſa per diẽ aliquem eum excipiendo, vel modicum quid viatici, cum per Collegia in hanc vel illam partem tranſit, vel quid ſimile donando. Quod enim tam eſt exiguum vt nihilum ducitur, & ſcrupuli eximuntur, hinc quidem inhumaniter ſe habendi, inde vero contra Sedis Apoſtolicæ intentionem agendi.*

a Inf. c. 10 §. 1. & Ex. c. 1. §. 4. & p. 6. c. 2. §. 3. & p. 9. c. 3. § 18. & c. 4. §. 7. & D. & p. 10. §. 4.

b Inf. c. 10 A. & p. 6. c. 2. §. 3. & 4. & C.

c P. 6. c. 2. C. & D.

G ¶ *Quamuis*

bus alere poſſunt, ob maiorem
populi ædificationem † nec pe- G
tantur eleemoſynæ, nec illæ,
aut dona vlla oblata admittan
tur.' Si reditus minores fue-
rint, quam huic numero alen-
do ſufficiant; admitti quidem,
nō autem peti aliquæ eleemo-
ſynæ poſſent; niſi tanta pau-
pertate Collegiū premeretur,
vt etiam petere, ſaltem à qui-
buſdam, eſſet neceſſariū. Tunc
enim (maius diuinum obſe-
quium & vniuerſale bonū præ
oculis ſemper habendo) peti
eleemoſynæ, [a] immo & oſtia-
tim ad tempus, quandocunque neceſsitas id exi-
geret, emendicari poterunt.

G ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat, ſi tamen benefactores eſſent, qui poſſeſſionem aliquam vel reditum dare vellēt, admitti illa poſſent; vt tāto maior numerˀ Scholaſticorū, ac præceptorū ad maius diuinum poſſent obſequium ſuſtentari.*

a Exa.c.4. §.12.& 27 & p.6.c.2 §.10.
b Supra proœm.& inf. c. 11. §.1. & p. 3. c. 1. §. 27. & p. 10. §.4.
c Exa.c 1. § 10.& p. 5.c.2. §.5. & p.10.§. 4
d Exa c.2. §6 & p.1 c.3.§.2 & G.

DE SCHOLASTICIS QVI in Collegijs conſtituentur. Cap. III.

QVod ad Scholaſticos attinet, ad quorum 1
inſtitutionem [b] Collegia aſſumuntur, in pri-
mis [c] quales eſſe debeant, vt ad ea vel mittantur,
vel admittantur, conſiderare in Dño oportebit.
[d] Primum omniū cū aliquo ex quinque illis im- 2
pedimētis in prima Parte dictis, † nullus in Colle- A
gio aliquo Societatis inter Scholaſticos collocari
poterit.' Et præter Coadiutores ad miniſteria vel
auxi-

auxiliũ Collegij [a] neceſſarios, reliqui huiuſmodi eſſe debent, [b] vt ſecundum rationẽ ſperari poſſit, idoneos ad vineã Chriſti Domini Noſtri exemplo ac doctrina excolendam, eſſe euaſuros. Hi autem quo magis ingenioſi, boniſque moribus ornati, & ſani corpore ad ferendos ſtudiorum labores fuerint, eo magis idonei, & citius ad Collegia mitti, vel in eiſdem admitti poſſunt.

3 Ad hæc, [c] illi ſolũ in Scholaſticos approbatos admittũtur, qui in Domibus vel Collegijs ipſis probati fuerint; & [d] biennio in varijs experimentis & Probationibus exacto, [e] ac votis cum promiſſione de Societatis ingreſſu iam emiſſis, ad vitam in ipſa perpetuo ducendam ad gloriam Dei admittuntur.

4 Præter hos, ſtudia quibuſdam cõceduntur, qui ante biennium & Probationes huiuſmodi ad Collegia ex Domibus deſtinantur (quod ſic in Domino expedire videatur) aut in eiſdem admittuntur, non tamen approbati Scholaſtici cenſentur, donec biennio

B exacto, † & votis ac promiſſione illa emiſſis, ' in approbatorum numerum referantur.

IN CAPVT III.

DE SCHOLASTICIS, qui in Collegijs conſtituentur.

A ¶ QVando aliquis factus eſſet idoneus à Chriſti Vicario, vt in aliqua Domo Societatis manere poſſit; etiam idoneus eſſe intelligetur, vt in Collegijs habitet.

B ¶ Si in Collegijs Societatis, Scholaſticorum nõ ſuppeteret iu-

[a] Inf. c. 10 §. 6. & p. 1 c. 2. §. 2. & A. & p. 3. c. 2. §. 7.

[b] Supra proœ. A.

[c] Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 5. c. 2. §. 5.

[d] Infra c. 4. §. 5. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 41. & p. 5. c. 1. §. 3 & c. 4. §. 3.

[e] Inf. c. 4. E. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. § 1 & p 5. c. 1. A. & c. 4. §. 4.

DE ſtus

ſtus numerus, qui per promiſſionem, vel propoſi-
a Inſ. c. 9. A. *tum Deo in ea ſeruiendi ſe dedicauerint,*[a] *non repugnabit Inſtituto noſtro, ex licentia Præpoſiti Generalis, & ad tempus quod ei videbitur, alios pauperes Scholaſticos, qui tale propoſitum non habeant, admittere: dum tamen in eis impedimenta illa, quæ in prima Parte dicuntur, non inueniantur; & huiuſmodi indolem præſeferant, vt ſperari poſſit, quòd boni operarij vineæ Chriſti Domini Noſtri ſint futuri, propter ingenium, vel aliquam inſtitutionem in litteris, bonos mores, conuenientẽ ætatem, & alia Dei dona, quæ in eis cernerentur ad diuinum obſequium; quod ſolum in ijs qui de Societate, & extra illam ſunt, expetitur. Huiuſmodi autem Scholaſtici in Confeſſionibus frequentandis, in ſtudijs, ac in forma viuendi Scholaſticis Societatis conformes eſſe debent; quamuis & ratio veſtitus diuerſa, & habitatio in eodem Collegio ſeparata ſit, ita vt qui Inſtitutũ Societatis ſequuntur, ſeorſum, & non commixti alijs externis maneant; cum eis tamen verſentur, quatenus ad maiorem ædificationem, ac maius Dei ac Domini Noſtri obſequium Superior expedire iudicauerit.*

Quamuis autem noſtrorum copia ſuppeteret; tamen nõ repugnabit noſtro Inſtituto, ſi aliquis qui propoſitum Societatem ingrediendi non habeat, in Collegia admittatur, ſi pacta cum Fundatoribus inita id exigent: ſi quidem ad finẽ quem ſibi præfigit Societas, cum huiuſmodi conditionibus Collegiũ admittere vtile cenſebitur; vel ob cauſas alias raras, & non leuis momenti. Verum ſeorſum habitare

bitare hi, nec conuerſari ſine facultate Superioris, niſi cum certis quibuſdam perſonis Societatis ad id deſignatis, deberent.

Paupertas autem Scholaſticorum, qui de Societate non ſunt, per Præpoſitum Generalem, vel eum cui ſuam ille poteſtatem communicauerit, expendetur. Et aliquando honeſtas ob cauſas, quamuis illi diuitum aut nobilium hominum filij ſint, modo ſuis viuant ſumptibus, nihil eſſe videtur, cur admitti non poſsint.

Aetas conueniens fore à decimo quarto ad vigeſimum tertium annum videtur, ſi in litteris progreſſum aliquem non feciſſent. Et in vniuerſum loquendo, quo pluribus donis ex ijs, quæ in Societate expetuntur, præditi eſſent, eo magis erũt idonei, vt admittantur. Nihilominus animaduertatur, vt cum huiuſmodi reſtrictiores, quàm laxiores ſimus: habeaturque diligenter delectus eorum, qui ſunt admittendi, examine aliquo particulari cum eiſdem antequam recipiantur, vtendo.

Aliqui licet rariores, poſſent inter noſtros, particulares ob cauſas, & Superioris iudicio efficaces, admitti.

DE SCHOLASTICIS ADMISSIS conſeruandis. Cap. IV.

1 AD conſeruationem eorum, qui in Collegijs ſunt, in ijs quæ ad corpus, & res externas attinent, quod in Tertia Parte dictum eſt, ſufficiet.

a P.3.c.2. §.1. & D. & E. & p. 6. c. 2. §. 16. ficiet. [a] Id tamen peculiari cura animaduertendum erit, vt temporibus valetudini corporis incommodis Scholaſtici non ſtudeant; vt ſomno quantum temporis ſatis ſit tribuant; & in laboribus mentis modum ſeruent.
b P.10. §. 10. Sic enim fiet, [b] vt diutius in illis perſeuerare tam in litteris addiſcendis, quàm in eiſdem exercendis ad Dei gloriam poſſint.

Quod attinet ad ſpiritualia, eadem erit ratio 2
eorum qui in Collegijs, & qui in Domibus admittuntur, quandiu in Probationibus verſantur.
c Inf. c.6. §.3. & A. [c] Poſt Probationem, cum ſtudijs vacant, vt eſt cauendum, ne feruore ſtudiorum intepeſcat ſolidarum virtutum, ac religioſæ vitæ
amor; ita † mortificationi- A
bus, orationibus, ac meditationibus prolixis eo tempore non adeo multum loci tribuetur.
d Inf. c.6. §.2. [d] Quandoquidem litteris dare operam, quæ ſyncera cum intẽtione diuini ſeruitij addiſcuntur, & quodãmodo totum hominem requirunt, non minus, quã in illis verſari tempore ſtudiorum, immo magis Deo ac Domino Noſtro gratum erit.

Itaque pręter Sacramenta 3
Confeſſionis † ac Communio- B
nis (ad quæ [e] octauo quoque

die

IN CAPVT IV.

De Scholaſticis admiſſis conſeruandis.

A ¶ *SI in aliquo particulari Rector conuenire iudicaret, plus eſſe in his rebus concedendum propter peculiares aliquas rationes; ſemper diſcretioni locus erit.*

e Exa.c.4. §.25.& p. 3. c. 1. §. 11. & Q. & p.6. c.3 §.2.

B ¶ *Frequentius, quã octauo quoque die, communicare, non*

niſi

die accedendum erit) & præter Miſſam,quam quotidie audient,horam vnam impendent recitando Beatiſſimæ Virginis officio , [a] ac examinandis bis quotidie ſuis conſcientijs , cum alijs orationibus pro cuiuſq. deuotione vſque ad prædictam horam explendam , ſi expleta non fuerit . Quæ omnia iuxta ordinationem ac iudicium Maiorũ ſuorum, [b] quibus Obedientiam Christi loco præſtare debent, facient.

4 Aliqui (cuiuſmodi eſſe poſsēt Coadiutores illi, qui legere nō didice-

niſi peculiares ob cauſas, & potius neceſſitatis, quã deuotionis, habita ratione permittatur. Protrahere vltra octo dies nõ ſine ratione etiã ſpeciali licebit; propter quam poſſit etiam aliquando Miſſa intermitti; & in quibuſdam augeri, & minui præſcriptũ orationis tempus. Et hæc omnia Superioris prudentiæ relinquentur: quamuis vnius horæ plus minus tempus ad Beatiſſimæ Virginis preces recitandas aſſumendum ſit. In Scholaſticis tamen, qui ad dicendum officium diuinum non tenentur, facilius ſuis temporibus hæc ratio commutari poterit, vt loco precum Beatæ Virginis, meditationes, & alia ſpiritualia exercitia ſuccedant; (dum tamen hora in illis compleatur) idque præcipue cum quibuſdam, qui cum vno modo in ſpiritu non proficiant, alio cum gratia Dei magis iuuabuntur, fiet; cum facultate tamen vel ordinatione Maiorum, quorum ſemper erit videre, nũ in quibuſdam propter particulares cauſas aliud magis conueniet, vt id fiat.

a Inf. §.4. & p 3. c. 1. §. 11.

b P. 3. c. 1. §. 23.

Haben-

Habenda autem erit ratio veræ deuotionis ipſorum, vel Fundatoris, & circunſtantiarum, quæ ad perſonas, tempora, & loca pertinent. [a] *Iis vero, qui inexperti ſunt adhuc rerum ſpiritualium, & in illis iuuari deſiderant, aliqua ad meditationem & orationem capita proponi poſſent, prout eis magis conueniret. Dum Miſſa dicitur, quandiu Sacerdos ſubmiſſe loquitur, vt populus non audiat quæ is dicit, num Scholaſtici poſſint, nec ne, recitare partem precum ſuarum, ad quas horam habent deſignatam; Maiorum, vel Superiorum arbitrio id relinquetur. qui hominum, locorum, ingeniorum, & temporum habita ratione, quod ad maiorem Dei gloriam videbitur, prouidebunt.*

[a] P.3.c.1. §.20.& R.

C ¶ [b] *Quod ad Coronam vel Roſariũ attinet, doceantur quomodo cogitare vel meditari myſteria, quæ in eo cõtinẽtur, poſſint; quo maiori cum attẽtione & deuotione ſe in eo exercere valeãt. Et quãdo qui legere didicerunt, fructum vberiorem in eo, quàm in precibus horarijs recitandis inuenirent; iã* [e] *diximus, quod in id, quod magis conferet,*

didicerunt) præter Miſſam, horam etiam vnam † recitando Roſario vel Coronæ Beatæ Mariæ Virginis [c] cum duplici examine quotidiano, vel alijs orationibus pro cuiuſque deuotione, vt de Scholaſticis dictum eſt, impendent. C

[d] Ad deuotionis augmentum, & ad excitandam qua Deo obſtricti ſunt obligationis memoriam, & ad maiorem ſtudentiũ in ſua vocatione confirmatio- 5

[b] P.3.c.1. §.20.

[c] Sup.§.3. & p.3.c.1. §.11.

[d] P.5.c.4. H.

[e] Sup. B.

D nem bis annis ſingulis, † in feſtis videlicet Reſurrectionis,
E ac Natiuitatis, † ſimplicia Vota, quæ iuxta formulam in Quinta Parte, capite quarto dicendã emiſerunt, congruum erit renouare. Et qui ea non emiſiſſet,[a] exacto biennio Probationis, vt in Examine proponitur, emittet.

6 Cũ ad publicas Scholas eundum erit (nam alia loca ſine facultate Superiorum non petent)
F eant & redeant † inuicem aſſo-

feret, illæ poterũt commutari.

D ¶ Si videretur Rectori cum Superioris facultate commodius fore alijs in feſtis ſolemnibus hanc renouationẽ aliquando particulari aliqua ratione fieri, poſſet etiam fieri. Cum etiã de feſtis Reſurrectionis, & Natiuitatis loquimur; ſimul intra eius octauas, vel totidem dies ante feſta intelligatur.

a Sup.c.3. §.3.& Ex. c.1. §.12. & c. 4. §. 41.& p.5. c.1.§.3.& c.4.§.3.

E ¶ Quod autem promittit Scholaſticus in Societate, eſt, in eius corpus ingredi, vt ſtatim obſeruet Caſtitatẽ, Paupertatem, & Obedientiam actu, iuxta Societatis conſuetudinem; ſiue admiſſus ſit, vt poſt abſoluta ſtudia ſit Profeſſus, ſiue Coadiutor formatus: & ſic conſequenter poteſt illum ſtatim Superior admittere in Scholaſticum, ac ſimul in Probationem ad hoc tantum, vt ad Profeſſorum gradum, vel Coadiutorum ſuo tempore admittatur. [b] *Hæc conſuetudo facit, vt quamuis Paupertatis votum ſit emiſſum, bona tamen temporalia haberi poſſint ad certum vſque tempus, quod Superiori intra Probationis ſpatium videbitur.*

b Exa.c.4 §.2.& 5. & p.3.§.1 §.7.& F.& p.6.c.2.H

F ¶ Rectoris erit [c] *deſignare cuique ſocium, qui huiuſ-*

c P.3.c.1. §.3.

huiuſmodi eſſe debebit, vt vterque alterius opera magis proficere poſſit.

a P.7.c.4. §.8.

aſſociati' cũ ea modeſtia interiori ac exteriori, quæ ad ſui & aliorum ędificationem conueniat:[a] & eorum colloquia cum Scholaſticis externis ſint ſolũ de rebus ad litteras, vel profectum ſpiritus pertinentibus; prout ad maiorem Dei gloriam omnibus vtilius fore iudicabitur.

DE DOCTRINA, CVI Scholaſtici Societatis ſtudere debent.

Cap. V.

b Supra procem. & inf. c. 6. §. 1. & c. 12. §. 1.

1 CVm b doctrinæ, quæ in hac Societate addiſcitur, hic ſcopus ſit, ſuis & proximorũ animis Dei fauore aſpirante prodeſſe; hæc erit in vniuerſum, & in particularibus perſonis menſura, ex qua quibus facultatibus addiſcendis noſtri incumbere, & quouſque in eis progredi debeant, ſtatuatur. [c] Et quia generatim loquendo, † Litteræ Humaniores' diuerſarum linguarum, Logica itidem, naturalis ac moralis Philoſophia, Metaphyſica, & Theologia tam quæ Scholaſtica, quàm † quæ [e] Poſitiua dicitur,' & A B

c Inf. c.6. §.5. & c.12 §. 2. & 3. & C.

d Inf.c.12 A.

e Inf.c.12 §. 1. & c. 14. §.1. & C.

IN CAPVT V.

De profectu in litteris.

A ¶ SVb [d] Litteris Humanioribus Rhetorica etiã præter Grãmaticam intelligenda eſt.

B ¶ Si in Collegijs tempus non ſuppeteret ad Concilia, Decreta, Doctores ſanctos, & res alias morales legendas; poſtquàm ex eis egreſſi fuerint, vnuſquiſque priua-

& ſacra Scriptura ad id iuuãt;
C † harum facultatũ ſtudijs operam dabunt qui ad Collegia mittuntur; & quidem maiori cum diligentia illis vacabunt, quæ ad finem prædictum, habita ratione tẽporis, loci, & perſonarum, &c. [a] ſupremus Moderator ſtudiorum magis in Domino conuenire iudicabit.

2 Ad particulares perſonas deſcendendo,
D † quid hi, [b] vel illi addiſcere debeant, Superiorũ prudentiæ relinquetur: [c] qui tamen indole ingenij præditus eſſet, quo in dictis facultatibus ſolidius fundamentum iaceret, eo rem vtiliorem faceret.

3 De [d] tempore alicui ex his ſcientijs impendendo, & quando ad vlteriores ſit progrediendum, Rector adhibita examinatione conuenienti conſiderabit, & ſtatuet.

4 [e] Sequantur in quauis facultate ſecuriorẽ & magis approbatam

priuato ſtudio cũ appbatione ſuorum Superiorũ id poßet efficere; præſertim ſi in doctrina Scholaſtica ſolida iecerit fundamenta.

C ¶ *Iuxta modum ætatis, ingenij, propenſionis animi & inſtitutionis in litteris vniuſcuiuſque, vel communis boni quod ſperaretur, poßet in his omnibus facultatibus, vel aliqua, aut pluribus earum quis exerceri: q enim in omnibus non poßet, curare deberet, vt in aliqua earum excelleret.*

D ¶ *Aliqui ad Collegia mitti poſſent, non quòd ſperetur doctos eos eſſe euaſuros, iuxta eum modum de quo dictum eſt; ſed potius, vt alios ſubleuent; cuiuſmodi eſſet*

a Inf. c. 17 §. 2.

b Inf. c. 13 §. 4. & Ex. c. 7 § 3.

c Inf. c. 13. §. 4.

d Inf. c. 13 §. 4. & c. 15. §. 1. & Exa. c. 7. §. 3.

e Inf. c. 14. §. 1. & p. 3. c. 1. O. & p. 8. c. 1. K

a Inf. c.6. C. — b Inf.c.13 E.

aliquis [a] Sacerdos ad audiendas Confeſſiones,&c. Et hi, ac alij, in quibus [b] propter ætatem prouectiorem, vel alias cauſas ſperari non poteſt, quòd in omnibus his facultatibus magnum facturi ſint progreſſum; conueniet vt iuxta Superioris præſcriptum in ijs ſtudijs quibus vacare poterunt, occupentur; & in linguarum peritia, & in ijs [c] quæ ad doctrinam Confeſſionibus vtilem pertinent; & demum in ijs, quæ ad commune animarum bonum commodiora ſunt futura, proficere curent.

c Inf. c.8. §.4. & D.

batam doctrinã, † & eos [d] auctores, qui eam docent: cuius rei penes Rectorē (qui, [e] quod ſtatueretur in vniuerſa Societate ad maiorem Dei gloriam, ſequuturus eſt) cura ſit. E

d Inf.c.14 — e Inf.c.14 §.3.

E ¶ In libris ethnicis litterarum humaniorũ nihil quod honeſtati repugnet prælegatur. Reliquis vt ſpolijs Aegypti Societas vti poterit. Chriſtianorum opera quamuis bona eſſent, ſi tamen malus fuerit auctor, legenda non ſunt; ne ad auctorem aliqui afficiantur. Et conuenit, ad particularia deſcendendo, qui libri ſint prælegendi tam in humanioribus, quàm in alijs diſciplinis, qui vero prælegi non poſsint, conſtituere.

QVO MODO IVVENTVR Scholaſtici ad has facultates bene addiſcendas. Cap. VI.

VT autem Scholaſtici plurimum in his facultatibus proficiant; in primis animæ puri- 1

rita-

ritatem cuſtodire, ac rectam ſtudiorum intentionem habere conentur; nihil aliud in litteris, quam diuinam gloriam & [a] animarum fructum quærentes; & in ſuis orationibus gratiam, vt in doctrina proficiant ad hunc finem, crebro petant.

[a] Supra procem. & c. 5. §. 1. & Inf. c. 12. §. 1. & c. 16 §. 4.

2 Præterea [b] ſerio & conſtanter animum ſtudijs applicare deliberent; ſibique perſuadeant, nihil gratius ſe Deo facturos in Collegijs, quàm ſi cum ea intentione, de qua dictum eſt, ſtudijs ſe diligenter impendant. Et licet nunquam ad exercenda ea quæ didicerint, perueniant; illum tamen ſtudendi laborem ex Obediẽtia & charitate (vt par eſt) ſuſceptum, opus eſſe magni meriti in conſpectu diuinæ ac ſummæ Maieſtatis, apud ſe ſtatuant.

[b] Sup. c. 4. §. 2.

3 Impedimenta etiam remoueãtur, quæ à ſtudijs animum
A auocant, † tam [c] deuotionum ac mortificationum, ' quæ vel nimiæ vel ſine ordine debito ſuſcipiuntur, quam curarum
B † & exteriorum occupationũ, quæ Domi in officijs domeſticis, '

[c] Sup. c. 4. §. 2. & A.

IN CAPVT VI.

Quomodo iuuentur Scholaſtici ad has diſciplinas bene addiſcendas.

A ¶ H*Oc in genere dictum ſit. Ceterum ſi alicui neceſſarium eſſe, vt deuotioni & mortificationi incumberet, videretur; relinquetur Superioris prudentiæ, vt ſtatuat quantum in ijs progredi oporteat.*

B ¶ [d] *Adiuuare eos, quibus huiuſmodi officia operoſa*

[d] Inf. c. 10 H.

roſa commiſſa ſunt, aliqua hora, nihil prohibet. [a] *Verũ onus ipſorum officiorũ ſumere, potius Coadiutorum eſt qui ad Scholaſticos ſubleuandos in Collegijs conſtituentur.*

a Inf. C. & Ex. c. 6. §. 3. & p. 1. c. 2. §. 2. & A.

b Inf c. 8. §. 1. & c. 10. §. 10.

C ¶ *Ea de cauſa, in ijs qui ad Sacros Ordines promoti non ſunt, congruũ erit ſi promotio differatur, ne impedimentũ ipſis præſtet, donec ad finẽ ſtudiorum accedant: neceſſitatis tamẽ ſæpe occurrentis ratione diſpẽſari aliquãdo opus eſt.*

Huiuſmodi erga proximos functiones aliqui qui ſtudia ſua iam abſoluerint, [c] *vel ad idipſum mittuntur ad Collegia, explere poterunt: ſicut etiam ad domeſtica officia Collegij obeunda, quæ maiorẽ occupationem*

c Sup. c. 5. D.

ſecum

cis, & foris in colloquis, † Confeſſionibus, atque alijs C
erga proximos functionibus aſſumuntur: quatenus ab eis declinari in Domino poterit. Eſt enim conſultum, quo alijs poſtea vtiliores cum doctrina quam didicerint, ſe præbeant, huiuſmodi exercitia (licet pia) donec [b] ſtudia ſint abſoluta, differri: quandoquidem non deerunt alij, qui ea interim exerceant. Et hæc quidem omnia maiori cum deſiderio obſequij & gloriæ diuinæ fiant.

4 In diſciplinis ordo ſeruandus eſt, vt prius in Latina Lingua ſolidum iaciant fundamentum, quàm Artium liberalium; & in ijs, antequã Theologiæ Scholaſticæ, & quidem in hac antequàm Poſitiuę ſtudijs ſe dedant. Sacræ Scripturæ vel eodem tempore, vel poſtea addiſci poterunt.

† Lin-

5 † [a] Linguæ vero illæ in qui-
D bus ſcriptæ vel verſæ fuerunt, prius aut poſterius, vt Superiori pro varietate cauſarum occurrentium, ac diuerſitate perſonarum videbitur, diſci poterunt. Itaque hoc eius prudentiæ relinquetur. Sed ſi linguarum ſtudio noſtri vacant, inter cetera ad quę diſcentium intentio feratur, illud ſit, vt verſionem ab Eccleſia approbatam defendant.

6 † Scholaſtici omnes lectio-
E nes publicorum Profeſſorum iuxta Rectoris Collegij arbitrium

[a] Sup. c.5. §.1.& inf. c.12. §.2. & B. & c. 13.§.4.

[b] Sup.B.

[c] Exa.c.4. §.13.

ſecum afferunt, eſſe aliquos oportet, qui primaria intentione ſtudijs non vacent: [b] *cuiuſmodi ſunt Coadiutores Temporales,* [c] *vel aliqui qui Probationis, & nõ ſtudij gratia in Collegijs agunt.*

D ¶ Conuenit in Theologiæ facultate eſſe ad gradum aliquẽ promotos, vel in ea mediocriter eruditos, & qui Doctorum Sanctorum, & Eccleſiæ Deciſiones intelligant; vt illis linguarum ſtudium vtile ſit, & nihil noceat. Verum ſi aliqui tam humiles & in fide firmi cernerentur, vt à ſtudio linguarum nihil incommodi eis timeretur; diſpenſare Superior poterit, vt ei ſtudio quando ad commune vel particulare bonum conueniet, ſe dedant.

E ¶ Si in aliquo aliud conueniret, Superior ſua prudentia id conſiderabit, & diſpenſare poterit. Et quod de publicis lectionibus dicitur, priuatas, cum neceſſariæ vel vtiles Domi vel extra Collegia fuerint, non excludit.

a Inf.c.13 B. b Inf.c.12 §.1.2.& 3 & c.13.§. 3.

F ¶ *Nullus de Societate ſine approbatione & facultate Præpoſiti Prouincialis (præterquàm in claſſibus inferioribus, vel ad tempus neceſſitatis gratia) publice legat. Qui* [c] *tamen talentum ad id ſortiti, ac præſertim, qui iam ſtudijs perfuncti ſunt, in prælegẽdo (ſi res maioris momenti aliud non exigerent) poſſent exerceri.*

c Inf.§.18 & c.9.§.2

trium audiant: '† qui quidem Profeſſores [a] ſiue de Societate illi ſint, ' ſiue externi, [b] optandum eſt, vt docti, diligentes, & aſſidui, & profectus ſtudentium tam in lectionibus, quàm in alijs litterarijs exercitationibus ſtudioſi ſint. F

7 Bibliotheca communis, ſi fieri poteſt, in Collegijs habeatur: cuius clauis illis qui iuxta Rectoris iudicium habere debebunt, tradatur. Præterea † quiſque libros qui neceſſarij ei fuerint, habebit.' G

8 Scholaſtici in audiendis lectionibus ſint aſſidui, & in eis præuidẽdis diligẽtes, & † poſtquàm eas audierint repetẽdis. ijs quæ non intellexerint interrogan- H

G ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat, ſcribere tamen in eis non debent. Conſtet vero eorum ratio ei, qui Bibliothecæ Præfectus eſt.*

d Inf.c.13 §.3. & D.

H ¶ *Quod* [d] *ad repetitiones attinet, curet Rector, vt certis quibuſdam horis in ſcholis vel Domi fiant, vno quidem repetente, & alijs audientibus; & quæ difficilia occurrerint mutuo proponentibus: & ſi quid erit, de quo conſtituere inter ſe non poſſint, Magiſtrum adeant.*

e Inf.c.13 §.3. & A.

[e] *Curabit etiam, vt diſputationes & reliquæ exercita-*

I rogandis, ’ † alijs [a] vero quæ oportuerit adnotandis; ’ quò in poſterum memoriæ defectui conſulatur.

9 Rector autem Collegij id curæ habeat, vt videat, num Magiſtri, & diſcipuli ſuum in Domino officium faciant, nec ne.

10 Cum perutilis ſit (præſertim Artium, ac Theologiæ Scholaſticæ ſtudioſis) diſputandi vſus; interſint Scholaſtici ordinarijs Scholarum, ad quas accedunt (licet non ſint ſub cura Societatis) diſputationibus: & ſingulare ſui ſpecimen in doctrina præbere, modeſte tamen, curent. Conuenit etiam ſingulis Dominicis, vel aliquo alio die hebdomadæ in Collegio noſtro aliquem ex quauis claſſe Artium & Theologiæ ſtudioſorum à Rectore deſignatum à prandio (ſi aliquã ex cauſa peculiari impedimentum non accideret) aliquas poſitiones tuẽdas ſuſcipere. quæ pridie eius diei ſub veſperum valuis Scolarum (quo ad diſputandum vel audiendũ, qui vellent, conuenirent) eſſent affi-

citationes ſcholaſticæ, quæ iuxta modum diſciplinarum, quæ tractantur, conuenire iudicabũtur, non omittantur.

I ¶ Videant Superiores, num conueniat Scholaſticos claſſium inferiorũ libros papyraceos habere vt ſcribant in eis lectiones, & inter lineas & ad marginem, quod oportebit, adnotent. Prouectiores in humaniorib⁹ litteris & alijs facultatibus chartam ſecum ferant ad ea, quæ audierint, vel eis occurrerint notatu digna annotãda; ac poſtea maiori cum ordine

[a] Inf.§.16 & M.& O

ordine digeſta transferent in libros papyraceos, quæ in poſterum conſeruata velint.

affigendæ; quibus breuiter ab eo qui reſponſurus eſt, confirmatis, argumentari ex externis vel domeſticis liceat cuicumque liberit [a]: aliquis tamen præſit oportet, qui argumentantes dirigat; & ex ea concertatione eliciat, declaretque ad audientium vtilitatem doctrinam, quæ tenenda ſit: qui ſignum etiam det finiendi ijs qui diſputant, ac tempus ſic diſtribuat, vt omnibus, quoad eius fieri poterit, diſputandi locus detur.

[a] Inf. c. 13 §. 3.

Præter hæc duo diſputationum prædictarum genera, quotidie aliquod tempus deſignandum, quo in Collegijs [b] præſidente aliquo, vt diximus, diſputetur; vt ea ratione & ingenia magis exerceantur, & difficilia quæ in his facultatibus occurrent, magis ad Dei gloriam elucidentur. 11

[b] Inf. c. 13 §. 3.

Qui Litteris Humanioribus vacant, ſua etiam ſtata tempora ad conferendum & diſputandum de ijs quæ pertinent ad ſtudia illa, [c] coram aliquo, qui eoſdem dirigere poſſit habebunt: & Dominicis, vel alijs conſtitutis diebus, alternatim vel ſuæ facultatis poſitiones à prandio tuebuntur, vel ſe in componenda ſoluta oratione, aut carmine exercebunt; ſiue id ex tempore, propoſito ibidem themate, ad explorandam promptitudinem fiat; ſiue Domi compoſita, de re prius propoſita illic publice legantur. 12

[c] Inf. c. 13 §. 3.

† Omnes

13 † Omes [a] quidem, ſed præcipuè Humaniorum Litterarum ſtudioſi latine loquantur communiter; ' & memoriæ quod à ſuis Magiſtris præſcriptum fuerit, commendent;
L ‡ ac [b] ſtylum in compoſitionibus diligenter exerceant; ' nec deſit qui eiſdem corrigendis operam ſuam impendat. Licebit etiam nonnullis iuxta Rectoris arbitriũ [c] præter eos auctores qui prelegũtur, quoſdam etiam alios priuato ſtudio legere: [d] & ſingulis hebdomadis die aliquo deſignato vnus ex prouectioribus à prandio orationem latinam aut græcam de re aliqua ad ædificationem domeſticorum & externorum pertinente, qua ad perfectiora in Domino animentur, habeat.

14 Præterea artium & Theologiæ ſtudioſi potiſſimum, ſed & reli-

K ¶ *De repetitionũ, & diſputationũ, & latine loquẽdi exercitationibus, ſi quid propter circunſtantias locorum, temporum, & perſonarum mutari debeat; hoc iudicandum prudẽtiæ Rectoris (facultate à ſuo Superiore ſaltem in genere accepta) relinquetur.*

L ¶ *Vt Scholaſtici magis in ſtudijs promoueãt, bonum eſſet aliquos eruditione pares deſignare, qui ſancta æmulatione ſe inuicẽ prouocent. Iuuerit etiam interdũ mittere ad Præpoſitum Prouincialem, vel Generalem aliquod ſuorum ſtudiorum ſpecimen, nunc huius, nunc illius, vt compoſitionum, ſi litterarum Humaniorum; vel concluſionum, ſi Philoſophiæ vel Theologiæ ſtudioſi fuerint.*

[a] Inf. c. 13 §. 3.
[b] Inf. c. 13 §. 3. & c. 16. §. 3.
[c] Inf. §. 16
[d] Inf. c. 16 §. 3.

Con-

Conferet etiam in memoriam eis reducere, quòd, cum ad Domos venerint, ſtudijs abſolutis, in omnibus facultatibus quibus operam dederint, ſunt examinandi.

a Inf.§.16 — b Inf.c.17 §.7

M ¶ [a] *In hoc priuato ſtudio poßēt (ſi Rectori videretur) commentarium aliquem videre.*

c Exa.c.7 §.2. — d Sup.§.8. & inf. §. 16.& O.

Quandiu autem audiunt, fere vnus, & is quidē ſelectus eſſe deberet. [d] *Poſſent etiam ſcribere quod profuturū magis cēſeretur.*

e Inf.c.15 §.2. & 3. — f Sup. §. 13.& M.

N ¶ *Si aliquis non aptus ad ſtudia, ſed ad alia miniſteria idoneus videretur; poſſet intra Collegia*

& reliqui † ſuum habeant priuatum ſtudium & quietum: quo melius & exactius ea quæ tractata ſunt, intelligant. M

15 Vt reprimi oportet quorundam curſum plus æquo concitatum in ſtudijs; ita mouendi, incitandi, & animandi ad ſtudia ſunt alij, quibus id neceſſarium eſt: quod vt melius præſtare poſſit Rector, intelligat oportet per ſe, & per aliquem alium, cui [b] Syndici, vel Viſitatoris Scholaſticorum curam ipſe dederit, quomodo Scholaſtici ſuum officium faciant.

N † Quòd [c] ſi animaduerteret aliquem in ſtudijs tempus inutiliter terere, quod nolit aut certe non poſſit progreſſum in litteris facere; expedit illum ab eis remouere; & eius loco aliū, qui ad ſcopum diuini ſeruitij in Collegijs præfixum magis proficiat, conſtituere.

16 [e] Abſoluto ſtudio alicuius facultatis, eandē priuatim repetere conueniet, auctorem vnū aliquem, vel plures, [f] quā prius, iuxta Rectoris arbitriū legendo.

do. Poterit autē ex ijs quæ ad eam facultatem pertinēt, ſi eidem Rectori viſum fuerit, † in ſcripta breuius diſtinctius, & accuratius redigere ea, [a] quæ prius in lectionum decurſu ſcripſerat, cum minori doctrina præditus erat, quam peracto ſtudiorum curriculo.

17 Suis [c] conſtitutis temporibus ſe ad publicos actus examinationum ac reſponſionum præparent; & ad gradus conſuetos, qui per diligentem examinatioñe digni inuenientur, promoueri poterunt. [e] Loca tamen certa, vt ab omni ambitionis ſpecie, atque ab alijs affectibus parum temperatis recedant, quamuis ea in Vniuerſitate vbi gradū accipiunt dari ſoleant, non accipiant; ſed ſimul omnes extra numerum ſe conſtituant; nec ſumptus, qui pauperes non deceant, in gradibus huiuſmodi faciant; ad quos ſine humilitatis detrimento, non ob aliud, quàm vt poſſint proximis ad Dei gloriam eſſe vtiliores, promoueri debent.

legia vel Domos Societatis in ijs occupari, quæ cōuenire viderentur: ſi ad vtrumque [b] inutilis eſſet, & in Scholaſticū fuiſſet admiſſus, dimitti à Societate poſſet: nihilominus [d] æquum erit, vt Rector re bene conſiderata, ad Prouincialem vel Generalē id referat; & quod ſibi præſcriptum fuerit, exequatur.

O ¶ *Huiuſmodi ſcripta fieri non debēt niſi ab ijs, qui maiori doctrina & clariori ingenio & iudicio pollent: & reliqui horum labore frui poterunt. Cōueniret etiā à Maſtigro ea*

a Sup. §. 8. & I.
b P. 2. c. 2. §. 3.
c Inf. c. 15 §. 2. & 3.
d P. 2. c. 1. C.
e Inf. c. 15 §. 4. & p. 10. §. 6.

2 Num

a Sup. F. & inf. c. 9. §. 2.

b Sup. §. 8. & M.

ea approbari. Alij annotationibus Praeceptoris iuuari poſſet, b & ſuis etiam notatu dignioribus. Conferet autem ad vſum, vt ſuas notas in margine, & indicem praeterea habeant rerum de quibus in huiuſmodi ſcriptis agitur; vt facilius inueniri poſſit quod quaeritur. Et quamuis huiuſmodi libelli rerum excerptarum, vel propriorum conceptuum, vel alia ſcripta quaelibet fiant; c intelligi tamen oportet, à nemine librum vllum ſine examinatione & approbatione ſpeciali Praepoſiti Generalis, vt dictum eſt, publicari debere.

c P. 3. c. 1. §. 18. & p. 7. c. 4. §. 11.

a Num autem his qui iam ſtudiorum ſuorum curſum peregerunt, praelegere priuatim vel publice ad ſuam vel aliorũ vtilitatem conueniat; penes Superiorem id erit iudicium, qui quod magis in Domino expedire videbitur, ſtatuet. 18

DE SCHOLIS COLLEGIORVM Societatis. Cap. VII.

d Supra procem. & c. 3. §. 1. & c. 11. §. 1. & p. 3. c. 1. § 27 & p. 10. §. 4.

IN CAPVT VII.

De Scholis Collegiorum Societatis.

¶¶ *PRaepoſiti Generalis*

HAbita d ratione non ſolũ profectus in litteris Scholaſticorum noſtrorum, ſed etiã profectus in litteris & moribus externorũ, quos in noſtris Collegijs inſtituendos ſuſcepimus; † Scholae publicae, vbi cõmode id fieri poterit, aperiantur, ' ſaltem in diſciplinis humanio- 1 A

B manioribus. † In grauioribus autem diſciplinis pro locorum in quibus Collegia fuerint ratione, ' ſemper quid Deo gratius ſit ante oculos habendo, aperiri poterunt.

2 [a] Teneatur in huiuſmodi Scholis is modus, quo externi Scholaſtici in ijs quę ad doctrinam Chriſtianam pertinent, bene inſtituantur: [b] cureturque quoad eius fieri poterit, vt ſingulis menſibus ad Sacramentum Confeſſionis accednat, & verbum Dei frequenter audiant; & demum [c] cum litteris mores etiã Chriſtianis dignos hauriant. Et quia in particularibus multum varietatis eſſe oportebit, pro varietate locorum, & perſonarum ſingula perſequi non eſt huius loci. C Id tamen dictum ſit, † in quouis Collegio [d] Regulas, quæ

ralis erit, vbi huiuſmodi Scholæ habendæ ſint, ſtatuere.

B ¶ Et etiam iuxta quòd commode id poterit Societas. Noſtra tamen mens hæc eſſet, vt in Collegijs communiter Litteræ Humaniores ac linguarum, & doctrina Chriſtiana, & ſi opus eſſet, lectio aliqua de caſibus conſcientiæ prælegeretur: ſi vero ſit, qui cõmode concionetur, aut Cõfeſſiones audiat, id etiam vt fiat; & de ſcientijs ſuperioribus non agatur; ſed ad eas addiſcendas ab ijs Collegijs, ij qui in Humanioribus Litteris profecerint, ad Vniuerſitates Societatis mittantur.

C ¶ Ex Regulis Collegij Romani, alijs quod cuique conueniet accommodari poterit.

[a] Inf. c. 16 §. 2.

[b] Inf. c. 16 §. 1. & A.

[c] Inf. c. 8. A.

[d] Inf. c. 13 A. & c. 17 §. 3. & D. & E. & proce. declar.

D ¶ Ad

D ¶ *Ad hoc vbi Corrector haberi poterit, habeatur: vbi non poterit, excogitetur modus, quo caſtigetur, vel per aliquem ex ipſis Scholaſticis, vel alia conuenienti ratione.*

E ¶ *Vbi Præpoſitus Generalis vel Societas curam ſuſciperet alicuius Vniuerſitatis, non repugnaret huius Conſtitutionis intentioni, vt ſeſe ex cõſequenti obligaret ad lectiones illius ordinarias, quamuis inter illas aliquæ Theologicæ eſſent.*

a Inf. c. 16 §. 5.

b Inf. c. 15 §. 4. & c. 17. § 3. & F. & Exa. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 27. & p. 6 c. 2. §. 7. & G. & p. 7. c. 4 §. 4. & B. & p. 10. §. 5.

quæ ad omnia neceſſaria deſcendant, conſtitui debere.' Hoc tamem cõmendatum hoc loco volumus, † ne [a] externis Scholaſticis correctio, quoad illis opus erit, deſit; ' quæ tamen per aliquem de ipſa Societate exercenda non erit. D

3 Cum [b] tam proprium ſit noſtræ profeſſionis, nullum temporale præmium accipere pro ſpiritualibus miniſterijs, in quibus iuxta noſtrum Inſtitutum in proximorum auxilium occupamur; non conuenit vllam Collegij dotationem admittere, per quam ad dandum Concionatorem, aut Confeſſarium, † aut Lectorem aliquem Theologiæ, Societas obligetur.' Quamuis enim æquitatis & gratitudinis ratio nos ad ſeruiendum cum maiori diligentia in dictis miniſterijs, quæ noſtri Inſtituti ſunt propria, moueat, in Collegijs quæ maiori cum liberalitate & deuotione fundata ſunt; non tamen ſunt recipiendæ obligationes vel conditiones, quæ ſynceritatem impediant noſtri in procedendo modi, qui eſt, dare E

gratis

gratis, quæ gratis accepimus: quamuis pro eorum ſuſtentatione, qui communi bono Collegiorum ſeruiunt, vel propter illud ſtudent, dotatio quam Fundatorum charitas aſſignare ad gloriam diuinam ſolet, admittatur.

DE SCHOLASTICIS inſtituendis in ijs, quæ ad proximos ſuos iuuandos pertinent. Cap. VIII.

1 SCopum illum intuendo ad quem ſtudia Societatis diriguntur, [a] ſub ipſorum finem congruum erit vt ad arma ſpiritualia in proximorum auxilium tractanda aſſueſcere incipiant. [b] Quamuis enim id proprie magis & diutius in Domibus fiat, poterit tamen in Collegijs inchoari.

2 Primum illi, qui iuxta Superioris iudicium ad ſacros ordines erunt promouendi, in ratione Miſſæ dicendæ, vt præter intelligentiam & deuotionem internam; decentem etiam habeant exteriorem modum ad audientium ædificationem, inſtituantur; [c] & cerimonijs eiſdem omnis Societas, quantum fieri poteſt, vtatur: in quibus vſum Romanum vt magis vniuerſalem, & quem peculiari quadam ratione Sedes Apoſtolica amplexa eſt, quantum patietur regionum varietas, ſequetur.

3 In [d] concionibus etiã, & † ſacris

a Sup.c.6. §.3. & C. & inf.c.10 §. 10.

b P.3.c.1. §.20.& p. 7. c. 4. §. 10.

c Exa.c.5. §.7. & p. 3.c.1 §.8.

d Inf.c.10 §. 10. & Exa. c. 4. §.25.& p. 3. c. 1. §. 21. & p. 10.§.3.

IN CAPVT VIII.

De Scholaſticis inſtituendis in ijs, quæ ad proximos ſuos iuuandos pertinent.

A ¶ INter legendum, *præ-*

cris lectionibus eo modo proponendis,[a] qui ædificationi populi conueniat' (qui à Scholaſtico diuerſus eſt) ſe etiã exerceant; ſtudeantque ad id munus obeundũ linguam populo vernaculam' bene addiſcere.
† Res etiam alias vidiſſe oportet,' & præ manibus habere, quæ ad hoc officium vtiliores futuræ ſunt; ac demum vt melius & cũ maiori fructu animarum id munus obeant,† omnibus medijs vtantur quibus cõmode iuuari poſſint.' B C

† In

præter interpretationem, aduertendũ eſt vt aliqua quæ[b] *ad mores & vitã Chriſtianam iuuent, attingantur.*[c] *Et hoc fiet etiam in claſſibus Collegij; multo vero impenſius, cum populo prælegitur.*

B ¶ *Conferet vidiſſe Euangelia toto anno occurrentia, peculiari ſtudio adhibito, quod ad concionandi rationem deſtinetur; & aliquid ex ſacra Scriptura, vt populo prælegatur: prauidiſſe etiam quod ad vitia pertinet, & in eorum deteſtationem inducit, & remedia eiſdem applicanda; ſicut è contrario, quæ ad præcepta, ad virtutes, ad bona opera pertinent; tum ea, quæ mouere poſſint ad illa amanda, & media etiam ad eadem conſequenda: & hæc in compendium, ſi fieri poteſt, redacta vtiliora eſſe ſolent; ne tam multis libris opus ſit.*

C ¶ *Huiuſmodi media ſunt, vidiſſe præceptiones quas de modo concionãdi illi tradunt, qui bene hoc munus obierunt; & bonos audire concionatores, & ſe in cõcionibus Domi aut in monaſterijs exercere, bonum habere correctorẽ, qui de erroribus admo-*

neat

a P.7.c.4. §.6.
b Sup.c.7. §.2.
c Inf.c.16. §.4.

4 In [a] miniſterio etiam Sacra-
D mentorum † Confeſſionis, ' &
Communionis ſe exerceant; & non ſolum quod ad ipſorum, ſed etiam quod ad pœnitentiũ, & communicantium officium pertinet, vt bene ac vtiliter ad Dei gloriam ea percipiant, & frequentent, perſpectum habere, ac exequi curent.

5 † Ad [b] exercitia ſpiritualia
E alijs tradēda, poſtquam quiſq. in ſe ea fuerit expertus, aſſueſcant,

neat tũ in rebus quæ dicuntur, tũ in voce, tonis, geſtibus, & motibus. Reflectat & ipſe cõſiderationem ad ea quæ dixit; quo magis vndecunque iuuetur.

D ¶ *In Confeſſionibus præter ſtudium Scholaſticũ, et Caſuum conſcientiæ, præſertim Reſtitutionis, conueniet compendium aliquod Caſuum, & Cenſurarum, quæ reſeruantur, habere (vt videat quo pertingat ipſius iuriſdictio) & ſimul formulas quæ minus vſitatæ ſunt quarundam abſolutionum quæ occurrunt; ac breuem interrogandi methodum de peccatis, & eorum remedijs; & inſtructionem ad bene ac prudenter in Domino ſine damno ſuo, & cum proximorum vtilitate hoc officium exercendum: & aliqua Confeſſione audita, præſertim in principijs, Confeſſarius apud ſe conſideret, num in re aliqua defecerit, vt in poſterum caueat.*

E ¶ *Poſſent ad exercitia alijs tradēda aſſueſcere, nonnullis ea tradēdo, in quibus minor iactura eſſe poſſit, ſi quid erretur; & conferre cũ aliquo magis exercitato ſuũ procedendi modũ, bene annotando quod magis vel minus conuenire deprehenderint.*

[a] Sup.c.5. D. & inf. c.10.§.10. & p.7.c.4. §.5. & C.

[b] Inf.c.10 §.10.& p.7.c.4.§.8. & F.

Cum vero exercitiorũ ratio redditur, non ſolum id agatur, vt alij ſatisfiat, ſed etiã vt in illis deſiderium excitetur, vt eiſdem iuuari velint. In vniuerſum autẽ loquendo, quæ ad primam hebdomadam pertinent, tantũ tradantur. Quando vero omnia tradentur, raris hominibus, vel qui de vitæ ſuæ ſtatu deliberare velint, tradi oportebit.

[a] Sup. c.7. §.2. & inf. c.10. §.10.

F ¶ Iuuerit etiam in compendium redactam habere explicationem rerum ad fidem & vitam Chriſtianã neceſſariarum.

[b] Par. 10. §.3.

G ¶ Aliud etiã com-

ſcant; & dent operam omnes, vt & eorũ reddere rationem,' & in hoc armorum ſpiritualiũ genere tractando (quod Dei gratia ad ipſius obſequium tantopere conferre cernitur) dexteritatem habere poſſint.

6 † Studium [a] etiam congruum in modo tradendæ doctrinæ Chriſtianæ,' qui ſit captui puerorum ac rudium accommodus, adhibeatur. F

7 Vt in ſuperius dictis proximi ad bene viuendum iuuantur, ita curandum eſt, vt ea † quæ ad bene moriendum illis conferunt, percipiantur;' quique modus in eo tempore, in quo tantum eſt momenti ad finem vltimum æternæ felicitatis conſequendum, vel ab ea excidendum, teneri debeat, intelligatur. G

8 [b] In vniuerſũ loquendo, edoceri eos conuenit, quem modũ tenere oporteat huius Societatis operarios, qui in tam varijs mundi regionibus, cũque tam diuerſis hominũ generibus verſari debẽt, anteuertendo incõmoda quę poſſunt acci-

dere:

dere: & emolumenta, quæ ad maius Dei ſeruitium conferunt, captando; omnibus rationibus adhibitis, quę poſſunt adhiberi. Et quamuis hoc ſola vnctio ſãcti Spiritus, & ea prudentia, quam communicare ſolet Dominus illis qui in diuina ſua Maieſtate confidunt, docere poſſit; via ſaltem aliquo modo quibuſdam documentis quæ iuuent, & ad effectum diuinæ gratiæ diſponant, aperiri poteſt.

compendium de modo iuuãdi ad bene moriẽdum vtile erit; vt memoria renouetur quãdo ſanctum hoc officiũ exercendum erit.

DE SCHOLASTICIS à ſtudio litterarum educendis. Cap. IX.

1 A † EX Collegijs nõnulli propter cauſas in ſecunda Parte dictas, & modo inibi explicato educuntur; ' vt alij qui ad diuinum ſeruitium magis proficiant, eiſdem ſuccedant. Eadẽ ſiquidẽ in hac parte Domorũ, & Collegiorũ eſt ratio.

2 Aliqui etiam aliquando educentur, quòd ipſis ad maiorem in ſpiritu vel in litteris profectum

IN CAPVT IX.

De Scholaſticis à ſtudio litterarum educendis.

A ¶ A [a] *Lij educuntur poſt ſeptẽ annos, ij videlicet qui ad Collegia admiſſi ſunt ad id tempus, abſque eo quòd conſtituerint ingredi Societatẽ, quemadmodũ dictum eſt. ſed tamen diſpenſari in tempore ſeptem annorum, idque prorogari poſſet;*

a Sup.c.3. B.

ctum alio transferri, vel quòd ad vniuerſale bonum Societatis conueniat; [a] vt accideret, ſi, qui Artium curriculum in aliquo Collegio emenſus eſſet, vt eaſdem alibi prælegeret, ante Theologiæ ſtudium educeretur. Et idem dictum ſit, ſi qua in re alia ad maius Dei obſequium & gloriam eſſent occupandi.

cum huiuſmodi Scholaſtici exemplo vitæ ſuæ, magnæ ædificationis eſſent; ita vt vel magnum Dei obſequium ab eis expectaretur, vel vtiles eſſe Collegio viderentur.

a Sup.c.6. §.18.& F.

Cōmunis autem modus educendi Scholaſticos ex Collegio aliquo, vbi omnes predictæ ſcientiæ traduntur, tunc erit; [b] cum quiſque ſtudia ſua iam abſoluerit, peracto Artiū curriculo, & quatuor annis Theologiæ ſtudio impenſis. Et ſub huius temporis finem [c] ſuarum eſſe partium Rector intelligat, Præpoſitum Generalem, vel Prouincialem admonere, & quantum hi profecerint, referre; ac poſtmodum quod ei præſcriptum fuerit ad Dei gloriam exequetur. 3

b Inf.c.15 §. 2. & 3. & B. & p. 5.c.2.§.2. & B.
c Inf.c.10 §.5.
d Sup.c.2. §. 5. & C. & p. 10.§. 4.
e Sup.c.2. §.5. & C. & Exa.c.1 §.4. & p. 6.c.2.§.3. & p.9.c.3 §.18.& c. 4. §. 7. & p.10. §.4.

DE GVBERNATIONE Collegiorum. Cap. X.

S[d]Vpremam curam vel ſuperintendentiam Collegiorum iuxta Sedis Apoſtolicæ Litteras Profeſſa Societas habebit. Cum enim [e] quidquam priuatæ vtilitatis ex reditibus quærere, vel in ſuum vſum conuertere non poſſit; eſt valde probabile 1

babile

babile quòd maiori cum puritate ac ſpiritu conſtantius ac diuturnius procedet in ijs quæ ad bonum regimen Collegiorum ad maius Dei ac Domini Noſtri obſequium prouideri conuenit.

2 Præter [a] id autem quod ad Conſtitutiones, & diſſolutionem, vel alienationem huiuſmodi Collegiorum pertinet, vniuerſa poteſtas & adminiſtratio, &, vt in genere dicatur, huius ſuperintendentiæ executio penes [b] Præpoſitum Generalem erit. qui finem illum ad quem Collegia & Societas tota contendit, præ oculis habens, melius, quid eiſdem coueniat, intelliget.

3 Per [c] ſe ergo, vel per alium cui ſuam facultatem communicauerit in hac parte, Præpo-

A ſitus Generalis Rectorem † vt præſit cuicunque Collegio, aliquem ex Coadiutoribus Societatis conſtituet; qui [e] Præpoſito Prouinciali, vel cui Generalis præſcripſerit, rationem ſibi aſſignati muneris reddet. Et penes eundem erit Præpoſitum Rectorem amouere, talique cura, prout ei conuenientius in Domino videbitur, liberare.

4 Curandum [f] eſt autem vt ille, cui Rectoris officium imponitur,

IN CAPVT X.

De gubernatione Collegiorum.

A ¶ HOc [d] nõ prohibet, quin Profeſſus aliquis ad viſitandas vel reformãdas alicuius Collegij res miſſus, manere in eo poſſet, vel omnibus alijs ad tempus præeſſe, vel aliter; vt ma-

[a] Sup.c.2. §.3.& inf. c.11. §.2. & p.8.c.2 §.2.& p 9 c.3.§.5.& 18.

[b] Sup.c.2. §.5. & C. & p.9.c.3. §.1.& 3.

[c] Sup. c.2. §.5.& inf. c.17.§. 1 & p.9.c.3 §.3.& 14. & 15.

[d] Sup.c.2. F. & p. 6. c.2. §.3.

[e] Sup.c.2. §.5.& p.9. c.3.§.4.& 15. & C.

[f] Inf. §.8. & p.8.c.1. §.3.

gis conuenire ad Collegij, vel ad vniuerſale bonũ videretur.

nitur, magni ſit exempli, magnæ ædificationis, magnæ etiam mortificationis in omnibus prauis inclinationibus, & in Obedientia præcipue, ac humilitate probatus; qui donum etiam diſcretionis habeat, ad gubernandum idoneus, in rebus agendis verſatus, in ſpiritualibus exercitatus ſit; qui ſeueritatem ſuo tempore & loco cum benignitate miſcere nouerit; qui ſolicitus, qui patiens laborum, qui etiam in litteris eruditus ſit; & demum eiuſmodi, cui confidere, cuique ſuam poteſtatem tuto communicare Præpoſiti Superiores poſſint: [a] quandoquidem quo hæc poteſtas maior erit, eo melius regi Collegia ad maiorem Dei gloriam poterunt.

a P.2.c.1. §.2 & B. & p 9.c.6. §. 2. & p. 10 §.8.

5. Rectoris officium erit, in primis oratione & ſanctis deſiderijs totum Collegium velut humeris ſuis ſuſtinere; Deinde curare † vt [c] Conſtitutiones obſeuentur; omnibus Collegialibus cum omni ſolicitudine inuigilare; [d] eoſdemque ab ijs quæ nocere poſſint Domi & foris, defendere; tum præueniendo, tum etiam, ſiquid mali accideret, remedium adhibendo, vt ad ſingulorum & vniuerſale bonum conuenit; vtque B

B ¶ [b] *Sicut curare, vt obſeruentur omnino Conſtitutiones, ita & in eiſdem diſpenſare (quando eam fuiſſe mẽtem illius qui eas condidit, in re aliqua particulari iudicaret iuxta euentus rerum, & neceſſitates, maius commune bonũ in-*

b P.9.c. 3✗. D.

c P.6.c.1. §.1.& c.5 & p.9 c.3 §.8.& c.6. A.& p.10. §.13.

d P.3.c.1. §.11.

vtque in virtutibus & litteris proficiant, curando; [a] ſanitatem eorum, † & bona etiam Collegij tam ſtabilia, quàm mobilia conſeruando; eos qui officia gerant domeſtica, prudenter conſtituendo; & quomodo ſuis fungantur officijs, conſiderando; & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdem miniſterijs detinendo, vel ab ijſdem remouendo. Et generatim loquendo, curet vt quæ in ſuperioribus capitibus dicta ſunt, quæ quidem ad Collegia ſpectant, obſeruentur. [c] Memor ſit etiam ſubordinationis integrè obſeruandæ in Obedientia, non ſolum ad Generalem, ſed ad Prouincialem quoque; certiorem eum de quibus oportet, reddendo, ad eumque referendo quæ maioris erunt momenti; & quæ ab ipſo iniuncta fuerint (quandoquidem ipſum Superiorem habet) exequendo; vt æquum eſt ad ſe referri, ſibique Obedientiam præſtari ab ijs, qui in Collegio degunt: qui quidem Rectorem ſuum magnopere reuereri ac venerari, [d] vt qui Chriſti Domini Noſtri vices gerit, debebunt; [e] liberam ſui ipſorum, rerumque ſuarum diſpoſitionem cum vera Obedientia ipſi relinquendo: D † nihil [f] ei clauſum, ne conſcientiam quidem propriam, tenen-

C

intuendo) ad Rectorem, accepta à ſuis Maioribus poteſtate, pertinebit.

C ¶ *Ad ea quæ dicta ſunt, reducitur cura conueniens amicos conſeruandi,* [b] *& ex aduerſarijs beneuolos reddendi.*

D ¶ *Res clauſa intelligitur ianua, vel arca, &c.*

E ¶ *Ido-*

[a] Sup. c. 2. §. 5.

[b] P. 10. B.

[c] P. 8. c. 1. §. 4. & p. 10. §. 9.

[d] P. 3. c. 1. §. 23. & p. 6. c. 1 §. 1. 2. & 3. & & p. 7. c. 2 §. 1. & A. & I. & p. 8 c. 1. D. & p. 9 c. 3. §. 20.

[e] P. 3. c. 2. §. 1. & p. 7. c. 2 §. 1. & I.

[f] Ex. c. 4 §. 34. & cet. & p. 3. c. 1 §. 12. & p. 6. c. 1. §. 2.

tenendo, quam ei aperire (vt in Examine dictum eſt) ſuis conſtitutis temporibus, & ſæpius, ſi cauſa aliqua id poſceret, oportebit; [a] non repugnando, non contradicendo, nec vlla ratione iudicium proprium ipſius iudicio contrarium demoſtrando: vt per vnionem eiuſdem ſententiæ & voluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem, melius in diuino obſequio conſeruentur, & progrediantur.

[a] P.3.c.1. §.23.& p. 6.c.1.§.1.

Ad bonam Domus gubernationem non ſolum [b] numerum neceſſarium officialium Rector prouideat; ſed † vt idonei ſint, quoad eius fieri poterit, ad ſuas functiones, curet': † cuique [c] ſuas Regulas, vbi, quæ ad ſingulorum officia pertinent, contineantur, tradat:' & ne ſe hic in illius officium ingerat, videat. Præterea, vt eis proſpicere de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, debebit: ita [d] cum tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendant diuino ſeruitio, curet. 6 E F

[b] Infra §. 7.& H. & ſup.c.3.§. 2.& p.1. c.2.§.2.& A. & p.3. c.2.§.7. & H.

[c] Procem. declar. & p.7.c.4. §.12.

[d] P.3.c.1. §.6.

E ¶ Idonei ſũt intelligẽdi habita ratione tũ ſufficiẽtiæ perſonarum, tum occupationum. Quæ enim officia multum occupationis ſecum ferũt, valde occupatis in alijs rebus minime cõuenirẽt: & quia quibuſdam experientia vt bene fiant neceſſaria eſt; non facile mutari deberent.

F ¶ Ex Regulis

7 Inter officiales Rectori neceſſarios, in primis Miniſter idoneus, qui Vicerector vel Magiſter Domus ſit, & omnibus quæ ad bonum vniuerſale pertinent, prouideat, eſt deligendus.

cuique

dus. [a] Syndico etiam ad exte-
G riora obſeruanda, † & aliquo
[b] qui rebus ſpiritualibus ſuper-
intendat, & [c] duobus alijs, vel
pluribus, ' quorum prudentiæ
& probitati multum confidat,
opus eſt: vt cum eis de ijs quæ
difficiliora, & ad Dei gloriam
maiorem communicanda vi-
debuntur, conferre poſſit.
H † [d] Sunt & alij ad particularia
officia neceſſarij.

8 Curet Rector, [e] vt in ſuo
officio cuique integram Obe-
dientiam Collegiales præſtent,
& alij officiales Miniſtro, &
ſibi etiam ipſi, prout idem
præſcripſerit. Illud in vniuer-
ſum admonuiſſe conuenit, [f] eos
qui curam aliorum ſuæ Obe-
dientiæ ſubditorum habent,
præire eiſdem exemplo Obe-
dientiæ, quam ſuis Superiori-
bus Chriſti loco ipſimet præ-
ſtent, oportere.

9 Ad [i] omnia conferet tempo-
ris ordo in ſtudijs, orationibus
Miſſis, lectionibus, cibo, ſom-
no, & in reliquis ſeruatus:
I † & ſignũ conſtitutis horis de-
tur, ' quo audito omnes ſtatim
vel

cuique videndæ eſſent ſingulis hebdomadis illæ, quæ ad ipſum pertinent.

G ¶ *Si tanta non eſſet copia hominum, vnus plura officia ſuſtinere poſſet. Sic Miniſter, & Superintendens dictus curam habere poſſent eorum, quæ ad Rectorem vel Nouitios pertinent, & cet.*

H ¶ [g] *Sic eſſe poſſet qui ſcriberet, Ianitor, Sacriſta, Cocus, Lotor.* [h] *Alia officia minus operoſa poſſent inter Scholaſticos diuidi, ſi alij non eſſent, qui ea poſſent exercere.*

I ¶ *Signum dabitur*

[a] Inf.c.17 §.7.& p.3. c.1.§.16.
[b] P.3.c.1. § 12.
[c] Inf.c.17 §.1.& p.9 c.6. §.14.
[d] Sup.§.6.
[e] Exa c.4. §.31.& p. 3. c. 1. §. 24.& p.10 §.9.
[f] Sup.§.4.
[g] P.1.c.2. A. & p.3. c.2.H.
[h] Sup. c.6. B.
[i] P.3.c.2. §.2.& B.

a P.6. c.1. §.1.

bitur per campanam, quæ pulſabitur, vt ſe recipiant ad ſomnum, & ad menſam, &c.

K ¶ Si conuenire non videbitur ad ædificationē, vel ob aliquam aliam cauſam ſufficiētem, vt Rector ipſe legat; re cum Prouinciali communicata, ſi eiuſdē ille ſententiæ fuerit, per alium id munus obire poterit.

b Sup. c.8. §. 3. 4. 5. & 6.

c Sup. c.6. §.3. & C. & c.8. §.1.

L ¶ Conſtitutiones quæ ad Collegia pertinent, ſeorſum teneri, & publice bis aut ter ſingulis annis legi poſſent.

DE-

vel [a] imperfecta littera relicta ad id ad quod vocātur ſe conferant. Erit autem penes Rectorem, vel eum qui primas tenebit, id curæ; vt videat, quando hæ horæ pro temporum, vel aliarum cauſarum occurrentium ratione mutandæ ſint. & quod ipſe ſtatuerit, obſeruetur.

† Rector ipſe legere, aut docere Chriſtianam doctrinam quadraginta dies debet.' [b] Videat etiam, qui ex Collegialibus, & ad quem vſque limitem Domi & foris in colloquijs, ſpiritualibus exercitijs tradendis, Confeſſionibus audiendis, tum etiam in concionibus, vel lectionibus, vel doctrina Chriſtiana tradenda, partim ad ipſorum exercitationem ([c] præcipue ſub finem ſtudiorum) partim ob aliorum domeſticorum, vel externorum fructum alijs ſe communicare debeant: † & in omnibus quod ſenſerit diuinæ ac ſummę bonitati gratius,' & ad ipſius obſequium ac gloriam maiorem, omnibus perpenſis, prouideat. 10 K L

DE-

DE VNIVERSITATIBVS in Societate admittendis. Cap. XI.

1 EAdem [a] charitatis ratio, qua Collegia admittuntur, & publicæ Scholæ in eis, non tantum ad noſtrorũ, ſed magis etiam ad externorum ædificationem in doctrina & moribus, tenentur; extendi poterit ad Vniuerſitatum curam ſuſcipiendam; vt in eis hic fructus extendatur, latiuſque pateat tam in ſcientijs quæ traduntur, quàm in hominibus qui ad eas conueniunt, & gradibus ad quos promouentur; vt alijs in locis cum auctoritate docere poſſint, quod in his bene ad Dei gloriam didicerint.

a Supra procœm. & c.3 §.1. & c.7 §.1. & p.3 c.1. §. 27. & p. 10. §.4.

2 Quibus [b] tamen conditio-
A nibus † & obligationibus, quibuſque in locis huiuſmodi Vniuerſitates admitti debeãt, ei qui ſupremam curam Societatis habet, iudicandum relinquitur: qui Aſsiſtentium ſibi auditis ſententijs, & aliorum [c] quos in conſilium adhiberi volet, per ſe ipſum deliberare poterit an ſint admittendæ.

b Supra proœ. A. & c.2. §.2. & p.9. c.3. §.17.

c Sup. c.2, §. 2.

DECLARAtiones

Conſtitutionum circa Vniuerſitates.

IN CAPVT XI.

A ¶ CVM Fundator à Societate aſſignari certũ Lectorum numerum, vel alias obligationes ſuſcipi vellet; animaduertendum eſt, quòd ſi admittantur, iudicando vtile etiam tunc eſſe Societati ad finem

dæ. [a] Non tamen, poſtquam, admiſſæ fuerint, ſine Congregatione generali per eum diſſolui poterunt.

3 Quia tamen religioſa quies, & ſpirituales occupationes nec animi diſtractionem, nec alia incommoda, quæ iudicandi in rebus ciuilibus vel criminalibus officium ſequi ſolent, Societati permittunt; iuriſdictio huiuſmodi quam per ſe vel per alios à ſe dependentes exercere debeat Societas, non admittatur: quamuis ad ea † quæ ad bonum ſtatum Vniuerſitatis proprie pertinent, B conueniat Iuſtitiæ ordinariæ, ſiue ſecularis ſiue eccleſiaſticæ, miniſtros circa punitionem Scholaſticorum, voluntatem Rectoris Vniuerſitatis ſibi ſignificatam exequi † &

a Sup.c.2. §.3. & c.10. §.2.& p.8. c.2. §.2. & p.9.c.3.§.5. & 18.

finem propoſitũ diuini ſeruitij id oneris ſubire, omnino in eis implendis deeſſe nõ oportet; ſicut nec facile aliquid in hac parte præter id ad quod obligantur (præſertim ſi id interpretari quis poſſit quaſi noua induceretur obligatio) præſtandum eſt ſine Generalis cõſenſu.

b Sup.c.2. B.

[b] *Ille autem non ſe facilem ad id concedendũ reddet: quin potius, re in conſultationem cũ ſuis Aſſiſtentibus adducta, videat ne Societatem grauet: & ſi qua in re indulgeatur, conſtet obligationem nullam induci; ſed id quod additur, omnino voluntarium eſſe.*

c Inf.c.16. §.5. & D.

B ¶ [c] Ad bonum Vniuerſitatis ſtatũ proprie pertineret, ſi Scholaſticus aliquis rebellis, vel ſic offendiculi cauſa alijs eſſet, vt non ſolũ Scholis eum, ſed

etiam

C † & generatim res ſtudiorum fauore ſuo, præſertim cum à Rectore fuerint commendatæ, promouere.

etiā ciuitate expelli, vel in carcerē conijci conueniret; vt certiores facti iuſtitiæ ordinariæ adminiſtratores, id ſtatim exequerentur. Et ad hoc & ſimilia à Principe vel ſuprema poteſtate, huiuſmodi facultatis ſcriptum habere teſtimonium oportebit. Vt commendatio etiam Rectoris in alicuius Scholaſtici fauorem momentum apud eoſdem iuſtitiæ miniſtros haberet, ne Scholaſtici opprimerentur, oporteret.

C ¶ Quoniam exemptio ab ordinarijs Iudicibus, Scholaſticorum numerum allicere non poteſt; alijs prærogatiuis & priuilegijs vt id compenſetur, curandum eſt.

DE SCIENTIIS QVAE tradendæ ſunt in Vniuerſitatibus Societatis. Cap. XII.

1 CVm [a] Societatis atque ſtudiorum ſcopus ſit, proximos ad cognitionem & amorem Dei, & ſalutem ſuarū animarū iuuare; cumque ad eum finem, medium magis proprium ſit facultas Theologiæ; in hanc potiſſimum Societatis Vniuerſitates incumbent; [b] ac diligenter per idoneos admodū Præceptores, quæ ad Scholaſticam doctrinam, & ſacras Scripturas pertinent, [c] ac etiam ex Poſitiua, quæ ad hunc finem nobis præfixum, conueniunt (non attingendo tamen eam partem

[a] Supra procem. & c.5. §. 1. & c.6. §. 1. & Exa. c. 1. §. 2. & p.7 c.1. §. 1. & p.10. §. 2.

[b] Sup. c.6. §. 6. & inf. c.13. §. 3.

[c] Sup. c.5. §. 1. & B. & inf. c.14 §. 1. & C.

IN CAPVT XII.

[a] Sup.c.5. A.

A ¶ SVb [a] Literis Humanioribus præter Grammaticam intelligatur quod ad Rhetoricam, Poeſim, & Hiſtoriam pertinet.

[b] Sup.c.5. §.1.& c.6. §.5.& inf. c.13. §.4. & B.

[c] Sup.c.6. §.6.& inf. c.13.§.3.

B ¶ Cũ in aliquo Collegio, vel Vniuerſitate eo ſpectaretur, vt homines ad Saracenos vel Turcas iuuãdos præpararentur; Arabica lingua vel Chaldaica cõueniret; cũ ad Indos, Indica; et ſic de alijs dicendũ, quæ eſſe poſſent alijs in regionibus ob ſimiles cauſas, vtiliores.

[d] Sup.c.5. §.1.

[e] Sup.c.6. §.6.& inf. c.13. §.3.

C ¶ Tractabitur Logica, Phyſica,

tem Canonum, quæ foro contentioſo inſeruit) pertractabunt.

Et quia tam doctrina Theologiæ, quàm eius vſus exigit (his præſertim temporibus) † [b] litterarum humaniorum, & Latinæ, ac Græcæ, & Hebraicæ Linguæ cognitionem; harũ etiam [c] idonei Profeſſores, & quidem iuſto numero, conſtituentur. † Aliarum præterea linguarum, qualis eſt Chaldaica, Arabica, & Indica, vbi neceſſariæ vel vtiles ad dictum finem viderentur, habita regionum diuerſarum, & cauſarum quæ ad eas docendum mouent, ratione, poſſent Præceptores conſtitui. 2 A B

[d] Sic etiam quoniam † Artes, vel Scientiæ naturales ingenia diſponunt ad Theologiam, & ad perfectam cognitionem & vſum illius inſeruiunt, & per ſe ipſas ad eundem finem iuuant; qua diligentia par eſt, & [e] per eruditos Præceptores, in omnibus ſyncere honorem & gloriam Dei quærendo, tractentur. 3 C

Medi-

4 Medicinæ, & Legum ſtudiũ vt à noſtro Inſtituto magis remotum, in Vniuerſitatibus Societatis vel non tractabitur, vel ſaltem ipſa Societas per ſe id oneris non ſuſcipiet.

ſica, Metaphyſica, Moralis ſcientia, & etiã Mathematicæ, quatenus tamen ad finem nobis propoſitum conue-

DE

niunt. In legendo & ſcribendo alios inſtituere, opus etiam charitatis eſſet; ſi is perſonarum numerus Societati ſuppeteret, vt omnibus vacare poſſet: propter earum tamen penuriam hoc ordinarie docere non conſueuimus.

DE MODO ET ORDINE prædictas facultates tractandi.
Cap. XIII.

1 AD tractanda tam facultatum inferiorum, quam Theologiæ ſtudia, diſpoſitio & ordo conueniens tam mane, quàm veſperi ſeruandus eſt.

2 Et quamuis † pro regionum,
A & temporum diuerſitate in ordine, & ſtatutis horis ſtudio tribuendis, poſſit varietas accidere; omnes tamen in eo conueniant, vt vbique fiat, quod inibi magis expedire ad maiorem in litteris profectum exiſtimabitur.

3 Nec ſolum lectiones ſint, quæ

IN CAPVT XIII.

A ¶ DE [a] ſtatutis lectionum horis, ordine, ac modo, & de exercitationibus tam cõpoſitionum (quas à Magiſtris emẽ a Sup.c.6. H.

L dari

quæ publice prælegantur; ſed † [a] Magiſtri etiam diuerſi pro B captu & numero audientium conſtituantur: ' † qui quidem C profe-

dari oportet) quã a Sup.c.6. §.6. & c. 12. §.1.2. & 3. *diſputationũ in omnibus faculta tibus, & pronũciandi publice orationes & carmina,* b Sup.c.7. §.2. *ſpeciatim [b] in quodam tractatu per Generalem Præpoſitum approbato agetur ſeorſum, ad quem hæc Conſtitutio nos remittit; id duntaxat monendo, illa locis, temporibus, & perſonis accommodari oportere; quamuis ad illum ordinem accedere, quoad fieri poteſt, conueniat.*

B ¶ *Tres ordinarie erunt præceptores in tribus diuerſis Grammaticæ claſſibus; quartus Humaniores Litteras, quintus Rethoricam prælegat:* c Sup.c.12 §.2. *[c] & in horum duorum claſſibus Græca lingua, & Hebraica, & ſi qua alia diſceretur, eſt prælegēda; ita vt ſemper ſint quinque claſſes. Quod ſi tantum negotij aliquæ ipſarum exhiberent, vt vnus Magiſter eis ſolus non ſatisfaceret, adiutor aliquis ei adiungetur. Si vero auditorum numerus ferre nõ poterit, vt vnus præceptor ſolus omnibus det operã, quamuis alios auxiliares habeat, geminari poſſet claſſis ea, quæ ſic numero abundaret; ita vt duæ (verbi gratia) quintæ claſſes, duæ quartæ eſſent;* d Sup.c.6. §.6. *[d] & omnes præceptores, ſi fieri poteſt, ex Societate ſint: quamuis ſi neceſſitas vrgeret, externi eſſe poſſent. Si exiguus numerus, vel auditorum diſpoſitio nec tot claſſes, nec tot præceptores exigeret, in omnibus prudentia ad moderandũ numerum, & eos duntaxat qui ſatis ſint, deſignandos locũ habebit.*

C ¶ *An præter præceptores ordinarios, qui ſpeciatim*

a profectum vniuſcuiuſque ex ſuis Scholaſticis ſpeciatim procurent, & lectionum rationem D exigant; † vtque eæ [b] repetantur, & ſtudioſi Litterarũ Humaniorum [c] familiarẽ ſermonem, latine communiter loquendo; [d] & ſtylum, ſcribendo, ac pronunciationem, compoſita bene pronunciando expoliant, curent: & his, ac multo magis facultatum ſuperiorum ſtudioſis crebras [e] diſputationes imponãt; quibus dies & horæ certæ conſtituantur; vbi non ſolum cum condiſcipulis, verum paulo inferiores cum aliquanto prouectioribus diſputent in ijs, quæ ipſi capiunt: quod etiam vice verſa prouectiores cum minus prouectis, ad ea quæ illi tractant deſcendendo, & Præceptores alij cum alijs præſtabunt, ſemper qua decet modeſtia obſeruata; & [f] aliquo præſidente, qui contentionem dirimat, & quid doctrinæ elici oporteat ex diſputatis declaret.

ciatim auditorũ rationẽ habeant, eſſe vnum oporteat, vel plures, qui more publicorum Profeſſorum legant Philoſophiam, Mathematicas ſcientias, vel quãuis aliã diſciplinam, maiori cum apparatu, quã Lectores ordinarij; prudentia id cõſtituet, iuxta locorum, & perſonarum cum quibus agitur, rationẽ; præ oculis maiorẽ ædificationẽ, & Dei ſeruitium habendo.

D ¶ *Non ſolum* [g] *repetiones vlti-*

4 Erit itidem Rectoris, per ſe, vel per [h] Cancellarium ſemper obſeruare, vt qui noui accedunt, examinentur; & in ijs claſſibus, cumque ijs Præcepto-

L 2 ribus,

[a] Sup. c. 6. §. 6.
[b] Sup. c. 6. H.
[c] Sup. c. 6. §. 13.
[d] Ibidem §. 13. & inf. c. 16. §. 3.
[e] Sup. c. 6. H.
[f] Sup. c. 6. §. 10. 11. & 12.
[g] Sup. c. 6. § 8. & H.
[h] Inf. c. 17 §. 2.

ribus, qui ipſis conueniunt col locentur: [a] & eius diſcretioni (audita ſententia eorum, qui ad id munus deſignati ſunt) relinquetur, num diutius in eadem claſſe manere, an ad aliã vlterius progredi debeant. † Eiuſdem [b] erit iudicium de ſtudio linguarum, præter Latinam,' num Artibus, & Theologiæ anteponi, an poſtponi, & quandiu in eis quemque hærere oporteat. Sic etiam in alijs ſcientijs Superioribus propter ingeniorum & ætatũ inæqualitatem, aliaque conſideratione digna, ad [d] eundem pertinebit expendere, quantum quiſque eas diſcere, & quandiu in eiſdem verſari debeat: quamuis ij [c] qui ætate & ingenij aptitudine pollent, melius ſit, vt in omnibus proficere, & conſpicui eſſe ad Dei gloriam enitantur. E

5 Vt aſſiduitas in litterario exercitio, ſic & aliqua remiſ-
ſione

a Sup.c.5. §.2.& 3.& D. & inf. c.15. §.1. & A.
b Sup.c.6. §.5. & D. & c.12.§. 2. & Exa. c.7.§.3.
c Sup. c.5. D.
d Sup.c.5. §.2. & C. & D. & Exa. c. 7. §.3.
e Sup.c.5. §.2.

vltimæ lectionis fieri oportebit, verum & hebdomadæ, & longioris tẽporis, prout expedire iudicabitur.

E ¶ Poſſet [c] aliquis ea ætate vel ingenio eſſe, vt ſola latina lingua ei ſufficiat, & ex alijs facultatibus quãtum ad Confeſſiones audiendas, & agendum cum proximis opus eſt; cuiuſmodi ſunt aliqui qui curam animarũ gerunt, nec magnæ eruditionis sũt capaces. Alij rurſum erunt, qui ad ſuperiores ſcientias progredientur. Has autem capeſſere, & illas relinquere quatenus conueniat, Superioris erit iudicare; quod cum Scholaſticis externis ſignificauerit, ſi volent illi nihilominus

minus

F ſione neceſſaria eſt. † Quanta hæc eſſe debeat, & quibus temporibus,’ prudenti conſiderationi Rectoris, expenſis circunſtantijs perſonarum & locorum, relinquetur.

minus aliam rationem ſequi, cogendi non erũt.

F ¶ Saltem ſingulis hebdomadis dies vnus à prandio quieti deſtinatus ſit: in reliquis conferatur cum Prouinciali, qui ordo in vacationibus, vel intermiſſionibus ſtudiorum ordinarijs ſit tenendus.

DE LIBRIS QVI prælegendi ſunt. Cap. XIV.

1 G[a] Eneratim (vt dictum eſt, cum de Collegijs ageretur) illi prælegentur libri, qui in quauis facultate ſolidioris ac ſecurioris doctri-
A næ habebuntur. † Nec illi ſunt attingendi, quorum doctrina, vel auctores ſuſpecti ſint.’ Hi tamen particulatim in quauis Vniuerſitate nominentur.

In Theologia legetur vetus & no-

IN CAPVT XIV.

A ¶ QVamuis liber ſuſpitione malæ doctrinæ vacet, cum tamẽ ſuſpectus eſt auctor, legi eum non conuenit. Solet enim opus in cauſa eſſe, vt qui legit, ad auctorẽ afficiatur: & auctoritas quam apud ipſum habet in ijs, quæ bene dicit, poßet poſtmodum aliquid perſuadere ex ijs, quæ male dicit. Rarum eſt etiam aliquid veneni non admiſceri in ijs, quæ

[a] Sup.c.5. §.4.& p.3 c.1.O. & p.8.c.1.K

à pectore veneni pleno egrediuntur.

[a] Sup. c. 5. §. 1. & c. 12. §. 1.

B ¶ Prælegetur etiam Magiſter Sententiarum. ſed ſi videretur temporis decurſu alius auctor ſtudentibus vtilior futurus, vt ſi aliqua ſumma vel liber Theologiæ Scholaſticæ conficeretur, qui his noſtris temporibus accõmodatior videretur; graui cum conſilio & rebus diligenter expenſis per viros qui in vniuerſa Societate aptiſſimi exiſtimentur, cumque Præpoſiti Generalis approbatione, prælegi poterit. In alijs etiam ſcientijs & Litteris Humanioribus, ſi libri aliqui admittentur in Societate compoſiti, vt vtiliores quam alij, qui communiter in manibus habentur; magna cum conſideratione id fiet,,præ oculis habendo ſcopum noſtrum maioris boni vniuerſalis.

[b] Sup. c. 5. E.

& nouum Teſtamentum, † & doctrina Scholaſtica Diui Thomæ;' † & in ea, [a] quam Poſitiuam vocant, eligentur ij auctores,' qui ad ſcopum noſtrum magis conuenire videbuntur. B C

2 [b] Quod attinet ad libros Humaniorum Litterarum Latinos, vel Græcos, abſtineatur in Vniuerſitatibus quoque, quemadmodum in Collegijs, quoad eius fieri poterit, ab eis iuuentuti prælegendis, in quibus ſit aliquid, quod bonis moribus nocere queat;† niſi prius à rebus, & verbis inhoneſtis purgati ſint.' D

C ¶ *Vt ex aliqua parte Iuris Canonici, & Conciliorum, &c.*

D ¶ *Si aliqui omnino purgari non poterunt,* quemad-

3 In Logica, & Philoſophia Naturali, & Morali, & Metaphyſica, doctrina Ariſtotelis ſequenda eſt; & in alijs Artibus liberalibus, & in commentarijs tam huiuſmodi auctorum, quam Humaniorum Litterarum, habito eorum delectu, nominentur ij, quos videre diſcipuli, quoſque ipſi Præceptores præ alijs in doctrina quam tradunt, ſequi debeant. [a] Rector autem in omnibus quæ ſtatuerit, procedet iuxta id, quod in vniuerſali Societate magis conuenire ad Dei gloriam iudicabitur.

quemadmodum Terentius, potius non legantur: ne rerum qualitas animorum puritatem offendat.

[a] Sup.c.5. §.4.& E.

DE CVRSIBVS, ET gradibus. Cap. XV.

1 IN Litteris Humanioribus,
A & linguis † curſus temporis limitatus ad earum ſtudiũ abſoluendum eſſe nequit, propter ingeniorum & doctrinæ auditorum varietatem, multaſque alias cauſas; quæ non aliam temporis pręfinitionem, quam quę vnicuique conuenire [b] iuxta prudentis Rectoris, vel Cancellarij arbitrium videbitur, permittunt.

2 In Artium ſtudio curſus erũt ordi-

IN CAPVT XV.

A ¶ BONO ingenio præditis, qui ſtudia inchoant, videatur an medius annus in quauis quatuor claſſium inferiorum ſufficiat, & duo in ſuprema; quod tẽpus Rhetoricæ, & linguarum ſtudijs im-

[b] Sup.c.5. §. 3. & c. 13.§.4. & inf. c. 17. §.2.

ordinandi, in quibus ſcien-
tiæ naturales † (ad quas mi- B
nus quam trium annorum
ſpatium ſatis non erit) ' præ-
legantur; [a] præter quos me-
dius ad huc annus ad audita
repetenda, & actus Scholaſti-
cos celebrandos, & gradum
Magiſterij ſuſcipiẽdum ijs qui
eum ſuſcepturi ſunt, relinque-
tur. Curſus ergo integer triũ
erit annorum cum dimidio,
vſque ad promotionem ad Ma
giſterium. † Singulis autem C
annis vnus huiuſmodi curſus
inchoabitur, & alius cum di-
uino auxilio abſoluetur.'

Theologiæ curriculum ſex 3
annis emetietur. [b] In primis
quatuor, ea omnia quæ legi
oportebit, prælegentur; in duo-
bus reliquis, [c] præter repetitio-
nem, [d] actus ſoliti ad gradum
Doctoratus ab ijs qui promo-
uendi ſunt, abſoluentur. † Quar D
to quo-

impẽdatur: certa tamẽ regula præſcribi non poteſt.

B ¶ Si aliquis alibi audiuiſſet aliquid ex artibus liberalibus, poſſet eius tẽporis ratio haberi: vt plurimũ tamen, vt quis ad gradũ Magiſterij promoueatur, tres annos, vt dicitur ſtuduerit oportet: & tantundem de quatuor Theologiæ annis, vt ad actus admittantur, & in eadem gradum Doctoratus accipiãt, dictum ſit.

C ¶ Si opportunum non fuerit id ita omnino præſtare, vel quod deſint homines, vel alias ob cauſas; præſtabitur cum præpoſiti Generalis, vel certe Prouincialis aſſenſu, quod poterit.

D ¶ Si talis eſſet rerum ſtatus in aliquo Collegio vel Vniuerſitate Societatis, vt ſecundo quoque

anno

[a] Sup.c.6. §.16.& 17

[b] Sup.c.9. §.3.& p.5 c.2.§.2.

[c] Sup.c.6. §.16.

[d] Ibidem §.17.

to quoque anno ordinarie curſus inchoabitur, 'ſic libris prælegendis diſtributis, vt quolibet quatuor annorum quiuis ſtudioſus inchoare poſſit; & quod reliquũ eſt incœpti quadriennij, & eius quod ſequitur quadriennij, vſque ad illũ terminum, vnde incœperat, audiẽdo, quatuor annis peragere omnino curſum Theologiæ poſſit.

4 [a] In gradibus tam Magiſterij Artium, quàm Doctoratus Theologiæ tria obſeruentur; Primum, ne quis niſi diligenter

E † & publice examinatus, ' per perſonas deſignatas, quæ bene ſuum officium faciant, & idoneus ad prælegendum eandem Scientiam inuentus, promoueatur; ſiue ille de Societate ſit, ſiue extra eam. Alterum, [b] vt præcludatur oſtium ambitioni, nullis locis certis eis, qui ad gradus promouentur, aſſignatis; quin potius honore ſe inuicem præuenire, nulla locorum differentia obſeruata, curent. [c] Tertium, vt quemadmodum gratis docet, ita & ad gradus

F Societas gratis promoueat: † & non niſi admodum

anno inchoare melius videretur, vel aliquanto poſt quartum; de conſenſu Generalis, vel Prouincialis, fieri poterit quod magis conuenire comperietur.

E ¶ Si iuſtas ob cauſas aliquis publice non examinandus videretur; habita à Generali, vel Prouinciali facultate, fieri poterit quod Rector ad maiorem Dei gloriam fore iudicauerit.

F ¶ Et ſic non permittentur cõuiuia, nec alij ludi, qui cum ſumptibus non mediocribus fiunt, & ad

[a] Sup. c. 6. §. 17.

[b] Sup. c. 6. §. 17. & p. 10. §. 6.

[c] Sup c. 7. §. 3. & inf. c. 17. §. 3. & F. & Ex. c. 1 §. 3. & c. 4. § 27. & p. 6. c. 2 §. 7 & G. & p. 7. c. 4. §. 4. & B. & p. 10. §. 5.

& ad finem nobis propoſitum inutiles ſunt: nec pilei, aut chirothecæ, vel quid aliud detur.

dum exigui ſumptus (licet voluntarij ſint) externis permittantur:' ne conſuetudo vim legis tandem obtineat, & in ea parte temporis decurſu exceſſus fiat. Videat etiam Rector, ne Magiſtris, vel vllis alijs de Societate, ſibi, aut Collegio pecuniam, aut dona quæuis ab vllo pro re quauis in ipſorum vtilitatem facta accipere permittat; [a] quandoquidem præmium noſtrum ſolus Chriſtus Dominus iuxta noſtrum Inſtitutum futurus eſt; qui eſt merces noſtra magna nimis.

a Exa.c.4. §.27.

IN CAPVT XVI.

DE IIS, QVAE PERtinent ad bonos mores. Cap. XVI.

A ¶ QVi facile compelli poſſunt, compellantur ad id quod de cõfeſſione, Miſſa, Concione, doctrina Chriſtiana, & declamatione dicitur. alijs amãter quidem perſuadere conuenit; ſed ad id ne co-

1 DIligenter curetur, vt qui litteras diſcendi gratia ad Vniuerſitates Societatis ſe conferunt, ſimul cum illis bonos ac Chriſtianis dignos mores addiſcant. ad quod multũ iuuerit,† ſi [b] omnes ſingulis ſaltem menſibus ſemel ad confeſſionis ſacramentum accedent; ſi Miſſam quotidie, Concionem ſingulis diebus feſtis (cum ea fiet) audient.' Ex præcepto- A

b Sup.c.7. §.2.

ceptoribus autem quiſque hoc à ſuis diſcipulis præſtari curabit.

2 [a] Prælegetur etiam in Collegio, aliquo die cuiuſcunque hebdomadę, Chriſtiana doctrina; & vt pueri eam ediſcant, & recitent, omneſque etiam adultiores, ſi fieri poteſt, eandem ſciant, curabitur.

3 [b] Habebitur etiam ſingulis hebdomadis (vt de Collegijs
B eſt dictum) † ab aliquo ex Scholaſticis declamatio de rebus, quæ audientibus ædificationi ſint, ' eoſque ad augmentum in omni puritate ac virtute expetendum inuitent; [c] vt nõ ſolũ ſtylus exerceatur, ſed mores meliores reddãtur. omnes autem eos qui latine ſciunt, huiuſmodi declamationi intereſſe oportebit.

4 In Scholis nec iuramenta, nec iniuriæ verbo vel facto
A illatæ, nec inhoneſtum aut diſſolutum quid in externis ad Scholas accedentibus permittatur. [d] Feratur autem Præceptorum peculiaris intentio, tam in lectionibus, cum ſe occaſio

cogantur, nec ſi id non præſtiterint, à Scholis expellantur; dum tamen nec diſſoluti, nec alijs offendiculo eſſe videantur.

B ¶ Quamuis vt plurimum ex prima claſſe ſit futurus, qui hanc declamationem dicet, ſiue ex Scholaſticis Societatis, ſiue ex externis ſit; poſſet tamen aliquando aliquis alius, qui Rectori videretur, eam conficere, vel quod alius confecerit, pronunciare. quia tamen res erit publica, huiuſmodi eſſe debebit, vt à quocunque pronuncietur, eo loco non indi-

[a] Sup.c.7. §.2.

[b] Sup.c.6. §.13.

[c] Sup.c.6. §.12.& c.13.§.3.

[d] Sup.c.8. A.

indigna eſſe iudicetur.

C ¶ *Oratio vel eo modo dicenda eſt, vt deuotionē & ædificationem addat, vel non eſt dicenda; ſed Præceptor ſigno Crucis ſe muniat aperto capite, & incipiat.*

a Sup.c.6. §.1.

D ¶ *Si caſus aliquis accideret, vbi in remedium offendiculi præſtiti, ſatis non eſſet à Scholis expellere; videat Rector quid præterea conueniat prouidere: quamuis, [c] quoad eius fieri poterit, in ſpiritu lenitatis, pace & charitate cū omnibus conſeruata, ſit agendum.*

b Sup.c.7. §.2. & D. & inf.c.17 G.

c P. 10.§. 11.

d Sup.c.11 B

IN

occaſio obtulerit, quàm extra eas ad eoſdem ad obſequium & amorem Dei ac virtutum, quibus ei placere oportet, mouendos; & vt [a] omnia ſua ſtudia ad hunc finem referant. Quod vt ad memoriam eis reducatur, † ante lectionis C
initium dicat aliquis breuem orationem ad id inſtitutam, quam Præceptor, & Diſcipuli omnes aperto capite attente audient.

Propter eos qui tam in dili- 5
gentia ſuis ſtudijs adhibenda, quàm in ijs, quæ ad bonos mores pertinent, peccauerint; & cum quibus ſola verba bona, & exhortationes non ſufficiunt, [b] Corrector (qui de Societate non ſit) conſtituatur; qui pueros in timore contineat, & eos, quibus id opus erit, quique caſtigationis huiuſmodi erunt capaces, caſtiget. Cum autem nec verba, nec Correctoris officium ſatis eſſet, & in aliquo emendatio non ſperaretur, alijſque eſſe offendiculo videretur; † præſtat [d] à Scho- D

lis eum

lis eum remouere, ' quàm, vbi parum ipſe proficit, & alijs nocet, retinere. Hoc autem iudicium Rectori Vniuerſitatis, vt omnia ad gloriam & ſeruitium Dei, vt par eſt, procedant, relinquetur.

DE OFFICIALIBVS VEL Miniſtris Vniuerſitatis. Cap. XVII.

1 A † CVra vniuerſalis, vel ſuperintendentia & gubernatio Vniuerſitatis, penes Rectorem erit; ' qui idem eſſe poterit qui in Collegio præcipuo Societatis præeſt, & ijs præditus Dei donis, [a] de quibus dictum eſt; vt poſſit commiſſo ſibi officio dirigendi in litteris & moribus totam Vniuerſitatem, ſatiſfacere. [b] Eius electio ad Præpoſitum Generalem, vel alium, cui ille id commiſerit (cuiuſmodi eſſet Prouincialis, vel Viſitator) ſpectabit: confirmatio vero ſemper erit Generalis.

B † Habebit [c] autem Rector quatuor Conſiliarios, vel Aſſiſtentes, ' qui in rebus ad ipſius officium pertinentibus vt plurimum poſſint eum iuua-

IN CAPVT XVII.

A ¶ QVamquis hoc ita ſe habeat, tamẽ nec Lectores primarios, nec officiales (qualis eſt Cãcellarius) inconſulto Prouinciali, vel Generali, ſi vicinior eſt, mutabit; ſi ille non eidem id commiſiſſet; cui vt res omnes, perſpectæ ſint curare debet.

[d] *B ¶ Ex his Cõſiliarijs vnus poſſet*

a Sup.c.10 §.4.

b Sup.c.2. §.5. & c.10.§.3. & p.9.c.3.§.3.14. & 15.

c Sup.c.10 §7.& inf. §.6.& p.9.c.6.§.14. & 1.

d P.8.c.1.§.3.

iuuare, & cum quibus ipſe,
quæ ſunt maioris momenti,
conferat.

† Erit [a] & Cancellarius,' vir 2
in litteris egregie verſatus, qui C
& zelo bono, & iudicio ad ea,
quæ ſunt ei committenda, pol-
leat: [b] cuius ſit munus, genera-
le Rectoris inſtrumentum eſſe
ad ſtudia bene ordinanda, &
diſputationes in actibus publi-
cis dirigendas, & ad diſcernen-
dum an ſufficiens doctrina ſit
eorum, qui ad actus & gradus
(quos quidem ipſemet dabit)
ſunt admittendi.

Sit Secretarius ex eadem So 3
cietate, qui librum habeat,
† vbi omniũ Scholaſticorum, D
qui Scholas aſſidue frequentãt
nomina ſcribantur:' quique eo
rum promiſsionem de Obe-
dientia

ſet Collateralis eſſe, ſi Præpoſito Generali id neceſſarium videretur: & ſi tam multi eſſe cõmode non poſſent, fiet, vt optime poterit.

C ¶ Si ſatis eſſet Rector, vt præter ſuum, Cancellarij etiã munus obire poſſet, in eandem perſonã hæc duo officia poſſent cõuenire.

D ¶ Quando vltra vnam hebdomadã aſſidue Scholas frequentant, inuitandi ſunt ad nomina ſua danda, quæ in librum matriculæ referantur: & legentur eiſdem non omnes Conſtitutiones, ſed quæ vnicuique ſunt obſeruandæ; & promiſſio ab eis, non autem iuſiurandum, de Obedientia & obſeruatione propoſitarum Conſtitutionum exigetur. Si nollent aliqui promiſſione obligari, vel nomina in matriculam referenda dare, non ideo à Scholis excludendi ſunt;

dum-

a Sũp. c. 5. §. 1.

b Supra c. 13. §. 4. & & c. 15. §. 1.

dientia Rectori præſtanda, & [a] Conſtitutionibus obſeruan-
E dis († quas ipſemet proponet) ' admittat; & ſigillum Rectoris, & Vniuerſitatis habeat: [b] quæ tamen omnia ſine vllis expenſis Scholaſticorum fient.

4 † Erit & Notarius, ' vt fidem
F publicam faciat de ſuſceptis gradibus, & alijs quæ occur-
G rent. † Sint & duo, vel tres Bidelli,' vnus ad facultatis linguarum, alter ad Artium, tertius ad Theologiæ functiones deſtinatus.

5 In has tres facultates Vniuerſitas diuidetur; & in quauis earum ſit Decanus, & duo alij Deſi-

dummodo pacifice & ſine offendiculo in eis verſentur: & ſic eis ſignificari poterit; addendo nihilominus, quòd cura magis peculiaris Scholaſticorum, quorum nomina ſcripta in libro Vniuerſitatis ſunt, haberi ſolet.

[a] Sup. c.7. §.2.

[b] Supra c. 15. §.4.

E ¶ Quamuis poſtea quæ ab omnibus ſunt obſeruandæ, eo in loco, vbi publicè legi poſſint; quæ vero in quauis claſſe, in ea ipſa ſunt affigendæ.

F ¶ Hic poterit aliquid vtilitatis ab externis qui teſtimonium ſuorum graduum requirẽt, percipere. ſit tamen quid moderatum, [c] nihilque in Societatis vtilitatem redundet. Ad teſtimonium autem noſtris reddendum, litteræ patentes Rectorum ſatis erunt.

[c] Supra c. 15 §.4.

G ¶ Hi ex Societate non erunt: quia tamen non parum laboris ſunt habituri, commodum ſtipendium accipient; [d] & vnus eorum Corrector eſſe poterit.

[d] Supra c. 16. §.5.

H ¶ Quam-

Deſignati ex ijs qui melius res facultatis illius callent; qui à Rectore vocati, poſsint dicere quid ſentiant ad ſuæ facultatis bonum conuenire: & ſiquid tale in mentem venerit, dum inter ſe de huiuſmodi rebus agunt, ad Rectorem, quamuis non vocentur, referent.

In rebus quæ ad ſolam 6
vnam facultatem pertinent,
† vocabit Rector, præter Can- H
cellarium & ſuos [a] Aſsiſtentes, ' Decanum etiam & Deſignatos illius facultatis: in ijs quæ ad omnes pertinent, Decani, & Deſignati omnium vocentur. Et ſi Rectori viſum fuerit & alios de Societate, vel extra eam, ad Congregationem vocare, facere id poterit; vt cum omnium ſententias audierit, melius, quod conuenit, conſtituat.

† Erit [b] Syndicus vnus gene- 7
ralis,' qui tã de perſonis, quàm I
de rebus, de quibus videbitur, Rectorem & Præpoſitum Prouincialem, & Generalem admoneat: qui quidem Syndicus vir magnæ fidelitatis & iudicij eſſe

H ¶ Quamuis deciſio rerum ex ſuffragijs horũ non pendeat; ipſos tamẽ vocari & audiri conuenit. Sententiæ autem eorum, qui res melius intelligunt, eam quam par eſt, rationem Rector habebit. Si tamẽ omnes alij aliter quam ipſe ſentirent; contra omnium ſententiam ne agat; niſi prius rem cum Prouinciali contulerit.

I Hoc Syndici officiũ poſſet coniungi cũ Collateralis, vel Cõſiliarij officio, ſi ſic videretur cõuenire; quod alius in Vniuerſitate magis ad id idoneus, quàm ali-

[a] Sup. §. 1.

[b] Sup. c. 6. §. 15. & c. 10. §. 7. & p. 3. c. 1. §. 16.

eſſe debebit. Præter hunc, ſuos habebit Syndicos particulares
K Rector; † vt quæ quauis in claſſe acciderint, quibus prouidere oporteat, ad ipſum referant. Et vt ipſe de omnibus Præceptoribus, & alijs de Societate; ita & Collateralis, & Syndicus, & Conſiliarij de ipſo, & de alijs
L † [a] ſcribent ſemel ſingulis annis Præpoſito Generali, & bis Prouinciali, qui Generalem (ſi quid oportuerit) admonebit: vt in omnibus maiori cum circunſpectione & cura præſtandi quod quiſque debet, procedatur.

8 De aliquibus inſignijs, num eis Rector, Cancellarius, Bidelli, Doctores & Magiſtri, vt in Vniuerſitate cognoſcantur, vel ſaltem in actibus publicis vti debeant, necne; & ſi vtantur, qua-

aliquis eorum non eſſet.

K ¶ Et quamuis Syndici nihil habeāt, quod alicuius momēti ſit; ſingulis tamen diebus Sabbati ſaltem, ſe nihil habere Superiori referant.

L ¶ Mittantur huiuſmodi litteræ eo modo obſignatæ, vt nullus ſciat quid alius ſcripſerit. Et cum vellet Præpoſitus Generalis vel Prouincialis pleniorem rerum notitiam; non tantum Collateralis, Syndicus, & Conſultores de Rectore, deque omnibus alijs ſcribent; verum etiam quiſque Magiſtrorum, & Scholaſticorum approbatorū, & Coadiutorum quoque formatorum ſcribet, quid de omnibus, ac etiam de Rectore ſentiat. Et ne id nouum videatur, tertio quoque anno ſaltem, hæc referri quaſi ordinarie ſic debeant.

[a] P.8.c.1. §.9.

M *M ¶ Quam-*

qualia eſſe debeant, † conſiderationi Generalis M
tunc exiſtentis, cum aliqua Vniuerſitas admittitur, relinquetur. ' Ille autem per ſe, vel per alium, expenſis circunſtantijs, quod iudicauerit ad maiorem Dei gloriam & obſequium, & bonum vniuerſale fore (qui vnicus ſcopus in hac, & in omnibus rebus nobis eſt) conſtituet.

M ¶ Quamuis hoc ita ſe habeat; id tamen, quod in quouis loco conuenire ex inſignijs huiuſmodi videbitur, diſtincte in cuiuſque Vniuerſitatis Regulis conſtituetur.

QVIN-

DECLA-

QVINTA PARS

DE IIS, QVÆ AD ADMITTENDVM in corpus Societatis pertinent.

DE ADMISSIONE, ET QVIS, *& quando debeat admittere.* *Cap. I.*

1 QVi in Societate,
quantum ſatis
eſt, probati fue
runt; & tandiu,
vt vtrinque in
telligi iã poſ-
ſit, num in eadẽ manere ad ma
ius Dei obſequium & gloriam
A conueniat; † admitti debent;
non vt prius ad Probationem,
ſed modo magis interno, vt
membra vnius ac eiuſdem cor-
poris Societatis. ' Huiuſmodi
autem ſunt præcipue, qui ad
Profeſſionẽ, vel in Coadiuto-
res formatos admittuntur. Sed
quia Scholaſtici approbati, etiã
modo quodam interiori, quàm
admiſſi ad Probationem, in
corpus Societatis cooptantur;
de eorum quoque admiſſione
in

DECLARATIONES.

In quintam Partem. De ijs, quæ ad admittendum in corpus Societatis pertinent.

IN CAPVT I.

A ¶ S[a]*ocietas, vt eius nomẽ latiſſime accipitur, omnes eos, qui ſub Obedientia Præpoſiti Generalis viuunt, etiã* a Exa.c.1. §.7.

Nouitios; et quicunque[a] *cũ propoſitum viuendi & moriẽdi in Societate habeant, in Probationibus verſantur, vt in eã ad aliquẽ ex alÿs gradibus, de quibus dicetur, admittantur, complectitur.*

a Exa. c. 3. §. 14 & p. 1. c. 4. §. 3.
b Inf. c. 2. §. 1. 4. & 5 & B. & C. & p. 9. c. 3 §. 1. & A.

in hac quinta Parte dicetur, quid in Domino obſeruandum videatur.

2 [b] Primo quidem facultas admittendi in corpus Societatis eos qui admittendi erunt, penes eius caput erit, vt ratio poſtulat. Sed quia Præpoſitus Generalis tã varijs locis intereſſe

Secundo modo, qui minus late patet, Societas cum Profeſſis & Coadiutoribus formatis, etiam Scholaſticos approbatos continet. Ex his enim tribus partibus, ſeu membris, Societatis corpus conſtat.

Tertio modo, & magis proprio Profeſſos, & Coadiutores formatos duntaxat continet: [c] *& ſic accipiendus eſt in Societatem ingreſsus, quẽ Scholaſtici promittunt; ſcilicet, vt inter Profeſsos, vel Coadiutores formatos illius numerentur.*

c Inf. c. 4. E. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1

Quarta huius nominis Societatis acceptio & maxime propria Profeſsos duntaxat continet: non quod eius cõrpus alia membra non habeat, ſed quod hi ſint in Societate præcipui,[d] *& ex quibus aliqui, vt inferius dicetur, ſuffragium actiuum & paſſiuum habẽt in electione Præpoſiti Generalis, &c.*

d P. 8. c. 3. A. & c. 6. B.

Quocunque ex his quatuor modis aliquis in Societate ſit, capax eſt cõmunicationis gratiarũ ſpiritualiũ,[e] *quas in ea Præpoſitus Generalis, ſecundum conceſſionẽ Sedis Apoſtolicæ, ad maiorem Dei gloriam*

e P. 8. c. 1. §. 6. & p. 9. c. 3. §. 10.

B ſe non poteſt, † alijs[a] de Societate eam partem huius facultatis, quæ ad totius corporis huius bonum facere videbitur, poterit communicare.'

3 [b] Tempus ad admittendum modo ſuperius dicto, in vniuerſum loquendo, † vltra biennium eſſe oportebit.' Sed qui antequam ad ſtudia mitteretur, vel in eiſdem diu probatus fuiſſet; poſt illa abſoluta, ſi ad Profeſſionem eſt admittendus, [c] integrum adhuc Probationis annum habebit; vt adhuc magis perſpectus ſit, antequam

gloriam poteſt concedere. Ceterum de primo admittendi modo, cum idem ſit, atque ad Probationem admittere, in prima Parte dictum eſt: & de admiſſione in tribus alijs modis in hac quinta Parte agetur.

B ¶ Alij, quibus ordinarie magis, & abſolute cõmunicabitur, Præpoſiti Prouinciales erunt. Quibuſdam tamen Præpoſitis Localibus, vel Rectoribus, & alijs Viſitatoribus, aut perſonis inſignibus, poterit Præpoſitus Generalis hanc auctoritatem cõmunicare; immo & alicui qui de Societate non eſſet, aliquo in caſu, vt Epiſcopo alicui, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ; cum nullus ex Profeſſis eiuſdem Societatis eo in loco, vbi aliquis ita eſt admittendus, inueniretur.

C ¶ Quamuis hoc ita ſe habeat, tamen vt prorogari, ita & contrahi hoc ſpatium quibuſdam in caſibus, ex cauſis tamen non leuis momenti, iudicio Præpoſiti Generalis (cuius erit diſpenſandi ius) licebit: raro tamen id fiet.

[a] Inf. c. 2. §. 4. & 5. & A. B. & C. & p. 9. c. 3 A.

[b] Inf. c. 4. §. 3. & 6. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & 41. & c. 6. §. 8. & p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5.

[c] Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & c. 6. §. 8.

> a Exa.c.1. §.12. & c.4.§.43.

tequam eam emittat. [a] & prorogari hoc tempus poterit (vt in Examine dictum eſt) cum Societas, vel qui ab ea hanc in Domino curam habet, plenius ſibi ſatisfieri deſideraret.

QVALES ESSE DEBEANT, qui admittendi ſunt.
Cap. II.

CVm nullo ex his modis admitti debeat, niſi qui 1
idoneus in Domino fuerit exiſtimatus; illi ad Profeſſionem idonei habebuntur, [c] quorum vita diuturnis ac diligentibus Probationibus, † á Præpoſi- A
to [d] Generali (ad quem referent particulares Præpoſiti, vel alij, quorum teſtimonium Generalis requiret) perſpecta valde, & approbata fuerit. Ad hoc autem conferet illis qui ad ſtudia miſſi fuerunt, abſoluta iam, ea cura & diligentia, quæ ad excolendum intellectum adhibita fuerit; vltimæ Probationis tempore in ſchola affectus diligentius ſe exercere, [e] & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate & ab-

IN CAPVT II.

> b Sup.c.1. §. 2. & B. & p.9.c.3. A.
> c Exa.c.1. §8.& p.8. c.1.§.2.& B.& p.10. §.7.
> d Sup.c.1. §.2. & inf. §. 4. & 5. & B.& C. & p.9.c.3 §.1. & A.
> e Exa.c.4. §. 16.
> f P.9.c.3. A.

A ¶ QVãuis in remotiſſimis regionibus (cuiuſmodi ſunt Indiæ) poſſit Præpoſitus Generalis, iudicio Prouincialis relinquere, non expectata hinc approbatione (quæ non niſi per multos annos eo perueniret) nũ aliquis ad Profeſſionẽ admitti debeat, nec ne: [f] *in locis tamen, ex quibus maior po*

teſt

[a] abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis & iudicij proprij, & ad maiorem cognitionem & amorem Dei conferunt, inſiſtere; vt cum in ſeipſis profecerint, melius ad profectum ſpiritus alios ad gloriam Dei & Domini Noſtri iuuent.

2 [b] Doctrina etiam in huiuſmodi, ſufficiens eſſe debebit, præter Humaniores Litteras, & Artes liberales, in Theologia Scholaſtica & Sacris Litteris. Et quamuis aliqui breuiori tempore non minorem progreſſum, quàm alij longiori, facere poſſent; nihilominus vt communis aliqua menſura ſumatur, ſpatium aliquod temporis præſcribetur:
B & hoc erit † [c] quadriennium integrum poſt Artium liberalium & Philoſophiæ ſtudia, in Theologia expleuiſſe.' Vt ergo ad Profeſſionem quis admittatur, in ea facultate hoc tempus ſe exercuiſſe, & quidem, ad gloriam Dei, ſatis in ea profeciſſe conuenit; & in profectus huiuſmodi teſtimonium quiſque ante Profeſſionem

teſt haberi communicatio, non facile vlli Prouinciali facultatem admittendi ad Profeſſionem committet; niſi prius ipſe certior factus ad eos qui ei videbuntur in Domino ad profeſſionem admittendos, particulariter conſenſū præſtiterit.

B ¶ Quamuis vt plurimū hæc menſura ſtudij quatuor annorū in ſacra Theologia (præter Litterarū Humaniorum & Artium ſtudia, & examinationem dictam, vt quem progreſſum in ea doctrina fecerint, videri poſſit) ſit obſeruanda:

[a] Inf. §.2. & p.3.c.1 §.23.

[b] Exa.c.1. §.8.& 10.

[c] P.4.c.9. §.3.& c. 15.§.3.

da: nihilominus tamē qui in Iure Canonico doctrinā ſufficientē, vel alia egregia Dei dona haberet, ex qui-
[a] Par. 10. §. 7. *bus, quod ſtudio Theologiæ deeſt, compenſari poſſet; ſine eo, ad Profeſſionem trium, & ali-*
[b] Sup. §. 1. *qui viri inſignes etiā ad quatuor votorum (quamuis hoc extendi non debeat) ad-*
[c] Inf. c. 3. §. 5. & 6. & Exa. c. 1. D. *mitti poſſent.*
[d] Sup. c. 1. §. 2. [d] *Horum donorum iudicium Præpoſito Generali tantum, vel ſi cui, peculiari præſcripto, id ille committeret, vt quod foret ad maiorē Dei glo-*
[e] Exa. c. 6. §. 1. *riam, faceret, relinquetur.*

C ¶ *Qui ad profeſſio-*

ſionē Aſſertiones Logices, Philoſophiæ, & Theologiæ Scholaſticæ tuebitur. Quatuor autem ad argumentandum, & iudicandum de eorum doctrina, an ſit quanta oportet, prout iuxta veritatem ſyncerè ſenſerint, deligantur.[a] Quod ſi doctrina ea præditi eſſe, quæ ſatis ſit, non inuenientur; conducibilius erit, vt donec eam conſequantur, expectent: vt illos etiam expectare oportebit, qui in [b] abnegatione ſui ipſorum, & virtutibus Religioſo dignis teſtimonium, quod par eſſet, nondum omnino haberent.

Præter hos, † [c] nonnulli ad 3
trium Votorū ſolemniū tantū C
Profeſſionem admitti poſſent: raro tamen, & non ſine cauſis peculiaribus alicuius momenti: & hos, ſeptē annos in Societate notos fuiſſe, & nō mediocrem ſui talenti ac virtutum ſatisfactionem, ad gloriā Dei, præbuiſſe in ea oportebit.

[e] Vt quis etiam in Coadiu- 4
torem formatum admittatur, oportet Societati eſſe ſatisfactum

ctum de eius vita, deque bono exemplo ac talento ad ſe iuuandam, vel cum litteris, in rebus ſpiritualibus, vel ſine illis, in exterioribus; prout cuique diuina bonitas dona ſua communicauerit. Hoc ipſum autē [a] metiatur oportet Præpoſiti Generalis prudentia; niſi alicui ex particularibus, cui multum in Domino confideret, id committendum videretur.

5 [b] Vt aliqui admittantur in Scholaſticos approbatos, quadam proportione ſeruata, eadem requiruntur: & id peculiari quadam ratione; vt ex eorū ingenio ſperetur, eos in litteris profecturos, [d] Præpoſiti Generalis iudicio, vel eius, cui hoc munus ille commiſerit, confidendo prudentiæ ac probitati à Deo ipſi donatæ.

DE

feſſionem trium Votorum ſolemnium admittuntur, ordinarie ſufficientiam in litteris, quæ ſaltem ad Confeſſarij munus bene obeundum ſatis ſit, habeāt oportet; vel certe dona Dei aliqua rara, quæ id cōpenſare videantur, ita, vt [c] Præpoſitus Generalis, vel alius, cui ſuas vices ad hoc ille ſpeciali commiſſione concederet, ad maius Dei obſequium, & Societatis bonum, ſic conuenire iudicaret.

Et hi vt plurimum homines erunt, qui propterea quòd bene meriti ſint, & valde deuoti, quamuis minori doctrina, ac concionandi aptitudine præditi, quam noſtrum Inſtitutum in Profeſſis requirat, admittendi eſſe in Domino videbuntur.

a Sup.§.1.

b Exa.c.1 §.10.& p. 4.proœ. A & c.3.§.12.& 3.

c Sup.c.1. §. 2.

d Sup.§.1.

IN

DE MODO ADMITTENDI ad Profeſſionem. Cap. III.

a Exa. c. 1. §. 6. QVando [a] aliqui, peracto Probationis tempore, & experimentis; ac alijs, quæ in Examine continentur, confectis, ad Profeſsionem admittendi fuerint: cum Societati, vel eius Præpoſito Generali plene ſit in Domino ſatisfactum, Profeſsio hoc modo, qui ſequitur, emittetur. 1

IN CAPVT III.

A ¶ PArticularia quæ hic, & inferius attinguntur decent quidem, & cum fieri poteſt, obſeruanda ſunt; non tamen, vt neceſſaria. Fieri enim poßet, vt Sacerdos non eſſet, vel Miſſam celebrare non poſſet, qui ex ordinatione Præ-

2 In primis Præpoſitus Generalis, vel qui accepta ab eo facultate, ad Profeſsionem admittet, † poſtquam publice A Miſſæ ſacrificium obtulerit in Eccleſia coram domeſticis, & alijs externis, qui interfuerint; cum ſanctiſsimo Sacramento Euchariſtiæ ad eum, qui Profeſsionem eſt emiſſurus, ſe conuertat. Ille autem abſoluta generali Confeſsione, & verbis quæ ante Communionem dici ſolent, voce alta Votum ſuum ſcriptum [b] (quod aliquot ante dies conſiderauerit oportet) leget; cuius formula hæc eſt.

b Exa. c 4. §. 41.

EGO. N. Profeſsionem facio, & promitto Omnipotẽti Deo

ti Deo coram eius Virgine Matre, & vniuerſa cœleſti curia, ac omnibus circunſtantibus, & tibi Patri Reuerendo Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, & ſucceſſoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vice Præpoſiti Generalis Societatis IESV, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti; perpetuam [a] Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam; &
B ſecundum eam, † peculiarem [b] curam circa puerorum eruditionem, iuxta formam viuendi, in litteris Apoſtolicis Societatis IESV, & in eius Conſtitutionibus contentam.'

† Inſu-

Præpoſiti Generalis Profeſſionē admittit. Illud autem eſſentiale eſt, vt publice Votum legatur coram ijs de Societate, & externis, qui adfuerint, atque vt tanquam ſolemne & emittatur, & admittatur.

B ¶ Promiſſio docēdorum puerorū ac rudium hominum, iuxta litteras Apoſtolicas, & Conſtitutiones non inducit aliam obligationem, quam reliqua ſpiritualia exercitia, quæ ad auxilium proximorum adhibentur; cuiuſmodi ſunt Confeſſiones, & Prædicationes, &c. in quibus quiſque ſe debet occupare, iuxta rationem Obedientiæ ſuorum Superiorum. Quod autem de pueris docendis in Voto fit mentio, ea de cauſa fit, vt ſancta hæc exercitatio, peculiari modo ſit commendata, & deuotius curetur, propter ſingulare obſequium quod Deo per eam in animarum auxilio exhibetur; & quia facilius obliuioni tradi poterat, & in deſuetudinem abire, quam alia magis ſpecioſa,

[a] Inf. §.6. Exa. c. 1. §.3.& p.6 c. 1. & 2. fere per totum.

[b] Inf. §.6. & c.4. §.2

a Exa.c.1. §.5.& p.6 c.5.& p.7 c.1.§.1.& B.

cioſa, cuiuſmodi eſt prædicatio, &c.

C ¶ *Tota intentio quarti huius Voti obediendi ſummo Pontifici, fuit, & eſt circa miſſiones; & ſic intelligi oportet litteras Apoſtolicas, vbi de hac Obedientia loquuntur; in omnibus quæ iuſſerit ſummus Pontifex, & quocunque miſerit, &c.*

b Inf. c.4. G.

† Inſuper [a] promitto ſpecialem Obedientiam ſummo Pontifici, circa miſsiones; prout in eiſdem litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus continetur. Romæ, vel alibi, tali die, menſe, & anno, & in tali Eccleſia. C

4 Poſt hæc, ſumet ſanctiſsimum Euchariſtiæ Sacramentum. Quibus peractis, [b] in libro, quē ad hoc habebit Societas, eius nomen qui Profeſſionem emiſit; & illius, in cuius manibus emiſit, adnotato die, menſe, & anno, ſcribetur; & eius Vota ſcripta aſſeruabuntur: vt omnia ſemper cōſtare poſſint, ad Dei gloriam.

c Sup.c.2. §.3. & C. & Exa.c.1 D.

I N 5 Aliqui, [c] qui ad Profeſſionem trium Votorum ſolemnium duntaxat admittentur, in Eccleſia, ac coram domeſticis & externis qui aderunt, antequam ſanctiſſimum Chriſti Corpus accipiant, ex ſcripto ſuum Votum iuxta formulam ſequentem legent.

6 EGO. N. Profeſſionem facio, & promitto omnipotenti Deo coram eius Virgine Matre, & vniuerſa cœleſti curia, ac omnibus circunſtantibus, & tibi Reuerendo Patri Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, ac ſucceſſoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vi-

ce Præ-

ce Præpoſiti Generalis Societatis IESV, ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti,[a] perpetuam Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam, & ſecundum eam,[b] peculiarem curam circa puerorum eruditionem; iuxta formam viuendi in litteris Apoſtolicis Societatis IESV, & in eius Conſtitutionibus contentam. Romæ, vel alibi, tali die, menſe, & anno, & in tali Eccleſia. Deinde ſequetur Communio, & reliqua ſuperius dicta.

a Sup. §. 3.

b Sup. §. 3.

DE ADMITTENDIS COADIVtoribus formatis, & Scholaſticis.
Cap. IV.

1 QVI[c] in Coadiutores formatos ſpirituales cum ſimplicibus Votis, & non ſolemnibus admittuntur, in Eccleſia, vel ſacello Domus, aut alio decenti loco coram domeſticis & externis, qui A aderunt, † in manibus eius, qui admiſſurus ſit, Votum ſuum emittet in hac formula, quæ ſequitur, id legentes.

c Ex 2. c. 1 §. 9. & c. 6 §. 8.

2 EGO. N. promitto Omnipotenti Deo, coram eius Virgine Matre, & tota cœleſti curia, & tibi R. Patri Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, & ſucceſſoribus tuis; vel tibi R. Patri vice Præpoſiti

IN CAPVT IV.

A ¶ IN manibus fieri Vota dicuntur, quãdo emittuntur coram aliquo, qui, cũ ad id habeat poteſtatem, ea admittit. Et quãuis multi ad-

poſiti Generalis Societatis Ieſv, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti; [a] perpetuam Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam; & ſecundum eam, [b] peculiarem curam circa puerorum eruditionem; † iuxta modum in litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus dictæ Societatis expreſſum'. Romæ, vel alibi, in tali loco, die, menſe & anno, &c. Demum ſumat ſanctiſsimum Chriſti Corpus: & fient, quæ de Profeſsis dicta ſunt. B

D

† Formula

a Exa.c.1. §.9. & p.6 c.1.& 2.

b Sup.c.3. §.3.& B.

ti adeſſent, cum huiuſmodi Vota fiunt; non ideo tamen mutant naturam ſimplicium: quandoquidem intentio emittẽtis, & admittentis, iuxta traditam à Sede Apoſtolica facultatem, hæc eſt, vt nec emittantur, nec admittantur vt ſolemnia. Ad prudentiam autem admittẽtis pertinebit, conſecuturæ ædificationis rationem habere; & ſic curabit, vt plures, vel pauciores interſint. Ceterum eadem erit formula, qua Coadiutores Temporales, & Spirituales vtentur; & vtraque in exterioribus perſimilis erit ei, qua Profeſſi vtuntur.

B ¶ Quod dicitur, iuxta Bullas, & Conſtitutiones; intelligendum eſt, quòd Coadiutores emittunt huiuſmodi ſimplicia Vota, cum tacita quadam, quod ad perpetuitatem attinet, conditione, quæ hæc eſt; Si Societas eos tenere volet. [c] Quamuis enim illi, quod in ipſis eſt, ſe obligent in perpetuum, ſuæ deuotionis & ſtabilitatis gratia; liberum tamen erit Societati eos dimittere, [d] vt in ſecunda Parte dicitur: quod ſi acciae-

c Exa.c.6 §.8.& A.

d P.2.c 1. §.1.& A.

3 † Formula ad Coadiutores
C in rebus temporalibus admittendos eadem erit; ' clauſula illa de puerorum inſtitutione ſolum remota.

Qui peracta ſua priori Probatione & experimentis [b] per biennium, in Scholaſticos approbatos admittuntur, coram
D aliquibus domeſticis, † quamuis non in manibus cuiuſquã, Vota ſua emittent ' ad hunc modum.

4 Omnipotẽs Sẽpiterne Deus, EGO. N. licet vndecunque diuino tuo conſpectu indigniſſimus, fretus tamen pietate ac miſericordia tua infinita, & impulſus tibi ſeruiendi deſiderio, [c] voueo coram ſacratiſſima Virgine Maria, & curia tua cœleſti vniuerſa, diuinæ Maieſtati tuæ Paupertatẽ, Caſtitatem, & Obedientiam perpetuam

cideret, [a] *tunc illi liberi ab omnium Votorum obligatione manent.*

C ¶ Si homines eſſent, qui latinam linguã non intelligerẽt, quales aliqui Coadiutores Temporales erũt; Votum in vernaculam linguam vertetur; & legant ipſi, vel præeat alius legendo verba, quæ mox ipſimet, eum inſequendo, pronunciabunt.

D ¶ Vt hoc Votum ſoli Deo offertur, & non homini; ita nemo id admittit. propterea in nullius manibus fieri dicitur. & conditio illa tacita, quæ ineſſe dicta eſt in Voto Coadiutorum, [d] *quod ad perpetuitatem attinet, etiam in hoc eſt intelligenda; ſcilicet, Si Societas eos tenere volet.*

E ¶ Pro-

[a] Exa c. 6. § 8. & c. 7. §. 1. & 2. & p. 2. c. 4 §. 3.

[b] Sup. c. 1. §. 3. & Ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 41. & p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5.

[c] Exa. c. 1 §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 4. c. 3. §. 3.

[d] Exa. c. 7. §. 1. & 2.

petuam in Societate IESV; † & promitto eandem Societatem me ingreſſurum,' vt vitam in ea perpetuo degam, omnia intelligendo iuxta ipſius Societatis Conſtitutiones. A tua ergo immenſa bonitate & clementia per IESV Chriſti ſanguinem peto ſuppliciter, vt hoc holocauſtum in odorem ſuauitatis admittere digneris: & vt largitus es ad hoc deſiderandum & offerendum, ſic etiam ad explendum, gratiam vberem largiaris. Romæ, vel alibi, tali loco, die, menſe, & anno. Poſt hæc perinde vt alij, ſanctiſſimum Chriſti corpus ſument; & reliqua, quæ ſuperius dicta ſunt peragentur. E

5 [c] Poſtquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, † ad alium progredi curare non debet: ſed in ſuo perfici,' & obſequio Dei & gloriæ ſeſe impendere; ac Superiori, qui ſcilicet Chriſti Domini Noſtri vices gerit, curam aliorum omnium relinquere. F

6 Qui in Domibus verſantur, [e] poſt biennium

E ¶ Promiſſio ingrediendi Societatem, vt declaratum eſt initio [a] huius Partis, eſt de Votis Profeſſorum ſolemnibus, vel Coadiutorum formatorum, prout Præpoſito ad maius Dei obſequiū fore videbitur, emittendis.

F ¶ [b] Proponere quæ in animo verſantur, quæque occurrunt, licitum eſt: nihilominus, vt in Examine dicitur, omnino paratum eſſe oportebit, [d] vt id melius eſſe exiſtimet, quod Superiori ſuo melius videbitur.

G ¶ Etiam

a Sup. c. 1. A. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1.

b Exa. c. 3. A. & p. 7. c. 2. I.

c Exa. c. 6. §. 5. & 6.

d P. 3. c. 2. §. 1. & p. 6. c. 1. §. 3.

e Sup. c. 1. §. 3.

Vota

Vota eadem emittere, quæ Scholaſtici, & Chriſto Domino Noſtro ſe obſtringere debent; & id, quamuis ſtudijs applicandi non videantur, nec expedire, vt tā cito in Coadiutores formatos, vel Profeſſos admittantur, exiſtimetur. [c] Quòd ſi quis propria impulſus deuotione, ante id tēpus biennij vellet Votis ſe Deo offerre; eandē
G formulā ſequi poterit; & † vno Voti ſui ſcripti exemplo tradito Superiori,' alterum penes ſe retineat; vt quid Deo ac Domino Noſtro obtulerit, recordetur. Et ad hoc ipſum, ſimulq. ad deuotionē augendā cōferet,
H † ſtatutis quibuſdam temporibus, quæ congrua videbuntur, Vota ſua renouare.' Quod quidem non eſt, obligatione noua ſe obſtringere, ſed eius, qua obſtricti sūt in Domino, recordari, atque eandem confirmare.'

SEX-

G ¶ [a] *Etiam in libro aliquo borū memoria (ſicut & aliorū) honeſtas ob cauſas debet aſſeruari.*

H ¶ *Quod* [b] *ad Scholaſticos attinet, iā in quarta Parte dictū eſt, quibus tēporibus ſua Vota renouare debeant. Eadē erit ratio eorū q in Domibus habitant, & Vota emiſerūt: in duobus enim feſtis ſolēnibus ſingulis annis ea renouare debent, & in aliquo alio, ſi Superiori videretur expedire: nō in cuiuſquā manibus, ſed vnoquoque ſuum Votum legente corā ſanctiſſ. Sacramēto, reliquis vel nōnullis de Societate præsētibus; vt magis ad deuotionē obſeruādi quod Deo ac Dño Noſtro promiſerunt, magiſq. præ oculis habendū id quod ex obligatione debēt eidē Dño, excitentur.*

[a] Sup.c.3. §.4.

[b] P.4.c.4. §.5. & D.

[c] Exa.c.1. E. & p. 3. c.1.T.

SEXTA PARS

DE IIS QVI ADMISSI, & in corpus Societatis cooptati ſunt: quod ad ipſorum perſonas attinet.

DE IIS, QVAE AD OBEDIENTIAM pertinent. Cap. I.

VT illi qui iam ad Profeſſionem, vel 1
in Coadiutores formatos admiſſi ſunt, vberiori cum fructu, iuxta noſtrum Inſtitutum, diuino ſeruitio, & proximorum auxilijs ſe impendant; aliqua in ſeipſis obſeruare debent: quorum præcipua, licet ad ea Vota, [a] quæ Deo & Creatori Noſtro iuxta litteras Apoſtolicas obtulerunt, reducantur; de illis tamen, vt magis & declarentur, & commendentur, in hac ſexta Parte dicetur. Et quoniam quæ ad Votum Caſtitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum conſtet, quàm ſit perfecte obſeruanda, nempe enitendo Angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis noſtræ munditia: his ſuppoſitis, de ſancta Obedientia dicetur. quam quidem omnes plurimum obſeruare, & in ea excellere ſtudeant; nec ſolum in rebus obligatorijs, ſed etiam in alijs; licet nihil aliud, quàm ſignum voluntatis Superioris ſine vllo expreſſo præcepto,

[a] P.5.c.3. §.3.& c.4 §.2.

cepto, videretur. [a] Verſari autem debet ob oculos Deus Creator ac Dominus Noſter, propter quem homini Obedientia præſtatur: &, vt in ſpiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum eſt: ita [b] vt omnes conſtanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, qu d diuina gratia conſequi
A poſſimus † in abſoluta omniũ Cõſtitutionum obſeruatione,' noſtriq. Inſtituti peculiari ratione adimplenda, prætermittamus. & exactiſſime omnes neruos virium noſtrarum ad hanc virtutem Obedientiæ in primis Summo Pontifici, deinde Superioribus Societatis exhibendam, intendamus: ita
B † vt omnibus in rebus, ad quas poteſt cum charitate ſe Obedientia extendere,' ad eius vocem, perinde ac ſi à Chriſto Domino egrederetur (quãdoquidem ipſius loco, ac pro ipſius amore & reuerentia Obedientiam præſtamus) quam promptiſſimi ſimus; re quauis, [e] atque adeo littera à nobis inchoata

DECLARAtiones

In Sextam Partem.

IN CAPVT I.

A ¶ *HAE primæ Declarationes, quæ ſimul cum Conſtitutionibus promulgãtur,* [c] *eandem, quã illæ, auctoritatem habent. & ita in vtrarumq. obſeruatione, eandem curam adhiberi oportet.*

B ¶ [d] *Huiuſmodi ſunt illæ omnes, in quibus nullum manifeſtum eſt peccatum.*

C ¶ *Obe-*

[a] Inf. §. 2. & 3. & p 3 c. 1. §. 23. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 7. c. 2 §. 1. & A. & 1. & p 8. c. 1. D. & p. 9. c. 3. §. 20.

[b] Inf. c. 5. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 8. & c. 6. A. & p. 10 §. 13.

[c] Procem. declar.

[d] Inf. hoc §. 1. & p 3 c. 1. §. 23.

[e] P. 4. c. 10. §. 9.

 nec

nec dum perfecta relicta; ad eum ſcopum vires omnes ac intentionem in Domino conuertendo, † vt ſancta [a] Obedientia tum in executione, tum in voluntate, tum in intellectu ſit in nobis ſemper omni ex parte perfecta;' cum magna celeritate, ſpirituali gaudio, & perſeuerantia, quidquid nobis iniunctum fuerit, obeundo; omnia iuſta eſſe, nobis perſuadendo; omnem ſententiam ac iudicium noſtrum contrarium cœca quadam Obedientia abnegando; & id quidem in omnibus, quæ à Superiore diſponuntur, vbi definiri non poſſit ([b] quemadmodum dictum eſt) aliquod peccati genus intercedere. Et ſibi quiſque perſuadeat, quòd qui ſub Obedientiá viuunt, ſe ferri ac regi à diuina prouidentia per Superiores ſuos, ſinere debent, perinde ac ſi cadauer eſſent, quod quoquo verſus ferri, & quacunque ratione tractari ſe ſinit: vel ſimiliter atque ſenis baculus; qui vbicunque, & quacunque in re velit eo vti qui eum manu tenet, ei inſeruit. Sic enim obediens rem quamcunque, cui eum Superior ad C

auxilium

[a] P.3.c.1. §.23. & p. 4.c.10. §. 5.

[b] Declar. B.

C ¶ *Obedientia quod ad executionē attinet, tunc præſtatur, cū res iuſſa completur: quod ad voluntatē, cum ille qui obedit, id ipſum vult, quod qui iubet: quod ad intellectum, cum id ipſum ſentit, quod ille; & quod iubetur bene iuberi exiſtimat. & eſt imperfecta ea Obedientia, in qua præter executionē, non eſt hæc eiuſdem voluntatis & ſententiæ inter eum qui iubet, & qui obedit, conſenſio.*

I N

auxilium totius corporis Religionis velit impendere, cum animi hilaritate debet exequi; pro certo habens, quod ea ratione potius, quam re alia quauis, quam præſtare poſſit, propriam voluntatem ac iudicium diuerſum ſectando, diuinæ voluntati reſpondebit.

2 Omnibus itidem maxime commendatum ſit, vt multum reuerentiæ (& præcipue in interiori homine) ſuis Superioribus exhibeant; [a] IESVM Chriſtum in eiſdem conſiderent, ac uereantur; eoſdem ex animo vt patres in eodem diligant; ac ſic in ſpiritu charitatis in omnibus procedant, vt [b] nihil ex externis vel internis eos celent; quin potius, vt omnia prorſus intelligant; quo melius in via ſalutis & perfectionis ſe dirigant, optare debent. Et ea de cauſa omnes tam Profeſſi, quam formati [c] Coadiutores ſemel ſingulis annis (& quoties præterea Superiori viſum fuerit) ad ſuas conſcientias in Confeſſione, vel ſecreto, vel alia ratione ei dem aperiendas, propter magnam eius rei vtilitatem (vt in Examine dictum eſt) parati eſſe debebunt: tum etiam ad Confeſſionem generalem, quæ ab vltima generali inchoetur, ei, quem Superior ſibi ſubſtituerit, faciendam.

[a] Sup. §. 1

[b] Exa. c 4. §. 34. &c. & p. 3. c. 1 §. 12. & p. 4. c. 10. §. 5.

[c] Exa. c. 4. §. 40.

3 Deferant omnes ad Superiorem ſuum res, quæ eis expetendæ occurrerint: nec priuatus quiſpiam, directe vel indirecte ſine eius facultate, & approbatione, à Summo Pontifice, nec ab alio extra Societatem, gratiam vllam in ſuum priuatum, vel alterius vſum petat, aut petendam curet: ſibique

a P.3.c.2. §.1.& p.5 c.4.F. [a] perſuadeat,ſi per Superiorem ſuum,vel cum eius conſenſu, quod optat, non obtinuerit, ne id quidem ad diuinum ſeruitium ſibi conuenire: &, ſi conuenit, cum Superioris conſenſu, vt qui [b] Chriſti Domini Noſtri locum erga ipſum tenet, id ſe conſecuturum.

b Sup.§.1.

DE IIS, QVAE AD PAVPERTATEM, quæque eam conſequuntur, pertinent. Cap. II.

c P.3.c.1. §.25.& p. 10.§.5.

1 PAupertas, [c] vt murus Religionis firmus, diligenda, & in ſua puritate conſeruanda eſt, quantum diuina gratia aſpirante fieri poterit. Et quia humanæ naturæ hoſtis ad hoc propugnaculum ac refugium debilitandum (quod Deus Dominus Noſter Religionibus inſpirauit contra illum, alioſque Religioſæ perfectionis aduerſarios) eniti ſolet,ea quæ à primis Fundatoribus bene ordinata fuerant, immutare per declarationes, vel innouationes,primo illorum ſpiritui minime conſentaneas:vt quod in nobis ſitum fuerit,hac parte Societati proſpiciamus; quicunque in ea Profeſſionem emiſerint, † ſe ad innouationem Cōſtitutionum in ijs quę ad Paupertatem pertinent, nihil facturos promittant: niſi aliquo modo pro rerum occurrētium ratione, eam in Domino magis reſtrin- A

IN CAPVT II.

A ¶ INnouari quod ad Paupertatem attinet, eſt relaxari ad reditus, vel poſſeſſionem vl-

ſtringendam iudicarent.

2 [a] In Domibus, vel Eccleſijs, quæ à Societate ad auxilium animarum admittentur, † reditus nulli, ne Sacriſtiæ quidẽ, aut fabricæ applicati, haberi poſſint: ſed neque vlla alia ratione, ita vt penes Societatem eorum ſit vlla diſpenſatio: ſed in ſolo Deo, cui per ipſius gratiam ea inſeruit, fiducia conſtituatur, ſine reditibus vllis ipſum nobis proſpecturum de rebus omnibus cõuenientibus ad ipſius maiorem laudem & gloriam.

B

vllã in propriũ vſum, vel ad Sacriſtiam, vel ad fabricam, vel ad aliquẽ alium finem [b] præter id, quod ad Collegia, & Domos Probationũ attinet, admittendũ. Et ne in re, quæ tantum habet momẽti, Conſtitutiones mutẽtur; poſt emiſſam Profeſſionem

[a] Infra §. 5. & 6. & Exa. c. 1. §. 3. & 4. & p. 10. §. 5.

[b] Exa. c. 1. §. 4.

† Profeſ- *vnuſquiſq. promittat coram Præpoſito Generali, & ijs qui apud eum erunt, offeratque in conſpectu Creatoris & Domini Noſtri, quod numquã aſſentietur ad immutandum quod ad Paupertatẽ in Conſtitutionibus pertinet; nec in conuentu totius Societatis congregatæ, nec per ſeipſum vlla ratione id curando.*

B ¶ Si aliquis ex Fundatoribus Domorum vel Eccleſiarum vellet reditus aliquos ad fabricæ vſum relinquere; dummodo nec diſpoſitio eorum ad Societatem pertineat, nec ſit vnde ei competat actio in illos (quamuis id illi curæ eſſet, vt is cui tale munus commiſſum eſt, ſuum officium faceret) & ſic in rebus ſimilibus; non eſſet id à Paupertate Societatis alienum.

C ¶ In Collegijs Profeſſos nõ habitare, intelligitur, diu in eis manendo:[b] quãuis dum alio iter faciũt, diem aliquem, vel tẽpus congruum in eis manere poſſint:

† Profeſſi viuãt ex eleemoſynis in Domibus, cũ aliquo non mittũtur:[a] nec officiũ Rectorũ ordinariũ in Collegijs, vel Vniuerſitatibus Societatis habeãt (niſi ipſarum neceſſitas, vel magna vtilitas id exigeret)' † nec [c] reditibus eorum in Domibus vtantur.' 3 C D

Coad-

a P.4. c. 10. A.
b P.4.c.2. F.
c Exa.c.1. §.4. & p.4 c.2.§.5. & c.10. §.1. & p.9 c.3. §.18. & c. 4. §.7. & p.10. §.4.
d P.4.c.2. F.

habitare autem [d] diu etiã poſſent, cum neceſſarium aut conueniens ad ipſius Collegij, vel Vniuerſitatis bonum id eſſet; vt ſi ad gubernationem ſtudiorum eſſent neceſſarij; vel ſi legerent, aut in ſpiritualibus exercitijs Confeſſionum & Concionum, ad Scholaſticos, qui id præſtare deberent, ſubleuandos; vel ad id demum quod ipſi non poſſunt, præſtandum, occuparentur; vel ſi ad viſitanda & dirigenda huiuſmodi Collegia, vel Vniuerſitates mitterentur. quando etiam neceſſarium aut conueniens ad vniuerſale bonũ id videretur; vt ſi aliquis cũ expreſſa facultate Præpoſiti Generalis ſcribendi gratia per tempus aliquod ſe eo reciperet.

e P.4.c.2. F.

D ¶ Res [e] minimæ ducuntur pro nihilo: & ita ad ſcrupulos eximendos declaratur, vbi Rector eũ qui iter per ipſius Collegium haberet, ac viatico egeret, viatico aliquo, ac eleemoſyna proſequeretur, recipi eam poſſe. Quòd autem Collegia ſuppleant aliquos ſumptus, quos ſi ipſa non facerent, facturæ eſſent Domus, ſi poſſent, vt veſtitũ & viaticum eis qui ad Collegia ex Domibus mittuntur,

proui-

4 Coadiutores, quamdiu in Domibus erunt, quæ ex eleemoſynis viuunt, & ipſi eodem modo viuent. In Collegijs, ſi Rectores fuerint, vel Lectores, aut alioqui in rebus neceſſarijs vel valde conuenientibus eiſdē
D Cõllegijs vtiles fuerint, viuent ſicut reliqui, ex eorum reditibus, quandiu eorum opera Collegia indigebunt. Cum autem deſierint vtiles eſſe Collegijs, deſinent in eis habitare; & in Domibus Societatis, vt de Profeſſis eſt dictũ, habitabunt.

5 [a] Non ſolum reditus, † ſed
E nec poſſeſſiones vllas habeant in

prouidere: quãuis id ſit, aut eſſe videatur Domũ iuuare; non tamen eſt contra intentionẽ huius Conſtitutionis, quæ cauet, ne Collegiorum reditibus ad victum, & veſtitum, & alias expenſas proprias Domus iuuentur. Sic etiam intelligitur contra Conſtitutionem non eſſe, quòd in aliquo horto Collegij aliquid recreationis infirmi, vel ſani, qui ſunt in Domibus, ſumant; dum tamen expenſis Collegij, quandiu ſunt in Domibus, non alantur: & tantundem de rebus ſimilibus poteſt iudicari.

[a] Sup. § 2

E ¶ Quia, vt in litteris Apoſtolicis dicitur, non eſt habitura Societas ius ciuile ad rem vllam ſtabilem, niſi ad ipſius habitationem & vſum eſſet opportuna; quidquid ſtabile illi datum fuerit, teneatur eo, quam primum poterit, ſe exuere, ac vendere; vt pauperibus Societatis, vel externis, ſua in penuria ſubueniatur.

Quamuis hoc ita ſe habeat; temporis tamen oppor-

portunitas ad vẽdendum non eſt excludenda. Et hoc intelligatur, cum res illa ſtabilis, neceſſaria nõ eſt ad Domus vſum, vt aliqua ex ſuperius memoratis. Aliarum rerum mobilium, vt pecuniarum, vel librorum, vel earum, quæ ad victum & veſtitũ pertineãt, poteſt in communi Societas proprietatem ad vſum ſuum habere.

in particulari, nec in communi Domus vel Eccleſiæ Societatis,' præterquam quod ad habitationem, vel vſum neceſſarium eis, aut valde conueniens fuerit; cuiuſmodi duceretur, ſi in vſum conualeſcentium, vel eorum, qui vt rebus ſpiritualibus vacent, ſe ab hominũ frequentia recipiunt, locus aliquis a communi habitatione ſeparatus, qui aëre ſalubriori, & alijs commodis polleret, admitteretur: & tunc huiuſmodi ille ſit, vt nec alijs locetur, †nec F fructus, qui redituum loco eſſe poſſint, habeat.'

Quamuis ad bona & ſancta 6 opera, & maxime perpetuo duratura incitare laudabile ſit; ob

F ¶ Huiuſmodi eſſent, ſi vini, vel olei, vel tritici prouentum dictæ poſſeſſiones ferrent; vel ſi fructus, & olera ex hortis venderentur. quorum nihil licebit. Quamuis fructibus, aut parte ipſorum ad commodum Domus ſuæ vti poſſint; ſi tamen Societas colonum aliquem, vel ſecularem hominem haberet, qui hortis vel agris, quos dictæ Domus habent, præeſſet; non eſſet etiam ei prohibendum, ne ad priuatam ſuam vtilitatẽ, quod videretur conuenire, ex dictis, faceret: dummodo tũc nec

ob maiorem tamen ædificationem, nullus de Societate debet, nec poteſt quemquam ad eleemoſynas perpetuas Domibus vel Eccleſijs eiuſdem Societatis relinquendas, incitare: & ſi aliqui ſponte ſua eas relinquerent, nullum ius ciuile ad eas petendas in iudicio adquiratur. ſed cum ad id charitas propter Deum eos mouerit, tunc eas elargiantur.

nec ad Domos, nec ad particulares perſonas Societatis vtilitas interim vlla perueniret.

G ¶ *Quamuis quicũque voluerint, Domum vel Eccleſiam eleemoſynis iuuare poſsint (ſiue in ſpiritualibus ipſi ab ea iuuentur, ſiue nõ) tamen non debet quidquam accipi tanquam ſtipendiũ, vel eleemoſyna, pro ijs, quæ ob ſolum Chriſti Domini Noſtri obſequium eis communicantur; ita vt hoc detur, aut accipiatur pro illo.*

7 [a] Omnes, qui ſub Obedien-
G tia ſunt Societatis, † meminerint ſe gratis dare debere, quæ gratis acceperunt; nec poſtulando, nec admittendo ſtipendium, vel eleemoſynas vllas, quibus Miſſæ, vel Confeſſiones, vel Prædicationes, vel Lectiones, vel viſitationes, vel quoduis aliud officium ex ijs quæ Societas iuxta noſtrũ Inſtitutum exercere poteſt, compenſari videatur: vt ſic maiori cum libertate poſſit, & proximorum ædificatione, in diuino ſeruitio procedere.

a Exa. c. 1. § 3. & c. 4 § 27. & p. 4. c. 7. § 3. & cap. 15. § 4. & c. 17. F. & p. 7. c. 4. § 4. & B. & p. 10. § 5.

H ¶ In-

8 Vt omnis auaritiæ ſpecies euitetur, præcipue in pijs miniſterijs, quibus ad animarum auxilium

So-

Societas vtitur; nulla ſit in Eccleſia arca, in quam eleemoſynæ àb ijs qui ad Conciones, Miſſas, vel Confeſſiones, & reliqua ſpiritualia ad eam conueniunt, conijci ſolent.

Eadem de cauſa munuſcula, quæ Magnati- 9
bus ad res maiores ab ipſis obtinendas offerri ſolent, ne offerantur: nec huiuſmodi primarios viros inuiſere Noſtri conſueſcant, niſi ſancto ſtudio piorum operum ducerentur; vel quando intima beneuolentia in Domino tam eſſent coniuncti, vt huiuſmodi officium aliquoties eis deberi uideretur.

a Inf. I. & Exa. c. 4. §. 27. & p. 4. c. 2. § 6.

[a] Parati ſint ad mendicandum oſtiatim, quan- 10
do vel Obdientia, vel neceſſitas id exiget. Et ſit vnus, vel plures ad eleemoſynas petendas, quibus perſonæ Societatis ſuſtententur, deſtinati: quas eleemoſynas ſimpliciter amore Domini Noſtri petent.

b P. 3. c. 1. §. 7.

† Vt nihil [b] proprium Domi 11
teneri, ita nec foris apud alios H
poteſt. Et quiſque ijs, quæ de cõmuni data fuerint ad vſum ſuum neceſſarium aut conuenientem, reſecatis ſuperfluis, ſit contentus.

Quo melius Paupertatis 12
puritas, & quies illa quam ſecum affert, conſeruetur; non ſolum particulares Profeſsi, vel Coadiutores formati hæreditariæ ſucceſsionis non erunt

H ¶ Intelligendum eſt hoc abſolute de Profeſsis, & Coadiutoribus formatis. Ceterum in Scholaſticis, & alijs qui tempus Probationis nondum expleuerunt, hoc intelligi debet de re-

erunt capaces, verum nec Domus, nec Eccleſiæ, nec Collegia eorum ratione. Sic enim omnibus litibus, & controuerſijs præciſis, charitas cum omnibus ad Dei gloriam melius conſeruabitur.

13 [b] Quando Summus Pontifex, vel Superior, huiuſmodi Profeſſos, vel Coadiutores ad laborandum in vineam Domini mittet, [c] nullum viaticũ petere poſsint; ſed ſe liberaliter
I repræſentent, † vt mittantur, prout illis ad maiorem Dei gloriam fore videbitur.

14 Vt in hac etiam parte modo conſentaneo debitæ Paupertati
K procedatur, † nullum in Domibus Societatis iumentum ad equitandum, ad vſum alicuius

rebus ijs, [a] quæ in præſẽtia ſubſint eorũ diſpoſitioni. nihil enim horum habere debent, niſi conſcio & approbãte Superiore. Neque vero ſermo eſt de bonis, quæ forte procul inde illi habent; de domibus ſcilicet, vel rebus alijs; [d] ſed quod ad hæc attinet, parati etiam eſſe debebunt, vt illis, ſe abdicent, quandocunque Superiori videretur, vt in Examine dictum eſt.

I ¶ Id eſt pedites, vel equites cum pecunijs, vel ſine illis. & [e] omnino parati eſſe debebunt ad id faciendum, quod is qui mittit, magis conuenire, & ad maiorem ædificationem vniuerſalem fore iudicauerit.

K ¶ Niſi id fieret propter aduerſam valetudinẽ continuam, vel neceſsitatem vrgentem propter publica negotia, præcipue in amplis populis. Tunc enim

a Exa.c.4. §.4.
b P.7.c.1. §.1.
c Exa.c.1. §.5 & p.7 c.1.§.3. & E. & c. 2. G.
d Exa.c.4 §.2.& 5.& p.3.c.1.§. 7.& F. & p.4.c.4.E.
e Supra §. 10.& p.7. c.1.F,& c. 2. G.

cuius de ipſa Societate (ſiue Præpoſitus, ſiue ſubditus ille ſit) ordinarie habebitur.'

15 [a] In veſtitus itidem ratione tria obſeruentur; Primum, vt honeſtus ille ſit; Alterum, † vt ad vſum loci in quo viuitur, accommodatus;' Tertium, vt Profeſsioni Paupertatis non repugnet. † videretur autem repugnare, ſi ſericis, vel precioſis pannis vteremur;' à quibus abſtinendum eſt, vt in omnibus [b] humilitatis & ſubmiſſionis, debita ad maiorem Dei gloriam ratio habeatur. L M

16 In ijs quæ ad rationem victus, [c] ſomni, ac vſus reliquarum rerũ vitæ neceſſariarum, vel conuenientium ſpectant, † quam-

enim potius vniuerſalis boni, & ſanitatis Noſtrorum, quam temporis definiti, aut perpetui, quamque ſuis, vel alienis pedibus incedendi, ratio eſt habenda; intuendo ſẽper quod neceſſarium & honeſtum ſit, & nulla ratione quòd ad pompam vllam pertineat.

L ¶ *Vel ſaltem quòd omnino nõ recedat.*

M ¶ *Hoc intelligendum eſt in ijs, quibus Domus nouas veſtes prouidet:* [d] *non tamen repugnat, quòd qui Societatem ingrediuntur, ſi panno precioſiore, aut re ſimili induti venerunt, eo vti poſſint. nec etiam, ſi in occurrenti aliqua occaſione, vel neceſſitate quis veſtibus melioribus, honeſtis tamen, indueretur: ſed ad ordinarium veſtiendi modum eis vti non debent. Eſt nihilominus conſiderandum quòd non omnes eiſdem viribus naturalibus, nec ſanitate corporis, nec ætate ad eam cõuenienti pol-*

a Exa c.4. § 26. & p. 3 c.2. §.3. & C.

b Sequenti §.

c P.3. c.2. E. & p 4. c.4. §.1.

d Exa.c.1. F.

N † quamuis [a] communis illa ſit, minimeq. diuerſa ab eo [b] quod Medicus illius loci, in quo viuitur, iudicabit: ' ita vt quod quiſque ſibi inde ſubtraxerit, ex deuotione, non ex obligatione ſubtrahat. [c] habenda tamen ſemper erit ratio humilitatis, Paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis, [d] quæ ſemper nobis in Domino ob oculos verſari debet.

pollent: atque ita iuxta maius particulare bonum huiuſmodi perſonarũ, & vniuerſale aliarum multarũ, id conſiderandum eſt; & quoad eius fieri poterit, ad maiorẽ Dei gloriam prouidendum.

[a] Exa.c.1. §.6.
[b] P.3.c.2. G.
[c] Supra §. 15. & Exa. c.4. §.26.
[d] P.7.c.4. §. 2.

N ¶ In particularibus, ſi magis vel minus neceſſarium erit, iuxta circunſtantias perſonarum; relinquetur diſcretioni eorum, qui ipſis præſunt; vt quemadmodum eis conueniet, prouideant.

DE IIS REBVS, IN QVIBVS occupari, & à quibus abſtinere debent qui in Societate ſunt. Cap. III.

1 QVoniam habita ratione temporis, ac approbationis vitæ, quæ expectatur, vt aliqui ad Profeſsionem, vel in Coadiutores formatos in Societate admittantur, tamquam certum ducitur, eos viros ſpirituales futuros; & qui ſic in via Chriſti Domini Noſtri profecerint, vt per eam currere poſsint, quantum corporis valetudo, & ex-

& externæ occupationes charitatis atque Obedientiæ permittent: non videtur in ijs [a] quæ ad orationem, meditationem, & ſtudium pertinent, vt nec in corporali exercitatione ieiuniorum, vigiliarum, aut aliarum rerum ad auſteritatem vel corporis caſtigationem ſpectantium, † vlla regula eis præſcribenda, A niſi quam diſcreta charitas vnicuique dictauerit: [b] dum tamen ſemper Confeſſarius conſulatur, & vbi dubium acciderit, quid conueniat, res ad Superiorem referatur. Hoc tamen dicetur in vniuerſum, eſſe quidem animaduertendum, [c] ne nimius huiuſmodi rerum vſus tantopere vires corporis debilitet, tantumque temporis eos diſtineat, vt deinde ſpirituali proximorum auxilio, iuxta noſtri Inſtituti rationem non ſufficiant: nec contra tanta in illis ſit relaxatio, vt feruore ſpiritus refrigeſcente, humani ac inferiores affectus incaleſcant.

2 Sacramentorum frequentatio valde commendetur. [d] Differri autem non debet Cõmunio, aut Miſſæ celebratio ſine

cauſis

a P.3.c.1. R.

b Exa.c.1. §.6 & C. & p.3.c.1 §.12. & c. 2.§.5.

c P.3.c.2. §.1.

d Exa.c.4. §.25.& p. 3. c. 1. §. 11.& p.4. c.4.§.3.& B.

IN CAPVT III.

A ¶ SI quibuſdã conuenire iudicabitur certum tẽpus præſcribi, ne excedant, vel deficiant in ſpiritualibus exercitijs; Superior id facere poterit. Sic etiam in vſu aliorum mediorum, ſi ipſe omnino iudicaret aliquo vtendum eſſe, non id relinquendo arbitrio cuiuſquã particularis perſonæ, procedet, vt in Domino conue-

nire

cauſis iudicio Superioris legitimis, vltra octo dies: [a] omneſque aſſignato ſibi Confeſſario, vel alioqui iuxta ordinem, quem quiſque præſcriptum habet à Superiore, confiteantur.

A

3 Ex Regulis particularibus, quæ in Domibus, vbi ipſi fuerint, obſeruantur, debent operam dare, vt eam partem obſeruent, quæ conueniens eſt, ac iudicio Superioris ipſis imponetur; ſiue ad profectum vel ædificationem ſuam id ſit, ſiue etiam aliorum, inter quos verſantur.

4 Quoniam occupationes, quæ ad animarum auxilium aſſumuntur, magni momenti [b] ſunt, ac noſtri Inſtituti propriæ, & valde frequentes; cumque alioqui noſtra habitatio tam ſit in hoc vel in illo loco

B incerta; † non vtentur Noſtri choro, ad Horas Canonicas, vel Miſſas, & alia officia decantanda: ' quandoquidem illis,

nire iudicabit. Subditi autem erit, cū omni deuotione, quod ſibi præſcriptum fuerit, amplecti.

B ¶ Si in quibuſdā Domibus vel Collegijs ſic conuenire iudicaretur; eo tempore, quo veſperi prædicandū, vel legendum eſt, ad populum detinēdum ante huiuſmodi Lectiones vel Conciones, poſſet veſpertinū officium tantum dici. Sic etiam ordinarie Dominicis & feſtis diebus, ſine cantu figurato vel firmo, vt vocāt, ſed tono quodam deuoto, ſuaui, & ſimplici: & id in hunc finem; & quatenus iudicaretur, quod populus ad magis frequentandas Confeſſiones, Con-

[a] P.3.c.1. §.11.& L. & Q.

[b] Exa.c.1. §.2.& p.4 procem.

ciones, & Lectiones moueretur, & non aliter. Eodem tono officium, quod tenebrarum dici ſolet, cum ſuis cæ-
[a] P.4.c.2. §.4.& B. *rimonijs in hebdomada ſancta fieri poſſet.*

[b] P.4.c.1. A. [b] *In Miſſis maioribus, quæ dicentur (licet ſubmiſſa voce) habita deuotionis & decentiæ ratione, licebit duos veſtitos ſuperpellicijs, vel vnum aſſiſtere; prout in Domino fieri poterit.*

[c] P.4.c.2. §.4.& B. C ¶ *Quod ad Collegia attinet, in quarta Parte attingitur quid horum poſſit tolerari: Domibus quidem omnino conuenit, tale onus non ſuſcipere.*

illis, quos ad ea audienda deuotio mouerit, abunde ſuppetet, vbi ſibi ipſis ſatisfaciant. Per Noſtros autem ea tractari conuenit, quæ noſtræ vocationis ad Dei gloriam magis ſunt propria.

Cum [a] homines itidem huius Societatis ſemper parati eſ- 5
ſe debeant ad diſcurrendum per quaſuis mundi partes, quo fuerint à Summo Pontifice, vel à ſuis Superioribus miſſi; non debent curam animarum, neque item mulierum Religioſarum, vel aliarum quarumcunque ſuſcipere, vt ordinarie illarum Confeſſiones audiant, vel ipſas regant: quamuis nihil repugnet ſemel vnius Monaſterij Confeſſiones ob ſpeciales cauſas audire.

† Obligari [c] etiam ad Miſſas 6
perpetuas in ſuis Eccleſijs di- C
cendas, vel ad curam ſimilem, quam libertas noſtro procedendi modo in Domino neceſſaria non patitur, minime conuenit.

Vt

D ¶ Hoc

7 Vt [a] plenius poſſit Societas rebus ſpiritualibus iuxta
D ſuũ Inſtitutum vacare,† quoad eius fieri poterit, à negotijs ſecularibus abſtineat (qualia ſunt Teſtamentariorum, vel Executorum, vel Procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) ' nec ea vllis precibus adducti obeunda ſuſcipiant, vel in illis ſe occupari ſinant. Quod ſi Collegiorum aliqua negotia tractanda fuerint, ſuum habeant Procuratorem, per quem ea tractent, & iura ſua tueantur. Si vero ad Domos Societatis, vel ad totum eius corpus pertinent; quo pacem ſuam melius conſeruare poſſit Societas, idem Procurator, vel alius ex Coadiutoribus, vel demum aliquis extra Societatem, aut Familia quæpiam, quæ Domus patrocinium ſuſciperet, ius Societatis ad maiorem Dei gloriam poſſet defendere.

D ¶ Hoc obſeruetur, quoad eius fieri poterit: Superiori tamen ad caſum aliquẽ neceſſitatis, vel maioris momenti, ad finem diuini ſeruitij præfixum, facultas diſpenſandi ad tẽpus relinquetur. Hic autem Superior, Præpoſitus Generalis erit, vel qui ab eo facultatem ad hoc acceperit.

E ¶ Si

[a] P.9.c.6. §.4.& B.

8 Eadem de cauſa, vtque inquietudinis, à noſtra profeſſione alienæ, occaſiones euitentur, [b] & melius pax ac beneuolentia cum omnibus ad maiorem Dei gloriam conſeruetur; nemo ex Profeſſis, vel Coadiutoribus, vel etiam Scholaſticis Societatis in cauſis ciuilibus, nedum crimina-

[b] Par. 10. §.11.& B.

E ¶ *Si Superior alicui facultatem daret, vt in cauſa ciuili examinaretur, in gratiam alicuius, cui id denegari non poſſe videretur; limitatio tunc neceſſaria erit, quæ probibeat, ſi quis articulus criminalis vel infamatorius occurrerit, in eo examinari: ad hoc enim nullus Superior facultatem dare debet.*

libus, † ſe examinari (niſi, qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) ſine licentia Superioris permittat. ' Superior autem eam minime dabit, niſi in cauſis quæ ad Religionem Catholicam pertinent, vel alioqui in pijs, quæ ſic cedunt in huius fauorem, vt in alterius detrimentum non cedant: quandoquidem Inſtituti noſtri eſt, ſine cuiuſquam offenſione, quantum fieri poteſt, omnium in Domino commodis inſeruire. E

DE AVXILIO, QVOD morientibus in Societate præſtatur: & de ſuffragijs poſt mortem. Cap. IV.

VT in vita vniuerſa, ita & multo magis, in morte vnuſquiſque de Societate eniti, & curare debet, vt in ipſo Deus ac Dominus Noſter IESVS Chriſtus glorificetur, ipſiuſque beneplacitum impleatur; & [a] proximi ædificentur, ſaltem exemplo patientiæ, ac fortitudinis, cum fide viua, ac ſpe, & amore bonorum illorum 1

[a] Exa.c.4. §.32.

rum æternorum, quæ nobis Chriſtus Dominus Noſter tam incomparabilibus vitæ ſuæ temporalis laboribus, & morte promeruit & acquiſiuit. Cum tamen perſæpe huiuſmodi ſit morbi ratio, vt vſum virium animæ magna ex parte impediat; cumque huiuſmodi ſit ille à temporali vita tranſitus, vt propter graues impugnationes Dæmonis (à quo ſummopere refert non ſuperari) requirat ſubſidium fraternæ charitatis; ſolicite aduertat Superior, vt qui iuxta medici ſententiam de vita periclitatur, antequam vſu iudicij priuetur, omnibus Sacramentis ſanctis acceptis, tamquam armis à diuina liberalitate Chriſti Domini Noſtri nobis conceſſis, ad tranſitum à temporali vita ad æternam, ſe muniat.

2 Iuuari etiam debet orationibus omnium domeſticorum valde peculiaribus, donec animam ſuo Creatori reddat. Et præter alios qui ingredi poſſũt
A plures † aut pauciores pro arbitrio Superioris, aliqui delecti ſint oportet peculiarius, vt infirmum morti proximum inuiſant, & ei aſſiſtant, & animoſiorem reddant; eaque ſuggerant, eiſque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conuenient. & cum iam alijs rebus iuuari nõ poterit, eum Domino commen-

IN CAPVT IV.

A ¶ *SI aliqui ex infirmis quod in phreneſim inciderint, vſu rationis priuati ſint (quo inſtatu quidquid dixerint, nihil habet vel culpæ vel meriti) vel ſi contingeret eſſe ali-*

mendent, donec eius animam à corpore diſcedentem dignetur ad ſe recipere, qui eam tam caro pretio ſanguinis & vitæ ſuæ redemit.

Poſteaquam quis expirauerit, vſque ad ſepulturam eius 3
corpus decenter, † quandiu B
conueniet, teneatur. Poſtmodum † abſoluto officio, coram C
domeſticis pro more ſepeliatur: & mane proximo poſt eius mortem, omnes Sacerdotes domeſtici, pro eius anima Miſſæ Sacrificium offerant: reliqui vero peculiari oratione pro eodem diuinam implorent clementiam; atque in eo perſeuerent vlterius, iuxta Superioris arbitrium, & cuiuſuis priuatam deuotionem, & obligationes quæ in Domino intercedunt.

Reddantur etiam certiores 4
alij de Societate, in locis illis quæ Superior conuenire iudicauerit, vt ſimile officium præſtent: ita vt charitas erga eos qui

quos, qui minus ædificationis in ſua ægritudine, quam par eſſet, præberet; vtriſque paucos aſſiſtere ex ijs, quibus magis confideretur, oporteret.

B ¶ *In aliquo poſſet aliquot horæ deeſſe ad diem naturalem, quãdo mali odoris ratione (præſertim cum viget æſtus) iudicio Superioris, anteuerti id tempus poſſe videretur: ordinarium tamen ſpatium id erit, quod dictum eſt.*

C ¶ *Vſus habet, vt officium dicatur tono mediocriter alto, ſine cantu; præſentibus in Eccleſia domeſticis cum ſuis candelis accenſis, &c.*

DE

qui vita perfuncti ſunt, non minus quàm erga viuentes, in Domino demonſtretur.

QVOD CONSTITVTIONES peccati obligationem non inducunt. Cap. V.

CVm [a] exoptet Societas vniuerſas ſuas Constitutiones, Declarationes, ac viuendi ordinem, omnino iuxta noſtrum Inſtitutum, nihil vlla in re declinando, obſeruari; optet etiam nihilominus ſuos omnes ſecuros eſſe, vel certe adiuuari, ne in laqueum vllius peccati, quod ex vi Conſtitutionum huiuſmodi, aut ordinationum proueniat, incidant; viſum eſt nobis in Domino, [b] excepto expreſſo Voto, quo Societas Summo Pontifici, pro tempore exiſtenti, tenetur, ac tribus alijs eſſentialibus Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, nullas Conſtitutiones, Declarationes, vel ordinem vllum viuendi, poſſe obligationem ad peccatum mortale vel veniale inducere; niſi Superior ea In Nomine Domini Noſtri IESV Chriſti, vel [c] In virtute Obedientiæ iuberet. quod in rebus, vel perſonis illis, in quibus iudicabitur, quod ad particulare vniuſcuiuſque, vel ad vniuerſale bonum multum conueniet, fieri poterit; & loco timoris offenſæ, ſuccedat amor & deſiderium omnis perfectionis; & vt maior gloria & laus Chriſti Creatoris, ac Domini Noſtri conſequatur.

[a] Sup.c.1. §.1.& p.4 c.10. §.5. & p.9.c.3 §.8.& c.6 A.& p.10. §.13.

[b] P.5.c.3. §.3.

[c] P.9.c.3. §.20.

SEPTIMA PARS

DE IIS, QVÆ PERTINENT ad admiſſos in corpus Societatis ad proximorum vtilitatem per vineam Domini diſtribuendos.

DE MISSIONIBVS SVMMI Pontificis. Cap. I.

VT in ſexta Parte 1
de ijs dictũ eſt,
quæ obſeruãda
sũt cuiq; de So-
cietate erga ſe-
ipſum,ita in hac
ſeptima de ijs dicendũ eſt, quæ
erga proximos ([a] qui finis no-
ſtri Inſtituti valde proprius eſt)
dum diuiduntur per Chriſti vi-
neã , vt in ea illius parte,atque
opere,quod ipſis commiſſum,
fuerit,ſe exerceãt,obſeruari de-
bent ; † ſiue à Summo [b] Chriſti A
Domini Noſtri Vicario ,' ſiue,
à Superioribus Societatis , qui
etiam Diuinæ Maieſtatis loco
ipſis præſunt, per diuerſa loca,
mittantur ; ſiue ipſimet ſibi eli-
gant

DECLARATIONES.

In ſeptimam, Partem.

IN CAPVT I.

A ¶ H*I ſunt quatuor modi vniuerſaliores, noſtros diuidendi per Chriſti Domini Noſtri vineam; de quibus totidẽ Capitibus Septimæ huius Partis agitur.*

B ¶ *In-*

[a] Exa.c.1. §.2.& p.1 c.2.§.8.& c.3.§.1.& p.3.c.1.§. 9. & p. 4. procem.& c.12. §.1. & p.6.c.3. §. 4. & p. 10. §.2.
[b] P.6.c.2. §.13.

gant vbi, & qua in re occupentur; [a] ſi ipſorum iudicio relictum fuerit, vt diſcurrant quacunque maius Dei & Domini Noſtri obſequium, & animarum profectum aſſequi ſe poſſe arbitrentur: ſiue labor ſit impendendus, non loca peragrando diuerſa, ſed in ſtabili ac continua habitatione, in aliquibus locis, vbi magnus diuinæ gloriæ & obſequij prouentus ſperatur. Et vt primo loco de Miſſione Summi Pontificis, vt inter ceteras præcipua, tractetur; animaduertendum eſt

B quòd † eo fertur [b] intentio Voti illius, quo ſe Obedientiæ Sũmi Chriſti Vicarij, ſine vlla excuſatione Societas obſtrinxit, vt quocumque gentium ad maiorem Dei gloriam, & animarum auxiliũ inter fideles, [d] vel infideles, nos mittendos cenſuerit, nos conferamus.' Nec intellexit Societas particularem aliquem locum; ſed vt per [e] orbem in diuerſas regiones, & loca ſpargeretur; cum optaret, quod factu optimum eſſet, eligere; idque ſperaret futu-

A ¶ Intentio quarti Voti ad Summum Pontificem, non tendebat ad locum aliquem particularem: ſed vt per varias mundi partes, qui vouebant, ſpargerentur. Cũ enim qui primi conuenerunt in hanc Societatẽ, ex diuerſis prouincijs & regnis eſſent, nec eis conſtaret, inter quas regiones fideliũ, [c] vel infideliũ verſari deberent; ne in via Domini errarẽt, promiſſionem illam, vel Votũ emiſerunt, vt Summus Põtifex eos ad maiorem Dei gloriam, & iuxta ipſorum intẽtionem, per orbem diſcur-

[a] Inf. §.7. & c.3.§.1

[b] Exa.c.1. §.5.& p.5 c.3.§.3.& C.

[c] Inf. c.2. C. & p.9. c.3.F.

[d] Inf. c.2. C. & p.9. c.3.F.

[e] Inf. c.2. H. & Exa. c.4. §.35. & p.3.c.2. G. & p.4. procœ: A.

futurum, ſi hanc ipſius diſtributionem Summus Pontifex faceret.

Et in hac parte, cum omnem proprium ſenſum ac voluntatē Chriſto Domino Noſtro, & eius Vicario Societas ſubiecerit, † nec Superior pro ſeipſo, C nec quiſquam alius ex inferioribus pro ſe, vel pro alio curare nec tentare mediate, vel immediate cum Summo Pontifice, vel eius miniſtris poterit, vt reſidere, vel mitti potius in hanc partem, quam in illam debeat: ſed [a] inferiores hāc curam vniuerſam Summo Chriſti Vicario, ac Superiori ſuo; Superior vero, quod ad ſuam perſonam attinet, † Summo D Pontifici, & ipſi Societati in Domino relinquat. 2

3 [b] Præterea, qui à Summo Pontifice deſignatus fuerit, vt aliquo ſe conferat; ſeipſum liberaliter, re temporali nulla pro viatico per ſe, vel per aliū po-

diſcurrendi, diſtribueret; & ſi cubi optatum ſpiritualem fructū non inuenirent, vt inde in alium atque alium locum, maiorem Dei gloriam & animarum auxilium inueſtigando, ſe conferrent.

C ¶ *Cum aliquis ex inferioribus ad locum aliquē vel opus deſignaretur, ad quod mittendus non fore, rebus à Summo Chriſti Vicario bene perſpectis, iudicaretur; Præpoſitus Generalis pleniorem notitiā eius Sanctitati dare, omnibus tandem ipſius arbitrio relictis, poterit.*

D ¶ *Societas eſſe intelligerentur, qui ex eadē in loco vbi agit Præpoſitus Generalis, inuenirentur;*

qui

a Inf. c. 2. C. & 1. & c. 3 §. 1.

b Exa. c. 1. §. 5. & p. 6 c. 2. §. 13. & 1.

poſtulant, offerat: quin potius ſic à Summo Pontifice mittatur, † vt eius Sanctitas ad maius Dei, & Sedis Apoſtolicæ obſequium fore, nulla rei alterius in eo habita ratione, iudicauerit.'

E

4 Si Summus Pontifex perſonam non deſignaret, ſed aliquem vel plures ad hunc vel illum locum proficiſci iuberet, Superioris arbitrio relinquendo, qui ſint ad huiuſmodi Miſſionem aptiores; Superior iuxta eius præceptum, eos qui magis conuenire, & aptiores ad id fore videbuntur, deſignabit. Qua in re maius bonum vniuerſale intuebitur, & vt quàm minimum detrimentum alia opera ad Dei obſequium ſuſcepta, patiantur.

5 [a] Ei qui ſic miſſus fuerit, plene declarari conuenit plurimum Miſſionem ſuam, & ſcopum,

qui poſſent quod res habet, bene Summo Pontifici referre, ſi aliorum relatu diuerſo adduci videretur, vt Præpoſitum Generalem, quo nõ conuenit ad cõmune bonum Societatis, & maius Dei obſequium, mittere cogitaret.

E ¶ Hoc ſane repræſentari poterit, immo debebit, per Prælatum aut quemuis alium, per quem Summus Pontifex iubet aliquo proficiſci, quæ ſit ipſius mens, [b] de modo itineris conficiendi; & ibidem quo mittitur, manendi; num ex eleemoſynis propter Chriſti amorem emendicatis, an alio modo viuendo: quod enim Summo Pontifici melius videbitur, deuotius & ſecurius in Domino fiet.

[a] Inf. c. 2. §. 2. & L.

[b] Inf. c. 2. G. & p. 6. c. 2. §. 13. & I.

F ¶ Si

pum, quo fertur Summi Ponti-
ficis intentio, & effectum, cuius
gratia mittitur: † & hoc, ſi fie- F
ri poteſt, in ſcriptis;' quo exa-
ctius, quod ei iniunctum fue-
rit, explere poſſit. † Eundem G
etiam Superior iuuare conſi-
lijs ac inſtructione, quoad eius
fieri poterit, curabit;' vt in om-
nibus ad Dei, & Sedis Apoſto-
licæ obſequium, vtilius ſuum
impendat miniſterium.

[a] Si ad particularia loca, 6
tempore minime limitato, per
Summum Pontificem mitte-
tur; ad tres menſes ibidem
manendum ei eſſe intelliga-
tur: & magis, aut minus,
pro modo maioris aut mino-
ris ſpiritualis fructus, qui in-
de percipi videbitur, vel alibi
ſperabitur; vel demum vt ad
bonum aliquod vniuerſale
magis expedire iudicabitur.
Quæ omnia, iuxta Superio-
ris arbitrium, qui ſanctam
intentionem Pontificis, in
Chriſti Domini Noſtri obſe-
quium conſiderabit, tranſigentur.

F ¶ Si id non obtinebitur, curandum certe erit, vt verbo tenus mens Sũmi Pontificis intelligatur: ſiue ipſemet eam immediate, ſiue per Superiorem, vel Prælatum, vel quemuis alium ei qui mittitur, declaret.

G ¶ Superior etiam aliquibus documentis adhibitis, non ſolũ in ſuis, ſed etiam Summi Põtificis Miſſionibus iuuare poterit: vt melius quod ad Chriſti Domini Noſtri obſequiũ quæritur, conſequatur.

a Inf. c. 2. H. & p. 9. c. 3. G.

Cum [b] in locis deſignatis diutius erit reſiden- 7
dum, ſi fieri poterit ſine detrimento principalis

Miſſio-

b Sup. §. 1. & inf. c. 3. §. 1.

Miſſionis, atque intentionis Summi Pontificis, excurſiones aliquas, ſi poterit, & cum fructu diuini ſeruitij eas fore iudicabit, facere non erit inconueniens: vt in locis vicinis, animarum auxilio ſeruiens, poſtmodum ad ſuæ reſidentiæ locum redeat: in quo quidem, præter id quod eſt ei peculiari ratione iniunctum (ad quod præcipuam etiam conferet curam, nec propter alias occaſiones, licet bonas, diuini obſequij poſthabebit) poteſt, & debet conſiderare, quibus alijs in rebus, quæ ad Dei gloriam, & animarum ſalutem conferant, ſuam operam ſine detrimento ſuæ Miſſionis (vt dictum eſt) poſſit impendere. Opportunitatem autem, quam Deus ad id dederit, quantum in eodem conuenire iudicabit, è manibus elabi non ſinet.

8 Ad finem noſtræ profeſſionis, ac promiſſionis melius conſequendum, Præpoſitus Generalis cum nouus Chriſti Vicarius in Apoſtolica ſede fuerit conſtitutus, per ſe, vel per alium, intra annum ab eius creatione & coronatione, teneatur eius Sanctitati declarare profeſſionem, [a] ac promiſſionem expreſſam Obedientiæ, qua ipſi Societas peculiari Voto circa Miſſiones ad Dei gloriam ſe obſtrinxit.

[a] Sup. §. 1.

DE MISSIONIBVS Superioris Societatis.
Cap. II.

QVo † ſpirituali anima- 1
rum neceſsitati ſubue- A
niri multis in locis maiori cum
facilitate ac ſecuritate eo-
rum, qui ad id fuerint deſtina-
ti, poſsit; ' † [a] Præpoſiti So- B
cietatis, iuxta facultatem eis à
Summo Pontifice conceſſam,
mittere quoſuis de Societate
poterunt, ' † quocunque magis C
expe-

a P.9.c.3. §.9. & F. & G.

IN CAP. II.

A ¶ Facilius & expeditius pluribꝰ locis (præſertim ſi remoti ſint à Sede Apoſtolica) per Superiorem Societatis prouideri poteſt, quã ſi ſemper eis qui hominibus Societatis indigẽt, eſſet Sũmus Pontifex adeundus. Particularibus etiam ſecurius eſt, ſi cum ſuorum Superiorum Obedientia, quam ſi pro arbitratu ſuo (etiam ſi id poſſent) & non ab ijs miſſi proficiſcerentur,[b] à quibus Chriſti Domini Noſtri loco, vt ab interpretibus diuinæ voluntatis, ſunt regendi.

b Inf. hoc §.1.

B ¶ Vt poteſt Præpoſitus Generalis reliqua munera per ſe ipſum, & per inferiores; ita & hoc mittendi ſuos, reſeruatis Miſſionibus, quas duxerit reſeruandas, obire poterit.

C ¶ [c] Mittere quocũque eis videbitur, inter fideles, etiã in Indias, & inter infideles, præſertim vbi aliqua eſſet habitatio fidelium, vt in Græciam, &c. intelligendum eſt. Vbi eſſent omnino infideles, conſiderare admodũ Superiorem oportebit in conſpectu Domini, nũ mittere, nec ne, & quo, & quos debeat.[d] Semper autẽ erit ſubditi, Miſſionem ſuã, vt de

c Sup.c.1. §.1. & B. & p.9.c.3. F.

d Sup.c.1. §.2.

expedire iudicabunt:' qui tamē vbicunque fuerint, ad Obedientiam Sedis Apoſtolicæ parati erūt. Et quia cōplures ſunt, qui aliquos ex Noſtri ſibi cōcedi petant, potius propriæ obligationis ſpiritualis erga ſuum gregem, vel aliorum commodorum, à fine noſtro magis diſtantium, ratione habita, quàm communium & vniuerſalium; Præpoſitus Generalis, vel qui ab eo hanc habuerit facultatē, diligenter in huiuſmodi Miſ- D ſionibus curet, † vt in ſuis ad hanc

vt de manu Domini, hilari animo ſuſcipere.

D ¶ *Vt in mittendo ad hūc vel ad illum locum, rectius procedatur, præ* [a] *oculis habēdo maius diuinū obſequiū, & vniuerſale bonum, vt regulam ad quam exigi Miſsiones oportet; eligenda videtur, in tam ampla Christi Domini Noſtri vinea (paribus ceteris, quod in omnibus quæ ſequuntur debet intelligi) eius pars illa, quæ magis indiget; tam ob penuriam aliorum operariorum, quam ob miſerum ſtatum, & infirmitatem proximorum in ea, & damnationis extremæ periculum.*

[a] Inf. hoc §. 1. & E.

Conſiderandum eſt etiam, vnde veriſimile ſit fructum vberiorem, ex medijs proximi iuuandi quibus vtitur Societas, prouenturum; inde ſcilicet, vbi oſtium apertius, & maior diſpoſitio, & facilitas in hominibus, vt iuuari poſſent, videretur: quod quidem poſitum eſt in eorum maiori deuotione, ac deſiderio (quod ex inſtantia qua Noſtros petunt, ex parte intelligi poteſt) vel in conditione & qualitate perſonarum,

quæ

quæ magis ſint idoneæ, vt iuuari; & fructum quem ceperint, ad Dei gloriam conſeruare poſsint.

Vbi magis debemus, vt in locis illis, in quibus Domus vel Collegia Societatis ſunt, vel aliqui ex ea, qui ſtudent, & beneficentia populi iuuantur (ſi paria eſſent cetera quæ ad ſpiritualem profectũ attinent) magis conueniret aliquos noſtros operarios verſari, & huiuſmodi loca talem ob cauſam, iuxta ordinem perfectæ charitatis, alijs præferri.

[a] Inf. E. *Quia bonum, quo [a] vniuerſalius, eo diuinius eſt; illi homines, & loca, quæ cum profecerint, in cauſa erunt, vt bonum ad multos alios qui eorum auctoritatem ſequuntur, vel per eos reguntur, perueniat; debent præferri. Sic ſpirituale auxilium, quod hominibus magnis & publicis (ſiue ſeculares, vt Principes, Domini, Magiſtratus, vel Iuſtitiæ miniſtri; ſiue eccleſiaſtici illi ſint, vt Prælati) quodque viris doctrina & auctoritate eminentioribus confertur, maioris momenti eſſe propter rationem eandem boni vniuerſalioris exiſtimandum eſt: propter quam etiam, auxilium impenſum magnis gentibus, vt Indis, vel populi primarijs, vel Vniuerſitatibus, quo ſolent multi confluere, qui ſi iuuentur, ipſi operarij eſſe ad alios iuuandos poterunt, debeat præferri.*

Vbi itidem intelligeretur inimicus Chriſti Domini Noſtri ſeminaſſe zizania, ac præcipue effeciſſe, vt male ſentiant, vel male affecti ſint in Societatẽ, quo impediatur fructus, qui ex ea poſſet prouenire; tunc impenſius eſſet incumbendũ; præſertim ſi alicuius momẽti, & cuius habenda ſit ratio, is lo-

hanc potius, quam ad illam partem mittendis,' & † ad hoc opus potius, quam ad illud.' & vt

E

is locus eſt: eoque mittẽdi eſſent homines, ſi fieri poſſet, qui vitæ exemplo, & doctrina, conceptam ex falſis narrationibus malam opinionem remouerent.

E ¶ Ad meliorem ac certiorem operum electionem, ad quæ Superior ſuos mittit,[a] eadem regula ob oculos verſetur, ſcilicet diuinus honor maior, maiuſque bonum vniuerſale. Hæc enim conſideratio iuſtiſſime ad mittendum in hunc locum potius, quam in illum mouere poteſt. Et vt aliqua quæ ad alterutram partem poſſunt momentum habere, attingantur; in primis, cum poſſint, qui de Societate ſunt, operam ſuam collocare, vbi bona ſpiritualia quæruntur, & etiam vbi corporalia, in quibus etiam miſericordia & charitas exercetur; cum itidem aliqui poſſint in rebus maioris ſuæ perfectionis, & minoris, & demum in rebus ex ſe melioribus, & minus bonis iuuari;[b] ſi vtraque ſimul præſtari non poſſunt, priora (ceteris paribus) ſecundis ſemper eſſent præferenda.

a Sup. D. & inf. hoc §. 1.

b Inf. c. 4. §. 9.

Cum etiam res aliquæ in diuino ſeruitio magis vrgeant, aliæ minus, quod remedij dilationem melius ferant; quamuis alioqui æqualis eſſent momenti, priores poſterioribus ſunt anteponendæ.

Cum etiam quædam peculiari quodam modo ad Societatem pertineant, vel cernatur alios non eſſe, qui eiſdem vacent; rurſus aliæ, quarum curã, & modum eiſdem proſpiciendi, alij habent; priores

in Miſſionibus priorem locum habere æquum eſt.

Sic etiam inter pia opera, quæ æqualis eſſent momenti ac neceſſitatis, & quæ æqualiter vrgerent, ſi aliqua ſecuriora tractanti, alia vero periculoſiora eſſent; & rurſus, aliqua quæ facilius & expeditius, alia quæ maiori cum difficultate & longiori tempore abſoluuntur; priora etiam debent præferri.

[a] Sup. D. & inf. c.3. §.2.

[a] *Ceteris quæ dicta ſunt, paribus, cum etiam ſint aliquæ occupationes vniuerſalioris boni, & quæ ſe ad plurium auxilium extendũt, vt concionari, vel legere; aliæ magis particulares, vt Confeſſiones audire, vel exercitia ſpiritualia tradere; ſi vtriſque vacari non poteſt, priores præferantur: niſi aliquæ circunſtantiæ mouerent, vt ſecundæ magis conuenire viderentur. Cum etiam quædã pia opera diuturniora, & ſemper profutura ſint, vt fundationes aliquæ piæ, quæ ad proximorum auxilium inſtituuntur; alia minus diuturna, quæ raro, & ad tẽpus exiguum iuuant; conſtat priora ſecundis eſſe præferenda. Et ſic Præpoſitus Societatis potius ad hæc quam ad illa, ſuorum operam conferre debet. Fiunt vero hæc omnia propterea quòd ad maius Dei obſequium, maiuſque proximorum bonum ita conueniat.*

[b] Prooem. Conſtit. & p.1.c.2.§.13. & p.4. c.8.§.8.

F ¶ [b] Quamuis ſumma prouidẽtia, & Sancti Spiritus directio, ea ſit, quæ efficaciter meliora cum in alijs omnibus eligere faciat, tum in mittendis ad quemuis locum illis, qui magis cõuenient, & quadrabunt perſonis, & rebus, propter quas mittuntur

F & † vt hanc perſonam potius, quàm illam mittat, † hoc

tuntur; illud tamen in vniuerſum dici poteſt; primum, quod ad res grauiores, & in quibus plus refert non errare (quoad ſitum in eo fuerit cũ diuina gratia, qui prouidere debet) mitti viros magis delectos, quibuſque magis confidatur, oportet.

In rebus quæ corporis labores maiores exigunt, qui robuſtiores & ſaniores.

Vbi pericula ſpiritualia plura ſunt, qui in virtute magis probati & ſecuriores.

Vt agant cum viris prudentibus, qui ſpiritualem gubernationem vel temporalem habent, ij conuenire magis videntur, [a] qui diſcretionis & conuerſandi cum hominibus gratiam habent; cum exteriori ſpecie (modo, quæ interiora ſunt, nõ deſint) quæ ad auctoritatem conferat. poſſet enim magni momenti eſſe eorum conſilium.

[a] P. I. c. 2. §. 9. & 10.

Ingenioſis & ſubtilibus ac litteratis, ij magis quadrant, qui in ingenio itidem & litteris peculiare donum habent. Hi enim in lectionibus, & colloquijs magis iuuare poterunt.

Ad populum, vt plurimum, aptiores erunt, qui talento Prædicationis & audiendarum Confeſſionum pollent.

Quod ad numerum attinet huiuſmodi operariorum, qui mittendi ſunt, & combinationem eorum, conſideratio erit etiam adhibenda: & primo quidẽ, cum fieri poſſet, conueniret vnum ſolum nõ mitti; ſed ſaltẽ duos: tũ vt mutuo ipſi in rebus ſpiritualibus & corporalibus iuuentur, tum vt poſſint eſſe magis vtiles ijs ad quos miſſi ſunt; labores inter ſe diuidẽdo, quos in ſeruitiũ proximorum ſuſcipiunt.

Et ſi duo mittentur, cum vno Concionatore vel Lectore commode coniungeretur alius, qui meſſem in Confeſſionibus, & ſpiritualibus exercitijs, quã ille præpararet, colligeret; iuuaretque eundem in colloquijs, & alijs medijs, quæ ad proximos iuuandos adhiberi ſolent.

Sic etiam, ſi quis in modo procedendi Societatis, & cum proximis agendi parum exercitatus mitteretur; alteri in his magis exercitato adiungi deberet; quem imitari, cũ quo conferre, quemq. de rebus dubijs, quæ occurrent, conſulere poſſit.

Alicui valde feruenti & animoſo, alius magis a P.8.c.1. §.3. & C. *circunſpectus & cautus bene adiungeretur:* [a] *& ſic de alijs mixtionibus huic ſimilibus; ita vt diuerſitas vinculo charitatis vnita, ſic vtrumque iuuet, vt contradictionem vel diſcordiam inter eos, aut alios proximos generare non poſſit. Plures, quam duos, cum opus ad quod mittuntur, maioris eſſet momenti in diuino obſequio, ac maiorem multitudinem exigeret, & alioqui Societas plures operarios ſine detrimento rerum aliarum ad maiorem Dei gloriam & vniuerſale bonum ſpectantium poſſet prouidere, Superior mittere poterit; prout Sancti Spiritus vnctio eum docuerit, vel in diuinæ Maieſtatis conſpectu melius conuenientiuſque ipſe ſenſerit.*

b Sup. c. 1. E. & p.6. c.2. §.13. & I. G ¶ [b] *Quod ad modũ attinet eos* † hoc, vel illo modo, G *mittendi (præter* ad *conuenientem inſtructionem) num pauperum more, vt ſine iumento ac pecunia; an maiori cum*

commo-

commoditate mitti oporteat; [a] *cum litteris item, an ſine illis, quo tendunt, deſtinatis (ſiue ad priuatos aliquos homines, ſiue ad ciuitatem, vel eius caput ſcribentur, quæ ad auctoritatem aut beneuolentiam conferant) Superior vndecunque maiorem proximorũ ædificationem, & diuinum obſequium intuendo, quod conuenit, conſtituet.* — a Inf. M.

H † ad prolixius, vel breuius tempus; id [c] ſemper, quod ad maius

H ¶ [b] *Tempus quod Miſſionibus dandum eſt, ſiue ad hanc, ſiue ad illã partem mittantur, quando à Summo Pontifice præſcriptum non eſt, metietur, hinc quidem qualitas negotiorũ ſpiritualium, quæ tractantur, & momentum ipſorum maius aut minus, habita neceſſitatis, & fructus qui percipitur, vel ſperatur, ratione; inde vero, conſideratio eorũ, quæ alijs in locis ſe offerunt, & obligatio eis vacandi, & vires Societatis, quas habet, vt is atque illis operibus poſſit ſatisfacere. Quædam etiam accidere ſolent, quæ expendenda ſunt, vt Miſſionis tẽpus, vel breuius ſit, vel prolixius.* [d] *Demum habita primi noſtri Inſtituti ratione, cum hoc ſit per varias mundi partes diſcurrere, ac magis vel minus in illis hærere, pro fructus, qui cernitur, modo; videndum erit, num conueniat plus aut minus tẽporis in his, aut illis Miſſionibus impendi.* [e] *Et vt hoc intelligatur, cõueniet crebris litteris certiorem reddi Superiorem percepti fructus ab his, qui miſſi ſunt.*

b Sup. c. 1. §. 6. & p. 9 c. 3. G.
c Sup. D. & E.
d Sup. c. 1. §. 1. & Ex. c. 4. §. 35. & p. 3. c. 2. G. & p. 4. procæ. A.
e Inf. §. 2. & p. 8. c. 1. §. 9. & L.

I [f] *Cum mutari aliquem oportebit, animaduertat Superior, quod ad eum reuocandum, quoad fieri* — f P. 10. §. 11. & B.

poterit, ijs medijs vtatur; vt hi, à quibus aliquis euocatur, potius beneuoli omnino maneāt, quam offenſi vel male affecti; & quod in omnibus honor & gloria diuina, & bonū vniuerſale quæritur, ſibi perſuadeant.

a Exa. c.8 A.& p. 5. c. 4. F.

I ¶ [a] *His non repugnat proponere motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt; ſubijciendo ſuum ſentire & velle ei, quod ipſius Superior, Chriſti Domini Noſtri loco, ſentiret, ac vellet.*

b Sup.c.1. §.2. & inf. c.3. §.1.& p.4. c. 10. §. 5.
c Sup. A.& p.3.c.1. §. 23. & p. 4. c.10. §. 5. & p.6.c.1. §.1.2.& 3. & p.8 c.1. D. & p.9. c.3. §. 20.

K ¶ *Hinc planum*

ius Dei obſequium, & bonum vniuerſale facit, ſtatuatur. Cum hac ergo rectiſſima ac ſynceriſſima intentione, in Dei ac Domini Noſtri conſpectu habita, & ſi ei videbitur, propter deliberationis difficultatem vel momentum, re diuinæ Maieſtati, ſuis & domeſticorum orationibus ac Sacrificijs, commendata; & cum aliquo vel pluribus ex eadem Societate, qui videbuntur inter eos qui adfuerint, communicata; ſtatuet per ſeipſum, num mittere debeat, nec ne: & ſic de reliquis circunſtantijs, vt ad Dei maiorem gloriam conuenire iudicabit. Erit autem eius, qui mittitur, officium, nulla ratione ſe ingerendo ad eundem, vel manendum in hoc loco potius, quàm in illo,
† [b] plenam ac omnino liberam I
ſui diſpoſitionem Superiori, [c] qui eum Chriſti loco dirigit, ad ipſius maius obſequium & laudem relinquere. Sic etiam, vt alij maneant alicubi, vel
alio ſe conferant, † nemo quo- K
quo modo ſine conſenſu Superioris

rioris ſui, per quem ille in Domino gubernandus eſt, curare debet.'

2. L [b] Quocunque Superior mittet aliquem, † eum plene inſtruere (& ordinarie in ſcriptis) debebit,' tam de modo procedendi, quam de medijs, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet. Per [c] crebram etiam litterarum communicationem, quantum fieri poteſt, totius ſucceſſus certior redditus ex eo loco, vbi ipſe reſidet (vt perſonæ, & negotia exegerint) conſilio, M † & alijs auxilijs, quæcunque adhiberi poſſint, prouidebit;' vt maius ſeruitium Deo fiat, magiſque commune bonum per perſonas Societatis iuuetur; quod tanto maiori

num ſit, prohiberi, ne quis principem, vel Communitatem, aut hominem quemuis magnæ auctoritatis, ad ſcribẽdum Superiori, vel verbo tenus petendum aliquem de Societate, moueat; niſi prius, cum Superiore communicata re, hãc eſſe ipſius voluntatem intellexerit.

[b] Sup. c. 1. §. 5. & F. & G.

[c] Sup. H. & p. 8. c. 1. §. 9. & L.

L ¶ Dicitur ordinarie, propterea quod aliquando is, qui mittitur, tam inſtructus eſt, tantaque dexteritate pollet, vt inſtructio non ſit neceſſaria. Sed demum hoc fiet, quandocunque opus erit.

M ¶ Cuiuſmodi eſſent orationes & Miſſæ, quæ initio præſertim ſuſcipiendorum operum, vel quando maior ſubſidij neceſſitas cernitur, quod res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant, ad id applicentur. In hoc ergo,

ſicut & in alijs auxilijs [a] *ſuarũ patentium, aut Sedis Apoſtolicæ litterarum, & alijs rebus, quæ poſſent eſſe neceſſariæ; prouidebit Superior, prout ratio, & charitas monebit.*

a Sup. G.

iori cura præſtari debebit; quanto negotij qualitas (quòd vel magni momenti ſit, vel difficile) † & perſonarum, quæ miſſæ ſunt (quod conſilio, & inſtructione indigeant) id magis exigit. N

N ¶ Hoc conſilium & inſtructio, non tantum nogotijs, ſed etiam perſonis, prout vnuſquiſque vel animari, vel reprimi opus habet, perutile eſſe poterit: & ſic de alijs intelligatur.

DE LIBERA AD HANC vel illam partem profectione.
Cap. III.

b Sup. c. 1. §. 2. & c. 2 §. 1. & I.

QVamuis [b] eorum ſit, qui ſub Obedientia Societatis viuunt, ſe non ingerere directe vel indirecte ad ſui Miſſionem, ſiue à Summo Pontifice, ſiue à ſuo Superiore In nomine Domini Noſtri IESV Chriſti mittantur: qui tamen ad regionem aliquam magnam (cuiuſmodi eſſet India, vel aliæ Prouinciæ) miſſus eſſet; [c] ſi pars eius aliqua, peculiari limitatione ei aſſignata non fuerit, poteſt magis, & minus in hoc vel in illo loco immorari, aut diſcurrere quacunque, omnibus perpenſis (in ſe, quod ad voluntatem ſuam attinet, indifferentiam ſentiendo) & oratione 1

c Sup. c 1. §. 1. & 7.

tione facta, iudicauerit ad Dei gloriam magis expedire. Hinc apparet quod (primæ & ſummæ Obedientiæ Summi Pontificis non repugnando) multo magis in huiuſmodi Miſſionibus, Superiori ad hanc partem potius, quam ad illam, prout in Domino ſenſerit conuenire, eoſdem dirigere licebit.

2 Vbicunque quis maneat, ſi non eſt ei iniunctum, vt medio aliquo limitato vtatur, quale eſſet legere, vel prædicare; in eo ſe exercebit, ex ijs quibus vtitur Societas, in quarta Parte, capite octauo dictis, & pro-
A ximo capite dicendis, † [a] quod magis conuenire iudicabit: atque etiam quod [b] in ſexta Parte deuitandum dicitur, ad maius Dei obſequium etiam deuitabit.

IN CAPVT III.

A ¶ QVamuis hoc ita ſe habeat, tamen conferre media, quibus vti debet cum [c] eo Superiore, qui ei propior fuerit, ſemper erit ſecurius.

a Sup.c.2. D. & E.

b P.6.c.3. §.4. & ſequentibus.

c P.8.c.1. §. 4.

QVIBVS IN REBVS DOMVS ET Collegia Societatis proximum adiuuent. *Cap. IV.*

1 QVia non ſolum enititur Societas, diſcurrendo per varia loca, ſed etiam in quibuſdam continenter reſidendo (vt in Domibus, & Collegijs) proximos iuuare; operæ pretium eſt intellexiſſe, quibus modis poſſint animæ in huiuſmodi locis iuuari; vt eorum pars illa,

quæ

quæ poterit, ad gloriam Dei exerceatur.

Et primo quidem conferet bonum exemplum totius honeſtatis ac virtutis Chriſtianæ;[a] vt non minus bonis operibus, immo magis, quàm verbis eis [b] ædificationi eſſe, quibus cum agitur, curent. 2

a P. 10. §. 12.
b P. 6. c. 2. §. 16.

Iuuatur etiam proximus ſanctis deſiderijs, & orationibus in Dei conſpectu pro vniuerſa Eccleſia, ac † pro ijs præſertim, qui maioris ſunt momenti, ad eius vniuerſale bonum ' effuſis; ac pro amicis etiam, & [c] bene de nobis meritis viuentibus, & vita functis; ſiue poſtulent ipſi, ſiue non poſtulent; ac pro illis, in quorum auxilium peculiariter ipſi, & reliqui de Societate in varijs locis inter fideles, & infideles incumbunt: vt Deus omnes ad gratiam ſuam excipiendam, per debilia huius minimæ Societatis inſtrumenta diſponere dignetur. 3 A

Miſſarum etiam Sacrificijs iuuare poſſunt, & alijs diuinis officijs, † nulla [e] pro eis eleemoſyna accepta; ' B ſiue aliqui particulares ea petierint, ſiue pro ſua deuotione quiſque ea Deo obtulerit. Et quod attinet 4

c P. 4. c. 1.
d P. 6. c. 2. §. 7.
e Exa. c. 1. §. 3. & p. 6 c. 2 §. 7 & p. 10. §. 5.

IN CAPVT IV.

A ¶ Cviuſmodi ſunt Principes eccleſiaſtici, & ſeculares, & alij, qui multũ prodeſſe, vel obeſſe bono animarum, & diuino obſequio poſſent.

B ¶ Vt [d] in ſexta Parte explicatum eſt.

C ¶ Præ-

tinet ad Miſſas, præter [a] eas quæ pro Fundatoribus dicuntur, vna, vel duæ, aut plures (pro numero Sacerdotum, & prout conuenerit) ſingulis hebdomadis pro benefactoribus viuis, aut defunctis offerentur; Deum ac Dominum Noſtrum rogando, vt pro illis hoc ſanctum Sacrificium admittere, & pro infinita ac ſumma liberalitate ſua, eam beneficentiam remunerari, qua illi erga Societatem noſtram ex diuino amore ac reuerentia vſi ſunt, æternis præmijs dignetur.

a P.4.c.1.

5 Poterit [b] iuuari etiam proximus Sacramentorum adminiſtratione: præcipue in audiendis Confeſſionibus C († ad quas aliqui à Superiore, qui eo fungantur officio, ſunt deſignandi') & in ſancto Euchariſtiæ Sacra- D mento, † extra Paſchæ tamen feſtum,'

b P.4.c.8. §.4.

C ¶ *Præter eos qui Confeßarij ordinarij conſtituti ſunt, Superioris erit, in ſpiritualibus neceſſitatibus quæ occurrunt, videre, num alij horum Sacramentorũ adminiſtrationi vacare debeant; & quod conuenit, ſtatuere.*

D ¶ *Paſcha, intelliguntur octo dies ante, & totidem poſt ipſũ feſtum: quamquam eo tempore, qui facultatẽ haberent, vel peregrini, & reliqui quos ius excipit, poſſunt ad Communionem admitti: & illi etiam, qui cum iam ſuis Parochijs ſatisfecerint, vellent hiſce quindecim diebus ſemel aut ſæpius in noſtris Eccleſiis Sanctiſſimum Chriſti Corpus accipere.*

¶ E Quia

E ¶ *Quia quibuſdam in locis fieri poſſet, vt aliquādo his medijs, vel eorum parte vti non coueniret; Conſtitutio non obligat, niſi cum Superiori eis vtendum eſſe videretur: ſed eam intentionem oſtendit, quam habet Societas in locis, in quibus reſidet; quæ ea eſt, vt hæc tria media, vel duo ex illis, vel quod eorum magis conuenire videbitur exerceatur.*

a P. 4. c. 8. §. 3.

b Ex. c. 6. §. 4. & p. 4 c. 4. §. 6.

F ¶ *Exercitia ſpiritualia plene non niſi paucis, ijſque huiuſmodi, vt ex eorum profectu, nō vulgaris ad Dei gloriā fructus ſpere-*

c P. 4. c. 8. §. 5. & F.

d Sup. c. 2. E.

feſtum, ' ſua in Eccleſia adminiſtrando.

6 Proponatur verbum Dei populo aſſidue in Eccleſia, in Concionibus, Lectionibus, & in Chriſtiana Doctrina, per eos quos Superior probauerit, & ad tale munus deſtinauerit: † & quidem ijs temporibus, & E modo, [a] qui eidem ad maiorem Dei gloriam, & animarum ædificationem expedire videbitur.'

7 Poteſt & hoc ipſum, quod dictum eſt, extra Eccleſiam Societatis, alijs in Eccleſijs, vel plateis, vel alijs locis præſtari; quando ei, qui ceteris præeſt, ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur.

8 [b] Curabunt etiam priuatim proximum pijs colloquijs ad meliora promouere; tum conſilio, & exhortatione ad bona opera, † tum [c] etiam F tradendis ſpiritualibus exercitijs.'

9 Corporalibus etiam pietatis operibus, [d] quantum ſpiritualia, quæ maioris ſunt momenti, permittent; quantumque

que vires patientur, incumbet; vt infirmis iuuandis, præcipue in Xenodochijs, eos inuiſendo, & aliquos, qui eis inſeruiant, mittendo; & diſſidentes ad concordiam reuocando; ſic etiam pauperes, ac in cuſtodijs publicis detentos, quoad eius fieri poterit, per G ſe ſubleuando, † & vt alij ſubleuent, curando. Metiatur autem oportet Præpoſiti prudentia (qui maius Dei obſequium ac bonum vniuerſale ſemper ob oculos ſibi proponet) quantum in huiuſmodi rebus operæ ſit ponendum.

10 [a] In Collegijs, & eorum Eccleſijs fiet, ex ijs quæ de Domibus dicta ſunt, quod fieri poterit; prout opportunum fuerit, iuxta Superioris (vt dictum eſt) arbitrium. [a] P.4. c.8. §. 1.

11 [b] Qui talento præditus ad ſcribendos libros communi bono vtiles, eos conſcriberet; [c] in lucem edere non debet aliqua ſcripta, niſi prius Præpoſi- [b] P.6.c.8. C. [c] P.3.c.1. §. 18. & p. 4.c 6.O.

retur tradenda ſunt. Primæ vero hebdomadæ exercitia ad multos, & aliqua cõſcientiæ examina & modi orãdi (præſertim primus trium illorum, qui in exercitijs proponuntur) ad multo plures etiam extendi poſſent. quiuis enim bona præditus voluntate ad hæc idoneus erit.

G ¶ *Nihilominus non conuenit, Societatem, vel eius Domos, aut Collegia, cũ aliqua Congregatione miſceri: nec in ea vlli cõuentus agantur; niſi qui ad earundem Domorum vel Collegiorum finem, in diuino obſequio fient.*

poſitus Generalis ea videat, & legi ac examinari faciat; vt, ſi ad ædificationem fore videbuntur, & non aliter in publicum prodeant,

De ijs, quæ ad officia domeſtica, & res alias magis particulares pertinent, [a] in Regulis Domorum dicetur: nec vlterius progrediemur circa Miſſiones, vel diuiſionem eorum, qui de Societate ſunt, per vineam Domini Noſtri Iesv Chriſti. 12

[a] Procem. declar. & p.4. c.10. §.6.

OCTAVA PARS

DE IIS, QVÆ CONFERVNT AD eorum, qui diſperſi ſunt, cum ſuo capite, & inter ſe mutuam vnionem.

DE IIS, QVAE IVVANT ad vnionem animorum. *Cap. I.*

1 QVo difficilius eſt, membra huius Cõgregationis cum ſuo capite, & inter ſe inuicem vniri,
A † quòd tam diffuſa in diuerſis mundi partibus inter fideles & infideles ſint;' eo impenſius, quæ iuuant ad vnionem, quærenda ſunt: quandoquidem nec cõſeruari, nec regi, atque adeo nec finem, ad quem tendit Societas ad maiorem Dei gloriã, conſequi poteſt, ſi inter ſe & cum capite ſuo membra eius vnita non fuerint. Dicetur ergo de ijs, quæ conferunt ad animorum vnionem: Deinde de ijs quæ

DECLARATIONES In Octauam Partem.

IN CAPVT I.

A ¶ *SVnt & aliæ rationes, qualis eſt, quòd vt plurimum litterati erunt & gratia apud Principes & primarios viros, ac populos non parum valebunt.*

B ¶ *Hoc*

quę ad vnionem perſonalem in Congregationibus vel conuentibus pertinent. Et quidem circa animorum vnionem, quædam ex parte ſubditorum, quædam ex parte Superiorum, quædam ex vtrorumque parte iuuabunt.

Ex parte ſubditorum, iu- 2
uerit, † magnam [a] turbam B
hominum ad Profeſſionem non admitti; nec quoſcunque, ſed ſelectos homines, etiam inter Coadiutores formatos, aut Scholaſticos retineri. multitudo enim magna eorum, qui vitia ſua non bene domuerunt, vt ordinem non fert, ita nec vnionem, quæ in Chriſto Domino Noſtro tam neceſſaria eſt, vt bonus ſtatus, ac procedendi modus huius Societatis conſeruetur.

Et quia huiuſmodi vnio ma- 3
gna ex parte per Obedientiæ vinculum conficitur; [b] hæc ſemper in ſuo vigore conſeruanda eſt: & qui foras ad laborandum in agro dominico ex
Domibus mittuntur, † quoad C
eius fieri poteſt, in eadem ſint exer-

B ¶ Hoc autem nō excludit numerū (licet magnum) eorum, qui erunt idonei, vt in Profeſſos, vel Coadiutores formatos, vel Scholaſticos approbatos admittantur: ſed hoc eo ſpectat, vt commendatū habeatur, ne, qui tales non erunt, idonei (præcipue ad Profeſsionē) facile cēſeantur: & cum bene obſeruabitur quod in prima, & in quinta parte dictum eſt, ſatis erit. qui enim huiuſmodi eſſent turba exiſtimari non deberent: ſed potius gens electa, tametſi magna ea eſſet.

C ¶ Cum experimen-

[a] Par. 4. Procœ. A. & p.5.c.2. §.1. & 2. & p.10.§. 7.

[b] P.3.c.1. §.23.& p. 6. c.1.

exercitati:' [a] & hac in virtute, qui primas in Societate tenent, bono ſui exemplo alijs præluceant; vniti omnino cum ſuo Superiore; & prompte, humiliter, & deuote ei obediendo, perſiſtant. [b] Qui autem tam egregium ſui ſpecimen in Obedientia non dediſſet, certe ei adiungi deberet ſocius, qui in ea magis eſſet conſpicuus. Nam vt plurimum ſocius qui in Obedientia magis profecit, eum qui minus in ea profeciſſet, cum diuino fauore, in eadem iuuabit. Et alioqui, quamuis ad hunc ſcopum non tenderetur, ei qui cum aliquo munere gubernandi mittetur,

D † [c] Collateralis ſocius (ſi Superiori videbitur quod ſic melius commiſſo muneri ſatisfaciet) adiungi poterit:' qui ſic ſe geret cum eo qui alijs præeſt, & ille inuicem cum hoc, vt Obedientia ac reuerentia ſubditorum, debilior erga Superiorem non reddatur: ſed ille potius verum ac fidelem adiutorem, & ſubleuatorem erga ſuam perſonam, & alio-

rimento compertum eſſet, aliquos ex ijs qui miſſi ſunt, non recta incedere, quod ad Obedientiam attinet; vel reuocari debet, vel ſocij qui in ea profecerint, eis adiungi; quamuis initio miſſi non fuiſſent.

D ¶ Quamuis Collateralis, Obedientiæ Præpoſiti, vel perſonæ illius cui datur, non ſubdatur; debet tamen ei interius & exterius reuerentiam exhibere; ac in ea reliquis, qui eius Obediētiæ ſubduntur, exemplum præbere. Debet itidem, qua poterit, diligentia eum, qui alijs præeſt, iuua-

a P. 4. c. 10. §. 4. & 8.

b P. 7. c. 2. F.

c P. 4. c. 17. B.

Q alio- iuua-

iuuare in rebus omnibus ad ipſius officiū pertinentibus, in quibus eius operam ille requiret.

Quamuis etiā nulla de re interrogaretur, cū tamen animaduertet, quod ei aliquid dici conueniat, quod ad perſonā, aut res quæ ſunt ipſius officij, pertineat; debet fideliter ea quæ oportet, ei referre; & cum libertate & modeſtia Chriſtiana, quod ſentiat, explicare: propoſitis tamen ſuis rationibus, & ijs quæ ipſum mouent, ſi Præpoſitus in ſua contraria ſententia perſiſteret, Collateralis proprium iudicium ſubmittere, & ei conformem ſe reddere debet; niſi tamen clariſſime intelligeret illum

aliorum, qui ſuæ fidei commiſſi ſunt, ſibi datum eſſe in Collaterali experiatur.

[a] Ad eādem Obedientiæ virtutem ordo bene obſeruatus inter ipſos Superiores, quorum alij alijs ſubduntur, & inferiorum erga illos, pertinet: ita vt ſinguli, qui in aliqua Domo vel Collegio verſantur, ad ſuum Præpoſitum Localem, ſeu Rectorē recurrant, & per eum in omnibus regi ſe ſinant. Eis autem qui per prouinciam aliquam varijs in locis diſiuncti manent, ad Prouincialem Præpoſitum, [b] vel alium Localem viciniorem erit recurrendum, prout eis iniunctum fuerit. [c] Omnes vero Præpoſiti Locales, vel Rectores crebra communicatione cum Prouinciali vtantur; & iuxta eius arbitrium in omnibus ſe gerant. Eodem modo Præpoſiti Prouinciales cum Generali ſe habebunt. 4

† Sic

[a] Inf. §.6. p.4. c.10. §.5. & p.10. §.9.

[b] P.7.c.3. A.

[c] P.9.c.6. §.2.

illum errare: quod ſi accidet, ad Superiorem referre debet.

Curet etiam Collateralis vnionem, quoad eius fieri poterit, ſubditorũ inter ſe, & cum ſuo Præpoſito immediato; & inter eos velut Angelus pacis incedat: & ſtudium adhibeat, vt de Superiore ſuo ſic ſentiant, illumque ita ament vt oportet, [a] quem Chriſti Domini Noſtri loco habent.

[b] Debet etiam certiorem reddere Superiorem ſuum Generalem, vel Prouincialem iis de rebus, quas vel ipſe, vel is, cui Collateralis adiunctus eſt, commendaret: & ſponte ſua etiam eius loco id faciat, cum per aduerſam corporis valetudinem, vel occupationes, vel aliquam aliam cauſam, ille in hac parte officio ſuo deeſſet.

Contra, Præpoſitus cum ſuo Collaterali nonnulla obſeruare debet: ac primum, conſiderando quòd non vt ſubditus, ſed vt auxilium & ſubleuamen ei datus eſt, peculiarem erga eum dilectionẽ, & honorem præ ſe ferre debet: agatque cum eo familiariter, vt ſit animoſior ad ei dicendum, quod ſentit; commodiuſque id faciat, ac videat, qua in re eum iuuare poſſit. Curet etiam, vt auctoritatem habeat, & diligatur ab inferioribus: eo enim vtilius eius miniſterio erga illos vtetur.

Si qua occurrerint, quæ difficiliora eſſe videantur; cum eo tractari oporteret, eius ſententiam rogando, & ad dicendum quod ſentit (etiam cum non interrogaretur) reducendumque ſibi in memoriam quod ad ſuam perſonam & officium conuenire videatur, exhortando. Et auditis, quæ à

a P.3.c.1. §.23.& p.4.c.10.§.5.& p.6.c.1.§.1.2.& 3.& p.7.c.2.§.1.& A.& p.9.c.3.§.20.

b Inf.§ 9. & p.4.c.17.§.7.

Collaterali dicuntur, melius per ſeipſum, quod facto opus eſt, conſtituet.

Quod attinet ad executionem ſui officij, ad ſubditorum gubernationem, vtatur Collaterali, vt fideli miniſtro in rebus maioris momenti; ſiue vniuerſales ſint, ad Domos, ſiue particulares, ad quemuis ex fratribus ſpectantes.

In ijs, quæ ad Præpoſitum Generalem pertinent, eique debentur, vtatur etiam eius opera: & in omnibus eo habeat loco, eoque modo ipſi confidat, quo alteri ſibi (dempta poteſtate) in ſpiritus vnione in Chriſto Domino Noſtro.

Et animaduertendum eſt, duabus ex cauſis præcipue Collateralem adiungi debere: Prima eſt, quando in eo, qui cum præcipuo munere mittitur, maius auxiliũ deſideraretur; propterea quod non ſit magnopere verſatus & exercitatus in huiuſmodi gubernatione; vel propter alias cauſas: quãuis eius deſideria, & vita ad maiorẽ Dei gloriam ſint valde approbata. Secunda, quando aliquis ex eis, quos ſecum eſt habiturus, huiuſmodi eſſet, vt exiſtimaretur minus profecturus, ſi ſub eius qui præeſt, Obedientia conſtituatur, quam ſi vt Socius adiungeretur: dummodo talentum ad eundem iuuandum haberet.

E ¶ Cũ particularibus ex cauſis, Præpoſito Prouinciali magis conuenire ad diuinũ obſequiũ vide-

a P.2.c.1. §.2.

b P.2.c.2. D.

E † Sic enim, [a] ſubordinatione conſeruata, vnio, quæ in ea quam maxime conſiſtit, aſpirãte gratia Dei, conſeruabitur.

F [b] Si quis diuiſionis, vel diſſenſio-

ſenſionis eorum qui vna viuũt, inter ſe, vel cum ſuo capite auctor eſſe cerneretur; diligentiſſime ab ea Congregatione, velut peſtis quæ eam poteſt ſummopere inficere, ſi præſens remedium non adhibeatur,
F medium non adhibeatur, † ſeparandus eſt.'

6 Ex parte Præpoſiti Generalis, quæ ad hanc vnionem animorum conferent,
G morum conferent, † ſunt eæ dotes, quibus (vt[a] in nona Parte dicetur) eum exornari oportet: quibus cum præditus fue- a P.9.c.2.

videretur, vt aliquis ex ijs, qui in Domibus vel Collegijs verſantur, ſibi immediate ſubſit; poteſt ab Obedientia Rectoris, vel Præpoſiti Localis eum eximere. Et ſic Generalis quoſdam ex priuatis, & Præpoſitis Localibus, vel Rectoribus, ſuæ Obedientiæ proxime reſeruare poſſet. Vt plurimum tamen prædicta Obedientiæ ſubordinatio eo melior erit, quo perfectius obſeruabitur.

F ¶ Separare intelligendum eſt, vel omnino à Societate dimittendo; vel in alium locum tranſferendo, ſi hoc ſufficere videretur: & ad diuinum obſequium, ac commune bonum, iudicio illius qui curam eius habet, magis conueniret.

G ¶ Iuuabit[b] etiam in primis, inter alia Dei dona, bona exiſtimatio, & auctoritas erga ſubditos; & habere, ac præ ſe ferre dilectionem, & curam illorum: ita vt ſubditi ſibi perſuadeant, ſuum Superiorem ſcire, velle, & poſſe bene ipſos in Domino gubernare. Ad quod, ſicut ad alia multa, conferet, ſecum viros, qui conſilio polleant, habere; (vt[c] in nona Parte dicetur) quo-

b P.9.c.2. §. 2. & 9. & c. 6. A.

c P.9.c.5. §. 2. & c. 6.§.10. & 11.

rum opera in ijs quæ ſtatuenda ſunt ad bonum Societatis progreſſum, in his
a Sup. §. 4 & p. 5. c. 1 A. & p. 9. c. 3. §. 1. & 10. *atque illis locis ad Dei gloriam vti poſſit.*

Conferet etiã, circunſpecte & ordinate præcipere, eo modo curãdo ſubditos in Obedientiæ offi- cio continere, vt Superior om-
b P. 2. c. 1. §. 2. *ni beneuolentia,*
c P. 3. c. 1. N. *& modeſtia, & charitate in Domino, quod in ipſo eſt, vtatur: ita vt ſubditi ſe potius ad dilectionem maiorẽ, quam ad timorem ſuorum Superiorũ poſſint componere; quamuis aliquando vtrumque ſit vtile: eorum etiam arbitrio aliquid relinquendo, cum probabile videbitur, quod eos id iuuabit: aliquando etiam eis ex parte aliquid indulgendo, & compatiendo, cum videretur id poſſe magis conuenire.*

fuerit, erga omnia membra Societatis ſuo fungetur officio: capitis videlicet, à quo in illam influxus, ad præfixum ipſi finem neceſſarius, deſcendat. [a] & ſic à Generali Præpoſito, vt à capite, vniuerſa facultas Prouincialium egrediatur, ac per eos ad Locales, per hos autem ad ſingulares perſonas deſcendat. ſic etiam ab eodem capite (vel ſaltem eo ſuam facultatem communicante, & rem approbante) Miſsiones procedant. De communicatione gratiarum Societatis tantundem ſit dictum: [b] quo enim magis inferiores à ſuis Superioribus pendebunt, eo melius amor, Obedientia, atque vnio inter eos retinebitur.

Et vt locus magis conueniat 7
ad communicationem capitis cum ſuis membris, conferre plu-

H ¶ Pote-

H plurimum poteſt, vt † Præpoſitus Generalis magna ex parte [a] Romæ reſideat: vbi cum alijs omnibus locis Societatis faciliori vtetur commercio.

I † Prouinciales itidem in ijs locis diutius verſabuntur, vnde cum inferioribus, & cum Superiori Præpoſito commoda fuerit communicatio; quantũ in Domino id effici poterit.
[b] Præcipuum vtriuſque par-
8 tis vinculum, ad membrorum inter ſe, & cum capite ſuo vnionem, amor eſt Dei ac Domini Noſtri IESV Chriſti: cum cuius diuina ac ſumma bonitate, ſi Superior & inferiores valde vniti fuerint, perfacile inter ſeipſos vnientur: idque per eundem illum amorem fiet, qui à Deo deſcendens ad omnes proximos, ac peculiari ratione ad corpus Societatis pertinget. [c] Charitas itaque, & vt in vniuerſum dicatur, omnis probitas ac virtus, qua iuxta ſpiritũ procedatur, ad vnionem ex vtraque parte iuuabit; & (quod inde ſequitur) omnis rerum tempora-

H ¶ Poterit nihilominus ſubditos alijs in locis, prout occaſio & neceſſitas occurrerit, viſitare; & prope Romã aliquando habitare; prout ad maiorẽ Dei gloriam fore iudicauerit.

I ¶ De viſitatione Præpoſiti Prouincialis eadem erit ratio, atque Generalis: poterit enim id facere, cũ videbitur ad Dei maius obſequium fore: eſtque id valde propriũ eius officij. Cum tamen aliquo in loco diutius eſt ei reſidendum, ſi fieri poteſt, locum eligat, ex quo,

a Inf. c. 5. §. 1.
b Par. 10. §. 9.
c Par. 10. §. 2. & 9.

ralium contemptus, in quibus ſui ipſius amor, grauiſſimus huius vnionis ac boni vniuerſalis hoſtis, errare ſolet. [a] Multum etiam conferet conſenſio, tum
in interioribus, † vt eſt doctrina, iudicia, ac voluntates, quoad eius fieri poterit; tum etiam in exterioribus, vt eſt veſtitus, cæremoniæ [c] Miſſæ, & reliqua; quantum perſonarum & locorum, & ceterorum varietas permittet. K

9 [d] Magnopere etiam iuuerit,
† litterarum vltro citroque miſ- L

cum ſubditis, & cũ Generali crebra communicatione litterarũ, vti poſſit.

K ¶ [b] Cum ijs qui adhuc litteris operam non dederint, curandum eſt, vt omnes (vt plurimũ) eandem doctrinam, quæ in Societate fuerit electa vt melior & conuenientior Noſtris, ſequantur. Qui autem ſtudiorum curſum iam peregit, aduertat, ne opinionum diuerſitas coniunctioni charitatis noceat: & quoad eius fieri poterit, doctrinæ in Societate communiori ſe accommodet.

L ¶ Præpoſiti Locales, vel Rectores, qui ſunt in aliqua Prouincia, quique miſſi ſunt ad fructũ in agro Domini curandum; Præpoſito ſuo Prouinciali ſingulis hebdomadis, ſi fieri poteſt, ſcribere debent: & [e] Prouinciales, & alij, Generali ſingulis hebdomadis, ſi vicinus fuerit: ſi autem in regno diuerſo reſident, vbi deſit ea commoditas, tam priuati ad fructificandum miſſi (vt dictum eſt) & Præpoſiti Locales, & Rectores, quam Prouinciales, ſingulis menſibus ſemel Generali ſcri-

a Procem. declar. & p.3.c.1.§. 18.& p.10 §.9.
b P.4.c.5. §. 4. & c. 14.§.1.
c Exa.c.5. §.7.& p.4 c.8. §.2.
d Sup. D. & inf.c.2. B & p. 4. c. 17. §.7. & L. & p. 7.c.2. §.2. & H.& p. 10. §.9.
e P.9.c.6. A.

missarum inter inferiores & Superiores, frequens commertium '; & crebro alios de alijs M certiores fieri; † ac audire quæ ex varijs locis ad ædificatio-

ſcribent: qui curabit, vt eiſdem, ſaltem Prouincialibus, ſemel ſingulis menſibus ſcribatur.

Ipſi vero Prouinciales, Præpoſitis Localibus, & Rectoribus, & priuatis perſonis, quibus opus erit, ſemel etiam ſingulis menſibus ſcribi curabunt: & vtrinque crebrius, iuxta occaſionum in Domino occurrentium rationes.

M ¶ Vt autem res Societatis ad ædificationem pertinentes, communicari omnibus poſsint; hanc formulam ſequi oportebit. Qui ſub vno Prouinciali ſunt, ex diuerſis Domibus vel Collegijs ſcribant, quarti cuiuſque menſis initijs, litteras, quæ ſolum ea quæ ad ædificationē faciunt, contineant: & alterum earum exemplum, lingua vernacula illius prouinciæ; alterum, latina ſcriptum ſit: & mittant vtrumque duplex Prouinciali; vt mittat alterum exemplum vtraque lingua, Generali, cum alijs ſuis litteris; vbi referat quod notatu dignum, vel ad ædificationē fuerit, ſi particulares id omiſerunt. Ex altero vero exemplo, tot alia exſcribi curet, vt ad certiores reddendos alios de ſua Prouincia, ſatis ſint. Si multum temporis conſumeretur mittēdis huiuſmodi litteris Prouinciali; Præpoſiti Locales, & Rectores poſſunt litteras ſuas latina & vernacula lingua ſcriptas, recta ad Generalem, & earum exemplum Prouinciali deſtinare. Poterit etiam Prouincialis, cum ei viſum fuerit,

rit, quibuſdam ex Localibus iniungere, vt certiores reddant alios eiuſdem Prouinciæ; tranſmiſſis ad eos earundem litterarum, quæ ad Prouincialem mittuntur, exemplis.

Vt tamen, quæ in vna Prouincia geruntur, in alia ſciantur; curabit Præpoſitus Generalis, ex litteris quæ à Prouincijs mittuntur, tot exempla exſcribenda, quot ſatis ſint, vt omnes alij Prouinciales certiores reddantur. Illorum vero quiſque, exſcribi in ſuæ Prouinciæ vſum curabit.

Cum magnum inter duas Prouincias commercium eſſet, vt inter Luſitaniam & Caſtellam, Siciliã & Neapolim; Prouincialis vnius poſſet Prouinciali alterius exemplum litterarum Præpoſito Generali miſſarum tranſmittere.

N ¶ Ad clariorem omnium cognitionem, quarto quoque menſe mittatur Præpoſito Prouinciali ex ſingulis Domibus vel Collegijs breuis catalogus, iſque duplex, omnium qui in ea Domo ſunt; quique etiam poſt vltimũ catalogum miſſum vſque ad id tempus quo ſcribitur, deſint; vel quòd mortui fuerint, vel alia quauis cauſa: breuiter perſtringendo dotes vniuſcuiuſque.

a P.9.c.6. §.3. *[a] Et Prouincialis eodem modo ſingulis quadrimeſtribus exemplum catalogorũ cuiuſ-*

cationem,' † & eorum quæ geruntur, cognitionem, afferuntur;' cuius rei Superioribus, ac præcipue Generali, & Prouincialibus cura erit; eo conſtituto ordine, vt quouis in loco, quæ ad mutuam conſolationẽ & ædificationem in Domino faciunt, ex alijs ſciri poſſint. N

QVI-

ſuiuſuis Domus & Collegij, Generali tranſmittet. Ita enim melius intelligentur, quæ ad perſonas attinent; meliuſque totum Societatis corpus ad Dei gloriam regi poterit.

QVIBVS IN CASIBVS CONGREgatio generalis fieri debeat. Cap. II.

1 AD vnionem perſonalem vt veniamus, quæ in Congregationibus Societatis fit; conſiderandum eſt, quibus in caſibus, qui, & per quem; ac itidem quo in loco, quo tempore, & modo debeant congregari; & id definiri, de quo in Congregationibus agetur. Et vt declaretur primo loco, quibus in caſibus Congregatio, & Conuentus generalis fiat; illud in primis ſuppoſitum ſit, quòd non videtur in Domino in præſentiarum expedire,
A † vt certis temporibus, [a] aut [b] crebro fiat: quoniam Præpo-
B ſitus Generalis † adiutus communicatione, quam cum vniuerſa

IN CAPVT II.

A ¶ CViuſmodi eſſet, tertio aut ſexto quoque anno, plus, minus.

B ¶ [a] Huiuſmodi cõmunicatio fit per tranſmiſſas litteras, & perſonas, quæ ex Prouincijs venire debent; ſaltem vnus ex ſingulis earum, tertio quoque anno, & ex Indijs, quarto; electus Profeſſorum & Rectorum illius Prouinciæ ſuffragijs; ad certiorem

[a] Sup. c. 1. §. 9. & L. & p. 9. c. 6. A.

[b] Inf. c. 4. §. 2. & p. 9. c. 1. & C

tiorem multis de rebus faciendum Præpoſitum Generalem. Poſſunt etiam per huiuſmodi communicationem, cum opus fuerit, intelligi ſententiæ eorum, quos Præpoſitus Generalis in vniuerſa Societate melius ſenſuros iudicabit. Et ſic, adhabitis eis, quos apud ſe habet conſilij gratia, multa conſtituere ſine Congregatione totius Societatis poterit: quandoquidem magna ex parte Cōgregatio ideo ad bene conſtituendum iuuare ſolet, quòd vel rerum maior cognitio habetur, vel quòd conueniūt aliqui eminentiores viri, qui dicunt quod ſentiunt. Id autē multis in caſibus ſine Congregatione generali, vt dictum eſt, tranſigi poteſt.

C ¶ *Non res perpetuæ quæuis ſatis ſunt, vt generalis Conuentus indici debeat; niſi maioris mometi ſint. Aliquæ ta-*

a P.9. c.2. §. 10. & c. 6. §.7. &c.

b P.9.c.4. §.7.& c.5. §.4.

c P.4.c.2. §.3. & c. 10.§.2. & c.11. §.2. & p.9.c.3. §.5.17. & 18.

verſa Societate habet, & [a] eorum opera qui cum ipſo degent,' hoc laboris & diſtractionis vniuerſæ Societati, quantum fieri poterit, adimet. Aliquando tamen congregari, omnino erit neceſſarium, vt ad electionem Præpoſiti Generalis; ſiue eligendus ſit, qui in demortui locum ſuccedat, ſiue aliquam ob cauſam ex ijs propter quas Generalis à ſuo officio abſolui poteſt, vt [b] poſtea dicetur.

Altera cauſa eſt, cum deliberari oportebit † de rebus perpetuis ac magni momenti:' quales eſſent (verbi gratia) [c] Collegia vel Domos diſſoluere, aut alio transferre; vel res admodum difficiles ad vniuerſam Societatem ſpectantes; vel ratio- 2 C

rationem procedendi in illa, pertractare, ad maius diuinum obſequium.

tamē magni momenti, licet non perpetuæ, ſatis eſſent.[a] *Hoc autem diſcernere, & ſtatuere, Præpoſiti Generalis erit. Cum tamen aliqua acciderent, quæ vrgerent, magnique momenti viderentur, vt qui aſſiſtunt Generali, & Prouinciales, ac Præpoſiti Locales pluribus inter ſe ſuffragijs iudicarēt, quod cogi debeat Congregatio generalis,*[b] *vt nona in Parte dicitur; cogetur: idque Præpoſito Generali gratum eſſe oportet. & vt Congregatio huiuſmodi magna cum diligentia fiat, idem Generalis ſtatuere debet.*

a Inf. c.4. §.2. & p.9 c.3. §.12.

b P.9.c.4. §.6.& c.5 §.6.

QVI DEBEANT CONGREGARI. *Cap. III.*

1 NOn omnes, qui ſub Obedientia Societatis viuunt, nec Scholaſtici approbati; † verum Profeſſi duntaxat, & præterea Coadiutores aliqui, ſi ita expedire in Domino videretur, ' ſunt ad Congregationem generalem conuocandi: & quidē ex his, non[c] niſi qui commode venire queant. Non itaque infirmi ac valetudinarij nec qui in regionibus remotiſſimis agunt, vt in Indijs; ſed nec

A ti; (marginal letter A at line "ti; † verum")

IN CAPVT III.

A ¶ CVm vocat Cōgregationem qui ſupremam in Societate curam habet, eius erit iudicium, num aliqui [d] *qui Profeſſionē triū Votorum ſolemnium*

c Inf.c.5 §.3.

d Inf.c.6. B.

nec illi, qui præ manibus negotia habent magni mométi, quæ abſque graui incõmodo deſeri non poſſunt, conuenient. Pendebit autẽ hoc ex iudicio Præpoſiti Generalis, ſi is ad Cõgregationem cõuocauerit; vel eorum, qui congregati in ſingulis Prouincijs fuerint, vt venturos ad generalem Cõgregationem eligant. Verum vt certa aliqua ratio præſcribatur; cum Conuentus celebrabitur ad eligendũ Generalem, aut ad deliberandum de ijs quę ad Generalẽ ipſum ſpectant, terni ex ſingulis Prouincijs veniant; † Prouincialis videlicet Præpoſitus, cum duobus alijs, qui fuerit B
ad

nium emiſerũt, vel Coadiutores nonnulli, ad conferendum cũ eis de rebus quæ in Congregatione tractandæ ſunt, venire debeant. Hoc enim aliquando conueniens fore videtur, præſertim ſi Rectores Collegiorum, & eorũ Procuratores, aliįq. Officiales, quibus optimè perſpecta erunt quæ ad ipſorum officia pertinent, vocētur. Poſſent etiam huiuſmodi Officiales, ſuffragium actiuum & paſſiuum ad reliqua habere, præter quam vt Profeſſis quatuor Votorũ præeſſe poſſint. [a] *Si Congregatio ad electionem Generalis indicitur, nullus qui quatuor Vota ſolemnia in Profeſſione non emiſerit, ſuffragium actiuum aut paſsiuum ad huiuſmodi electionem habere poterit.*

a Inf. c. 6. B. & p. 5. c. 1. A.

B ¶ Prouinciali veniendum eſſe intelligatur, ſi poſſit: ſin minus, pro ſe alium mittet; qui magis idoneus ei videbitur ex tribus, quos Congregatio Prouincialis elegerit.

C ¶ *Quam-*

ad hoc negotium in Congregatione prouinciali electi: quæ quidem Congregatio in ſingulis Prouincijs, ante generalem, ad hunc finem cogetur. Conuenient [a] autem, & ſuffragij ius habebunt in ea, Profeſſi omnes Prouinciæ, qui intereſſe poterunt; Præpoſiti Domorum, atque Collegiorum Rectores, ac Procuratores; vel ij quos tanquam vicarios illi ſuo nomine miſerint. Cum Conuentus ad res alias indiceretur, Præpoſitus Prouincialis ſine Congregatione prouinciæ, duos ex ea eligere poterit, pro arbitrio Præpoſiti Generalis; cuius erit, pro occurrentium cauſarum ratione, conſtituere, num Conuentus prouincialis huiuſmodi ad duorum illorum electionem ſit cogendus; an Prouincialis ſine Conuentu eos debeat eligere; prout ei videbitur in Domino expedire. † His tribus, & generali Congregationi, quicunque in prouincia remanent, ſuas vices delegabunt. Quod ſi præter duos electos, quoſdam alios Præpoſitus Generalis deſignaret, vel Præpoſitus Prouincialis adducendos iudicaret; eadem erit horum, & aliorum ratio. Sed ſi Prouincialis præter tres, aliquos eligeret; plures, quàm duos, adijcere non poterit: ita vt ad ſummum quinque ex vna Pro-

[a] Inf. c. 5. §. 3.

C ¶ *Quamuis qui remanent in prouincijs, ſuum ſuffragium in ſcriptis mittere non poſsint; tamen ſi res fuerit eis communicata, ſuam ſententiam in ſcriptis tranſmittent: & qui veniunt, dicent in Congregatione generali, quid & alij ſentiant.*

IN

Prouincia veniant.

Ex Profeſſis qui Congregationi intererunt, 2
vnuſquiſque ſuffragium vnicum; ſolus Generalis duo habebit. ſed ſi numerus par eſſet, Prouincialis reliquis præferetur: & ſi inter ipſos Prouinciales eſſet paritas, pars illa, in quam Præpoſitus Generalis, vel (ſi is è viuis exceſſiſſet) ipſius Vicarius inclinabit, eſſet præferenda. Vt enim illis magis eſt neceſſarium diuinæ gratiæ auxilium, propter munus quod gerunt; ita ſperandum eſt, Deum ac Dominum Noſtrum vberius id illis vt ſentiant & dicant quæ ad ipſius gloriam faciant, largiturum.

AD QVEM SPECTET CONGREgationem generalem indicere. Cap. IV.

CVM ad eligendum no- 1
uum Præpoſitum, priore vita functo, conuentura eſt So-
cietas; † vnus ex Profeſſis, quē A
ſuum in hac parte Vicarium, ante mortem Præpoſitus nominauerit,' alios certiores faciendos curabit. Hic autem Vicarius (vt plurimum) vnus ex ijs erit, qui adeſſe Præpoſito, & ipſum iuuare ſoliti ſunt: vel certe ex ijs qui proxime degunt. Huius officium erit, Societatē ad

IN CAPVT IV.

A ¶ SI nullus ex Profeſſis apud Generalem eſſet, & aliquem ipſe ex vicinis nominaret; eadem erit ratio. ſi tamen morte præoccupatus, vel morbo, qui

ad electionem Præpoſiti faciendam, præſcripto tempore, & loco, quo conuenire oporteat, conuocare.

2 Quando non ad electionem Generalis congregatur Societas,[a] in alijs euentibus Præpoſitus Generalis eam conuocabit; præterquam in illis, qui in nona Parte exprimentur: [b] & non congregabit frequenter Societatem, vt dictum eſt, niſi rerum agendarum neceſſitas vrgeret. Sed cum generalis Congregatio ad electionem Præpoſiti conuocata, eum iam elegerit; deinde de rebus alijs grauioribus, quam vt à Generali, & ijs qui cum ipſo agunt, decidi debeãt, tractari poterit.

qui ad hunc effectũ perinde ac mors cenſeatur, Vicarium non nominauit; qui apud eũ fuerint Profeſſi (quamuis non in eodem loco, ſed in vicinis fuerint) pluribus ſuffragijs Vicariũ eligent. Et ſiue Præpoſitus Generalis ali quem vicinũ abſentem, ſiue nullum nominauerit; qui præeſt Domui, in qua mortẽ obijt Generalis, vel qui vicinior eſſet, ſi in nulla Domo Societatis moreretur, curabit ſtatim mitti, qui certiores faciat Profeſſos vicinos, vt ad Vicarium conſtituendum (vt dictum eſt) qui gerat vices Generalis, donec ille electus fuerit, congregentur; vel ad eum agnoſcendum, quem conſtabit electum eſſe.

[a] Sup. c. 2. C. & p. 9. c. 3. §. 12.

[b] Sup. c. 2. §. 1. & C. & p. 9. c. 1. C.

DE

DE LOCO, TEMPORE, ET MODO congregandi. Cap. V.

LOcus, quo conueniet Societas ad Generalis 1
electionem, videtur ordinarie Curia Summi
a Sup. c. 1. §.7. Pontificis eſſe debere, [a] vbi plurimum erit ipſius
Generalis reſidentia: niſi Societas, ex compoſito,
conueniendum eſſe in alium locum, qui commo-
dior omnibus futurus eſſet, ſtatueret: vt ſi quis in
confinio diuerſarum prouinciarum, in quibus ma-
net Societas, eſſet conſtitutus; vel alius, qui ma-
b P.9.c.3. §.12. gis accommodus videretur. [b] Si Præpoſitus Ge-
neralis eſt, qui Societatem ad alia negotia con-
gregat; eius erit eligere ac deſignare locum,
quem in Domino aptiorem iudicauerit.

Spatium temporis, quod cogendæ Societati tri- 2
buetur, vbi de electione Generalis agendum eſt,
quinque aut ſex menſium erit, à tempore, quo lit-
teræ, quæ de hac re commonefacient, ſcriptæ fue-
rint. Prorogari tamen id tempus poterit, cum
c P. 9.c.3. §.12. neceſſitas poſtulauerit. [c] Cum vero alias ob cau-
ſas fuerit congreganda, Generalis Præpoſitus pro
ſuo arbitratu tempus deſignabit.

Modus in congreganda Societate ſeruandus 3
hic erit; vt ille, cuius eſt hoc munus, confeſtim
varijs vijs Prouinciales, & ſi qui ex Profeſſis ſigil-
latim conuocandi eſſent, adſcripta (quantum ſat
eſſe ipſi videbitur) cauſa, loco, & tempore Con-
uentus habendi, certiores faciat: admonens quo-
d Inf. §.4. & c.7.§.1 que, [d] vt vbique Miſſæ celebrentur, & orationes
fiant

fiant pro felici Præpoſiti electione. Vnuſquiſque autem Prouincialium (ſi ipſi ſoli eligendi poteſtatem non habuerint) [a] Profeſſos qui in ipſius Prouincia verſantur, Rectores quoque, & Locales Præpoſitos, qui venire poſſint, conuocabit. Vbi vero ad Congregationem Prouincialem conuenerint qui commode potuerint, eligent pluribus ſuffragijs (Prouincialis ſententia pro duobus ſuffragijs numerata) eos, qui ad Generalem Congregationem venient: qui eſſe ij debebunt, quos magis expediat Congregationi intereſſe; & [b] quorum abſentia minus detrimenti Prouinciæ ſit allatura. Ipſi vero, quàm primum poterunt, ad conſtitutum locum, relictis in ſuis Prouincijs Vicarijs, & rebus omnibus bene compoſitis, proficiſcentur.

a Sup. c. 3. §. 1.

b Sup. c. 3. §. 1.

4 [c] Curabunt præterea Superiores, vt omnes, qui ſub Obedientia Societatis viuunt, quotidie in orationibus, & in Miſſarum Sacrificijs plurimum Domino commendent eos, qui ad Generalem Congregationem ſe conferunt; & ſimul, vt quidquid in ea tranſigetur, ad maius obſequium, & laudem, & gloriam Diuini nominis cedat.

c Sup. §. 3.

DE MODO DELIBERATIONIS, cum de electione Generalis agitur. Cap. VI.

1 SI Conuentus indictus eſt ad noui Præpoſiti, qui in demortui locum ſuccedat, electionem;

nem; ſimul atque conuenerint, Vicarius Generalis, quatuor dies ante Præpoſiti futuri electionem, de eadem omnes alloquatur: hortetur que ad eam, prout ad maius Dei obſequium, & bonam Societatis gubernationem conuenit, faciendam. Et præter hunc diem, tres ſequentes habebunt, vt ſe Deo commendent, meliuſque conſiderent, quiſnam ex vniuerſa Societate ad huiuſmodi curam maxime idoneus ſit futurus; informationem capientes ab eis, qui eam bene dare poterunt: donec tamen ingrediantur locum electionis, & in eum includantur, non definiant apud ſe, quem ſint electuri.

2 Hoc medio tempore, vnuſquiſque, ſub pœna Excomunicationis latæ ſententiæ, teneatur Vicario manifeſtare, vel alicui ex antiquioribus Profeſſis (qui cum Vicario conferet) ſi ſciret aliquem hoc munus affectaſſe, vel etiam tunc affectare, directe, aut indirecte id procurãdo, vel ſigno aliquo id declarando. † Qui autẽ de ambitione huiuſmodi conuictus eſſet, actiuo, & paſſiuo ſuffragio priuetur, 'vt inhabilis ad eligendum alium, & A

IN CAPVT VI.

A ¶ VT ſuffragio priuari quis poſſit vt inhabilis, quod de ambitione huiuſmodi notatus eſſet; oporteret clare teſtimonijs conuictũ eſſe, vel alioqui, quantũ ſatis eſt, de veritate eorũ, quæ obiecta sũt, conſtare; quacunque ratione id conſtare poſſet. Sed cum probationes ſuſpitionem tãtum valde probabilem, ſed

ᵃ vt

ſed non fidem certam facerent; is non erit ad electionem idoneus; & quæſita aliqua occaſione, remouendus quidem ab ea Congregatione; ſed ſuffragij iure tanquam inhabilis priuandus non erit. Nec ſuſpitio euulganda erit; & multo minus, ſi ſuſpitio probabilis non eſſe deprehenderetur: tunc enim nulla ratione id nocere debebit ei, qui non iuſte notatus fuerit; nec deſinet Congregationi intereſſe, & ſuffragij ius, ſicut alij, habere. Ad quem pertinet hoc iudicare, Vicarius eſt, tribus alijs ex antiquioribus Profeſſis vocatis: & condemnatio vt minimum tribus ſuffragijs fieri debet. Qui autem aliter, atque in animo ſentiret, ſententiam diceret, ipſo facto Excommunicationem incurret.

Si ipſemet Vicarius, vel aliquis ex antiquioribus notaretur; ſemper quatuor ex ijs, qui prius Profeſſionem emiſerunt, iudicabunt; excluſo eo, qui notatus eſt: & eorum quiſque, ad cuius aures huiuſmodi infamia perueniret, reliquos vocet; vt de ea cognoſcatur.

[a] vt ipſe eligatur: nec in eam Congregationem, nec in aliam vnquam admitti poſſit. [a] Par. 10. §.6.

3 Ipſo die electionis, qui hos tres dies conſequetur, celebret aliquis Miſſam de Spiritu ſancto, quam omnes audiant, ac in eadem Sanctiſſimum Chriſti Corpus ſumant.

4 B Poſtmodum ad campanæ pulſum, † qui ſuffragium habent, ad locum Congregationis vocentur: ' & vnus eorum concionem habeat; qua in ge-

B ¶ [b] Qui ſuffragium habent, Profeſſi quatuor Voto- [b] Sup. c. 3. A. & p. 5. c. 1. A.

Votorum duntaxat erunt, vt [a] *dictum eſt, ſi quidē de electione Generalis agitur: quamuis curetur, vt & alij conueniant, ad maiorem rerum cognitionem habendam, ſi opus fuerit; & ad agendum, poſt electionē Generalis, alijs de rebus, in quibus* [b] *Rectores, & Præpoſiti Locales (ſi Profeſsionem trium Votorum emiſerunt, vel Coadiutores formati ſunt) qui vocandi erunt, ſuffragiū (vt ſuperius diximus) babebunt.*

a Sup. c. 3. A.

b Sup. c. 3. A.

C ¶ *Ser*

nere (nullo dato ſigno, quo particularis aliqua perſona ſignificetur) ad electionem eius Præpoſiti, qui ad maius Dei obſequium conueniat, exhortetur. & poſtquam hymnum illum ſimul dixerint, Veni creator Spiritus, & cet. in prædictum locum Congregationis, ab aliquo ex Præpoſitis, vel Rectoribus, vel aliquo quopiam de Societate, cui id officij in Domo Congregationis commiſſum fuerit, includantur: ita vt nec inde egredi, nec eis aliquid ad victum, præter panem & aquam, dari poſſit; donec Præpoſitum Generalem elegerint.

Quod ſi omnes communi 5
inſpiratione, non expectato ordine ſuffragiorum, quempiam eligerēt; ille ſit Præpoſitus Generalis. Omnem enim ordinem, & eligendi formulam, Spiritus Sanctus, qui ad huiuſmodi electionem eos mouit, facile ſupplet.

Quando eo modo non pe- 6
ragetur electio; formula quæ ſequitur, erit obſeruanda. In primis, quiſque ſeorſim orabit Deum;

† &

C † & cum nullo alio loquendo, ' in Creatoris ſui ac Domini conſpectu, ex ijs quæ prius intellexit, apud ſe ſtatuet, quē ſit electurus: & in charta ſcribet nomen perſonæ, quam eligit in Præpoſitum Generalem, & ſuum ſubſcribet; & ad hoc, ſpatium vnius horæ ad ſummum præfigatur. deinde ad ſedes ſuas omnes conueniāt, D & Vicarius † cū Secretario ad hoc ipſum inter Profeſſos electo, & alio tertio qui eis aſſiſtat,' exurgens à ſede, proteſtetur nolle ſe admittere quemquam, nec excludere, quem nō E debeat. † Det autem omnibus abſolutionem generalē ab omnibus

C ¶ Seruabunt omnes ſilentium in loco incluſionis; ita vt vnus cum alio nō colloquatur in ijs, quæ ad electionē pertinent (niſi quid eſſet, quod neceſſarium videretur; & id quidem coram omnibus dicendum eſſet) donec Generalis ſit electus.

A ¶ Antequam ingrediantur in locū electioni deſtinatum, in ſpatio quatuor illorum dierum congregati omnes qui in loco Congregationis Profeſſi inuenientur, [a] *Secretarium, & Aſſiſtentem eligent: ac quilibet quē nominet, ſcriptum dabit: & publice Vicarius, cum duobus ex Profeſſis antiquioribus, videbit quis plura habeat ſuffragia; & vbi paritas eſſet, tres ipſi ſuffragia ſua ferent: & qui duo habuerint ex eis, Secretarius, & Aſsiſtens erunt.*

[a] Inf. F. & G. & p. 9. c. 5. §. 4.

E ¶ Abſoluit ab omnibus cenſuris, quas non incurriſſent propter defectus ad hanc electionem pertinentes.

nibus cenſuris, ad hunc canonicæ electionis effectum.' Poſtmodum inuocata Spiritus Sãcti gratia, accedat cum ſuis ſocijs ad menſam in medio poſitam: & ipſimet tres prædicti, mutuo ſuffragia ſua alius ab alio petant: & † iuret vnuſquiſque, prius quam det, quod eum nominat, quem ſentit in Domino ad hoc munus magis idoneum:' & ſuffragia in manibus Secretarij ſimul ſeruentur: deinde à quolibet eorum. qui in Congregatione ſunt, ſeorſum, ſed tamen coram alijs, proprium ſuffragium ſcripto contentum poſtulent: quod, præuio eodem iuramento, eiſdem dabit vnuſquiſque. Deinde in medio omnium Secretarius ſuffragia, electum ſolummodo nominando, promulgabit: ac demum vno ſuffragiorum numero cum alio collato, qui plus quàm mediam partem ſuffragiorum omnium habuerit, ſit Præpoſitus Generalis: & ita qui prius eum nominauit, vel Vicarius percontetur alios, an ſuum con- F

F ¶ Formula iuramẽti hæc eſſe poterit: Teſtem inuoco, cum omni reuerentia, IESVM Chriſtum, qui ſapientia eſt æterna, quod ego. N. illum eligo, & nomino in Præpoſitum Generalẽ Societatis Iesv, *quem ſentio ad hoc onus ferendum aptiſſimũ. Itaque duo iurat; vnum, quod ſuum nomen ponit, vt perſonæ eligentis: alterũ, quod ponit nomẽ illius, quem magis idoneũ iudicat, vt perſonæ electæ: & tunc ſuffragium ſuũ ſcriptum dabit. Et hanc iuramenti formulam quiſque ſcriptã ha-*

conſenſum ei præſtent, quem maior pars elegit: & vtcunque reſpondeant, formabit Decretum electionis, dicendo: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti; EGO. N. nomine meo, & omnium idem ſentientium, eligo. N. in Præpoſitum Generalem Societatis IESV.

G Quo peracto, † ſtatim omnes ad reuerentiam ei exhibendam accedant; & flexo vtroque genu, manum eius oſculentur.' Qui vero electus fuerit, nec electionem, nec exhibitam reuerentiam (memor cuius nomine eam admittere debet) recuſare poterit. Deinde ſimul omnes dicant, Te Deum laudamus.

7 Si non fuerit qui amplius quam mediam partem ſuffragiorum habeat; alia ratio, ſcilicet compromiſſionis, ineatur;

H † electis inter omnes tribus, aut quinque electoribus' (qui nimi-

habeat exterius in eadem charta ſui ſuffragij, & eam legat alta voce, cum ſuffragium dat tribus deſignatis. Locus autem, vbi quiſque ſeorſum, & coram omnibus ſuum dat ſuffragium, menſa erit in medio conſtituta, vbi Vicarius eſt cum [a] ſuis Aſſiſtentibus. [a] Sup. D.

G ¶ *Incipiente Vicario [b] cum Aſsiſtẽtibus; vel (ſi aliquis eorũ fuerit electus) duobus reliquis; & ſequentur ceteri.* [b] Sup. D.

H ¶ *Modus eligendi hos electores erit, vt ſcribat vnuſquiſque quos ſentiat eligendos; & qui plura habuerint ſuffragia, ſint electores: & cum quiſque ſcripſerit huiuſmodi electorũ nomina, iurabunt omnes in hanc formã: Teſtem*

inuoco

inuoco IESVM Chriſtũ, qui ſapientia eſt æterna, quòd ego. N. illũ eligo, & nomino in Præpoſitum Generalẽ Societatis IESV, quẽ electores ad id conſtituti elegerint, & nominauerint.

[a] Sup. §.6.

I ¶ Poterit Vicarius cum plurium aſſẽſu, vel qui electus fuerit in Præpoſitũ Generalem, decernere cẽſuras, quæ conuenire in Domino videbuntur.

[b] P.3.c.1. §.18.

nimirum ad id munus plura habuerint ſuffragia) & quo maior horum trium vel quinque pars inclinauerit, ille ſit Præpoſitus Generalis, & promulgetur, eique reuerentia exhibeatur, & Deo Noſtro gratiæ agantur; vt ſuperius [a] dictum eſt.

Poſt promulgationem, nulli integrum erit, ſuffragium ſuum mutare, nec peracta electione aliam tentare: & obſeruet quæ dicta ſunt, qui ſchiſmaticus ac ruinæ Societatis auctor haberi nolit, & in pœnam Excommunicationis latæ ſententiæ incidere; † aliaſque graues cenſuras ſubire, pro arbitrio Societatis; ' cui [b] vnio & conformitas omnimoda ad Dei gloriam conuenit. 8

I

DE MODO IN DELIBERATIONIBVS tenendo, quando in Congregatione generali non de electione Præpoſiti, ſed alijs de rebus agitur.

Cap. VII.

CVm in Congregatione, non de electione Præpoſiti, ſed alijs de rebus grauibus, & ad ſta- 1

tum

tum Societatis pertinentibus agitur; incluſio neceſſaria non erit: licet ſit curandum, vt quam expeditiſſime fieri poterit, quæ tractanda ſunt, abſoluantur. Sed quia ex prima & ſumma Sapientia deſcendat oportet lux ea, qua dijudicari poſſit quid ſtatuere conueniat; in [a] primis Miſſarum Sacrificia offerentur; fietque oratio in loco Congregationis, & alijs partibus Societatis, per totum illud tempus quo congregantur, & quo tractantur res in eo Conuentu definiendæ, ad gratiam impetrandam, vt omnia ad maiorem Dei gloriam conſtituantur.

[a] Sup. c. 5. § 3. & 4.

2 Deinde ſemel, aut ſæpius

A omnibus congregatis, † Præpoſitus Generalis, deinde Prouinciales, Rectores, alijque ad Congregationem vocati, quæ eis tractanda videbuntur, rationeſque eorum quæ ſentiunt (poſtquam diligenter omnia conſiderauerint, ac Deo & Domino Noſtro commendauerint) coram omnibus breuiter proponent.' Et poſtquam propoſuerint, ſummam

IN CAPVT VII.

¶ *A Quiveniunt Prouincialiū loco, eis abſentibus eodem ordine loquentur. Hoc tamen obſeruabitur, vt antiquiſſimus ex Profeſſis cuiuſuis Prouinciæ, qui Prouincialis ſit, vel loco Prouincialis veniat, dicat primus; & eum ſequentur reliqui omnes eiuſdem Prouinciæ, iuxta antiquitatem Profeſſionis, vel Votorum, quæ Coadiutores Spirituales emittunt. Poſtea inter reliquos Prouinciales*

uinciales, qui fuerit antiquior, & cũ eo reliqui ex eadem Prouincia. Poſt huiuſmodi ſequentur, ſi alij fuerint, qui ſub nullo Prouinciali ſint, vel extra ordinem ſint vocati; qui etiam ordine antiquitatis dicent.

B ¶ *Suum ſcriptum ſuper mẽſa, quæ in medio erit, ponendo. Curabit autem Secretarius, vt, ſi opus fuerit, plura exempla exſcribãtur, vel quiſque ſecum ferat; quibus rationes, quæ ipſos mouent, contineantur; vt videri poſſint ab ijs, qui ſententiã de rebus eiſdem dicturi ſunt.*

C ¶ *Pro-*

mam † ſcriptam in medio re- B
linquent; vt ſiqui velint, eam legant; & quod ea de re ſentiunt, in ſequenti Congregatione dicant.

3 Rebus agitatis hinc inde in vna vel pluribus Congregationibus, ſi nihil manifeſte in alteram partem conſtitui videretur; communi omnium, vel fere omnium aſſenſu, quatuor qui definiant, ex ijs qui interſunt Conuentui, & in eo ius habent ſuffragij, plurium ſententijs (quibus alij ſe ſtare velle compromittant) eligantur: qui quoties opus fuerit, cum Præpoſito Generali congregati, omnia ea, de quibus agitur, decident. Quod ſi omnes eiuſdem ſententiæ non fuerint; quo verget maior pars, id præferendum, & à tota Congregatione, vt de manu Domini, admittendum erit.

4 Si Præpoſitus Generalis ea corporis valetudine non eſſet, vt poſſet rebus omnibus tractandis intereſſe; poſſet alium ſuo loco ſubſtituere; & ſic ſigilla-

latim, omnibus rebus conſtitutis, prout maiori parti viſum fuerit, quod decretum eſt, ſcribetur: & in plena Congregatione legetur: &, ſi etiã tunc alicui viſum fuerit, quid ea in re ſentiat, dicere ei licebit: ſed omnia tandem arbitrio Præpoſiti cum Definitoribus relinquentur.

5 Conſideratis denuo illis, quæ diſcuſſa ſunt, & modo iam dicto rurſum conſtitutis, Secretarius in libro ad id deſtinato C † ea poſtmodum promulganda ſcribet.

NONA

C ¶ Promulgatio ſiet coram tota Domo, ac poſtea per Domos, & Collegia reliqua; quod de ordinationibus & ſtatutis dictum intelligatur, quæ, vt vbique obſeruētur, conſtituta ſunt. Quod enim ad Collegium, vel Domũ, vel perſonam vnã tantum pertineret, non eſt quod alijs in locis promulgetur, quamuis res ſecretæ non eſſent: ſed ſi eſſent ſecretæ, multo magis euulgatio, ſub grauibus cenſuris arbitrio Præpoſiti Generalis, eſt probibenda.

Ordinationes in Congregatione conſtitutæ, in ſuo vigore permaneant (ſi in alia Congregatione generali non reuocarentur) quamuis Præpoſitus Generalis, ſub quo facta ſunt, è viuis exceſſiſſet.

* *
*

DECLA-

NONA PARS

DE IIS QVÆ AD CAPVT Societatis, & gubernationem ab eo deſcendentem pertinent.

QVOD PRAEPOSITVM Generalem, & quidem perpetuum, dum vixerit, eſſe oporteat. Cap. I.

VT in omnibus Rebuſpublicis vel Congregationibus bene conſtitutis, præter eos qui ad fines particulares in eis tendunt, neceſſe eſt eſſe aliquem, vel etiam plures, qui boni vniuerſalis curam habeant; &, vt ad proprium finem, ad id tendant: ſic etiam in hac Societate, præter eos, qui particularibus Domibus, Collegijs, & Prouincijs etiam, in quibus huiuſmodi ſunt Domus, vel Collegia, præſunt, neceſſe eſt [a] eſſe aliquem, qui vniuerſæ Societatis curam habeat; qui hunc ſibi finem conſtituat, vt bene gubernetur, conſeruetur, & augeatur totum Societatis corpus: & hic eſt Præpoſitus Generalis; qui cum duobus modis eligi poſſet; ſcilicet, vt ad tempus aliquod definitum, vel vt quandiu viuet, Societati præſit:

[a] Inf. c. 6. §. 1.

A iit: † propterea quòd experiētia, & in gubernando exercitatio, & hominum particula-
B rium notitia,'† & erga eoſdem auctoritas' confert magnopere, vt bene hoc munus obeat; ad vitam,& non ad tempus aliquod præſcriptum,erit eligendus. [a] Accedat autē ad cetera hoc commodi ex eo, vt Societas in rebus magni momēti,ad Dei gloriā, ſatis fere ſemper oc cu-

DECLARAtiones.

In nonam Partem.

IN CAPVT I.

A ¶ P*Ræter rationes, quæ in hac Cōſtitutione attinguntur, vt Generalis ad vitam cōſtituatur; ſunt & aliæ.* [b] *Vna eſt,quòd longius recedet omnis cogitatio & occaſio ambitionis,quæ huiuſmodi officiorū peſtis eſt,quā ſi certis tēporibus eſſet eligēdus.*

[a] P.8.c.2. §.1.& c.4. §.2.

[b] Par. 10. §.6.

Altera, quòd facilius eſt vnum idoneum, quàm plures, ad hoc munus inueniri.

Tetia eſt, exemplum quod ſumitur ex communi ratione gubernationum magni momenti, quæ ad vitam eſſe ſolent, tam in eccleſiaſticis, Summi Pontificis, & Epiſcoporum; quàm in ſecularibus, Principum ac Dominorum. De remedio autem, quo euitentur aliqua incommoda, quæ ſequi poſſent ex huiuſmodi officio, ſi ad vitam teneatur; inferius, capite quarto agetur.

B ¶ *Maior erit Præpoſiti auctoritas, ſi mutari non poterit, quam ſi ad vnū vel plures annos eligeretur; cum externis, quia magis omnibus notus erit; & cum ijs, qui de Societate ſunt, propter rationē eandem. Et contra, ſcire, quod eo officio ali-*

quando

quando ſit perfuncturus, & æqualis, vel inferior alijs futurus; eſſe etiam in eo parum exercitatum, auctoritatem poteſt imminuere.

cupata, † vniuerſalibus his C Conuentibus, minus laboris & diſtractionis patiatur.

C ¶ *Conſtat, rarius congregandam vniuerſam Societatem, ſi Præpoſitus ad vitam eligetur: quandoquidem quæ fiunt Congregationes, maiori ex parte, ad eius electionem, & raro in alijs occaſionibus fiunt.*

QVALIS ESSE DEBEAT Præpoſitus Generalis. Cap. II.

IN CAPVT II.

A ¶ AD has ſex partes, vt primarias, reliqua reducuntur: quandoquidem in eis Præpoſiti perfectio conſiſtit erga Deum; quodque eius affectũ, intellectum, & executionẽ perficit; quodque ex bo-

1 A † INter dotes varias, quibus ornari Præpoſitum Generalem optandum eſt, omnium prima hæc erit: [a] vt cum Deo ac Domino Noſtro quàm maxime coniunctus, & familiaris, tam in oratione, quam in omnibus ſuis actionibus ſit: vt eo vberius ab ipſo, vt boni totius fonte, vniuerſo corpori Societatis abundantem donorum, ac gratiarum eius participationem, ac multum valoris, & efficaciæ omnibus illis rationibus, quibus ad animarum auxilium vtetur, impetret.

a Inf. c. 6. A. & p. 10. §. 2.

2 Secun-

bonis corporis, & externis iuuare poterit. & iuxta ordinem poſitum, momentũ earum æſtimandum eſt.

B ¶ Et

2 Secunda, [a] vt vir ſit, cuius in omni virtutum genere exemplum, reliquos de Societate iuuet; ac præcipue in eo ſplẽdor charitatis erga omnes proximos, & in primis erga Societatem; ac veræ humilitatis, quæ Deo & hominibus amabilem eum reddant, ſit conſpicuus.

[a] Inf. c. 6. A. & p. 8. c. 1. G.

3 Liber etiam ab omnibus inordinatis affectionibus, per gratiam Dei edomitis & mortificatis, ſit oportet; ne interius iudicium rationis perturbent: & vt exterius tam ſit compoſitus, & in loquendo præſertim tam circunſpectus, vt in eo nihil, ne verbum quidem, notari poſſit, quod non ad ædificationem, ſiue eorum qui de Societate ſunt (quibus ſpeculi, & exemplaris loco eſſe debet) ſiue externorum faciat.

4 Nihilominus eo modo didicerit rectitudinem ac ſeueritatem neceſſariam, cum benignitate & manſuetudine miſcere, vt nec ſe flecti ſinat ab eo, quod Deo ac Domino Noſtro gratius fore iudicauerit; & tamen filijs ſuis, vt conuenit, compati nouerit: eo modo ſe gerendo, [b] vt etiam qui reprehenduntur, vel corriguntur, quamuis ſecundum inferiorem hominem quod agitur diſpliceat, agnoſcant nihilominus quod recte in Domino, & cum charitate ille ſuum officium faciat.

[b] Inf. c. 3. §. 11. & p. 3. c. 1. §. 15. & N.

5 Animi etiam magnitudo ac fortitudo eſt ei perneceſſaria, ad infirmitatem multorum feren-

dam, & res magnas in diuino ſeruitio aggredien-das; in eiſque conſtanter, quando id conuenit, perſeuerandum; non propter contradictiones (licet à magnis, & potentibus excitatas) animum deſpondendo; nec ab eo, quod ratio, & diuinum obſequium poſtulat, vllis eorum precibus, aut minis ſeparari ſe ſinendo; vt omnibus demum caſibus, qui incidere poſſunt, ſit ſuperior: nec proſperis efferri, nec aduerſis deijci animo ſeſe permittat: paratiſſimus, cum opus eſſet, ad mortem pro Societatis bono, in obſequium IESV Chriſti Dei ac Domini Noſtri, ſubeundam.

Tertia eſt, vt præclaro intellectus, ac iudicij dono polleat; vt nec in rebus ad ſpeculationem, nec ad praxim pertinentibus, quæ occurrerint, hoc talento ſit deſtitutus. Et quamuis doctrina valde ei neceſſaria ſit, qui tam multis viris eruditis eſt præfuturus; [a] magis tamen eſt neceſſaria prudentia, & in rebus ſpiritualibus & internis exercitatio, ad varios ſpiritus diſcernendos; ad conſilium ac remedium tam multis, qui neceſſitatibus ſpiritualibus laborabunt, adhibendum. 6

[a] Par. 10. §. 2.

[b] Diſcretionis etiam donum in rebus externis, ac modo res tam varias tractandi, [c] & cum tam diuerſis hominum generibus in ipſa Societate, & extra illam, agendi, ſummopere erit ei neceſſarium.

[b] P. 7. c. 2. F.

[c] P. 4. c. 8. §. 8.

Quarta, & in primis neceſſaria ad res conficiendas, eſt vigilantia, & ſolicitudo ad eas incipiendas; & ſtrenuitas ad eaſdem ad finem & perfectionem ſuam perducendas, vt nec incuria, nec 7

remiſ-

remiſſione animi, inchoatæ & imperfectæ relinquantur.

8 Quinta ad corpus pertinet; in quo, quod ad ſanitatem, B ſpeciem externam, † & ætatem attinet, habenda eſt ratio hinc quidem decentiæ & auctoritatis, inde vero virium corporis, quas eius munus exigit; vt in eo fungi officio ſuo, ad Dei ac Domini Noſtri gloriam, poſſit.

9 [a] Sexta † circa res externas C eſt; inter quas, quæ magis ad ædificationem, & Dei obſequium in eo officio conferunt, præferri debent. [b] Huiuſmodi eſſe ſolent, exiſtimatio ac bona fama: & demum, quæ ex ceteris ad auctoritatem cum externis, & cum ijs qui de Societate ſunt, adiuuant.

10 Denique ex eorum numero eſſe debet Præpoſitus Generalis, qui in omni virtutũ ornatu clariſſimi, & de Societate optime meriti, & diu in eadẽ tales eſſe perſpecti ſunt. Et ſi aliquæ ex dotibus ſuperius dictis deeſſent, certe nõ deſit eximia probitas, & amor erga Societa-

B ¶ Et ſic videtur ætas valde ſenilis non conuenire, quæ ad labores & curas huius officij idonea eſſe non ſolet: nec valde iuuenilis, quam nec auctoritas, nec experientia quæ conuenit, comitari ſolet.

C ¶ Externa cenſentur, nobilitas, diuitiæ, quas in ſeculo habuit, honor, & ſimilia. Et horum, ceteris paribus, aliqua ratio eſt habenda: alia tamen maioris momenti ſunt, quæ, quamuis hæc deſint, ad electionem poſſint ſufficere.

[a] P.1.c.2. §.13.

[b] P.8.c.1. G.

cietatem, ac iudicium bonum, quod etiam idonea doctrina comitetur. In reliquis enim, per eos
a Inf. c.6. §.7. & c. & p. 8. c. 2. §. 1. [a] qui ad eius auxilium deſtinandi ſunt (de quibus inferius dicetur) cum auxilio & fauore diuino, multa ſuppleri poterunt.

DE AVCTORITATE PRAEPOSITI Generalis erga Societatem, ac de officio eius. Cap. III.

b P.4.c.10 §. 2. & p. 8.c.1.§.6. & p.10.§. 8. c P.1. c.1. §.1.

VT [b] bene gubernetur Societas, expedire valde videtur, vt Præpoſitus Generalis omnem habeat auctoritatem in Societatem, ad ædificationem. Quæ poteſtas (vnde Præpoſiti officium cognoſcitur) hæc erit. [c] Primum Præpoſitus Generalis per ſe, & per alios admittere in Domibus, vel Collegijs, vel vbicunque libeat, poterit eos qui ad Inſtitutum Societatis ei idonei videbuntur; ſiue ad Probationẽ, † ſiue [d] ad Profeſſionem, ſiue in Coadiutores formatos, vel Scholaſticos approbatos admittendos cẽſeat. † [e] Poterit etiã eoſdem dimittere, & à Societate remouere. 1 A B

d P.5.c.1. §.2. & B. & c.2.§.4. & 5. e P.2.c.1. §.2.

IN CAPVT III.

A ¶ CVm unum vel plures ad Profeſſionẽ per aliũ admiſerit, prius nominatim de eis certiorem fieri, & de eorũ dotibus ipſi ſatisfactum eſſe oportebit: [f] vel hoc munus admittendi pro ſuo arbitratu (iuxta id, quod in quinta Parte dicitur) alicui, cui perinde ac ſibi ipſi, confidat, peculiariter committat.

f P.5.c.1. § 2. & B. & c.2.A.

B ¶ Iuxta id, quod in ſecunda Parte de dimittendi ratione dictum eſt.

Eiuſ- G ¶ Siue

2 Eiuſdem erit, quos mittendos iudicauerit, & quocunque volet, ad ſtudia litterarum mittere. [a]Poterit & eoſdem reuocare ante vel poſt abſoluta ſtudia, ac transferre ab vno in alium locum; prout ad ipſorum particulare, & ad vniuerſale bonum Societatis magis conuenire in Domino exiſtimabit.

a P.4.c.9. §.2.

3 [b]Totam habebit ſuperintendentiam, & gubernationem Collegiorum, quod ad Scholaſticos, & Præceptores, & Officiales attinet: inter quos primas tenent Rectores; [c]quos conſtituere, ac remouere poterit, eamque facultatem eiſdem communicare, quam ſenſerit in Domino conuenire: & [d]per huiuſmodi Rectores, adminiſtrationem Collegiorum exercebit in ijs quæ ad ædificia, & temporalia ipſorum bona in Scholaſticorum vſum comparata pertinent; vt in litteris Apoſtolicis continetur.

b P.4.c.2. §.5. & c.10.§.1.

c Inf.§.14 & 15.& p.4 c.2. §.5. & c.10.§.7.

d P.4.c.2. §.5.& C.

4 [e]Curabit etiam, † vt illi C rationem officij ſui eo modo qui conuenire maxime videbitur, reddant. Et quod de Collegijs dicitur, de Vniuerſitatibus Societatis eius curæ commiſſis dictum intelligatur. Res enim earum, quæ ad vitæ ac doctrinæ inſtitutionem pertinent, adminiſtrare, Præpoſiti Generalis munus erit; quod per miniſtros à ſe iuxta Conſtitutiones conſtitutos, exercebit, &c.

e Inf.§.15 & p.4.c.2 §.5.& c.10. §.3.

C ¶ *Siue reddenda ſit ratio eidem, ſiue Præpoſito Prouinciali, ſiue alij cuipiam, qui ad eam exigendam poteſtatem commiſſariam, habeat.*

D ¶ *Per*

Eſt item penes Præpoſitum Generalem omnis 5
facultas agendi quoſuis contractus emptionum, aut venditionum quorumlibet bonorum temporalium mobilium tam Domorum quam Collegiorum Societatis: & imponendi, ac redimendi quoslibet cenſus ſuper bonis ſtabilibus ipſorum Collegiorum, in eorundem vtilitatem ac bonum, cum facultate ſeſe onere liberandi, reſtitutâ pecunia quæ data fuerit. Alienare [a] autem, aut omnino diſſoluere Collegia, vel Domos iam erectas Societatis, ſine generali eius Congregatione, Præpoſitus Generalis non poterit.

[a] Inf. §. 17 & 18. & p. 4. c. 2. §. 3. & c. 10. §. 2. & c. 11. §. 2. & p. 8. c. 2. §. 2.

De ijs vero quæ Societati ita relinquuntur, vt 6
ipſa pro ſuo arbitratu ea diſponat (ſiue bona ſtabilia illa ſint, vt domus aliqua, vel prædium non alicui certo Collegio ab eo qui relinquit determinate applicatum vel annexum; ſiue mobilia, cuiuſmodi ſunt pecunia, triticum, & quæuis alia mobilia) idem Generalis diſponere poterit, aut vendendo, aut retinendo, aut huic vel illi loco id quod ei videbitur, applicando; prout ad maiorem Dei gloriam ſenſerit expedire.

Et Præpoſiti Prouinciales, aut Locales, & 7
Rectores, & alij eius Commiſſarij eam partem huius facultatis habebunt, quam ipſis Generalis communicauerit. Neque vero Collegiales ad huiuſmodi actus collegialiter erunt congregandi.

Sicut ad Generalem pertinet curare, vt [b] So- 8
cietatis Conſtitutiones vbique obſeruentur;

[b] Inf. c. 6. A. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1 §. 1. & c. 5. & p. 10 §. 13.

† ita

D † ita ad eundem pertinebit, in ijs, quæ accidunt, vbi diſpenſatione opus eſt, habita ratione perſonarum, locorum, temporum, & aliarum circunſtantiarum, diſpenſare: ' quod munus ea cum prudentia, quam lux æterna communicauerit, [b] finem earundem Conſtitutionum intuendo, qui alius non eſt quàm maius Dei obſequium, & eorum bonum, qui hoc viuendi Inſtitutum ſequuntur, E præſtabit. Idque † tam de experimentis eorum, qui in Probationibus verſantur,' quam de alijs rebus, in quibus eam fuiſſe mentem eorum, qui Conſtitutiones condiderunt, ad gloriam Dei ac Domini Noſtri iudicabitur, dictum ſit.

D ∫ Per ſeipſum exercere debet Generalis hanc poteſtatem: [a] *& per alios in caſibus vrgentioribus id etiã præſtare poterit, vbi ſine incommodo inſigni expectari nequit; vel vbi peculiariter alicui, cui tanquã ſibi ipſi, fideret, præſertim in locis remotiſſimis, qualis eſt India, committeret. Et intelligendũ eſt, diſpenſare poſſe, vbi eam eſſe mẽtem Conſtitutionum, vt dictum eſt, conſideratis circunſtantijs particularibus, & non aliter, in Domino iudicaret.*

[a] Par. 4. c. 10. B.

[b] Procem. declar.

E ¶ [c] *Penes Generalẽ erit, vt omnia experimenta, & plura etiã quàm illa ſex de quibus in Examine dicitur, fiant; vel vnum aut plura eorum omittantur, vel cũ alijs permutentur, conſtituere; quando alicui non conueniret, quod generatim cõuenit; cuiuſmodi eſſet hoſpitale, vel peregrinatio,*

[c] Exa. c. 4. §. 9. & 16.

[a] Idem Generalis in Miſſionibus omnem habebit poteſtatem; eis tamen nulla ratione repugnando, quæ à Sede Apoſtolica (vt in [c] ſeptima Parte dicitur) proficiſcuntur. Mittere ergo poterit omnes ſibi ſubditos, ſiue Profeſſionē emiſerint, ſiue non emiſerint (quos mittēdos iudicauerit) † ad quaſlibet mundi partes', ad quoduis tēpus, vel definitum, vel indefinitū, prout ei videbitur; ad quāuis actionem ex ijs, quibus vti ad proximorum auxilium Societas ſolet, exercendam. † Poterit etiam miſſos reuocare:' & in omnibus denique, vt ad maiorem Dei gloriam fore ſenſerit, procedere. † Idem, cum talenta hominibus Societatis noſtræ donata cognoſcat, officia Prædicatorum, Lectorum, & 9 F H

Con-

[a] P.7.c.2. § 1. & A. B. & C.

[b] P.7.c.1. § 1. & B. & c.2. C.

[c] P.7.c.1.

[d] P.7.c.1. § 6. & c.2 H.

vel lectio, vel aliqua ex alijs Probationibus.

F ¶ [b] Vt inter fideles in Indijs, et inter infideles, vbi ſunt aliqui incolæ Chriſtiani, & etiam ſi nulli ſint, in quibuſdam caſibus, vel neceſſitatibus vrgentioribus: id tamen magna conſideratione præcedēte fieri debet.

G ¶ [d] Non ſolum miſſos per præcedentē Præpoſitum, vel per ſeipſum, ſed etiā per Summum Pontificem nullo tempore definito, poteſt reuocare; vt in litteris Apoſtolicis gratiarum, anno quadrageſimo nono, per Paulum Tertium, noſtrum ſanctum Patrem nobis conceſſarum continetur.

H ¶ Hoc, ſicut alia multa dicta, & dicenda, poterit exequi Generalis per ſuos miniſtros; ſiue Præpoſiti Locales illi fuerint, ſiue non.

I ¶ Cum

Confeſſariorum diſtribuet. De alijs officijs tantumdem intelligatur: & quemlibet eo in munere, quod conuenientius ad diuinum obſequium, & ſalutem animarum obiturus in Domino videbitur, conſtituet.

10 [a] Eius erit, vti facultatibus à Sede Apoſtolica Societati conceſſis; & eam partem illarum vnicuique inferiorum communicare, quam in ipſo bene collocatam, ad finem diuini obſequij nobis præfixum, exiſtimauerit. Eiuſdem erit reuocare eas, vel contrahere; ad eandem regulam diuini beneplaciti omnia exigendo.

[a] P.5.c.1. A.& p.8. c.1. §.6.

11 [b] Eiuſdem Generalis erit, correctionibus vti, ac pœnitentias, quæ ad ſatisfactionem quorumcunque defectuum conuenire videbuntur, habita ratione perſonarum, & aliarum circunſtantiarum, iniungere: quarum conſideratio eius charitati cum prudentia coniunctæ, qua ad Dei gloriam vtetur, committitur.

[b] Sup.c.2. §.4.& inf. c.6.§.2.& p.3.c.1.§. 15.& N.

12 [c] Eiuſdem erit, conuocare Societatem ad generalem Congregationem (quando alijs de rebus, quam de electione Præpoſiti eſt agendum) & ſtatuere, vt Prouincialis etiam Congregatio conuocetur, cum expedire iudicauerit; & dirigere eos qui conuenerint; ac ſuo tempore, ijs abſolutis quæ tractanda erant, dimittere.

[c] P.8.c.2, C. & c.4. §.2.& c.5 §.1.& 2.

13 [d] Sine eius facultate & approbatione, nullus poſſit dignitatem vllam extra Societatem admittere: nec ille facultatem huiuſmodi dabit, nec id approbabit, ſi Sedis Apoſtolicæ Obedientia ipſum

[d] P.10. §. 6. & A.

I ¶ Cum ijs qui bene ſuum officium faciũt, & ei poſſunt ſatisfacere, in triẽnij definito ſpatio nihil deperit: quandoquidẽ hoc tempus & contrahi, & prorogari poterit: cũ ijs qui ſe parum idoneos oſtenderent, id commodi accedit, vt ſine nota, curſu triennij peracto, remoueri poſſint: niſi ante id tempus, ratione vniuerſalis boni, Generali remouendi viderentur.

K ¶ Quanquã poterit ad has electiones, & res alias graues & dubias, rogare ſententias aliorum, quos iudicaue-

[a] Sup.§.3. & p.4.c.2 §.5. & c. 10.§.3. & c.17.§.1.
[b] Inf. c.5. §.1.
[c] Sup. §.3.
[d] Sup.§.4.
[e] Sup.§.3. & p.4.c.2. §.5. & c. 10.§ 3. & c.17.§.1.
[f] Inf.c.6. §.12.& p. 4.c.2.E.
[g] Inf. c.6. §.8.

ſum non compelleret.

14 [a] Conſtituat idem, vt dictum eſt, per ſeipſum Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum, ac Præpoſitos Locales Domorum, quos aptiores fore iudicauerit: † [b] Prouinciales I itidem Præpoſitos ad triennium vt plurimum (quamuis & contrahi, & prorogari etiam id ſpatium temporis poſſit, quando ad maiorem Dei, ac Domini Noſtri gloriam id fore videbitur). [c] Quibus etiam eã poteſtatem cõmunicabit, quã duxerit communicandam.

Poterit etiam eam reuocare, reſtringere, & etiam augere, [d] & adminiſtrationis rationem ab eis exigere. [e] Quod ſi Prouinciali facultatem conſtituendi Præpoſitos Locales, & Rectores communicauerit; eiuſdem Generalis erit, eoſdem confirmare, vel remouere.

16 † Idem Officiales reliquos ad gubernationem Societatis ne- K ceſſarios, [f] vt Procuratorẽ generalem, [g] & Secretarium Societatis cõſtituet; eam illis facul-

culta-

cultatem, quam pro negotiorum ac perſonarum ratione conuenire in Domino iudicabit, communicando.

cauerit in Domino bene ſenſuros; conſtituere tandem, in eius erit poteſtate.

IN

17 [a] Idem poterit, non expectata generali Congregatione, Domos, Collegia, Vniuerſitates Societati oblatas accipere; & in Fundatores, cum priuilegijs in quarta Parte dictis, eos quos in Domino admittendos duxerit, admittere; & Lectores, Sacerdotes, & alia quæ occurrerint, prouidere. [b] Erit tamen ei curandum, vt cum huiuſmodi conditionibus admittat, ex quibus Societas commoditatem ad propoſitum ſibi diuini obſequij finem, & non detrimentum ſentiat. [c] Sed ſi experimento compertum eſſet, grauari magis, quam iuuari Societatem, nec Præpoſitus Generalis de remedio proſpiceret; in prima generali Societatis Congregatione, vtrum huiuſmodi Domum, Collegium, vel Vniuerſitatem relinqui, an teneri cum tali onere expediat, agi poterit.

a Par. 4. Proœ. A. & c. 2. §. 1

b P. 4. c. 2. §. 2. & c. 11. §. 2. & A.

c Sup. §. 5. & p. 4. c. 2. §. 2. & 3. & A.

18 [d] Transferre, vel diſſoluere Domos, vel Collegia iam erecta, aut in [e] vſum Societatis Profeſſæ reditus eorum conuertere, Præpoſitus Generalis, vt in quarta Parte dictum eſt, non poterit.

d Sup. §. 5.

e Inf. c. 4. § 7. & Ex. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. §. 5. & c. 10. §. 1. & p. 6 c. 2 §. 3. & p. 10. §. 4.

19 [f] Cognoſcat, quo ad eius fieri poterit, conſcientias eorum qui ſub eius Obedientia ſunt; ac præcipue Præpoſitorum prouincialium, & aliorum, quibus munera maioris momenti committit.

f Exa. c. 4. §. 36.

20 Generatim loquendo, in rebus omnibus quæ ad propoſitum Societati finem perfectionis & auxilij

a P.6.c.5. xilij proximorum ad gloriam Dei faciunt, [a] omnibus præcipere in Obedientiæ virtute poſſit: Et quamuis alijs inferioribus Præpoſitis, vel Viſitatoribus, vel Commiſſarijs ſuam facultatem communicet; poterit tamen approbare, vel reſcindere quod illi fecerint, & in omnibus quod videbitur, conſtituere: & ſemper ei Obedientiam ac reuerentiam ([b] vt qui Chriſti vices gerit) præſtari oportebit.

b P.3.c.1. §.23. & p. 4.c.10. §. 5. & p.6.c. 1.§. 1. 2. & 3. & p. 7.c. 2.§.1. & A.& p. 8.c.1.D.

DE AVCTORITATE, VEL prouidentia, quam Societas habere debet erga Præpoſitum Generalem.

Cap. IV.

IN CAPVT IV.

c Inf. c.5. §.2.

A ¶ [c] ET exercebit eã per Aſſiſtentes; de quibus mox dicetur.

d Inf. c.5. §.2.

B ¶ Vrge-

1 † FAcultas, vel prouidentia Societatis erga Præpoſitum, (habita ſemper ratione boni vniuerſalis, ac maioris ædificationis) ſex in rebus, quæ ad Dei gloriam iuuare poſſunt, conſiſtit. A

2 [d] Prima ad res externas pertinet, veſtitus, victus, & expenſarum quarumlibet ad perſonam Præpoſiti ſpectantium: quæ omnia vel augere, vel imminuere poterit Societas; prout Præpoſitum ipſum, ac ſe decere, & Deo gratius fore iudicabit. Et huic Societatis ordinationi Præpoſitum acquieſcere oportebit.

e Inf. c.5. §.2.

3 [e] Secunda ad corporis curam pertinet; ne in laboribus,

boribus, vel rigore nimio menſuram excedat. Qua etiam in re ad moderationem ſe reduci ſinet Superior, & Societatis arbitrio acquieſcet.

4 [a] Tertia ad animam eius ſpectat, cum etiam viris perfectis aliquando huiuſmodi cura vel circa perſonam, vel circa officium ſit neceſſaria: Habeat ergo Societas cum Præpoſito Generali (& idem cum inferioribus fieri poſſet) aliquem, qui accedens ad Deum in oratione, poſtquam diuinam bonitatem conſuluerit, & æquum eſſe id iudicauerit, cum modeſtia debita, ac humilitate, quid sẽtiat in ipſo Præpoſito requiri ad maius obſequium & gloriam Dei, admonere teneatur; ſiue ille ſit eius Confeſſarius, ſiue alius quiſpiam per Societatem deſignatus, qui ad hoc negotium aptus videatur. [a] Inf. c. 5. §. 2.

5 [b] Quarta eſt, quod, † ſi quis B vrgeret (licet eum non obligãdo ſub pœna peccati) vt dignitatem aliquam admitteret, in qua Præpoſiti officium neceſſario relinquendum eſſet, non poſſet ſine conſenſu Societatis eam [b] Inf. c. 5. §. 6. & E. & p. 10. §. 6. & A.

B ¶ *Vrgere intelligendum eſt, ſi Princeps aliquis ſecularis id curaret; & ordinaret Summus Pontifex aliquã ſumere dignitatem; non tamen ita abſolute imperando, vt oſtendat ſe velle eum ad tale officium admittendum obligare. Nam in huiuſmodi caſibus, vbi ceſſat obligatio, non debet, nec poteſt ſine probatione Societatis eam admittere: nec Societas approbabit, ſi Pontifex præcepto, quod ad peccatum obliget, non compelleret.*

C ¶ *Vt*

eam admittere. Societas autem, ſemper intuendo quæ ad maius Dei obſequium & gloriam pertinent, ſi Obedientia Sedis Apoſtolicæ non compulerit, aſſenſum numquam præſtabit.

a Inf. c.5. 6. & D.

[a] Quinta locum habet, ſi accideret vt valde negligens vel remiſſus eſſet in rebus magni momenti, ad Præpoſiti officium pertinentibus; propter corporis grauem ægritudinem, aut ſenium, ſpe emendationis ea in parte ſublata; vnde multum detrimenti publicum bonum pateretur. Tunc enim Coadiutor, vel Vicarius qui Generalis officio fungatur, eſt eligendus: ſiue ipſemet Præpoſitus eum cum approbatione Præpoſitorum Prouincialium ſibi ſubſtituat; ſiue illi cum approbatione duorum Præpoſitorum Localium, vel Rectorum vniuſcuiuſque Prouinciæ, eum per litteras pluribus ſuffragijs eligant ad Societatis gubernationem; cum ea facultate, quæ Generali, vel ipſi Societati, ſi ea eligeret, communicanda videretur. 6

b Inf. c.5. §.4.

[b] Sexta locum haberet in quibuſdam caſibus (quos ſperamus per Dei bonitatem, aſpirante ipſius gratia, numquã euenturos) cuiuſmodi eſſent peccata mortalia in externum actũ prodeuntia; ac nominatim copula carnalis; † vulnerare quemquã; [c] ex reditibus Collegiorũ aliquid ad proprios ſumptus aſſumere, † vel cuiuis extra Socie- 7 C D

c Sup.c.3. §. 18. & Exa.c.1.§ 4. & p. 4. c.2.§.5.& c.10. §.1. & p.6.c.2 §. 3. & p. 10.§.4.

C ¶ *Vt cũ aliquo armorũ genere, vel cultello, vel re quauis, cum qua insignis læſio inferri poteſt.*

D ¶ *Id agitur peculiariter, vt non det conſanguineis,*

Societatem donare; vel aliqua ſtabilia bona Domorum, aut Collegiorum alienare; vel prauam doctrinam habere. Si quid ergo horum accideret, poteſt E ac debet Societas † ([a] ſi de re ſufficientiſſime cõſtaret) eum officio priuare; [b] &, ſi opus eſt, à Societate remouere: in omnibus præ oculis habẽdo quod ad maiorẽ Dei gloriam & vniuerſale bonum Societatis fore iudicabitur.

guineis, vel eis qui coniunctionem aliquam ſecularem cum ipſo habent: & non præcluditur oſtium, vt fiat eleemoſyna, vel detur, quod conuenit, ei, cui dari debere ad Dei gloriam Generalis ſentiret.

[a] Inf. c. 5. §. 4.

[b] P. 2. c. 1. §. 1. & A.

E ¶ Quoniam qui curam aliorum, præcipue tam vniuerſalem habent, iniuſte calumniam à multis pati varias ob cauſas poſſunt; diligenter animaduertere oportet, vt probationes dictorum defectuum sint, quam fieri poſſit, efficaciſſimæ, morali modo loquendo.

DE MODO QVO PROCEDERE DEBET Societas in ijs, quæ ad Præpoſitum Generalem pertinent. Cap. V.

1 IN primis Præpoſiti Prouinciales, [c] quos Generalis ipſe per ſe conſtituit, in conſpectu Dei conſiderare & efficere quod vniuerſali bono Societatis debent in prædictis ad Præpoſitum Generalem pertinentibus, prout in Domino ſenſerint, teneantur.

[c] Sup. c. 3. §. 14.

a Sup. c.4. §.2.

IN CAPVT V.

A ¶ PRofeſſi ſint, ſi cõmode fieri poterit. Et ſi aliquãdo huiuſmodi Aſſiſtentes (vel aliquis eorum) à Præpoſito recederent, miſſi ad hãc vel illam partem, vt cito redeant; neceſſe non erit alios in eorum locum ſubrogare: ſi diu eos abeſſe oporteret, alij ſubrogentur. Verum Præpoſitus Generalis ſine graui cauſa vel neceſſitate eos procul à ſe mittere non debet.

B ¶ Rem vel abſentis loco.

b Sup. c.4. A. & inf. c.6. § 10. & 11. & p.8.c.1.G

c Inf. c.6. §.10.

d Sup.c.4. §.2.3.& 4

[a] In ijs quæ ad ſumptus & curam corporis eius, & res alias minus graues pertinent, Congregatione opus non eſt: ſed † vt [b]Societas viros quatuor ei Aſſiſtentes, qui diſcretione, ac zelo communis boni Societatis polleant, conſtituat: qui [c] quidem apud Præpoſitum manentes, in conſpectu Creatoris ac Domini ſui dicere, ac efficere, [d] quidquid circa tria prima in præcedenti capite dicta, ad maiorem Dei gloriam fore ſenſerint, teneantur. 2 A

Electio vero quatuor huiuſmodi Aſſiſtentium, eorum erit qui Præpoſitum eligent, quando ad id congregantur. Quod ſi vel mortem obiret, vel à Præpoſito Generali diutius abeſſe, propter cauſas graues, aliquem ipſorum oporteret; non repugnantibus Prouincialibus Societatis, Præpoſitus Generalis alium ſubſtituet, qui cum approbatione omnium, vel maioris partis eorum, manebit in demortui 3

e Sup. c.4. §.7.

[e] Tertio, ſi accideret aliquod ex peccatis (auer- 4

tat

tat id Deus) quæ ſufficiunt ad Præpoſitum officio ſuo priuandum; ſimul atque res [a] per teſtimonia ſufficientia, vel ipſius affirmationem conſtaret; iuramento obſtringantur quatuor Aſſiſtentes ad id Societati denunciandum, & cum omnium, vel certe trium ſubſcriptionibus
B Congregationem, † id eſt Præpoſitos Prouinciales cum duobus alijs, quos ſinguli ex ſua Prouincia ſecū adducent' (qui congregari tenebuntur) conuocandam. Et ſi res diuulgata, & communiter manifeſta eſſet; non expectata quatuor Aſſiſtentium conuocatione, Prouinciales alij alios vocando conuenire deberent. Et ipſo primo die, quo in locum huiuſmodi Congregationis ingredientur, vbi aderunt quatuor illi qui conuocarunt, cum alijs congregatis, rem is aggrediatur, cui omnia notiora ſunt, & accuſatio dilucide explicetur: & poſtquam auditus fuerit Præpoſitus, foras egredi debebit: & antiquiſsimus ex Prouincialibus [b] ſimul cum Secretario, & alio Aſsiſtente de tota re ſcrutinium faciat; & primo quidem, an conſtet de peccato quod obijcitur; deinde an huiuſmodi ſit, vt propter id priuari officio debeat; & idem ſuffragia promulget, quæ, vt ſufficiant,

[a] Sup. c. 4. §. 7.

[b] P. 8. c. 6. D.

B ¶ Rem nihilominus ſecretā teneant, quantū fieri poterit, cum alijs, etiam eiuſdem Societatis, donec veritas eluceat: vt ſi certum eſſe, quod quatuor ſibi perſuaſerant, non inueniretur, iniuſta infamiæ nota Præpoſito non inuratur.

C ¶ Cum

duas tertias partes excedent; & tunc ſtatim de alio eligendo agatur: & ſi fieri poteſt, non prius inde egrediantur, quã Societas Generalem Præpoſitum habeat: & ſi eo die res tranſigi non poterit, in ſequenti vel quam expeditiſſime fieri poterit, eo modo quo in octaua Parte [a] dictum eſt, tranſigatur.

5 C † Si defectus deprehenſi non fuerint eiuſmodi, vt priuandus officio ſuo, ſed tantum corrigendus videretur; quatuor eligantur, quibus cura iniungatur conſiderandi, quæ correctio ei conueniat: & ſi non conuenirent, paribus ſuffragijs exiſtentibus, quintus adiungatur, vel tres alij; vt quid in Domino conueniat conſtituant.

6 D † Si [b] accideret Præpoſitum Generalem ad Societatis gubernationem eſſe inutilem, re par-

C ¶ Cum defectus ad depoſitionem ſufficientes nõ deprehenderentur, alijs de rebus agatur propter quas cõuocata Societas videatur; & quod ad Præpoſitũ attinet, diſſimuletur: immo quoad eius fieri poterit, nullo tẽpore diuulgari debet. Et ſic, cũ cõuocantur, præmoneri, & poſt rem diſcuſſam ſerio iniungi cõſcijs, & præſertim Prouincialibus oportet, ne cui indicent. Et cum cõſtitutum fuerit illum officio priuare, tunc etiam cum Præpoſito Generali ſecreto agendum eſt, vt ipſemet officio ſe abdicet; vt hoc promulgari, & peccatum, ac officij propter peccatum priuatio occultari poſſit.

D ¶ Omnino eſſet inutilis, qui vſu rationis careret,

[a] P.8.c.6.

[b] Sup.c.4. §.6.

partim coram eo, & partim in eius abſentia agitata, diſpiciatur an eligi Vicarium abſoluta cum poteſtate, quamuis ſine nomine Præpoſiti Generalis (quãdiu vixerit qui tunc erat) oporteat: & id, ſi pluribus quã dimidiæ parti ſuffragiorum viſum fuerit, ſic agendum erit. Si id neceſſarium fore non iudicarent, videndũ erit an præter miniſtros illos quorũ opera Generalis vtebatur, Societas alios prouidere debeat; vt ſubleuato magis eo, & adiuto, non deſideraretur quod ad gubernationem Societatis conueniret. Et ea in re ſequi oportebit quod plus quàm media pars eorũ qui congregati ſunt, ſtatuerit. [a] Si ageretur de dignitate, quam vt plurimum pati non poteſt Præpoſiti officium, ſi non compulerit talis Obedientia Summi Pontificis, quæ ad peccatũ obligare poſſet; res in conſultationem ne E adducatur: † ſed id omnino tanquam certum tenendum eſt, nec debere, nec poſſe conſenſum ad huiuſmodi dignitatem admittendam, præſtari.

reret; quique in morbum minime curabilẽ incidiſſet, tamque grauẽ, vt rebus ſui officij vacare non poſſet, nec aliquando vacaturus ſperaretur. Si morbus talis non eſſet, vt de ſanitate deſperãdum videretur; ſine Congregatione generali Vicarius per eundem Præpoſitum poſſet conſtitui, vt ipſius officio, donec cõualeſceret, omnino fungeretur: & recuperata ſanitate, conceſſa ei prius facultas ceſſabit.

E ¶ Hinc apparet

[a] Sup. c. 4. §. 5. & B. & p. 10. §. 6. & A.

pareſt neceſſarium non eſſe ad hoc ſtatuendum ad Congregationem venire: niſi Obedientia Sedis Apoſtolicæ intercederet, quæ Præpoſitum, vel Societatem (vt dictum eſt) ad peccatum obliget, niſi res ad effectum perducatur.

DE IIS, QVAE IVVARE poterunt Præpoſitum Generalem, vt ſuo officio bene fungatur. Cap. VI.

IN CAPVT VI.

A ¶ [a] HOC præſtabit in primis auctoritate, & exẽplo vitæ ſuæ, & charitate ac dilectione Societatis in Christo Domino Noſtro, & oratione [c] aſſidua ac deſiderijs plena, & Sacrificijs, quæ gratiam conſeruationis & augmenti huiuſmodi impetrent: & ex ijs, quæ præſtare ipſe poteſt, hoc maximi momenti apud eum eſſe debet, & in quo plurimum in Domino confidat. Eſt enim in primis efficax ad gratiam à diuina Maieſtate impetrandam; à qua, quod expetitur procedit: idque

[a] Sup. c. 2. §. 2. & p. 8. c. 1 G.

[b] Sup. c. 1.

[c] Sup. c. 2. §. 1. & p. 10. §. 2.

1 CVM proprium Generalis officium non ſit concionari, nec Confeſſiones audire, nec alia huiuſmodi (in quibus tamen ille, vt particularis perſona, videbit quid præſtare poſſit, cum ei per alias occupationes officij ſui proprias licebit, & non aliter) † ſed [b] ita A regere vniuerſum huius Societatis corpus, vt conſeruetur, & gratia diuina aſpirante in bono

bono ſuo ſtatu, & modo procedendi ad Dei & Domini Noſtri gloriam creſcat;' ad quem ſibi propoſitum finem ſua poteſtate vti debet.

2 Præter dona illa perfectionis magnæ ſpiritualis, ac virtutum, de quibus ſecundo capite dictum eſt, bonis [b] etiam miniſtris ad munera particularia obeunda opus habet. Quamuis enim per ſeipſum aliquando in illis verſetur; hahabeat tamen neceſſe eſt Præpoſitos inferiores (quos viros ſelectos eſſe oportet) [d] quibus multum poteſtatis conferre, & huiuſmodi res particulares fere ſemper committere poſsit. [e] Eius autem crebrior communicatio inter Præpoſitos inferiores cum Prouincialibus erit; horum autem cum Rectoribus, & Præpoſitis Localibus, vt [f] melius ſubordinatio conſeruetur. Aliquando tamen Generalis, vel vt pleniorem rerum omnium notitiam habeat, vel propter alia quæ ſæpius accidere ſolent, ipſemet cum Rectoribus, & Præpoſitis Localibus, & particularibus etiam perſonis aget; [g] eoſdemque conſilio, reprehenſione, & ſi opus

idque potiſſimū faciet, cum neceſſitas occurrerit: [a] *tum etiam id faciet, ſolicitudinē adhibendo ad Conſtitutionum obſeruationem;* [c] *iniungendo crebro ſibi rationem reddi eorum quæ in Prouincijs omnibus geruntur per Prouinciales: ſcribendo eiſdem quod ſentit de rebus ad ſe relatis; & curādo, vt prouideatur, vbi conuenit, per ſe, & miniſtros; de quibus agetur.*

B ¶ Hoc

a Sup. c. 3. §. 8. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1 §. 1. & c. 5. & p. 10. §. 13.
b Par. 10. §. 8.
c P. 8. c. 1. §. 9. & L. & c. 2. B.
d P. 2. c. 1. §. 2. & B. & p. 4. c. 10. §. 4. & p. 10. §. 8.
e P. 8. c. 1. §. 4.
f P. 2. c. 1. §. 2. & p. 8. c. 1. §. 4. & E. & p. 10. §. 9.
g Sup. c. 3. §. 11.

eſt, correctione iuuare ſtudeat: quandoquidem eius eſt munus, defectus Præpoſitorum inferiorum ſupplere; ac cum diuino fauore & auxilio, quod in ipſis perfectum non eſt, ad perfectionem perducere.

Ad omnia etiam conferet, ſi Generalis litteras Apoſtolicas, & conceſsiones omnes, quæ ad inſtitutionem, facultates, vel priuilegia Societatis pertinent, & quoddam eorum compendium apud ſe habuerit: catalogum itidem vnum omnium Domorum, & Collegiorum Societatis cum ſuis reditibus; & [a] alterum perſonarum omnium quæ in quauis Prouincia verſantur, non ſolum Profeſſorum, & Coadiutorum qui formati, ac Scholarium qui approbati dicuntur; ſed etiam illorum qui in Probationibus exercentur; vbi eorum nomina, & qualitates ſcribantur: & hunc catalogum renouandum ſingulis annis, ſi conuenire videbitur, curabit. Et demum omnia perſpecta habeat, vt in omnibus rebus melius poſsit quæ ad gloriam diuinam pertinent, prouidere. 3

[a] P. 8. c. 1. N.

[b] Quod in vniuerſum in ſexta Parte capite tertio dicitur, eos qui de Societate ſunt, negotijs ſecularibus, licet pia alioqui eſſent, implicari non debere; id Generali magis, quam reliquis omnibus, conuenit: † ne in eis, vel alijs etiam rebus, pijs quidem, ſed ad Societatem non pertinentibus, ita occupari ſe ſinat, 4 B

[b] P. 6 c. 3. §. 7. & E.

B ¶ *Hoc intelligendum eſt, quatenus declinari poterunt. Sed demum prudentia*

ſinat,' vt tempus ac vires ad ea quæ pertinent ad ipſius officium ([a] quod quidem magis, quam totum hominem requirit) eum deſtituant.

5 † Sed nec in executione miniſteriorum particularium ad Societatem pertinentium, quæ per alios effici poſſunt, magnopere occupari deberet:' cuiuſmodi eſſet peculiaris alicuius Domus cura, quod ad ſuſtentationem temporalem, & gubernationem eius attinet: quin potius, [b] vt ſuperius dicitur, ſuos quouis in loco, etiam vbi ipſe reſidebit, Officiales habeat; in quos ſi totam curam non reiecerit, ſubleuetur certe ab eis, & huiuſmodi curæ occupatione liberetur.

C

6 [c] Sic etiam in quauis Prouincia eos habeat Prouinciales tam probatæ fidei, vt qui intelligit magna ex parte ex his & Localibus bonam gubernationem Societatis pendere. Cum autem illi tales fuerint, laborem cum illis, in rebus quæ id patiuntur, diuidendo, & de omnibus grauio-

dentia docebit, num per ſe, aut alios de Societate debeat nonnunquã aliquorum piorũ operum, quæ ad Societatem nõ pertinent, curam ſuſcipere: vel quod magni ſint momenti in Dei obſequio, vel in gratiam eorum, qui id impetrare ſtudent.

C ¶ *Præſcribere ordinem, qui tenendus eſt (ſi talis non eſſet, qualis conueniret) vbi reſidet, & etiam alijs in locis, Præpoſiti Generalis eſt: ſed executio alijs, vt dicitur, demandabitur.*

[a] Inf. §.7.

[b] Sup. §.2.

[c] Par. 10. §.8.

D ¶ *Quo-*

ribus certiorem ſe fieri curan-
do, plus otij ac temporis ſibi
relictum, vt rebus vniuerſali-
bus vacet, quæ ſolus ipſe obire
poteſt, intelliget: plus etiam
lucis ad perſpiciendum quid in
illis facto opus ſit, ſi ipſius in-
tellectus eam lucem, qua do-
natus eſt, ex parte non amiſe-
rit; vt eis accidit, qui plus ęquo
in rebus particularibus, ac exi-
guis occupantur; vnde oppri-
mi & debilior reddi intellectus
acies ad res vniuerſales perſpi-
ciendas ſolet.

Nec ſolum Præpoſitus Ge- 7
neralis ad res particulares (vt
[a] dictum eſt) miniſtris opus
habet; † ſed etiam ad vniuer- D
ſales, & ſui officij proprias;
vt eis bene ac ſuauiter poſſit
ſatisfacere. Habeat igitur
neceſſe eſt, qui multa in me-
moriam reducendo, ad ſolici-
tudinem curandi res tam mul-
tas officij ſui; qui etiam con-
ſilio ad eas ordinandas; de-
mum qui diligentia ac labore
ad eas opere complendas adiu-
uet. Id enim compertum eſt,
quòd nec viri vnius memoria
tam

D ¶ Quoniam qui cum tã multis hominibus, deque rebus tam varijs & tanti momenti agere debet, ſi aliorum miniſterio non iuuaretur, onus ferret intolerabile, quod ne magna quidem cũ diſtractione animi, & ſanitatis, ac longioris vitæ diſpẽdio bene poſſet ſuſtinere: & ſic videre eſt, eos omnes quibus gubernationum alicuius mom̃eti cura eſt commiſſa, quo illis ſatisfacere poſſint, multis ad id auxilijs ſubleuari. Vnde & Generalis, vt bene, expedite, & ſuauiter ſuum officium faciat, eiſ-

[a] Sup. §. 2. 5. & 6.

tam multarum rerum recordationi ſatis ſit; nec, ſi id præſtaret, vnius intellectus ad eaſdem bene conſiderandas & ordinandas ſatis eſſet; nec, quamuis & hoc poſſet, vires vnius ad eaſdem exequendas ſufficerent.

8 Ad[a] primum illud de ſolicitudine omnia curandi, aliquo miniſtro ei opus eſt, qui ordinarie apud ipſum maneat;

E † qui pro memoria, & manibus illi ſit ad omnia, quæ ſcribenda, & tractanda fuerint, ac breuiter ad res omnes officij ſui obeundas; qui induat Præpoſiti perſonam; & præter poteſtatem, totum officij eius pondus humeris ſuis impoſitum eſſe exiſtimet.

9 Hic Præpoſiti miniſter vir eſſe ſolicitus, & diſcretionis, & ſi fieri poſſet, doctrinæ dono, & ſpecie honeſta, ac modo agendi verbo & litteris cum omni hominum genere, præditus eſſe deberet; quique in primis eſſet vir, cui confidenter quiduis committi poſſet; quique Societatem in Domino dilige-

eiſdem indiget auxilijs.

E ¶ Huius officium erit, ex omnibus litteris & informationibus ſummam in pauca redigere, & capita eorum quæ Superiori proponẽda ſunt, & quæ poſtulant vt reſpõdeatur, vel aliquid agatur; & prout ſe extendet munus à Generali commiſſum, litteris poterit reſpondere; ſiue Generalis, ſiue ipſe Secretarius de ipſius commiſſione, eas ſubſcribat: & Generali eas, vel ſecundum eius voluntatem Aſſiſtentibus, vel alicui eorum, aut etiam nulli oſtẽdat

[a] Sup. c. 3. §. 16.

dat: prout res ipſæ, de quibus ſcribitur, & ratio perſonæ Secretarij exigunt.

F ¶ *Etiam*

ligeret: quo vtilius eius opera ac miniſterio vti Præpoſitus Generalis ad gloriam diuinam valeat.

Secundum auxilium, videlicet conſilij ad res graues, quæ ſe offerunt, ordinandas & conſtituendas, quàm ſit Generali Præpoſito neceſſarium, ex earum multitudine, & ex humani intellectus natura, qui tam multas in partes conſideratione diuidi nequit, vel certe ad id quod oportet, in eis partibus diſpiciendum, ac prouidendum non ſufficit, poteſt intelligi. [a] Videtur ergo perneceſſarium, vt aliqui ſint apud Superiorem viri, litteris & omnibus alijs Dei donis clari, qui ei aſſiſtant; & conſiderandi peculiari ſolicitudine res vniuerſales Societatis à Generali commiſſas curam habeant; quam illis poſſet diuidere, quo accuratius res omnes perſpiciant: vt vnus rerum Indicarum inſpiciendarum, alter Hiſpaniæ & Portugalliæ, & alius Germaniæ & Galliæ, & alius Italiæ & Siciliæ curam haberet: & ſic de alijs, quando Societas in plures partes ſpargeretur. Quiſque autem ex eis peculiari oratione, & ſuis in Sacrificijs recordatione, Deo partem illam ſibi ſpecialiter commiſſam commendare debet; & conſiderare, quid in ea magis, ad id conſequendum quod ſibi Societas proponit, iuuare poſſet. Conferendum etiam cum alijs eſſet, ſi quid ad rem facere magnopere videretur. Res autem inter ſe diſcuſſas Generali referre poſſent. 10

[a] Sup. c. 5. § 2. & p. 8 c. 1. G.

† Iidem

F † Iidem etiam attenderent ijs rebus, quæ vel à Præpoſito, vel etiam à Secretario Societatis proponerentur: vt magis inter ipſos diſcuſſæ Superiori referantur.' Et in vniuerſum in conſiderandis & tractandis rebus, tam ad doctrinam, quàm ad praxim pertinentibus, quæ altiorem conſiderationem poſtulant, iuuare Præpoſitum ac ſubleuare debent. Præter id autem, & quòd rebus multis melius prouideri per illos poterit, Prædicationi, Lectioni, Confeſſionibus audiendis, & alijs bonis ac pijs operibus ad Dei gloriam & animarum auxilium vacare poterunt.

11 Numero autem huiuſmodi Aſsiſtentes nunc quidem quatuor erunt; & quidem illi ipſi eſſe poterunt, de quibus [a] ſuperius dictũ eſt. Quamuis autem res grauiores cum eis tractandæ ſint, ſtatuendi tamen facultas, poſtquam eos audierit, penes Præpoſitum Generalem erit.

12 In tertio auxilio, videlicet diligentiæ ad exequendum vel complendum quod ad res Societati neceſſarias fuerit conſtitutum, cuiuſmodi eſſent nego-

F ¶ Etiam res ſcribendæ maioris momenti, & inſtructiones eorum, qui huc & illuc mittuntur, cum his antequã ſcriberẽtur, poſſent conferri: quodque eis videretur, poſſet Secretarius Superiori referre: & tantundem in ijs, quæ ad doctrinã pertinẽt. Hæc autem non ſolũ ſubleuarent Generalem, ſed etiam rebus illis, quæ ab ipſo conſtituerẽtur, maiorem auctoritatem afferrent.

G ¶ Quã-

[a] Sup. c. 5. §. 2.

negotia, quæ ad Domos vel Collegia pertinent, expedire; tum etiam quæ illorum ſunt, defendere: & generatim ad res omnes agendas,[a] multum conferet, immo neceſſarium eſt vnius Procuratoris generalis Societatis auxilium, qui quidem Romæ reſideat, ac prudentia, fidelitate, & dexteritate cum hominibus agendi, & omnibus alijs dotibus polleat; non tamen Profeſſus ſit, † nec in Domibus Societatis G
Profeſſæ habitet; ' ſed in alia (de qua dictum eſt in quarta Parte) † qui ſuis etiam auxilijs, H
ac miniſtris ad ea negotia, quæ ſolus non poteſt conficere, neceſſarijs ſubleuetur.'

Cum ergo Præpoſitus hu- 13
iuſmodi habeat auxilia, tempus (quod quidem valetudo, & vires corporis permittēt) partim cū Deo, partim cum Officialibus, & miniſtris huiuſmodi agendo, partim ſecum ſeorſum conſiderando, ac cum auxilio & fauore Dei ac Domini Noſtri, quod agendum eſt ſtatuendo, impendet.

a Sup. c. 3. § 15. & p. 4. c. 2. E.

G ¶ Quamuis Procuratorū habitatio in Domibus Profeſſæ Societatis ordinarie eſſe non debeat, ſed in alia ipſis aſſignata; nihilominus quando non tractant lites, vel quando neceſſitas aliqua vrgeret, vel alioqui conueniret, & ad tēpus, poſſent in Domibus habitare. Et hoc eorū iudicio relinquitur, qui in dictis Domibus Profeſſæ Societatis alijs præſunt; iuxta quod ordinatum vel commiſſum eis fuerit à Generali, vel de ipſius intentione eis conſtiterit.

H ¶ Vel vt plures Procuratores

res 14 † Præ-

14 † Præpoſiti [a] etiam Prouinciales, & Rectores Collegiorum, vel Præpoſiti particulares Domorum ſuis auxilijs pluribus & paucioribus, pro neceſſitate ac momento rerum ipſis commiſſarum, ſubleuari debent: ac præcipue ad conſilium aliquos cum quibus res grauiores quæ occurrũt, communicent (quamuis eis auditis penes Superiores ſit ſtatuendi facultas) deſignatos habeant.

DECI-

res conſtituerentur; prout res, quæ incidunt, & neceſsitas vrgẽs diuerſarũ ac variarum regionũ poſtularet.

I ¶ *Ex ijs, quæ dicta ſunt de Generali, intelligi poterit quod Prouincialibus, & Localibus, & Rectoribus Collegiorum conuenit, quod attinet ad Dei dona, quibus ornari debent, ad poteſtatem, officium, & auxilia, quæ habere eos oportet; prout expreſſe dici poterit [b] in Regulis, quæ ad Præpoſitos huiuſmodiparticulares pertinent.*

* * *

a Par. 4. c. 10. §. 7. & c. 17. §. 1. & p. 10. §. 8.

b Prœm. Declar.

DECLA-

DECIMA PARS

DE MODO, QVO CONSERVARI & augeri totum corpus Societatis in ſuo bono ſtatu poſſit.

QVia Societas, quæ medijs humanis inſtituta non eſt, per ea nec conſeruari nec augeri poteſt; ſed per gratiam omnipotentis Dei ac Domini Noſtri Iesv Chriſti: in eo ſolo ſpē cōſtitui oportet, [a] quòd conſeruaturus ſit & promoturus hoc opus, quod ad obſequium & laudem ſuam, & auxilium animarum inchoare dignatus eſt. Et iuxta ſpem hanc primum medium & maxime conſentaneum, orationum & Sacrificiorum erit; quæ hac cum intentione ſancta offerri, & ſingulis hebdomadis, menſibus, & annis in omnibus locis, vbi Societas reſidet, certa ordinatione inſtitui debent. 1

Ad conſeruationem & incrementum non ſolum corporis, id eſt eorum quæ externa ſunt, ſed etiam ſpiritus Societatis, atque ad aſſecutionem [b] finis quem ſibi præfigit auxilij animarum, ad vltimum & ſupernaturalem ſuum finem conſequendum, media illa quæ cum Deo inſtrumentum coniungunt, ac diſponunt, vt à diuina manu recte gubernetur, efficaciora ſunt, quam quæ illud diſponunt erga homines. [c] Huiuſmodi eſt probitas & virtus, ac præcipue charitas, & pura intētio diuini ſeruitij, & [d] familiaritas cum Deo in ſpiritualibus de- 2

[a] Inf. §.12 & Proœ. conſt. §.1.

[b] Exa.c.1. §.2.& p.1 c.2.§.8.& c.3.§.1.& p.3 c.1.§. 9. & p. 4. Proœ. & c.12. §.1. & p.6.c.3. §.4 & p.7 c. 1. §. 1.

[c] P.8 c. 1. §. 8.

[d] P.9.c.2. §.1.& c.6 A.

deuotionis exercitijs, & zelus ſyncerus animarum ad gloriam eius qui eas creauit ac redemit, quouis alio emolumento poſthabito. Videtur [a] itaque in vniuerſum curandum eſſe, vt omnes qui ſe Societati addixerunt, in virtutum ſolidarum ac perfectarum, & ſpiritualium ſtudium rerum incumbant; ac in huiuſmodi maius momentum, quàm in doctrina, vel alijs donis naturalibus & humanis conſtitutum eſſe ducant. Illa enim interiora ſunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propoſitum oportet.

a P.3.c.1. §.10.

3 Hoc iacto fundamento, media illa naturalia quæ Dei ac Domini Noſtri inſtrumentum in proximorum vtilitatem diſponunt, in vniuerſum ad conſeruationem & incrementum totius huius corporis conferent; ſi tamen & addiſcantur, & exerceantur ſyncere ad ſolum Dei obſequium; non vt illis fiducia noſtra innitatur, ſed potius vt diuinæ gratiæ, iuxta ſummæ prouidentiæ ſuæ ordinem, per hæc cooperemur; qui ad gloriam ſuam tam dona naturalia, quæ ipſe vt Creator, quam ſupernaturalia, quæ vt gratiæ auctor donat, vult referri. Et ideo media humana, vel per induſtriam acquiſita, ac præcipue doctrina exacta & ſolida, [b] & modus eam proponendi populo in Concionibus, & Lectionibus, [c] & forma agendi cum hominibus, eoſdemque tractandi diligenter curanda ſunt.

b P.3.c 1 §.21.& p. 4 c.8.§.5. & A. B.& C.

c P.4.c.8 §.8.

4 Iuuerit etiam magnopere, in ſuo bono ſtatu ac diſciplina Collegia conſeruare, & ad id eorum [d] ſuperintendentiam per illos exercere, quibus

d P.4.c.10 §.1.

[a] vtilita-

[a] vtilitatis temporalis nihil ex eis poteſt accedere. Talis eſt Societas Profeſſa, [b] quæ in Collegijs eos inſtituendos curabit in perfectione vitæ, litteriſque Chriſtiano dignis, qui talentum ad id ſortiti eſſe videbuntur. Hi enim pro Seminario Societati Profeſſæ, & eius Coadiutoribus erunt. Et ſi cum Collegijs, Vniuerſitates etiam curæ Societatis commiſſæ fuerint; obſeruato illo modo procedendi, [c] de quo in quarta Parte dictum eſt, ad finem eundem iuuabunt.

Quia [d] Paupertas velut propugnaculum eſt Religionibus, vt eas in ſtatu ſuo, & diſciplina conſeruet, & à compluribus hoſtibus defendat (vnde etiam Dœmon enititur illud varijs rationibus euertere) refert plurimum ad conſeruationem & augmentum totius huius corporis, procul admodum omnem auaritiæ ſpeciem ablegaſſe; nullos reditus, vel poſſeſſiones, [e] vel ſtipendia pro verbi Dei Prædicatione, aut Lectione, aut Miſsis, aut adminiſtratione Sacramentorum, aut demum rebus quibuſlibet ſpiritualibus (vt eſt in ſexta Parte dictum) admittendo, [f] nec ad ſuam vtilitatem reditus Collegiorum applicando. 5

[g] Erit etiam ſummi momenti, vt perpetuo felix Societatis ſtatus conſeruetur, diligentiſsime ambitionem, malorum omnium in quauis Repub. vel Congregatione matrem ſubmouere; ac aditum ad dignitatem, vel prælationem vllam directe vel indirecte quærendam in Societate, præcludere. Quod vt fiat, omnes Profeſsi ſe nihil 6

vnquam

[a] Inf. §. 5. & Exa. c. 1 §. 4. & p. 4 c. 2. §. 5. & c. 10. §. 1. & p. 6. c. 2 §. 3. & p. 9 c. 3. §. 18. & c. 4. §. 7.
[b] P. 3. c. 1. §. 27. & p. 4. Proœ. & c. 3. §. 1. & c. 7. §. 1. & c. 11. §. 1.
[c] Par. 4. c. 11.
[d] P. 3. c. 1. §. 25. & p. 6. c. 2. §. 1.
[e] Exa. c. 1. §. 3. & c. 4 §. 27. & p. 4. c. 7. §. 3 & c. 15. §. 4. & c. 17. F. & p. 6. c. 2. §. 7. & G. & p. 7. c. 4. §. 4 & B.
[f] Sup. §. 4.
[g] P. 4. c. 6. §. 17. & c. 15. §. 4. & p. 9. c. 1. A.

vnquam ad eam obtinendam acturos; & quos agere animaduerterint, delaturos, Deo ac Domino Noſtro voueant: [a] & incapaces ac inhabiles ad prælationem quamuis habeantur ij, de quibus probari poſſet quòd eam ambijſſent. Promittant [b] etiam Deo ac Domino Noſtro ad nullam etiam extra Societatem prælationem, vel dignitatem obtinendam ſe quidquam acturos: nec ad ſui electionem ad huiuſmodi munus, quoad eius fieri poterit, conſenſum præſtituros; ſi eius Obedientia, qui ſub pœna peccati poteſt præcipere, eos non compulerit: ſed vnuſquiſque videat qua ratione animarum ſaluti iuxta noſtræ profeſſionis humilitatem & ſubmiſſionem, inſeruire poſſit: & ne Societas his hominibus, qui ad propoſitum ſibi finem ſunt ei neceſſarij, priuetur.

[a] P.8.c 6. §. 2. & A.

[b] P.9 c.3. § 12. & c. 4. §. 5. & B. & c. 5. §. 6. & E.

Promittat etiam Deo, quod ſi quando dicto modo compulſus, prælationem aliquam extra Societatem admittet, A † audiet poſtea quouis tẽpore, Prępoſiti Generalis, qui pro tempore fuerit, conſilium; vel alicuius, quem ille ſibi ad hoc ſubſtitueret; quodque, ſi ſenſerit melius eſſe quod conſulitur, ſit illud executurus: non quòd habeat qui Prælatus eſt, ali-

DECLARAtiones.

In Decimam Partem.

A ¶ C*Onſiderãdo, quàm inſtãter, quamque multis rationibus curatum ſit, vt aliqui de noſtra Societate varios Epiſcopatus ſumerent; cumq. in multis obuiam itum ſit,*

ſit, nec tamen in Patriarchatu & Epiſcopatibus Aethiopiæ admittendis reſiſti potuerit; de hoc auxilio ad opus illud Aethiopiæ, & alia ſimilia, cũ reſiſtendi modus deeſſet, cogitatũ eſt. Nõ tamẽ obligatur Societas ad hoc munus ſuſcipiendũ quandocunq. alicui ex ea, Epiſcopatus eſſet admittẽdus: imò libera manet, vt id oneris & relinquere, & aſſumere poſſit, vbi multũ referre ad Dei obſequiũ iudicaret. Poſt emiſſã autem Profeſſionẽ, hoc Votũ ſimplex [d] *cũ alijs de quibus diximus, emittetur.*

aliquem de Societate Superioris loco; ſed quòd ſponte in Dei conſpectu vult ad id faciendum obligari, quod ad diuinum obſequium melius eſſe intellexerit; quodque placeat eſſe aliquem, qui ſibi cum charitate ac libertate chriſtiana ad gloriam Dei & Domini Noſtri id proponat.

7 Vt perpetuo totius huius corporis bonus ſtatus conſeruetur, confert plurimum quod in prima, ſecunda, & quinta Parte dictum eſt, de [a] turba & hominibus ad noſtrum Inſtitutum ineptis, ne ad Probationem quidem admittendis: & ſi aliqui Probationis tempore [b] non eſſe idonei inuenirentur, etiam dimittendis. [c] Si qui vero deprauatis moribus eſſent, aut de quorum emendatione parum ſperaretur, multo minus eſſent retinendi. Minus etiam apertũ oſtium eſſe debebit ad admittẽdos aliquos in Scholaſticos approbatos, & Coadiutores formatos: minime vero omnium in Profeſſos: [e] non enim alij, quàm ſpiritus & doctrinæ ſele-

a P. 1. c. 1. §. 3. & p 4. Prœ. A. & p. 8. c. 1. § 2. & B.
b P. 2. c. 1. §. 1.
c P. 2. c. 2. §. 2.
d Sup. §. 6. & p. 6. c. 2. §. 1.
e P. 5. c. 2. §. 1. & 2.

B¶In ctæ

ctæ viri, & multum diuque exercitati, & in varijs Probationibus virtutis & abnegationis ſui ipſorum, cum omnium ædificatione & ſatisfactione perſpecti, ad Profeſſionem admitti debent. Sic enim, licet multitudo augeſcat, non imminuetur nec debilior reddetur ſpiritus, dum tales ſint qui in Societatis corpus cooptantur.

8 [a] Cum bona & mala capitis habitudo in vniuerſum corpus redundet, ſummopere conferet ſi electio Præpoſiti Generalis ea ſit, quæ in nona Parte deſcripta eſt. [b] Et poſt hanc electionem, illa maximi erit momenti, qua inferiores Præpoſiti in prouincijs, & Collegijs ac Domibus Societatis eliguntur. Nam fere quales hi fuerint, tales & eorum ſubditi erunt. Refert [c] etiam magnopere, præter electionem, ſi Præpoſiti particulares in ſibi ſubditos, & Generalis in particulares, ac contra Societas in Generalem (vt in nona Parte declaratum eſt) multum poteſtatis habeant: ita vt omnes ad bonum omnia poſſint: &, ſi male agerent, omnino ſubiecti ſint. Refert [d] etiam vt Superiores, miniſtros idoneos (vt in eadem Parte dictum eſt) ad ordinationem & executionem rerum quæ ſpectant ad eorum officium, habeant.

[a] P.9.c.2.
[b] P. 9. c. 6. §. 6.
[c] P.2.c.1. §. 2 &B.& p 4. c. 10. §.4.&p.9. c. 3.4.5.& 6.
[d] P.9.c.6. §.2. &14.

9 [e] Quod iuuat ad vnionem membrorum huius Societatis inter ſe, & cum ſuo capite, multum etiã ad conſeruationem boni ſtatus illius iuuabit: cuiuſmodi eſt in primis voluntatum vinculum, quod Charitas eſt, & mutuus amor, [f] quem crebra communicatio, & rerum mutua notitia,

[e] P.8.c.1. §. 8.
[f] P. 8.c.1. §. 9.

[a] eadem doctrina, & in omnibus, quantũ fieri poteſt, vniformitas nutriet. Sed in primis id præſtabit Obedientiæ vinculum, quod [b] particulares cum ſuis Præpoſitis, & hos ipſos inter ſe, & cum Prouincialibus, & vtroſque cum Generali vniet: ita vt inter omnes diligenter [c] ſubordinatio ſeruetur.

[d] Moderatio laborum animi & corporis, & 10
in Conſtitutionibus, quæ ad neutrum extremum rigoris vel diſſolutionis vergant (vt ſic melius obſeruari poſſint) mediocritas conferet ad durationem, & totius corporis in ſuo ſtatu conſeruationem.

[e] Ad eundem finem faciet, 11
generatim curare vt amor & charitas omnium etiam externorum erga Societatem conſeruetur: † ſed eorum præſertim, B
quorũ voluntas bene aut male in nos affecta, multũ habet momẽti, vt aditus ad diuinum obſequium & animarum auxilium aperiatur, vel præcludatur.' In ipſa vero Societate nec ſit nec ſẽtiatur animorum propenſio ad partem alterutram factionis, quæ eſſet fortaſſis inter Principes vel Dominos Chriſtianos: ſed ſit potius quidam vniuerſalis amor, qui partes omnes (licet ſibi inuicem contrariæ ſint) in Domino

[a] Prœm. Declar. & p.3.c.1.§.18.& p.8.c.1.§.3.
[b] P.4.c.10 §.5.&8.& p.8.c.1.§.4.
[c] P.2.c.1.§.2.&p.8.c.1.§.4.& E &p.9.c.6.§.2.
[d] P.3.c.2 §.4.&5.& p.4.c.4.§.1.
[e] P.3.c.1.§.9.&p.4.c.16.D.& p.6.c.3.§.8.&p.7.c.2.H.

B ¶ *In primis cõſeruetur beneuolentia Sedis Apoſtolicæ, cui peculiariter inſeruire debet Societas: deinde Principum ſecularium, & magnatum, ac primariæ auctoritatis hominũ; quorũ fauor, aut alienatio animi multum facit, vt oſtiũ diuino ſeruitio & bono animarũ aperiatur, vel præcludatur.*

[a] *Sic*

mino Noſtro amplectatur.

12 Iuuerit etiam moderatus & prudens vſus gratiarum per Sedem Apoſtolicam conceſſarum: ſolius auxilij animarum fine ſynceriſſime nobis propoſito. Sic enim diuina bonitas [b] opus hoc quod cœpit, promouebit; ac bonus odor, [c] qui veritati bonorum operum innitatur, hominum deuotionem augebit: vt & à Societate ipſi iuuari, & eandem ad propoſitum ſibi finem obſequij & gloriæ diuinæ Maieſtatis iuuare curent.

13 † [d] Conferet etiam, rationem

C habere valetudinis; vt ea in particularibus conſeruetur; quemadmodũ tertia in Parte dictum eſt: [e] & vt demũ omnes obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam, eaſdem ſcire, ſaltem quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. Quare legere vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit.

[a] Sic itidem cum [illegible] aliqui male affecti eſſe intelligerẽtur, præcipue ſi homines ſint non vulgaris auctoritatis, orandũ eſt pro eis, vtendũq. rationibus conuenientibus, vt in amicitiã redeant vel certe aduerſarij non ſint: idque non timore contradictionum vel quòd aſperius quidquam nobis inde poſſet accidere; ſed vt per huiuſmodi hominum beneuolentiam, magis in rebus omnibus Dei obſequium & gloria creſcat.

C ¶ *Ad hoc etiam curandum eſt, vt Domus, & Collegia in locis vbi ſit purum & ſalubre cælum, habeantur; & non in eis, qui contrariam habent proprietatem.*

FINIS.

[a] P.4.c.10 C.

[b] Sup. §. 1.&prœm Conſt.§.1

[c] P.7.c.4. §. 2.

[d] P.3.c.2. §. 1.

[e] P. 4. c. 10 §.5.& p.6.c.1.§. 1.&c.5.& p.9 c.3.§. 8. & c. 6. A.

FORMVLA VOTORVM SIMPLICIVM, quæ Profeſſi emittunt poſt Profeſſionem, iuxta Conſtitutiones; extracta ex [a] prima Congregatione generali, & recognita à [b] tertia.

[a] Tit.6.D. 23.
[b] Decr.70

EGO N. Profeſſus Societatis IESV, promitto Deo omnipotenti coram eius Virgine Matre, & tota curia cœleſti, & coram R. Patre Præpoſito Generali, vel coram. N. locum Generalis Præpoſiti tenente, [c] nunquam me acturum quacunque ratione, vel conſenſurum, vt, quæ ordinata ſunt circa Paupertatem in Conſtitutionibus Societatis, immutentur: niſi quando ex cauſa iuſta rerum exigentium videretur Paupertas reſtringenda magis. 1

[c] P.6.c.2. §. 1. & A.

[d] Præterea promitto nunquam me acturum vel prætenſurum, ne indirecte quidem, vt in aliquam prælationem vel dignitatem in Societate eligar, vel promouear. 2

[d] P.10. §. 6.

[e] Promitto præterea, nunquam me curaturum, prætenſurum ve extra Societatem prælationem aliquam, vel dignitatem; nec conſenſurum in mei electionem, quantum in me fuerit, niſi coactum Obedientia eius, qui mihi præcipere poteſt ſub pœna peccati. 3

[e] Ibidem.

[f] Tum, ſi quem ſciam aliquid prædictorum duorum curare, vel prætendere, promitto illum, remque totam me manifeſtaturum Societati, vel Præpoſito eius. 4

[f] Ibidem.

[a] Inſu-

[a] Inſuper promitto, ſi quando acciderit, vt hac ratione in Præſidem alicuius Eccleſiæ promouear: pro cura, quam de animæ meæ ſalute, ac recta muneris mihi impoſiti adminiſtratione gerere debeo, me eo loco, ac numero habiturum Præpoſitum Societatis Generalem, vt numquam conſilium audire detrectem, quod vel ipſe per ſe, vel quiuis alius de Societate, quem ad id ipſe ſibi ſtubſtituerit, dare mihi dignabitur. Conſilijs vero huiuſmodi ita me pariturum ſemper eſſe, promitto, ſi ea meliora eſſe, quàm quæ mihi in mentem venerint, iudicabo. Omnia intelligendo iuxta Societatis IESV Conſtitutiones & Declarationes. In tali loco, tali die, Menſe, & Anno, &c.

[a] Ibidem A.

LAVS DEO.

INDEX IN EXAMEN & Conſtitutiones.

Abnegatio.

IMpenſius ſtudium noſtrum debet eſſe in noſtri abnegatione. pagina 37. Ex. cap. 4. §. vlt. & pag. 105. par. 3. c. 1. §. 27.

Requiritur in noſtris abnegatio ſui in ijs, à quibus ſenſus abhorret. pag. 29. Ex. c. 4. §. 28. Voluntatis, & iudicij. pag. 102. par. 3. c. 1. §. 23. pag. 194. par. 6. c. 1. §. 1. Vniuerſi amoris ſenſualis. pag. 182. par. 5. cap. 2. §. 1. Item in ijs, quæ ad corpus pertinent. pag. 107. p. 3. c. 2. §. 3.

Supponitur vt fundamentum in ijs, qui educuntur è Nouitiatu ad ſtudia. pag. 112. pag. 4. procem. Et in admittendis ad profeſſionem. pag. 182. pag. 5. cap. 2. §. 1. & pag. 306. p. 10. §. 7. Et ad vota Coadiutorum temporalium. pag. 42. Ex. cap. 6. §. 6.

Abſolutio.

Formulas abſolutionum minus vſitatas habere debet Confeſſarius. pag. 147. p. 4. c. 8. D.

Abſolutio à cenſuris in loco electionis. pag. 262. p. 8. c. 6. §. 6. & E.

Actus.

Scholaſtici debent habere ſuos actus. pag. 141. p. 4. c. 6. §. 17.

Ante eos debent examinari à Cancellario. pag. 174. par. 4. c. 17. §. 2 quot anni ſtudiorum ad eos requirantu. pag. 168. p. 4. c. 15. B. & quantum tempus in ijs celebrandis ponendum. pag. 168. c. 15. §. 2. & 3.

Admittere in Societatem.

Admittendi facultas eſt in Generali, etiã per alium. pag. 53. p. 1. c. 1. §. 1. & pag. 276. p. 9. c. 3. §. 1. Iſque eam communicat vt vult. pag. 276. Ib.

In admittendo neceſſarius eſt delectus. pag. 54. par. 1. c. 1. §. 3. & pag. 306. p. 10. §. 7. & deſiderium moderatum. pag. 54.

p.1.c.1.§.4. *Ita tamen ne de-* [illegible] *diuinę. Ib.C.*
Cauendum à particulari affectu .pag.54.par.1. c.1.§.4. & pag. 64. c.3. §.16. Menſuram autem in omnibus tenendam docet vnctio.pag.59.p.1. cap.2. §.13.
Qui habet officium admittendi debet habere apud ſe Examinatorem. pag.54. p. 1.c.1.§.3. Vterque autem qualis eſſe debeat. Ibid. §.4.
In admittendis examinanda eſt vocatio, & dotes. pag.54.p. 1. cap. 1. §.3. Dotes autem quę ſint. pag.58. par. 1.cap.2.§.6. & ſequentibus .
Cur admittantur iuuenes, & quales eſſe debeant .pag.112. par.4. Procem. A.
Inutiles, & difficiles non debent admitti etiam ſi ipſis ſit vtile. pag.58. par.1. cap 2. §.4. nec quorum parentes ſunt in neceſſitate extrema,& pręſenti. pag.14. Ex. c. 3. B.
Nemo debet admitti,qui non ſtatuerit viuere, & mori in Societate. pag 67. p.1.c.4. §.3. niſi forte ad triduum, vt hoſpes. Ibid B.
Admittendi valde cognoſci debent.pag.66.p 1.c.4.§.1.Alioquin differendi. pag.67. §. 3. niſi peculiares cauſę vrgerent. Ibid. C.
Qui motus eſſet à noſtris ad Societatem, quando debeat differri. pag.17. Ex. c.3. §.14.
Quę ſint impedimenta nequis admitti poſſit in Societatem, vide Impedimenta .

Admittêre in corpus Societatis .

Quęre in titulis, Coadiutores, Profeſſi, Scholaſtici .

Admonitor .

Generalis debet habere Admonitorem .pag.285. p.9. c.4.§.4. Eius autem dotes, officium, electio . Ibid.
Prępoſiti inferiores debent habere ſuos Admonitores. Ibid.

Ædificatio.

Semper ante oculos habenda . pag.206. p.6. c. 2.§.16. Procuranda verbis bonis, ſed magis operibus. pag.234.p.7.c.4.§.2. Procuranda etiam ab ęgrotis. pag.30. Ex. c.4. §. 32. & pag.98. par.3.c.1. §.17. Item à morientibus . pag.212. p.6. c.4. §.1.
Species exterior ędificationi eſſe ſolet. pag.57. p.1.c. 2.§.3.

Ædificia .

Ædificanda ſunt Collegia, & Domus in aëre ſalubri . pag. 309. par. 10. C.
Ædificiorum cura pertinet ad Rectores . pag.117. par.4. c.2. §. 5. & pag.277.p.9 c.3.§.3.

Ætas.

INDEX.

Ætas.

Ætas nimis tenera, vel prouecta eſt impedimentum ad Societatem, ſed ſecundarium. pag. 64. par. 1. cap. 3. §. 15. Tenera eſt infra quatuordecim annos. pag. 59. par. 1. cap. 2 §. 12. & pag. 65. c. 3. K.

Ætas in Generali non debet eſſe, nec valde ſenilis, nec valde iuuenilis. pag. 275. p. 9. c. 2. B.

Affectus.

Affectus propinquorũ exuendus. pag. 19. Ex. c. 4. §. 2 & pag 21 §. 7. Et periculum affert errandi in iudicio. pag. 19. §. 3.

Affectus praui incorrigibiles excludunt à Societate. pag. 63. par. 1. c. 3. §. 9. & pag. 76. p. 2. c. 2. §. 2.

Affectus humani incaleſcunt refrigeſcente ſpiritu. pag. 207. p. 6. c. 3. §. 1.

Affectus in Generali debent eſſe mortificati. pag. 273. p. 9. c. 2. §. 3.

Alienatio.

Alienatio bonorũ mobilium permittitur Generali. pag. 278. p. 9. c 3. §. 5.

Alienare Collegia, vide Collegia.

Ambitio.

Eſt malorum omnium mater. pag. 304. par. 10. §. 6. Peſtis. pag. 271. par. 9. c. 1. A.

Profeſſi vo[illegible] dignitatem, vel Prælaturam in Societate, nec extra eam, & delaturos quem ſciuerint ambire. pag. 304. p. 10. §. 6.

Qui ambit Generalatum deferendus eſt ad quatuor antiquiſſimos. pag. 260 p. 8. c. 6. A. Et notatus ſeu conuictus à quibus iudicandus & qua pœna afficiendus. Ibid. Ambit autem qui directe, vel indirecte id procurat, aut ſigno declarat. pag. 260. p. 8. c. 6. §. 2. Et Electores eum tenentur manifeſtare. Ibid.

Locorum ambitio in ſcholis remouenda. pag. 140. p. 4. c. 6. §. 17. & pag. 169. c. 15. §. 4.

Amici.

Amici conſeruandi, & aduerſarij conciliandi. pag. 153. p. 4. c. 10. C. & pag. 308. par. 10. B. Pro ijs orandum. pag. 234. p. 7. c. 4. §. 3.

Examinator caueat ab affectu amicitiæ. pag. 54. p. 1. c. 1. §. 4.

Amor.

Amor diuinus magis iuuat quã Conſtitutiones externæ. pag. 49 Procem. Conſt.

Amor creaturarum quatenus exuendus. pag. 104. par. 3. c. 1. §. 26.

Amor mutuus inter noſtros quã- [illegible] curandus. pag.239.par.8. cap.1. §.1. & 8. & pag.307. p.10. §.9.

Amor ſui ipſius hoſtis vnionis. pag.247. par.8.cap.1. §.8. eſt exuendus. pag.93. par.3.c.1. §. 9.

Amor debet eſſe vniuerſalis in Societate erga omnes nationes. pag.308. par.10. §.11.

Apoſtatæ.

Apoſtatæ ſi parum idonei ſint, non ſunt reducendi. pag. 84. p.2. c.4. §.4. Nec ſi habitum alterius religionis ſumpſerint. Ibid. B. alioquin poteſt Societas eos vrgere ſuis priuilegijs. Ibid. § 5.

Apoſtatæ redeuntes quomodo recipiendi. pag.84. par.2.cap.4. §. 1. Et quam debent dare ſatisfactionem. pag.86. §.6. Et quas probationes iterum ſubire. §. vlt.

Aſſiſtentes.

Aſſiſtentes cur neceſſarij ſint Generali. pag.298. p.9. c 6. §.10.

Debent eſſe quatuor. pag. 288. p.9. c.5. § 2 & 3. & pag 298. c.6. §.10. & 11.

Eligendi ſunt à Congregatione generali. pag.288. p.9. c.5. § 3. Quomodo autem, & quando a Præpoſito Generali ſubrogandi. Ibid. & A.

Debent ſi commode poterit eſſe Profeſſi. pag 288. p.9. c.5. A.

Debent habere zelum communis boni. pag.288. par.9. c.5. §.2. Et eſſe litteris, & alijs dotibus clari. pag.298. par.9. c.6. §. 10.

Per illos exercet Societas ſuam prouidentiam erga Generalē. pag.284. p 9. c.4. A.

Debent iuuare Generalem in omnibus ad doctrinam, & praxim pertinentibus. pag. 298. par.9. c 6. §.10.

Debent ſinguli habere peculiarē curam ſuarum Nationum. pag.298. p.9. c.6. §.10. & tamen ſimul cōſiderare res vniuerſales Societatis. Ibid. Præter hoc officium ſuum poſſunt vacare confeſſionibus, & alijs rebus. Ibid.

Conſulendi ſunt à Generali in rebus grauibus. pag.299. p.9. c.6. §.11. quamquam ijs auditis poteſt ſtatuere quod ei videtur. Ibid. & pag. 222. par.7. c.2. §. 1. & pag. 282. par.9. c.3. K. & pag.299. c.6. §. 11.

Poteſt Generalis præter illos vocare etiam alios ad conſultationem. pag.157. par.4. c.11. §. 2.

Litteræ Generalis poſſunt eis non oſtendi. pag.297 par.9 c.6. E. quæ autem cum illis conferendæ. pag 299 F.

Iurant denunciare Generalem Socie-

Societati, ſi incideret in aliquid propter quod deponi debeat. pag.288.p.9.c.5.§ 4.

Poſſunt conuocare in certis caſibus Congregationem generalem. pag.288.par.9. c.5.§.4. & cum Prouincialibus decernere, an ſit cogenda. pag.252. p.8. c.2. C.

Debent manere apud Generalem. pag.288. par.9. c.5.§ 2. nec ab eo abſque graui cauſa amouendi ſunt. Ibid. A.

Auaritia.

Omnis eius ſpecies euitanda. pag. 203. par.6. c. 2. §.8. & pag.304.par.10.§.5. Idq; plurimum confert ad conſeruationem, & augmentum Societatis. Ibid.

Benedictio.

Benedictio menſæ, & gratiarum actio. pag. 91. par.3. cap.1. §.5.

Benefactores.

Quãtum ijs debeamus. pag.114. p.4. c.1.§.1.

Iis ante alios debentur ſubſidia ſpiritualia. pag. 223. par.7. cap.2. D.

Miſſæ, & orationes pro eis dicendæ. pag.114 p.4.c.1.§.1.& 2. & aliæ ſingulis hebdomadis pro nu[illegible] pag. 234.p.7.c 4.§.4.

Benefactores ſunt participes bonorum operum noſtrorum. pag. 116.p.4 c.1.§.5.

Beneficia eccleſiaſtica.

Reſignanda ſunt cum fit Profeſſio, vel vota Coadiutorum, & quando ante. pag.21.Ex.c 4. §.5. Quibus vero, & quomodo. Ibid & pag.92.p.3 c.1.G.

Beneuolentia.

Beneuolentia omnium conſeruãda. pag 211. par.6 c.3.§.vlt. Sed præſertim Pontificis, & Principum. pag.308. par.10. §.11.& B. etiam cum ijs, qui è Societate dimittuntur. pag. 82. par.2.c.3.§.6. particulariter etiam in Miſſionibus. pag. 228. p.7. c.2.G. denique procuranda etiam ab aduerſarijs. pag.153.p.4.c.10.C.

Bibliotheca.

Debet eſſe vna communis præter priuatos libros. pag.136. p.4. c.6.§.7. eius clauis cui dãda. Ibid. & eius Præfecto conſtare debet ratio librorum. Ibid.G.

Bidelli.

Duo vel tres eſſe debent in vniuerſitatibus ſecundum facul-

tatem ... c.17.§.4. non tamen ex Societate. Ibid. G. & accipient commodum ſtipendium. Ibid. & eorum aliquis Corrector eſſe poteſt. Ibid.

Bona particularium.

Bonorum diſtributio debet fieri ante ingreſſum in Societatem. pag.18. Ex.c.4.§.1. Vel ſaltē poſt annum omnes ad eam faciendam parati eſſe debent cū Superior iuſſerit. pag.19. §.2. & pag.92.p.3.c.1.§.7 & pag. 104. §.25. Poſſunt tamen ad tempus retineri bona poſt votū ſimplex Paupertatis pag.129. p.4.c.4.E. quæ autem, & quomodo.pag.204 p.6 c.2.H.

Diſtributio debet fieri in veros pauperes, & non ratione propinquitatis. pag. 19. Ex. c.4. §.2. Vt decet virum, ſpiritualis vitæ ſectatorem. pag. 92. par.3. c.1.G.

Si ſit aliquod dubium de propinquis, quinam debeant iudicare. pag.92.par.3.c.1.G. eorum autem aliqui poſſunt eſſe externi. pag.21.Ex.c.4.A.

Si quis velit donare Societati, debet ea libere reſignare in manibus Generalis. pag.93. p.3. c.1. §.9. Si autem particulari loco, Generalis iudicabit an tolerandum ſit. Ibid. H.

Quæ ſecum afferunt Nouitij ſcribenda ſunt in libro. pag. 20. Ex.c.4.§.4. & pag.70.p.1.c.4. §.6. vt reſtitui poſſint, ſi dimittantur pag.20.Ex.c.4.§.4. & pag.82. p.2.c.3.B.

Bona Societatis.

Bona arbitrio Societatis relicta poteſt Generalis applicare cui vult loco.pag 278 p.9.c.3.§.6 Intra eamdem tamen prouinciam. pag 93. p.3.c.1.§.9.

Bona temporalia Collegiorum curantur, & adminiſtrantur à Societate per Rectores.pag.119 p.4.c.2.§.5.

Ea ab vnoquoque conſeruanda. pag.110.p.3.c.2 §.7.

Reliqua vide in titulis Collegia, & Profeſſa Domus.

Bullæ.

Debent ab ingredientibus legi. pag 8.Ex.c.1.§.13. & pag.41 c.4.§.41. & pag.69. p.1.c.4. §.5. & poſtea ſexto quoque menſe, tempore probationis. pag.34 Ex c.4.§.41.

Earum compendium à Generali habendum. pag.294. p.9. c.6. §.3.

Campana.

CAmpana debet dari ſignū ad opera domeſtica. pag. 155. par.4. c.10.I. Cui ſigno omnes ſtatim obedire debent. pag 155. Ibid. §.9.

Cancellarius.

Poteſt eſſe idem qui Vniuerſitatis Rector.pag.174. par.4.c.17.C. Debet eſſe doctus,bono iudicio & zelo, &c. pag.174.par. 4. c. 17.§.2.

Eius officium eſt examinare nouos. pag.163.p.4.c.13.§.4. Et graduandos. pag. 174. c.17. §. 2. Præeſſe actibus publicis, denique eſſe inſtrumentũ vniuerſale Rectoris. Ibid. Eumdem vocabit Rector ad conſilium de rebus ſtudiorum.pag. 176. p.4.c.17.§.6.

Non poteſt mutari à Rectore. pag.173.c.17.A.

Candela.

Datur fundatoribus, vel cognatis eorum proximis. pag. 115. p.4. c.1. §.3. Si nullus ſit cognatus, ponenda in altari. Ibid.B. Nullum tamen ex ea ius eis prouenit. Ibid. C.

Canones.

Lectiones Canonum religioſorum non debent à noſtris aſſumi. pag.159 par.4.c.12.§.1. Aliorum, qui ad ſcopum noſtrum pertinẽt, poſſunt. pag.166 p.4. c.14. C.

Scientia Canonum aliquando poteſt compenſare Theologiam in profeſſione. pag.183.par.5. c.2. B.

Cantus.

Chorus, & cantus remouetur. pag.200. p 6.c.3.§.4. Veſperæ autem quando, & quomodo dici poſſint. pag.209.Ibid.E.

Carcer.

Scholaſtici externi inſolentes includendi carcere.pag.158.p.4 c.11. B.

Carceratorum ſubuentio eſt ex Inſtituto noſtro. pag.226. p.7. c.4. §. 9.

Caritas.

In omnibus procedendum in ſpiritu Caritatis. pag 197. p.6. c.1. §.2. In admittendo. pag. 65.p.1.c.3.§.16. In dimittendo. pag.76. p.2.c.2.§.3.

Sæpe de Caritate tractandum in concionibus domeſticis. pagina 101.p.3.c.1.§.21.

Caritas Dei, & vera virtus iuuat ad vnionem.pag.247.p 8 c.1 §.8.

Caritas nutritur crebra communicatione, & mutua notitia rerum, quæ fiunt à noſtris. pag.307.p.10.§.9.

Caritas cum omnibus conſeruanda pag.172.par.4.c.16.D. & pag.204. par 6. c.2. §.12. & pag.308.p.10.§.11.

Caritas vniuerſalis præferenda particulari. pag.65. p. 1. c 3. §. 16.

Interna lex Caritatis plus iu-

[illegible] Conſtitutiones. pag.49. proœm. Conſt.

Caſtitas.

Caſtitas noſtra angelicam puritatem imitari debet. pag.194. p.6.c.1.§.1.

Caſus conſcientiæ.

Caſibus conſcientiæ, qui operam dare debeant. pag.131. par.4. c.5. D.

Eorum ſtudium neceſſarium eſt confeſſario, & præſertim in quibus materijs. pag.147. p.4. c.8. D. Eſt vtile compendium eorum. Ibid. In Collegijs debet, ſi opus ſit, communiter de ijs eſſe vna lectio. pag.143. par.4.c.7. B.

Caſuum reſeruatio.

Caſus quinam reſeruari debent. pag.95. p.3.c.1.§.11.

Catalogus.

Generalis debet habere apud ſe catalogum Domorum, & Collegiorum, & alterum perſonarum. pag.294. p.9.c.6.§.3.

Catalogus perſonarum ex ſingulis Domibus, & Collegijs mittendus ad Prouincialem, & ab ipſo ad Generalem. pag. 250. p.8.c.1.N.

Cenſura.

Cenſuræ prepoſitæ Electoribus in Congregatione Generali ſi non deferant ambientem. pag.260 p.8. c.6. §.2. Et ſi Generalem electum non accipiant. pag. 266. §.8.

De abſolutione à cenſuris per Vicarium. pag. 262. p.8. c.6. §.6. & E.

Cenſus.

Cenſus impoſitio in bonis Societatis pertinet ad Generalem. pag.278. p.9.c.3.§.5.

Chorus, vide Cantus.

Chriſtus.

Chriſtus eſt Societatis noſtræ auctor. pag.49. proœm. Conſt. & pag.302. p.10.§.1.

Eum ſequi omnes debemus. pag. 36. Ex.c.4.§.44.

Eius gloriam quærere. pag. 212. p.6.c.4.§.1.

Ipſe eſt merces noſtra. pag.169. p.4.c.15.§.4.

Eius loco homini obedimus. pag. 126. p.4. c.4. §.3. & pag.194. p.6.c.1.§.1.

Claſſes.

Quæ, & quot claſſes in Collegijs eſſe debeant. pag.126. par. 4. c.13.

c.13.B. Quando duplicandæ. Ibid.

Coadiutores formati in communi.

Coadiutorum duplex genus, Spiritualium, & Temporalium. pag.6. Ex. c.1.§.9. & pag.40. c.6.§.1.

Eorum vota non ſunt ſolemnia, ſed publica, & ſimplicia. pag.6 Ex.c.1.§.9. & 12. & pag.25. c.4. §. 16. & 41. & pag. 43. c.6. §.8. & pag.72.p.2.c.1. A. & pag. 189. p.5. c.4. A. fiunt cum conditione tacita ſi Societas eos tenere volet. pag. 190.p.5.c.4.B.

Dicuntur proprie ex Societate. pag.179.p.5.c.1.A.

Poſſunt aliquando ſtatim poſt biennium fieri. pag. 181. p.5. c. 1.C. Poſſunt tamen differri. pag.7.Ex.c.1.§.12. & pag. 35.c.4.§.43. Nemo autem faciendus ante biennium. pag.7. Ex. c.1.§.12. & pag.25. c.4. §.16. & pag.181. p.5.c.1.§.3. niſi ex diſpenſatione Generalis, idque raro. pag.181. p.5. c. 1.C.

Quo ritu formentur. pag.34. Ex. c.4.§.41. & pag.189. p.5.c.4. §.1. & A. & §.3. & C.

Antequã formentur debent mendicare triduo. pag.28. Ex.c.4. §.27. & facere Excercitia ſpiritualia per hebdomadam. pag. 35. c.4. §.51.

Eorum admi[illegible] Generalem. pag.276.p.9.c.3.§.1. & pag.184. p.5.c.2.§.4. Poteſt tamen delegare, cui valde confidat. Ibid.

Non debent fieri niſi ſelecti. pag. 240. par.8. c.1. §.2. & E. & pag. 306.p.10.§.7.

Debent ſua ſorte contenti eſſe. pag.6.Ex.c.1.§.9.

Debent viuere in Domibus profeſſis ex eleemoſynis, niſi ſint in Collegijs ob eorum vtilitatem. pag.201.par.6.c.2.§.4. Neque poſſunt frui reditibus Collegiorum. pag.4. Ex.c.1.§.4. & pag.201.p.6.c.2.§.4. & D.

Non ſunt capaces hæreditatum, neque Societas eorum nomine ac ne Collegia quidem. pag. 204.p.6.c.2.§.12. Nec poſſunt habere beneficia eccleſiaſtica. pag.21. Ex. c.4.§.5.

Poſſunt dimitti. pag. 72. p.2. c.1. A. ſed à ſolo Generali. pag. 42. Ex. c.6. A. Neque id eſt iniquum, etiam ſi ipſi ligentur. Ibid. Dimiſſi autem manent liberi à votis. pag. 43. Ex.c.6.§.8. & pag.190.par.5. c.4. B.

Non poſſunt ingredi aliam religionem, niſi de expreſſa licentia Superioris Societatis. pag. 35. Ex.c.4.§.42.

Eorum confeſſio annua, vide Confeſſio.

Coadiu-

Coadiutores ſpirituales.

Debent eſſe litteris ſufficienter inſtructi. pag.40. Ex. cap.6. §. 1. & pag. 151. par. 4. cap. 10. §. 4. & docti. pag.7. Ex. c.1. §. 10.

Requiritur probitas, & virtus, &c. pag 184. p.5. c.2. §.4.

Debent eſſe Sacerdotes. pag. 40. Ex. c.6. §.1.

Eorum officium eſt iuuare Profeſſos in miniſterijs proximorum. pag.41. Ex. c.6. §.2.

Ex his ordinarie fiunt Rectores Collegiorum. pag. 151. par.4. c.10. §.3. & Lectores. pag. 201. p.6. c.2. §.4. & Procuratores. pag. 211. p.6. c.3. §.7.

Poſſunt aliquando eligi vt veniant ad Congregationem generalem. pag.253. p.8. c.3. A. & pag.261. c.6. B. non habent ſuffragium in electione Generalis. Ibid. Nec vt poſſint præeſſe Profeſſis quatuor votorum. pag.253. p.8. c.3. A.

Poſſunt eis communicari eædem gratiæ ad animarum auxilium, quæ Profeſſis. pag.41. Ex. c.6. §.2.

Non debent tentare vt mutent ſtatum. pag.42. Ex. c.6. §.5. & pag.192. p.5. c.4. §.5.

Coadiutores temporales.

Eorum ordo, & officium. pag.6. Ex. c.1. §.9.

Debent in miniſterijs humilibus ſeruire cum omni humilitate, & caritate. pag.41. Ex. c. 6. §. 3.

Debent addiſcere eas artes, quæ honeſtius fiunt domi quàm foris. pag.110. p.3. c.2. §.7.

Officia eorum grauiora debent dari robuſtioribus. pag. 109. p.3. c.2. F.

Non debent recipi plures quàm neceſſarij ſint ad vſus domeſticos. pag.56. p.1. c.2. A. Neque tamen pauciores pag.110. p.3 c.2. §. vlt. & pag.154. par.4. c.10. §.6.

Debent eſſe ædificatiui, & præſertim ſorte Marthæ contenti. pag.56 p.1. c.2. §.2 ſani, & firmi ad labores. pag.57. §.3.

Non debent exerceri concionando. pag.27. Ex. c.4. §.25. Neque addiſcere litteras. pag.42 Ex. c 6. §.6. Et affecti ad ſtudia non deberent admitti. pag.57. p.1. c.2. B.

Nihil repugnat eſſe litteratos. pag.40. Ex. c.6. §.1.

Non debent eſſe in ſacris. Ibid.

Poſſunt exerceri in maioribus rebus ſecundum talentum pag. 41. Ex. c.6. §.3.

Debent etiam ipſi iuuare proximum colloquijs. pag.42. Ex. c.6. §.4.

In magnis Domibus qui Coadiutores eſſe debeant. pag.56. p.1. c 2. A.

Quod tempus, & quam rationem in

in orando ſeruare debeant. pag.127.p 4.§.4.
Sunt participes bonorum operum, & indulgentiarum Societatis pag.41 Ex.c.6 §.3.
Non debent tentare vt mutent. ſtatum pag.42 Ex.c.6.§ 6.
Si non intelligunt latine, vel neſciant legere, quomodo emittent vota.pag.191.p.5.c.4.C.

Collateralis.

Collateralis Rectori quando dandus pag.241.p.8 c.1.D.
Non eſt ſubditus Rectori, ſed tamen debet præſtare ei omnem reuerentiam. pag. 241. Ibid. D. Eius officium. Ibid.
Quomodo ſuperior erga Collateralem ſe gerere debeat. pag. 241. Ibid. D.
Collateralis poteſt fieri vnus ex Conſultoribus. pag. 173. p.4. c.17.B. Idem etiam poteſt eſſe ſyndicus. 176. Ibid.I.
Scribere debet quotannis bis ad Prouincialem, ſemel ad Generalem. pag.176.p.4.c.17.§ 7.

Collegia.

Collegia ſunt ad litteras addiſcendas. pag 105.p.3.c.1.§.27
Inſtituta ſunt ad erudiendos iuuenes pag.112 p.4 Proœm.A. Et vt ſint Seminarium Societatis. pag 303.p.10.§.4.
Ea admittere ad Generalem ſpectat. pag.117. p.4.c 2. §.1.& pag.283.p.9.c.3.§.[illegible] non [illegible] men illa diſſoluere poteſt ſine Congregatione generali. pag. 118 p.4.c 2.§ 3. & pag.157. c.11 n.2 & pag.252 p.8.c.2. §.2. & pag 278. p 9.c.3. §.5. & 18. Poteſt etiam aliquando hæc diſſolutio fieri miſſis ſuffragijs per litteras. pag. 118. p.4.c.2. A. Iis autem diſſolutis quid faciendum de eorum bonis. Ibid.
Collegia habent reditus propter ſuſtentationem ſcholaſticorũ. pag.4.Ex.c.1.§.4 & pag 119 p 4. c.2.§.5. & pag.198. p.6. c.2. A.
In Collegijs accipiendis quæ poſſint admitti obligationes pag. 119. p.4.c 2. B. & pag. 157. c.11. § 2 & A. & pag.283. p.9 c 3.§.17.
In Collegijs humaniores litteræ communiter docendæ cum caſibus conſcientiæ.pag.143 p.4. c.7. B.
Collegiorum regimen eſt penes Societatem profeſſam. pag.119. p.4.c.2.§.5.& pag.303 p.10. §.4. & ſuperintendentia eorũ penes Generalem pag 277.p 9 c.3.§.3.& pag.299. c.6 §.12. Et Societatis eſt bona Collegiorum etiam in iudicio defendere. pag.119 p.4.c 2.C.
Collegiorum officia quinam ſuſtinere debeant. pag.133. p.4. c.6. §.3. & C.

Collegia nullum donum poſſunt accipere pro docendo. pag. 169. p. 4. c. 15. in fine.
Quando petere poſſint eleemoſynam, quando nec petere, nec admittere. pag. 121. par. 4. c. 2. §. vlt.
In Collegijs quatenus iuuandi proximi in ſpiritualibus. vide Proximus.
Si non ſuppeteret copia noſtrorum, poſſunt alij externi iuuenes ad tempus. pag. 123. p. 4. c. 3. B. & pag. 149. c. 9. A.

Commiſſarij.

Eorum acta à Generali reſcindi poſſunt. pag. 283. p. 9. c. 3. §. vlt.
Tantam habent poteſtatẽ quantam Generalis communicauerit. pag. 278. p. 9. c. 3. §. 7.

Communio.

A noſtris ſaltem octauo quoque die ſumenda. pag. 27. Ex. c. 4. §. 25. & pag. 95. par. 3. c. 1. §. 11. & pag. 126. p. 4. c. 4. §. 3. Neque differenda ſine cauſa, & licentia. pag. 126. p. 4. c. 4. B. & pag. 208. par. 6. c. 3. §. 2. Sæpius autem non niſi neceſſitatis cauſa potius, quam deuotionis. pagina 126. par. 4. c. 4. B.
Poſſumus eam dare etiam externis. pag. 235. par. 7. c. 4. §. 5. & D.

Compromiſſarij.

Quando eligendi ſint pro creando Generali. pag. 265. par. 8. c. 6. §. 7.
Quando autem ad decidenda negotia. pag. 268. c. 7. §. 3.

Concilia.

Concilia quando legenda. pag. 130. p. 4. c. 5. B.
Conciliorum aliqua pars in ſcholis prælegi poteſt. pag. 166. p. 4. c. 14. C.

Concio.

Concionari vel legere eſt vniuerſalius bonum, quam confeſſiones audire. pag. 225. p. 7. c. 2. E. Eſt munus ſpecioſum. pag. 187. p. 5. c. 3. B.
Concionatores quam ſupellectilẽ præparare debeant. pag. 146. p. 4. c. 8. B. Et quibus medijs adiuuari. Ibid. C. Debent linguam vernaculam bene addiſcere. pag. 145. p. 4. c. 8. §. 3.
In concionibus requiritur doctrina exacta, & modus eã proponendi. pag. 303. par. 10. §. 3. Is autem à ſcholaſtico diuerſus eſt. pag. 145. p. 4. c. 8. §. 3.
Conciones in noſtris templis aſſiduæ eſſe debent, niſi aliud iudicet ſuperior. pag. 143. par. 4. c. 7. B. & pag. 226. p. 7. c. 4. §. 6.
Poſſunt tamen noſtri concionari

etiam in alienis. pag.226. Ib. §.7. & in plateis. Ibid.

Concionator iuuatur ſi habeat bonum correctorem. pag.146. p.4.c.8. C.

In concionibus publicis non ſunt reprehendendi noſtri. pag.101. p.3.c.1. S.

Collegij fundatio cum obligatione dandi concionatorem, non eſt admittenda. pag.144. p.4. c.7.§.3.

Pro concionibus nihil accipiendum, ne eleemoſyna quidem. pag.203. p.6.c.2. §.7. & pag. 304. p.10.§.5.

Omnes exceptis Coadiutoribus debent ſe exercere concionibus domeſticis. pag.27. Ex.c.4. §.25. & pag.101. p.3.c.1.§.21. & pag.146. p.4.c.8.C. Aliquãdo etiam habenda concio in menſa. pag.91. p.3.c.1.§.5. & aliqua hora poſt prandium. pag.101. p.3.c.1.§.21.

Confeſsio quantum ad noſtros.

Confeſſio à noſtris debet fieri octauo quoque die. pag.27. Ex.c.4. §.25. & pag.95. p.3.c.1.§.11. & pag.126. p.4.c.4.§.3. Alioquin ſubtrahendus cibus. pag. 100. p.3.c.1. Q.

Confeſſarius vnus eſſe debet noſtrorum omnium. pag.95. p.3. c.1. §.11. Niſi propter multitudinem, vel ſi quis ab alio melius iuuetur. Ibid. & I.

Debet autem eſſe à Superiore aſſignatus. Ibid. & pag.2[illegible] p.6. c.3.§.2.

Ei tota conſcientia aperienda. pag.95. p.3. c.1.§.12. & pag. 100. Q. & pœnitentia. pag. 108. p.3. c.2. §.5. Et qui alij confeſſus eſſet, debet eidem conſcientiam aperire. pag. 100. p.3.c.1. Q.

Confeſſarij noſtrorum debent ſcire caſus à Superiore reſeruatos. pag.95. p.3.c.1.§.11.

Cum facultate Superioris poſſunt pœnitentias approbare. pag.5. Ex. c. 1. C. Et ſi dubitent, ad Superiorẽ remittere. pag.108. p.3.c.2.§.5.

Docendi ſunt noſtri cum fructu confiteri. pag.100. par.3. c.1. §. 20.

Confeſſio generalis facienda in prima probatione. pag.34. Ex. c.4.§.41. & pag.70. par.1.c.4. §.6. Niſi quis ante feciſſet alicui ex noſtris. pag.41. Ex.c.4. §. 41. Poteſt etiam differri. pag.70. p.1.c.4.§.6.

Confeſſio generalis ſemeſtris. pag.41. Ex.c.4.§.41. Profeſſorum & Coadiutorum annua. pag.197. p.6.c.1.§.2.

Confeſſio quantum ad externos.

Confeſſarij munus magis particulare eſt quam concionatoris. pag.225. p.7.c.2. E.

Iuuare

Iuuare proximos confeſſionibus [illegible]ſtituti noſtri . pag. 112. par. 4. Proœm. A. & pag. 187. par. 5. c. 3. B. & pag 235. p 7. c. 4. §. 5.

Quibus nam rebus conueniat inſtructum eſſe confeſſarium . pag. 147. p. 4. c. 8. D.

Ad Generalem pertinet conſtituere confeſſarios . pag. 280. p. 9. c. 3. §. 9.

Confeſſarij deſignandi ſunt à Superiore pag 235. p. 7. c. 4. §. 5.

Coadiutorum ſpiritualium magis proprium eſt audire confeſſiones pag. 41. Ex c. 6 §. 2.

Confeſſarius concionatori in miſſionibus iungendus. pag. 227. p. 7 c. 2. F.

Audire confeſſiones eſt vnum ex experimentis. pag. 24. Ex. c. 4. §. 15.

Pro confeſſionibus nihil accipiendum pag 203. p. 6 c. 2. §. 7.

Quæ eruditio poſſit ſufficere confeſſarijs externis. pag. 164 p. 4. c. 13. E.

Congregatio generalis .

Non expedit vt certis tẽporibus , nec crebro fiat . pag. 251. p. 8. c. 2. §. 1. & pag. 257. c. 4. §. 2. & pag. 272 p. 9. c. 1. C.

In ea fit vnio perſonalis Societatis. pag. 239. p. 8. c. 1. §. 1. & pag. 251. c. 2. §. 1.

Locus ordinarie eſt curia Pontificis, niſi alius eligatur . pag. 258. p. 8. c. 5. §. 1.

Cauſæ cõgregationis cogẽdæ ſunt, ad tractandas res magni momenti. pag. 257. par. 8. c. 4. § 2. Vel ad deponendum Generalem. pag. 288 p. 9. c. 5. §. 4. Vt plurimum tamen erit ad electionem Generalis . pag. 251. p. 8. c. 2. §. 1. & pag. 270. p. 9. c. 1. C.

Ad electionem Generalis in locum demortui, cogitur à Vicario. pag. 256. p. 8. c. 4. §. 1. ob negotia ab ipſo Generali. Ibid. pag. 257. §. 2. & pag. 281. p. 9. c 3. §. 12. Ad iudicandum vero de Generali , ab Aſſiſtentibus. pag. 288. p. 9. c. 5. §. 4. Vel ab ipſis Prouincialibus inter ſe . Ibid.

Ad eam profeſſi tantum quatuor votorum vocantur. pag. 253. par. 8. c. 3. § 1. Ex ipſis autem quinam excuſentur. Ibid. Aliquando etiam vocantur aliqui profeſſi trium, vel Coadiutores. Ibid A. & pag. 261. c. 6. B. & pag. 267. c. 7. A.

Ad congregationem quot ex ſingulis prouincijs venire debeãt. pag. 253. p. 8 c. 3. § 1.

Abſentes non poſſunt ſuffragium mittere , ſed tantum ſententiam ſuam . pag. 255. par. 8. c. 3. C.

Tempus præſcribere ad Generalem pertinet , ſi ipſe vocat . pag. 258. p. 8 c. 5. §. 2. Si Vicarius propter electionẽ, eſt quinque vel ſex menſium. Ibid.

Oran-

Orandum pro ijs, qui veniunt ad congregationem. pag.258 p.8. c.5. §.3. & 4. Et pro bono congregationis ſucceſſu. pag 266. c.7. §.1.

Quo ordine ſedendum, & ſententiæ dicendæ. pag. 267. par. 8. c. 7. A.

Quando includendi congregati, & ceteri ritus in congregatione ſeruandi. pag.259. par. 8. c 6. toto.

Poſt electionem Generalis tractanda negotia, ſed grauia tantum. pag.257. p.8. c.4. §.2.

Nempe perpetua & magni momenti. pag.118. p.4. c.2. § 3. Debent autem tractari quam expeditiſſime. pag 266. par. 8. c. 7. §.1. Quo autem modo. pag.267. Ibid. §.2.

Ad generalem pertinet dirigere congregationem. pag.281. p.9. c.3. §.12.

Eſt tamen congregatio ſupra Generalem. pag.307. p.10. §.8.

Quomodo promulgari debeant eius decreta. pag.269. par.8. c.7. C.

Eius decreta valent etiam Generali mortuo, ſub quo facta sũt. pag.269. p.8. c.7. C. Poſſunt tamen reuocari ab alia Congregatione Generali. Ibid.

Congregatio prouincialis.

Eſt agenda ante Generalem. pag. 253. par. 8. cap. 3. §. 1. & pag 258. cap.5. §.3. & pag. 288. p.9 c. [illegible]

Eam conuocare pertinet ad Prouincialem. pag. 258. par. 8. c.5. § 3.

In ea conueniunt & ſuffragium habent profeſſi quatuor votorum. pag.253. par.8 c 3. §. 1. Itemque Rectores, & Procuratores. Ibid.

In ea eliguntur qui ad Generalem congregationem venire debeant. pag.253. p.8. c.1. §.3. & pag.258. c.5. §.3. Item qui ad Præpoſitum Generalem tertio quoque anno. pag.251. p.8. c.2. B.

Congregatio ad eligendum Vicarium mortuo Generali. pag. 256. p.8. c.4. A.

Congregationes ſecularium.

Quomodo in noſtris Domibus, vel Collegijs tolerari poſſint. pag.237. p.7. c.4. G.

Conſanguinei.

Diligendi ſunt affectu ſpirituali. pag 21. Ex. c.4. §.7.

Communicatio cum eis verbo, vel ſcripto turbat quietem. pag.21. Ex. c.4. §.6.

Non alloquendi à Nouitijs, niſi aliquo præſente. pag. 89. par.3. c. 1. B.

In examinandis ad Societatem conſanguineis vitandus affe-

ctus

ctus inordinatus . pag.54.p.1.

[illegible]

Si in neceſſitate ſint ſtandum iudicio Societatis quantum ad eos ſubleuandos. pag. 14. Ex. c. 3. §.3.

Non debent ijs bonæ diſtribui. pag.19. Ex. c.4. §.2. Niſi ipſi quoque ſint pauperes. §.3. Et hoc ex iudicio duorum vel trium. Ibid. & pag.92. par.3. c.1. G. quorum aliqui poſſunt eſſe externi. pag.20. Ex. c.4. A

Conſcientia.

Quotidie examinanda. pag. 95. p.3. c.1. §.11. & quidem bis. pag.126. p.4 c.4. §.3.

Profeſſi, & Coadiutores ſingulis annis tenentur reddere rationem conſcientiæ, reliqui autē ſingulis ſex menſibus. pag.33. Ex. c.4. §.38. & 40. & pag. 197. p.6. c.1. §.2. Immo vtrique quoties ſuperior velit. pag. 34. Ex. c.4. §.40. & pag.152. p.4. c.10. §.5.

Generalis debet cognoſcere conſcientias ſuorum, & maxime quibus maiora munera committit. pag.283. p.9. c.3. §.19.

De patefacienda conſcientia, vide Superiores.

Conſtitutiones.

Cur eas ſcribi neceſſarium fuerit pag.49 proœm. conſt. §.1.

Quis finis earum pag.50 proœm. conſt. §.2. & pag. 278. par.9. c.3. §.8.

Debent eſſe plenæ, perſpicuæ, breues pag.51. proœm. declar. & ad neutrum extremum vel rigoris, vel diſſolutionis vergere. pag.308. p.10. § 10.

Perfecte ſeruandæ. pag.194. p.6. c.1. §.1. & pag.215. c.5. Idque iuuat ad conſeruationem Societatis. pag.309. p.10. §.vlt. Id autem curent Rectores. pag.152. p.4. c.10. §.5. & B. & Generalis. pag.278. par.9. c.3. §.8. & pag.292. c.6. A.

Non obligant ad peccatum. pag. 215. p.6. c.5.

Quomodo poſſunt oſtendi externis. pag.51. proœm. declar.

Legendæ ſunt in prima probatione, & tempore nouitiatus ſingulis ſex menſibus. pag.8. Ex. c.1. §.13. & pag.34. c.4. §.41. & pag.69. p.1. c.4. §.5. Non tamen omnes, ſed compendium earum. Ibid. E. & pag.8. Ex. c.1. G.

Diſpenſare in Conſtitutionibus ad Generalem pertinet. pag. 278. par.9. c.3. §.8. etiam per alios. Ibid. D. Rectores autem poſſunt iuxta facultatem acceptam. pag.152. p.4. c.10. B.

Conſultores.

Multum confert ad Generalis auctoritatem habere Conſultores.

tores. pag.245. p.8.c.1.G. Superioribus omnibus dari debent. pag.301.p.9.c.6.§.14.

Rectores Collegiorum debent habere duos, vel plures Conſultores. pag.154.p.4.c.10.§.7. Vniuerſitatis autem quatuor. pag.173.par.4.c.17.§.1. Poſſunt tamen eſſe pauciores. Ibid. B.

Conſultores debent eſſe præditi prudentia, & probitate. pag.154.p.4.c.10.§.7.

Cum ijs conferenda quæ ſunt maioris momenti. pag.173. p.4. c.17. §.1. Et quæ difficiliora. pag.154.c.10. §.7

Iis auditis ſtatuendi facultas eſt penes Superiorem. pag. 176. par.4.c.17.§.6.& H. & P. 9. c.6. §. vlt. Non tamen debet Superior Vniuerſitatis contra omnium ſententiam facere niſi conſulto Prouinciali. pag. 176.p.4.c.17. H.

Semel in anno debent ſcribere Generali, bis Prouinciali. pag.176.p.4.c.17.§.7.

Contractus.

Ad faciendos contractus nō ſunt noſtri collegialiter congregandi. pag.278. p.9.c.3.§.7.

Omnis poteſtas celebrandi contractus eſt penes Generalem. pag.278.p.9.c.3.§.5. Poteſt tamen alijs illam communicare. Ibid. §.7.

Conuictores.

Conuictores externi quando, & quomodo poſſint teneri. pag. 123.p.4.c.3.B. etiam cum noſtris. Ibid. in fine.

Corpus.

Corporis ſanitas in noſtris requiritur. pag.59. p.1. c 2. §.11. & pag.77. p.2.c.2.E. & pag. 122. p.4. c.3. § 2. Eius cura quatenus habenda. pag.106. p.3.c.2. § 1. & pag.125. p.4. c.4. §.1 & pag.309. par.10. §. 13. Etiam in impoſitione officiorum. pag.109.p.3.c.2.F. & pag 226. p. 7 c.2.F.

Neceſſaria corpori danda, ita tamen vt in aliquo probetur virtus. pag. 107. par.3. cap.2. §. 3.

Tenenda eſt indifferentia in ijs quæ pertinent ad curam corporis. pag.106. par 3.c.2.§. 1. Neque licet petere mutationem aeris aut loci. Ibidem. pag.110. G.

Corporis labores moderandi. pag. 108. par.3. c.2. §. 4. & 5. & pag.207.p.6.c.3.§.1. & pag.308.p.10.§.10. Vt etiam in Generali. pag.284. par.9. c.4. §.3.

Pœnitentiæ corporales, Vide Pœnitentiæ.

Corporis deformitas eſt impedimen-

mentum ad Societatem niſi compenſetur. pag. 64. par. 1. c. 3. I. & Species honeſta in noſtris requiritur. pag. 59. p. 1. c. 2. § 10. Præſertim qui verſantur cum proximis. pag. 226. par. 7. c. 2. F.

Correctio, vide Reprehenſio.

Corrector.

Corrector externorum ſcholaſticorum debet aliquis eſſe, ſed externus. pag. 143. par. 4. c. 7. §. 2. & D. & pag. 172. c. 16. §. 5. Alioquin quomodo exercenda caſtigatio. pag. 144. par. 4. c. 7. D.

Corrector quas ob cauſas adhibendus: pagina 272. par. 4. cap. 16. §. 5. ijs tamen qui talis caſtigationis ſint capaces. Ibid.

Poteſt idem etiam eſſe Bidellus. pag. 175. p. 4. c. 17. G.

Cubicula.

Iunioribus nouitijs in eodem cubiculo ſocius maturior adiungi debet. pag. 90. par. 3. c. 1. D. & in diuerſis antiquiores intermiſceri. Ibid.

In alterius cubiculum non eſt ingrediendum ſine facultate, & oſtio ſemper aperto pag. 90. p. 3. c. 1. D.

Cura animarum.

Non poteſt ſuſcipi in Collegijs. pag. 119. par. 4. c. 2. §. 4. Nec in Domibus. Ibid. B. & pag. 210. p. 6. c. 3. §. 5.

Debita.

INgreſſuri Societatem debent prius debita ſoluere. pag. 18. Ex. c. 4. §. 1.

Æs alienum eſt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag. 64. par. 1. c. 3. §. 15. Et in eo cauendum à ſcandalo. Ibid. L. & ſi ſit magni momenti eſt cauſa dimiſſionis. pag. 80. p. 2. c. 2. §. 5.

Decanus.

Vnus debet eſſe in Vniuerſitatibus, & de eius officio. pag. 175. p. 4. c. 17. §. 5. & 6.

Declamationes.

Singulis hebdomadis habendæ in Collegijs græcæ vel latinæ. pa. 139. p. 4. c. 6. §. 13. Idem in Vniuerſitatibus. pag. 171. p. 4. c. 16. §. 3.

A quibus habendæ & audiendæ, & de qua materia. Ibid.

Poſſunt ab alio componi, & ab alio recitari. pag. 171. par. 4. cap. 16. B.

Declarationes.

Cur additæ ſint Conſtitutionibus. pag.49. Procem. declar.
Earum auctoritas eſt æqualis ipſis Conſtitutionibus. Ibid.pag. 49. & pag.195.p.6.c.1.A.
Non obligant ad peccatum. pag. 215.p.6.c.5.

Definitores.

Eligendi quando Congregatio decernere non poteſt. pag 268. p.8.c.7.§.3.
Hi quatuor eſſe debent. Ibid.
Eorum determinationi ſtare debet Congregatio, licet tamen intercedere. Ibid. pag. 268. §.3. & 4.

Deuotio.

Ab omnibus quærenda pro viribus. pag.100.p.3. c.1. §. 20. & pag.105.§.27.& pag.133. par.4.cap.6.A. Et familiaritas cum Deo. pag.302.p.10. §. 2.
Deuotiones omnes cui aperiendæ. pa.95.p.3.c.1.§.12.
Deuotiones indiſcretæ ſunt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag.63.p.1. c.3. §. 12.
Requiritur in Profeſſo trium votorum. pag. 184. p.5. c.2. C. Et in Coadiutore temporali. pag.56.p.1 c.2 §.2. In ſcholaſticis temperandus eius exceſſus. pag.133.p.4.c.6.§.5.

Deus.

Deus eſt in omnibus quærendus. pag.104. p.3.c.1.§.26.
Amandus eſt in omnibus creaturis, & omnes in ipſo. Ibid. Agnoſcendus in proximis vt in imagine. pag. 91. p.3. c.1. §. 4. Eius maior gloria eſt finis Societatis. pag.216. p.7.c. 1.§.1.& pag.239 p.8.c.1.§.1
In eo ſolo fiducia conſtituenda. pag.199.p.6.c.2 §.2.
Eius maius obſequium & bonum vniuerſalius ſemper ſpectandum eſt. pag.222.p.7.c.2. §.1. & D. & E.
Ei quanto quis ſe plus aſtringit, tanto eum erga ſe liberaliorem habebit. pag.102. par.3. c.1.§.22.
Media quæ cum Deo nos iungunt, efficaciora quam quæ diſponunt ad proximum. pag. 302.p. 10. §.2.

Dignitates.

Præcludendus aditus dignitatibus. pag.304.p. 10 §6. Idque vouent Profeſſi. Ibid.
Dignitatem extra Societatẽ nemo admittere poteſt ſine licentia Generalis. pag.281.p.9. c.3. §.13. Nec Generalis ſine licentia Societatis. pag. 285. p.9.c.4. §.5.& B. Nunquam autem danda licentia niſi

Pontifex obliget ad peccatum. Ibid. & pag. 291. c.5. E. & pag. 304. par.10. §.6. Immo ne in conſultationem quidem adducendum. pag.292. p.9. c.5. §.vlt.

Qui coacti dignitatem ſuſceperint, quatenus Societatis conſilia audire debeant. pag.304. p.10. §.6.

Dimittere.

Dimittendi poteſtas eſt penes Societatem, & Generalem. pag. 73. par.2. c.1. §.2 & pag.276. p.9. c.3. §.1. Penes reliquos autem quantum eis Generalis communicauerit. pag.73. p.2. c.1. §.2. quo modo autem communicare debeat. Ibid. B.

Nemo dimittendus niſi ex cauſa, cum ita conuenit communi bono Societatis. pag.72. p.2. c.1. §.1. Cum quis potius impedit quam iuuat diuinum ſeruitium. pag. 43. Ex. c.6. §.vlt. Et cum quis male ſe gerit. pag. 44. Ex. c.7. § 1.

Confert ad Societatis conſeruationem dimittere non idoneos. pag.306. p.10. §.7.

Deprauati moribus & incorrigibiles omnino dimittendi. pag.306. p.10. §.7. Scandaloſi & inquieti & aliquid molientes contra Superiores vel Societatem. pag. 76. par.2. c.2. D.

Auctores diſcordiæ. Ibid. & pag. 245. par. 8. c. 1. F. Tenaces iudicij. pag.79. p.2. c.2. §.4. Valde inepti. pag 76. p 2. c.2. §.3. Ad omnia ſcilicet miniſteria. Ibid. & pag. 140. p.4. c.6. N. Item ſi detegatur impedimentum. pag.76. p.2. c.2. §. 3.

Dimitti poteſt aliquis etiam propter peccata occulta ſi nolit corrigi pag.76. p.2. c.2. §.2. Et hic occulte dimittendus. pag. 80. p. 2. c.3. A.

Item ob cauſam infirmitatis. pag.79. par.2. c.2. §.4 non tamen inuitus ſi in obſequio Societatis contracta ſit. pag.77. p.2. c 2. B.

Omnes dimitti poſſunt. pag.72. p.2. c.1. § 1. & A. etiam Generalis. pag.286. p 9 c 4 §.7. Difficilius tamen quo quis arctius Societati ligatus eſt. pag. 72. par. 2. c.1. §.1. & A. Itemque bene meriti, & qui habent bona talenta. pag.72. par.2. c.1. A. & C.

Quando maius eſt offendiculum, quam peccatum, poteſt quis alio mitti, non dimitti. pag.78 p.2. c.2. D.

In modo dimittendi quæ ſeruari debeant. pag. 80. p. 2. cap.3. toto.

Habenda eſt magis ratio communis boni, quã particularis. pag.76 p.2. c.2. § 3. alioquin eſſet imprudens caritas. Ibid.

pag. 80. §.vlt. Immo vitium contrarium caritati. Ibid. pag. 76. §. 3.

Cauſæ publicandæ ſecundũ qualitatem perſonæ. pag. 82. p.2. c. 3. C. abſtinendo à defectibus non publicis. pag. 82. p.2. c. 3. §. 8. Quod ſi publicari non poſſint, occulte dimittendi. pag. 80. p. 2. c. 3. A.

Non debent noſtri manere male affecti erga dimiſſum. pag. 83 p. 2. c. 3. §. 9.

Dimiſſi manẽt liberi à votis ſimplicibus. pag. 42. Ex c.6 §.8. & A. & pag. 44. c.7. §.1. Idque illis declarandum. pag. 84. p. 2. c. 4. §. 3.

Gratiæ, & facultates ceſſant in dimiſſis. pag. 84. p.2. c.4. §.2.

Dimiſſo quando reſtituenda ſint ſua. pag. 20. Ex. c.4. B. & pag. 81. p.1. c.3. §. 5. & B.

Dimiſſus ab vno Superiore non debet recipi, ipſo, aut Generali inconſulto, niſi forte vt hoſpes. pag. 84. par. 2. cap. 4. §. 1. & A.

Redeuntes poſt dimiſſionem quomodo recipiendi. pag. 87. p.2. c. 4. §. 8.

Diſcordia.

Iudiciorum diuerſitas eſt mater diſcordiæ. pag. 98. p. 3. cap. 1. §. 18.

Eius auctores dimittendi. pag. 78 par. 2. cap. 2. D. Vt peſtis. pag. 244. [illegible] 8. cap. 1. §. 5.

Diſcretio.

Seruanda in exercitijs mentalibus. pag. 108. p.3. c. 2. §.4.

In caſtigatione corporis. pag. 108. p. 3. c. 2. §. 5.

In exercitio paupertatis. pag. 104. p.3. c.1. §.25. In prouiſione rerum neceſſariarum. pag. 207 p.6. c.2. N.

In probandis ſubditis circa obedientiam. pag. 103. p.3. c.1. V.

Diſputationes.

Vtiles ſunt diſputationes. pag. 137. p. 4. c. 6. §. 10.

Habendæ ſunt quotidie in Collegijs. pag. 138. § 11. & ſingulis hebdomadis. Ibi. p.137. §. 10. Crebro etiam inferiorum claſſium cum ſuperioribus. pag. 161. c.13. §. 3.

Noſtri debent intereſſe omnibus diſputationibus etiam externis. pag. 137. p.4. c.6. §.10.

In ijs dandum eſt doctrinæ ſpecimen cum modeſtia. pag. 137. p.4. c.6. §.10.

In ijs præſidere ſemper aliquis debet, eiuſque officium quod ſit. pag. 137. par.4. c.6. §.10. & pag. 161. c.13. §.3.

Doctrina.

Doctrinæ noſtræ ſcopus eſt vt noſtris

ſtris & proximis proſit. pag. 130. p.4.c.5.§.1.

Neceſſaria eſt Societati doctrina, & modus eam proponendi. pag.112.par.4. Proœm. & quidem exacta. pag.303.par. 10. §.3.

Doctrina in Societate debet teneri quæ ſit magis communis. pag.248.p.8.c.1.K. Magis approbata. pag.131.par.4. c.5. §. vlt. Sana. pag. 58.par. 1. cap.2. §.6. & pag.98. par. 3. cap. 1. §. 18. Magis ſecura. pag.131.par.4. cap.5. §. vlt. & cap.14.§.1. Magis ſolida. Ibid. Melior.pag.148.par. 1. cap.1. K. Magis conueniens. Ibid.

Eadem doctrina debet ab omnibus teneri. pag.98. par.3.c.1. §.18. & pag.248.p.8.c.1. K. & §.8. & pag.307. p.10.§.9.

Doctrina ſuſpecta euitari debet. pag.165.p.4.c.14.§.1. Et quæ differat à communi ſenſu Doctorum eccleſiæ. pag. 98.p.3. c.1. O.

Qui petunt Societatem examinandi de doctrina. pag. 38. Ex. c.5.§.1.

Doctrina Chriſtiana.

Per eam iuuatur proximus. pag. 226. p.7.c.4. §.6.

Eam noſtri omnes debent diſcere. pag.27.Ex.cap.4.§.25. & pag.100. par.3. c.1. §.20. & modum tradendi eam pueris. pag.148.p.4.c.8.§.6.

Experimentum docendæ doctrinæ. pag. 24. Ex. cap.4. §.14. Quod poteſt fieri etiam priuatim. Ibid.

Tradenda in noſtris templis aſſidue, niſi aliud Superiori videatur. pag.143.par.4.c.7.B. & pag.226. par.7. cap 4.§.6. & E. Vel in plateis.Ibid.§.7. In ſcholis etiam tradenda diſcipulis. pag. 143. par.4. c.7. §.2. & pag.171. cap.16. §.2. Immo etiam Nouitijs explicanda. pag 100. par. 3. c.1. §. 20.

Profeſſi & Coadiutores ſpirituales faciunt de ea votum particulare. pag.186. pag.5.c.3. §.3. Iuxta rationem obedientiæ. Ibid. B. eſt etiam propria Coadiutorum ſpiritualium. pag.41. Ex.c.6.§.2.

Rectores tenentur eam legere per quadraginta dies. pag. 156. p.4. c.10. §.10. Poſſunt tamen per alium cum conſenſu Prouincialis. Ibid. K.

Domus.

Generalis eſt acceptare Domos. pag.183.p.9.c.3.§.17.

Debent eſſe in loco ſalubri. pag. 309. p.10. C.

Non licet domo exire ſine licentia ſaltem generali, & ſocio aſſignato. pag.27.Ex.c.4.§.25 & pag.

& pag.89. p.3. c.1.§.3. C. & pag.129. p.4.c.4.§.6.

Fœminæ non poſſunt ingredi Domos noſtras.pag.96.par.3.c.1. §.14.

Non poſſunt in eis teneri arma. pag.96 p.3 c.1. §.14. Nec res vanæ. Ibid. M.

Domus Probationis, & Profeſſæ, vide ſuis locis.

Eccleſia.

Societas admittit eccleſias ad auxilium animarum. pag.199. p.6.c.2.§.2.

Eccleſiæ Societatis profeſſæ nullos reditus habere poſſunt. pag. 4. Ex. c.1. §. 3. & pag. 199. p.6.c.2.§.2.

Electio.

Electio Generalis debet fieri in conſpectu Dei. pag.262. p. 8. c 6. §.6.

Non debet electores Generalis definire niſi in loco incluſionis. pag. 259. par. 8. cap. 6. §. 1.

In electione adhibendum ratiocinium mentis ex prius intellectis. pag.262. par.8. cap.6. §. 6.

Electio per communem inſpirationem. Ibid. §.5.

Elector Generalis debet eligere quem ſentit aptiſsimum. pag. 264. p.8. c.6, F.

Eleemoſyna.

Non poſſunt accipi eleemoſynæ pro miniſterijs Societatis. pag. 4. Ex. c.1. §.3. & pag. 203. p.6.c.2.§.7.& G. & pag.234. p.7.c 4.§.4.

De eleemoſynarum curatore. pag. 56. p.1. c. 2. A. poſſunt autem eſſe plures. pag. 204. p.6.c.2. §.10.

Omnes ad mendicandum parati eſſe debent. pag.204.par.6. c.2.§.10.

Eleemoſynæ perpetuæ relinqui poſſunt Domibus profeſſis, ſed non habent ius ciuile ad eas exigendas. pag 202. p.6. c.2. §. 6. & B. nec debent noſtri quemquam ad eas incitare. Ibid. §.6.

In Collegijs quomodo admitti poſſint eleemoſynæ.pag.121.p.4. c.2.§.6.

In eccleſiis noſtris non eſt tenenda arca ad eleemoſynas. pag. 203. p.6.c.2. §.8.

Domus profeſſæ viuunt ex eleemoſyna. pag. 200. par. 6. cap. 2. §.3.

Equitare.

Iumentum ad equitandum ordinarie in Domibus profeſſis ali non poteſt. p.205. p.6.c.2. §. 14. Quando tamen poſſit. Ibid. K.

Examen Conſcientiæ.

Vide Conſcientia.

Examen ad probationem.

Communia omnibus examinandis. pag.13. Exa. c.3. & .4. toto.
Examen eruditorum, & ſcholaſticorum. pag.38. Ex. c.5. Coadiutorum. pag.40. c.6. Indifferentium. pag.47. c.8.
Poteſt omitti cũ ijs qui noti ſunt. pag.3. Exa. c.1. A.
Debet proponi in prima probatione, Impedimenta autem ante eam. pag.55. p.1. c.1. D. & pag. 69. c.4. §.5. & E. & clarius. pag.3. Exa. c.1. A.
De officio examinatoris. pag.54. p.1. c.1. §.3. & 4. & D.
Obligatio reſpondendi vere in examine quanta ſit. pag.13. Ex. c.3. A.
Quæ in examine dicuntur ſecrete ſeruanda pro rei qualitate. pag.13. Ex. c.3. §.1.

Varia Examina.

Examen debet proponi ſexto quoque menſe intra biennium probationis. pag. 55. par. 1. c. 1. D.
Qui ex ſtudijs veniunt examinari debent. pag.70. p.1. c.4. §. 7.
Item qui ex alijs locis vbi non fuerunt diligenter examinati. pag.70. p.1. c.4. §.7.
Item qui ad Societatem redeunt. pag.87. p.2. c.4. §.8.
Scholaſtici abſolutis ſtudijs examinari debent in ſingulis facultatibus. pag. 139. par. 4. c.6. L.
Item ante gradus ſuſceptionem diligenter. pag. 141. p. 4. c.6. §.17. & pag. 169. c.15. §.4. & E.
Nemo noſtrorum poteſt in iudicio examinari, niſi in ijs quæ nemini nocent. pag.211. p.6. c.3. § 8. & E.

Exemplum.

Exemplum antiquiorum in Societate multum poteſt. pag.99. p.3. c.1. §.19. & etiam Generalis & aliorum primorum. pag.240. p.8. c.1. §.3. & pag. 273 p. 9. cap. 2. §.2. & pag. 292. cap.6. A.

Exercitia ſpiritualia.

Sunt vnum ex medijs Societatis ad ſalutem animarum. pag. 147. p.4. c.8. §.5. & pag.226. par.7. c.4. §.8. Quæ etiam in miſſionibus dantur. pag.225. p.7. c.2. E.
Iuuant in noſtris ad habendam eorum notitiam. pag.68. p.1. c. 4. D. & ad acquirendam deuotionem. pag. 100. par.3.

cap. 1. §. 20.
*Eorum experimentum primum, & per vnum menſem.pag.*23. *Ex. c.*4.§. 10.
*Eorum vſum callere debent omnes noſtri .pag.*147. *p.*4. *c.*8. §. 5.
*Qui incipiunt alijs tradere exercitia,debent conferre cum aliquo magis perito.pag.*147.*p* 4. *c.*8. *E.*
*Qui ea tradit noſtris debet referre ad Superiorem quid de ijs ſentiat.pag.*26. *Ex.cap.*4. §. 18.
*Exercitia primæ hebdomadæ poſſunt dari omnibus, cetera non niſi capacibus . pag.*147.*p.*4. *c.*8.*E. & pag.*226.*p.*7.*c.*4.*F. ſed alia ipſis accommodata . pag.*100. *p.*3.*c.*1. *R.*

Exhortationes.

*Faciendæ ſunt noſtris ſingulis octo , vel quindecim diebus . pag.*105. *p.*3.*c.*1.§.28.

Experimenta.

*Adhibentur ad melius perſpiciendos noſtros.pag.*56.*p.*1.*c.*2. §. 1.
*Sunt ſex . pag.*23. *Ex.cap.*4.§.9. *Poſſunt tamen eſſe plura.pag.*25.§.16. *& pag.*279.*p.*9.*c.*3. *E. Poſſunt præponi , poſtponi , ex parte, vel omnia iniungi , atque etiã permutari. pag.*23. *Ex. c.*4. §. 9. *Poteſt etiam Generalis di[illegible]ſare in ijs [illegible]tendis. pag.*279. *p.*9.*c.*3. *E.*
*Debent fieri ante ſecundum annum probationis . pag.*25. *Ex. c.* 4. §.16.
*Si non fiant ante ſtudia , poſſunt fieri inter ipſa. Ibid. vel ijs finitis. pag.*46. *Ex.c.*7.§.6.

Facultates Apoſtolicæ.

Pontificiæ facultates ſupponunt approbationem Societatis. pag. 3. *Ex. c.*1.§.1.
*Earum compendium penes ſe habere debet Generalis. pag.*294. *p.*9. *c.*6. §.3.
Non communicantur particularibus niſi per Generalem. pag. 245. *p.*8.*c.*1.§.6. *& pag.* 281. *p.* 9. *c.*3. §.10. *Qui poteſt eas contrahere, reuocare,&c.Ibid.*
Earum vſus moderatus eſſe debet. pag. 309. *p.*10.§.12.
Vide Gratiæ Apoſtolicæ.

Fundatores.

Fundatoribus & eorum neceſſarijs obligatio oſtendenda. pag. 117. *p.*4. *c.*1. §. *vlt.*
*Fundatores, vel præcipui benefactores ſunt participes meritorum Societatis. Ibid.pag.*116. §. 5.
*Pro fundatore quot ſacra dicenda. ibid. pag.*114.§.1.2. *&* 4. *Qui autẽ non plene fundauit. ibid.*

Ibid. pag. 117. E.

De Candela Fundatori danda. Ibid. pag. 115. §.3.

Fundator quomodo poteſt ſibi reſeruare auctoritatem applicandi bona ad aliud opus. pag. 118. *p.*4.*c.*2. *A.*

Si Communitas fundarit, quæ ſuffragia debeantur pag. 116. *p.* 4. *c.*1. *D.*

Generalis.

NEceſſarius eſt in Societate. *pag.*270. *p* 9.*c.*1.

Debet eſſe ad vitam. pag. 271. *p* 9.*c.*1. *A.*

*Multum refert ad Societatis cõſeruationem, vt eius electio fiat ſecundum Conſtitutiones. pag.*307. *p.*10.§.8.

*In electione pluſquam mediam partem ſuffragiorum habere debet. pag.*262. *par* 8. *cap.*6. §. 6.

Electus non poteſt recuſare. pag. 265. *p.*8 *c.*6.§.7. *Et qui eum non recipit, excommunicatus eſt. pag.*266. § 8.

Quæ dotes & animi, & corporis in eo requiruntur. pag. 272. *p* 9 *c* 2. *toto.*

*Habet plenam auctoritatem in omnes ad bonum regimen. pag.*276. *p.*9 *c.*3. §.1. *Idque expedit ad conſeruationem Societatis. pag.*307. *par.* 10. §. 8.

In dimittendo habet omnem poteſtatem quam habet ipſa Societas. pag. 73. *par.*2.*c.* 1.§.2. *Soluſque poteſt dimittere Profeſſos & Coadiutores formatos. pag.* 74. *p.*2.*c* 1. *C.*

*Poteſt vendere & applicare quæ libere relinquuntur Societati. pag.*278. *p.*9.*c.*3.§.6.

Poteſt admittere Collegia, & Vniuerſitates, & Domos, non tamen diſſoluere. pag. 117. *p.*4.*c.*2.§.1. & 3.& *pag.*157. *cap.*11.§.2.& *pag.*278.*par.*9. *cap* 3.§.5. & *ſtatuere vbi ſint aperiendæ ſcholæ.pag.*142 *p.*4. *c.*7. *A.*

*Ipſius eſt Prouinciales per ſe conſtituere.pag.*282 *p.*9.*cap.*3. §.14. & *pag* 287. *cap.*5. §.1. & *Rectores. pag.* 282. *cap.*3. §. 14. *hos tamen etiam per alios poteſt. pag.* 151. *par.* 4. *cap* 10. §.3.

*Ipſius etiam eſt admittere in corpus Societatis. pag.*180. *p.* 5. *c.*1. §.2. *Quibus autem eam facultatem communicare poſſit. pag.* 181. *Ibid. B.*

*A Generali vt à capite defluit vniuerſa poteſtas Prouincialium & reliquorum pag.*245. *p.*8 *c.*1.§.6.*Et ipſe eis dat auctoritatem,quam iudicat dandam. pag* 278.*p.*9.*cap.*3.§.7. & 16.

Res grauiores debet tractare cũ Aſſiſtentibus,etſi ſtatuendi facultas penes ipſum eſt. pag. 299.*p.*9. *c.*6. §.11. *Quod in*

ſpecie de Vniuerſitatibus acceptandis dicitur. pag. 157. p.4.c.11.§.2.& A.
Eius eſt ſupplere defectus Præpoſitorum inferiorum.pag.293. p.9.c.6.§.2.
Item vti correctione & reprehenſione cum opus eſt. Ibid.
Poteſt inſtituere miſſiones. pag. 222. par.7. c.2. §.1. & pag. 245.par.8.cap.1.§.6. In omnes mundi partes. pag. 112. p. 4. proœm. A. Mutationes perſonarum. pag.277. par.9. c.3. §.2.
Quomodo poſſit reuocare miſſiones factas à Põtifice.pag.220. p.7.c.1.§.6. & pag.229. c.2. H. & pag.280. p.9.c.3.G.
Quot & quos miniſtros habere debeat.pag.292.par.9.cap.6. toto.
Debet habere catalogum omniũ noſtrorum cum ſuis qualitatibus.pag.294.par.9.c.6.§.3. & Collegiorum cum ſuis reditibus. Ibid.
Debet cognoſcere cõſcientias ſubditorum, præſertim maiorum officialium. pag.283.p.9.c.3. §.19.
Vt plurimum debet reſidere Romæ. pag.246. par.8. c.1.§.7. & pag.258.c.5.§.1. Poteſt tamen viſitare. Ibid. H.
Debet curare vt ſeruentur Conſtitutiones. pag.278. p.9.c.3. §. 8. Poteſt tamen diſpenſare. Ibid.
Confert ei ad auctoritatem habere apud ſe viros graues. pag.245.p.8. c.1.G.
Debet ordinarie agere cum Prouincialibus, ſed aliquando etiam cum Præpoſitis localibus. pag.293. par.9. cap. 6. §. 2.
Debet exigere crebro rationem eorum quæ fiunt in Prouincijs. pag.292. p.9.c.6. A.
Non debet vacare concionibus niſi commode poſſit. pag.292. par.9.cap.6.§.1. Neque occupari in alijs particularibus, ſed in vniuerſalibus.pag.295 p.9. c.6. §.6. Nec habere curam vllius Domus particularis. Ibid.§.5.
Non poteſt mutare Conſtitutiones. pag.151. par.4. cap.10. §. 2.
Debet vitare negotia externorum etiam pia. pag.294. p.9. c.6. §.4.
Miſſiones pontificias nec debet recuſare, nec affectare. pag.218 p.7. c.1.§.2.
In congregatione habet duo ſuffragia, & prærogatiuam in paritate. pag.256. par.8.c.3. §. 2.
Eſt ſubiectus Societati. pag.307. par. 10. §. 8. Poteſt ei à Societate præſcribi ratio victus, & veſtitus. pag.284. par. 9, c. 4. §.2.
Poteſt aliquando amoueri, & etiam dimitti à Societate. pag.

pag.286.p.9.c.4.§.7. Modus autem in eo ſeruandus. pag. 288.p.9.c.5.§.4. & ſeq.

Si fuerit valde remiſſus vel inutilis, debet ei dari Vicarius. pag.286. p.9.c.4. §.6. & pag. 290.c.5. §.6.

Si ex reditibus Collegiorum dat conſanguineis, vel aliis, deponendus eſt. pag.286. p.9 c.4. §.7. & D. Poteſt tamen facere conuenientem eleemoſynã. ibid.

Gradus.

Ad gradum ſuſcipiendum quot annorum ſtudium requiratur. pag. 167.p.4. c.15. §.2. & E.

Eis conferre pertinet ad Cancellarium. pag.174.par.4.c.17. §. 2.

Debet præcedere diligens examen, & quidem publicum. pag.169.p.4.c.15.§.4.& idem cum noſtris. pag.141.p.4 c.6. §. 17.

Poteſt tamen cum licentia Generalis, vel Prouincialis priuatim fieri. pag.169.p.4.c.15.E.

Externis gratis dandi.pag.169. p.4.c.15. §.4. Nec permittendus ſumptus niſi exiguus. ibi. & F

Non ſunt noſtris graduandis aſſignanda certa loca.pag. 141. par.4.cap.6.§.17. Atque idem etiam ſeruandum cum externis. pag.169.p.4.c.15.§.4.

Quomodo poſſint noſtri graduati habere aliqua inſignia in actibus publicis.pag.177.p.4.c.17 §. vlt.

Externis fides facienda de gradu per notarium.pag.175.p.4. c.17.§.4. Noſtris per patentes Rectoris. ibid. F.

Grammatica.

Comprehenditur nomine litterarum humaniorum. pag. 160. p.4. c.12. A.

Ordinarie tres eius claſſes eſſe debent. pag.162.p.4.c.13. B.

Gratiæ Apoſtolicæ.

Coadiutores formati earum capaces ſunt. pag 41. Ex. c.6.§. 3. Atque etiam Nouitii.p. 179 p.5. c.1. A.

Vide Facultates Apoſtolicæ.

Habitus, vide Veſtitus.

Hæreſis.

Damnatus vel ſuſpectus de hæreſi per ſententiam, habet impedimentum eſſentiale ad Societatem. pag. 10. Ex. cap.2. §. 1. & pag. 60. p.1. c.3. §.3. Non tamen ſi ſit hæreſis generalis, nempe nationis. pag.61. ibid. B.

Ho-

Honor.

Fratres inuicem honorandi tanquam Superiores. pag.91.p.3. c.1. §.4.

Horæ.

Horarum diſtributio per ſignum campanæ neceſſaria. pag.155. p.4.c.10. §.9.

Horæ ſtatutæ, vt cibi & ſomni, ſeruari debent. pag.107. p.3. c.2. §.2. niſi ſuperior diſpenſet. ibid. B.

Hoſpitale.

Hoſpitalis experimentum, ibi dormiendo, vel per horas aliquas quotidie ſeruiendo. pag. 23. Ex. cap.4. §.11. & pag.26.§. 19. In ijs autem qui redeunt ad Societatem. pag.86.par.2. c.4. D.

Subuentio eorum qui ſunt in hoſpitalibus eſt ex inſtituto noſtro. pag.226.p.7. c.4.§.9.

Humaniores litteræ.

Earum nomine Rhetorica, & Grammatica intelligitur.pag. 130.p.4. c.5. A. & preterea Poeſis & Hiſtoria. pag. 160. p.4. c.12. A. Quot autem, & quas claſſes contineant. pag. 162.p.4.c.13. B.

Sunt his temporibus neceſſaria, pag.130.p.4.c.5.§.1. & pag. 160.c.12.§.2.

Ad profeſſionem requiritur etiã ſcientia humaniorum litterarũ.pag.183.p.5.c.2.§.2.& B.

Earũ non poteſt eſſe tempus limitatum. pag.167.p.4.c.15.A.

Loquendo, & ſcribendo ſtylus exercendus. pag.139. p.4.c.6. §.13. & actio, pronunciando. pag. 161.p.4.c.13.§.3.

Compoſitiones emendandæ à magiſtris. pag. 161. p.4.c.13. A. & aliquæ mittendæ ad Prouincialem vel Generalem. pag. 139.p.4. c.6. L.

Humilitas.

Seruanda in animo, & in exteriori, deferendo alijs. pag.91. p.3.c.1.§.4. Et in ratione veſtitus. pag.206.p.6. c.2. §.5. Et in omnibus. ibid. §.16.

Silentium, & compoſitio exterior eſt indicium humilitatis. pag. 91.p.3. c.1.§.4.

Requiritur in Rectore. pag.151. p.4. c.10. §. 4. & nominatim in Coadiutoribus ſpiritualibus. pag.42. Ex. c.6. §.5. & temporalibus. §. 6. Denique ſplendere debet in ipſo Generali. pag.273.p.9.c.2.§.2.

Officia in quibus exercetur humilitas, deuote obeunda. pag. 102.par.3. c.1. §.22 & appetenda. pag. 29. Exa. c.4. §. 28. & aliquando à ſacer-

dotibus exercendis. p.99.p.3. p.1. §.19.
Appetendus eſt contemptus ſui nulla data occaſione. pag.36. Ex.c.4. §.44.
Experimentum verſandi in officijs humilibus. pag. 24. Exa. cap. 4. §. 13.
Qui ad ſuperbiam propenſi ſunt, in humilibus exerceri debent. pag. 96. par.3. cap.1. §. 13.
Humilitas eſt litterarum fundamentum. pag. 105. par. 3. cap. 1. §. 27.

Impedimenta.

Impedimenta eſſentialia quæ à Societate excludũt, ſunt quinque. pag. 122.par.4.cap.3.§. 2. Ea quæ ſint fuſe explicantur. pag.10.Exa.c.2. & pag. 60. p.1. c.3.
Debent proponi ante primã probationem. pag.3. Ex.c.1. A. & pag. 55. par. 1. cap.1. D. Non tamen vt impedimenta. pag.10. Ex.c.2. A.
Qui vnum celaſſet quod peccatum ſit, cui reſeruatum. pag. 13. Ex.c.3. A.
Si poſtea detegatur, dimitti debet. pag.36.p.2.c.2. §.3.
In his non poteſt Generalis, nec Societas diſpenſare. pag. 62. p.1.c.3.G. Quis autem poſſit. Ibid. & tunc ex diſpenſatione fiunt idonei. pag.122.p.4. cap. 3. A.
Impedimenta ſecundaria tum ex parte animi, tum corporis, quæ ſint. pag.63.p.1.c.3.§.9. & ſeq.
Hæc ſatis poſſunt eſſe ſingula, vt quis non admittatur. pag. 63. par.1.c.3.H. Poſſunt tamen compenſari alijs bonis præclaris. Ibid.

India.

Indos iuuare quantum referat. pag.223.p.7.c.2.D.
Poſſunt noſtri in Indiam mitti. pag.222.p.7. c.2. C. Rarius tamen vbi nulli ſunt chriſtiani. pag.280.p.9.c.3.F.
Vnus Aſſiſtens Indiæ eſſe poteſt. pag.281.p.9.c.6.§.10.
In India communicari poteſt poteſtas diſpenſandi in Conſtitutionibus. pag.279.p.9.c.3.D. Item dimittendi etiam Coadiutores formatos. pag.74.p.2. c.1.C. & admittendi ad profeſſionem. pag. 182.par. 5. c. 2. A.
Ex India quarto quoque anno vnus mittetur ad Generalẽ. pag.251.p.8.c.2.B.
Poteſt in Collegijs doceri lingua Indica. pag.160. par.4. cap.12. B.

Indifferentes.

Indifferentes vocantur, de quorum ſtatu non dum decre-

uit Societas. pag.7. Ex.cap.1. §. 11.

Hi debent eſſe parati ad omnia officia humiliora. pag.48. Ex. cap.8. §.2. Nec debent procurare vt mutent ſtatum, ſed tantum poſſent proponere. ibi. pag. 47. A.

Omnes qui ingrediuntur, ex ſua parte debent eſſe indifferentes. pag. 6. Exa. cap. 1. §. 7. & pag. 25. cap.4. §.17. & pag. 39. c.5. §. vlt.

Debemus eſſe indifferentes ad omnia. pag.47. Exa. cap.8. §. 1. & pag.222. par.7. c.2. §. 1. in fine.

Infamia.

Eſt impedimentum eſſentiale. pag.10. Exa. cap.2. §. 2. & pag.61. p.1. c.3. §.4. Intelligitur tamen vbi ea extat. pag.59. Ex.c.2.C.

Infirmi.

Debent omnem ſui curam relinquere Superioribus. pag.110. p.3. cap.2. G.

Debent obedire infirmarijs, & medico. pag.30. Ex.c.4. §.32. & dare omnibus ædificationem. ibid.

Eorum infirmarij numerantur inter Coadiutores. pag. 56. par.1. c.2. A. qui debent eſſe bonis viribus. pag.109. par.3. cap. 2. F.

Non minus donum Dei eſt infirmitas quam ſanitas. p. 98. p.3. c.1. §.17.

Infirmi Domorum poſſunt in hortis Collegiorum recreari. pag. 200. p.6. c.2. D.

Præfecto ſanitatis omnes manifeſtare debent morbos ſuos. pag. 109. p.3. c.2. §.6.

Magna cura habenda ægrotantium. pag. 110. par. 3. cap. 2. G.

Præfectus ſanitatis debet eam habere etiam in ſanis. ibid. pag.109. §.6.

Ad viſendos phreneticos & parum ædificatiuos cum delectu admittendi. pag. 213. par.6. cap.4. A.

Ille dimittendus eſt in quo tempore probationis detegitur infirmitas, vel notabilis diſpoſitio ad illam. pag.79. par.2. c. 2. §. 4.

Ob corporis infirmitatem in obſequio Societatis contractam nemo inuitus dimitti debet. pag.77. p.2. c.2. B.

Iudicium proprium.

Pertinacia iudicij eſt impedimentum ad Societatem. pag. 64. p.1. c.3. §.14.

Abnegatio iudicij proprij per obedientiam. pag.103. p.3. c.1. §. 24.

Labores.

Labores etiam mentales debent interrumpi exterioribus. pag. 108. p.3.c.2.§.4. vel conuenienti recreatione. ibid. D.

Labores tam animi quam corporis neque nimis intenſi, neque remiſſi eſſe debent, pag. 308.p. 10. §.10.

Noſtrum inſtitutum exigit magnos labores. pag. 112. p. 4. procem. A.

Latina Lingua, vide Linguæ.

Lectiones Sacræ.

Debent aſſidue eſſe in templis noſtris. pag.226. p.7. c. 4. §.6. niſi aliud videatur Superiori. E.

Earum modus à ſcholaſtico diuerſus eſt. pag. 145. par. 4. c.8. §.3.

Debet tamen cum doctrina redolere mores. ibid. A.

Lectionum cauſa poſſunt dici veſperæ. pag. 209. par. 6. cap. 3. B.

Pro his nullus reditus vel etiam eleemoſyna admitti poteſt. pag. 203. par. 6. c.2. §.7. & pag.304. p.10.§.5.

Lectiones Scholaſticæ.

Audiendæ ſunt ex arbitrio Rectoris. pag.135. par.4. cap.6. §. 6.

Debent diligenter audiri, & deinde repeti. pag. 136. p.4.c.6. §.8. & pag.161.c.13.§.3,

Præmittenda breuis oratio. pag. 171. p.4.c.16.§.4. vel ſaltem crucis ſignum. ibid. C.

In eis aliqua inſerenda ad pietatem. pag.145. p.4.c.8. A.

Aliquæ lectiones cum maiori apparatu fieri poſſunt. pag.161. p.4.c.13. G.

Aliqua etiam priuatim. pag. 135. p.4. c.6. E.

Lectores.

Poſſunt aliqui fieri lectores ob ſuam vel aliorum vtilitatem pag.142. p.4.c.6.§.vlt.

Lectores conſtituere pertinet ad Generalem. pag.280.p.9.c.3. §. 9.

Lectores primarios mutare non poteſt Rector ſine auctoritate Prouincialis. pag.173. par.4. c. 17. A. niſi ex neceſſitate ad breue tempus. Inferiores autem poteſt. pag.136.par.4. c. 6. F.

Reliqua vide in Præceptores.

Leges.

Legum ſtudium à noſtris tractari non debet, niſi forte per alios pag.161.p.4.c.12.§.vlt.

Libri.

Libri prophani prohibentur noſtris. pag 97. p.3. c.1. M.

In ſcholis non debent prælegi qui honeſtati repugnant niſi purgentur. pag.132. p.4. c.5. E. & pag. 166. cap.14. § 2. nec quorum auctores ſunt ſuſpecti, vel eorum doctrina. Ibid. §.1. & A.

Societas profeſſa poteſt in communi poſſidere libros proprios. pag.201. p.6. c.2. E.

Cuique dandi ſunt libri neceſſarij. pag.136. p. 4. c.6. §.7. & præterea debet eſſe bibliotheca communis, & illius aliquot claues. Ibid.

In libris nemo ſcribere debet. pag.136. p.4 c.6. G.

Librorum ſcriptione iuuatur proximus. pag. 200. p. 6. c.2. C. & pag.237. p.7. c.4. §.11.

Non poſſunt edi, niſi Generalis eos videat, & examinari faciat. pag.141. p.4. c.6. O. & pag. 237. p. 7. c.4. §.11. Quomodo autem examinandi. pag.98. p.3. c.1. §.18.

Linguæ.

Linguæ defectus eſt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag.64. p.1. c.3. §.13.

Linguarum ſtudium iuuat ad ſcopum Societatis. pag. 130. par. 4. cap. 5. §.1.

Pertinent ad Collegia pag.143. p.4. c.7. B. Docendæ in claſſe Rhetoricæ, & Humanitatis. pag.162. p.4. c.13. B.

Lingua latina fundamentum iaciendum ante artes pag.135. p.4. c. 6. §. 5. Reliquæ poſſunt addiſci poſt artes. pag. 134. p.4. c.6. §.4.

Progreſſus linguæ latinæ ſpecialiter interrogatur ab ingredientibus. pag. 38. Exa. c.5. §. 1.

Docenda lingua latina, græca, & hebraica. pag.160. par.4. c.12. §.2. Aliæ etiam, vt Arabica, ſi fuerit opus. Ibid.

Linguarum ſtudium tantum firmis in fide & doctrina concedendum. pag. 135. p.4. c.6. D. Aliquando tamen etiam ijs qui in maioribus ſcientijs progreſſum facere non poſſunt. pag.131. p.4 c.5. D.

Latine loqui omnes ſcholaſtici communiter debent. pag.139. p.4. c.6. §.13.

Lingua vernacula à concionatoribus bene addiſcenda. pag. 145. p.4. c. 8. §.3.

Litteræ.

Litterarum miſſio de rebus ædificatiuis confert ad vnionem animorum. pag.248. p.8. c.1. §. 9.

Litteræ quadrimeſtres. pag.249. par. 8.

par. 8. c.1. M.
Litteræ nō ſcribi debent niſi cum licentia Superioris; nec accipi niſi per ipſum. pag. 89. *p.* 3. *c.*1. *B. & pag.*21. *Exa. c.*4. *§.* 6. *& Superior poteſt eas retinere. Ibid.*

Lites.

Poteſt Societas bona Collegiorum iudicio defendere. pag. 115. *p.*4.*c.*2. *C. idque per Coadiutores, vel per externos. pag.*211 *p.*6.*c.*3.*§.*7.
*Lites præſcindendæ, vt caritas conſeruetur. pag.*204. *par.*6. *cap.*2. *§.* 12.

Lotor.

*Numeratur inter officia Coadiutorum. pag.*56.*p.*1.*c.*2. *A. & pag.*155.*p.*4.*c.*10. *H.*
*Potius domeſticus eſſe debet quā externus. pag.*111.*p.*3.*c.*2.*H.*

Ludus.

*In noſtris Domibus non poſſunt teneri inſtrumenta ad luſum. pag.*96. *p.*3.*c.*1.*§.*14. *M.*

Mathematica.

*A Noſtris tradenda quatenus ad finem noſtrum facit. pag.*160. *p.*4. *c.*12. *C.*

Medicina.

Non eſt in noſtris ſcholis docenda ſaltem à noſtris. pag. 161. *p.*4. *c.* 12. *§.*4.

Medicus.

*Vocandus cum eſt morbus alicuius momenti. pag.*110. *p.* 3. *c.*2. *G. Ei obediendum. pag.* 32. *Ex.c.*4.*§.*32. *& pag.*98. *p.* 3. *c.* 1. *§.*17. *& pag.*110. *c.*2. *G.*
*Conſulendus Medicus de ratione victus, etiam in ſanis. pag.*206 *p.*6.*c.*2.*§.*16.
Vnus ordinarie eſſe debet. pag. 110. *p.*3.*c.*2. *G.*

Mendicare.

Omnes parati eſſe debent ad mendicandum oſtiatim. pag. 204. *p.*6.*c.*2.*§.*10.
*Profeſſionem, vel Coadiutorum vota facturi, ter mendicare debent. pag.*28. *Ex.c.*4.*§.*27. *Scholaſtici etiam, ſi ſuperior velit. Ibid.*
*In peregrinationibus mendicandum oſtiatim. pag.*24. *Exa. c.*4. *§.*12.
*In miſſionibus mendicandum, ſi ita velit Pontifex, cum mittit. pag.*219.*p.*7.*c.*1. *E.*
*Quando liceat in Collegijs mendicare. pag.*121. *p.*4.*c.*2.*§.*6.

Menſa.

Ad menſam dandum eſt ſignum campana. pag.115.p.4.c.10. I. & adhibenda benedictio,& lectio. pag.91.p.3.c.1.§.5.

Miniſter.

Miniſter Rectori neceſſarius eſt, qui prouideat vniuerſali bono Collegij. pag.154.p.4.c.10. §. 7.

Poteſt appellari Vicerector, vel magiſter domus. ibid. Eſt officialis Rectori ſubordinatus. pag.30. Ex. c.4. E.

Ei omnes etiã alij officiales obedire debent. pag. 155. par.4. c.10. §.8.

Poteſt idem habere alia officia. Ibid. G.

Miſſa.

Quotidie à noſtris audienda. pag.126.p.4.c.4. §.3. niſi ex particulari cauſa. Ibid. B.& ab externis Scholaſticis. pag. 170. p.4 c.16. §.1.

Celebranda à noſtris octauo quoque die vt minimum. pag.208 p. 6. c.3. §. 2. Immo ſæpius. pag 27. Ex. c.4. §.25.

An noſtri dum miſſam audiunt poſſint recitare officium, ſuperior ſtatuet. pag.126. par. 4. cap. 4. B.

In miſſa ritus Romani ab omnibus ſeruari debent. pag. 145. p.4.c.8.§.2. & in ijs debet eſſe conformitas. pag. 39. Exa. c.5. §.7. & pag.247. p.8.c.1. §. 8.

Miſſa ſolemnis intelligitur ſecundum vſum noſtrum. pag.115. p.4. c.1. A.

In miſſis maioribus etſi ſubmiſſa voce dicantur, licebit vti ſuperpelliceis. pag.209. par. 6. c. 3. B.

Obligatio ad miſſas non accipienda. pag.119. par.4. c. 2. §.4. & pag.209. p.6.c.3.§.6. & quomodo hæc obligatio ſit intelligenda. pag.119. par.4. c. 2. B.

Pro miſſis nihil accipiendum ne eleemoſyna quidem. pag.203. p 6.c.2.§.7. & pag. 234. p.7. c.4. §.4.

Quæ miſſæ dicẽdæ ſint pro noſtris mortuis. pag.214.p.6.c.4.§.3. Quæ pro fũdatoribus. pag.114 p.4.c.1. toto. Quæ pro benefactoribus pag.234.p.7.c.4.§.4. & quæ pro felici Præpoſiti electione. pag.258. p.8.c.5. §.3. & quæ pro bono exitu Congregationis generalis. pag. 259. p.8. c.5. §.4. Quæ autem pro Societate noſtra. pag. 302. p. 10. §. 1.

Miſſiones.

Societatis proprium eſt diuerſa loca peragrare. pag.28. Exa. c.4.

c.4.§.27.& pag. 10. p.3.c.2. G. & pag. 210. p 6. c. 3. §.5. & pag.112. p.4.proœm. A.& per orbem diſcurrere.pag.217 p.7.c.1.B.& debet Societas eſſe expedita ad miſſiones. pag. 119. p.4. c 2. §. 4. & hac de cauſa Profeſſi non habent ſtabilem habitationem. Ibid. B.

Miſſionum quot ſint genera.pag. 216. p.7.c.1.§.1. & A.

Miſſiones primo & principaliter pertinent ad Pontificem. pag. 216. p.7.c.1.§.1.

Miſſiones Pontificis non procurandæ. pag.218. Ibid. §.2.

Miſſi à Pontifice non debent petere viaticum. pag.5. Ex.c.1. §.5.& pag.205. p.6.c.2.§.13. & pag.218. p.7. c.1. §.3. debet tamen intelligi quæ ſit mens eius. pag.219. p.7. c.1. E. & parati eſſe debent mendicare. pag.28. Ex.c.4.§.27.

Generalis debet informare Pontificem de perſona quam vult mittere. pag.218. p.7.c. 1.C.

Cum Pontifex non limitat tempus, intelligitur ad tres menſes,vel vt opus erit. pag. 220. p.7.c.1.§.6. & pro qualitate negotiorum. pag.229.c.2. H. & in tali caſu poteſt Superior eos reuocare. pag. 280. p.9. c.3. G.

Generalis in miſſionibus habet omnem poteſtatem. pag.280. p.9.c.3.§.9.

Nemo ſe ingerere debet ad miſſiones. pag.218. p.7. c.1. §.2. neque directe, neque indirecte. pag.232. c.3.§.1. Poſſunt tamen repræſentari motus animi cum indifferentia.pag.230. p.7. c.2. I. neque de ea agendum cum externis. Ibid.K.

Ex miſſione debent noſtri ſæpe ſcribere ad Superiorem. pag. 231.p.7.c.2.§.2.& H. nempe ſingulis hebdomadis ſi fieri poteſt. pag.248. p.8.cap.1.L. Superior autem intelligitur vicinior. pag.233.p.7.c.3.A. & pag.242. p 8.c.1.§.4.

Qui mittuntur, oportet eos eſſe notiſſimos Superiori. pag. 31. Ex.c.4.§.35. Nec debent mitti niſi probati, maxime in Obedientia. pag.240. p. 8.c.1. §. 3.

Qui mittuntur non debent ſe excuſare. pag.5. Exa. cap.1. §. 5.

Debet ijs à Superiore dari inſtructio in ſcriptis. pag. 231. p.7. c.2. §.2. & L. non tantum de negotijs, ſed etiam de perſonis. pag.232. Ibid. N.

In miſſionibus faciendis quæ quibus loca præferenda ſint. pag. 223. p.7. c. 2. D. & quæ quibus opera, pag.225. Ibid.E.

In ratione mittendi ſpectandus maior Dei honor. pag. 228. p. 7. c.2. G. vel Pontificis voluntas. pag.219. p.7.c.1.E.

Non debet quiſquam ſolus mitti, pag.226.p.7.c.2.F. ſed ita

iungendi,vt vnus ſuppleat defectum alterius. Ibid.& pag. 240. p.8. c.1.§.3.
Ex loco miſſionis quatenus liceat ad loca vicina excurrere. pag. 220. p.7. c.1.§.7.
Pro miſſionibus maioris momenti miſſæ, & preces indicendæ. pag.231. p.7. c.2. M.
Tempus miſſionum non eſt definitum niſi pro maiori ſeruitio Dei. pag.229. p.7. c.2. H.
Qui non bene ſe gererent, reuocandi,vel iuuandi ſocio. pag. 240. p.8. c.1. C.
In reuocandis miſſionibus habenda ratio, ne populi offendantur. pag.229. p.7. c.2. H.

Modeſtia.

Modeſtia interior, & exterior facit ad propriam, & externorum ædificationem. pag.129 p.4. c.4. §.vlt.
Modeſtia vultus eſt ſignum humilitatis, & pacis interioris. pag.91. p.3. c.1. §.4.
Modeſtia in corporis refectione ſeruanda. pag.91. Ibid. §.5.

Moniales.

Non poteſt Societas earum curam ſuſcipere. pag.210. p. 6. c.3. §.5. poteſt tamen aliquando earum confeſſiones audire. Ibidem.

Mors.

Morientes quomodo ſe ad tranſitum diſponere debent. pag. 212. p.6. c.4. §.1.
Iuuandi ſunt omnium orationibus, & aliqui ſemper aſſiſtere ijs debent. pag. 213. p.6. c.4. §.2. pauciores tamen, ſi phreneſi laborent. Ibid. A.
Pro mortuo quæ orationes faciendæ. pag.214. p.6. c.4. §.3. & 4.
Mortui notandi ſunt in catalogo, qui mittitur ad Generalem, & Prouincialem. pag.250 p.8. c. 1. N.
Mortui noſtri quomodo ſepeliendi. Vide ſepultura.
Habendum compendium de modo iuuandi proximos moribundos. pag. 148. p.4. c.8. G. Iſque modus à noſtris Scholaſticis diſcendus. pag. 148. p.4. c.8. §.7.

Mortificatio.

Debet eſſe continua in rebus omnibus. pag. 37. Exa. cap. 4. §. vlt.
Ad eam confert etiam veſtitus. pag 107. p.3. c.2. C.
Multitudo immortificatorũ, nec ordinem fert, nec vnionem. pag.240. p.8 c.1. §.2.
Mortificatio carnis, Vide Corpus.

Mulieres.

Non poſſunt ingredi habitationes noſtras. pag.96. par.3. c.1. §.14. L.
Nulla mulierum cura à noſtris accipi debet. pag.210. par.6. cap. 3. §. 5.

Mundus.

Abhorrendum à mundo. pag.21. Exa. c.4. §.7. & pag.36. §.44. conculcandus eſt. pag. 110. p.3. c.2. C.
Eius contemptus iuuat ad vnionem. pag.247. p.8. c. 1. §.4.

Munera.

Non poſſunt à noſtris dari magnatibus munuſcula ad res obtinendas. pag.204. par. 6. cap. 2. §. 9.

Muſica.

Non poſſunt in Domibus teneri inſtrumenta muſica. pag. 96. p.3. c.1. §.14. M.

Nobilitas.

Si cetera adſint, facit hominem magis aptum Societati. pag. 59. p.1. c.2. §.13. Idem in Generali. pag.275. par.9. cap.2. C.

Notarius.

In vniuerſitatibus debet eſſe Notarius externus, qui fidem faciat de gradibus ſuſceptis. pag.175. p. 4. c.17. §. 4. ſtipendium eius ſit moderatum. Ibid. F.

Nouitij.

Nouitiatus biennium durare debet. pag.7. Exa. c. 1. §.12. & pag.25. c.4. §.16. & par.4. cap.3. §. 3. Vide Probatio ſecunda.
Non ſunt intra biennium compellendi ad vota facienda. pag.102. p. 3. c.1. T. poſſunt ea facere ex ſua deuotione. Ibid. & pag. 192. par.5. c. 4. §. vlt. conuenit ea non emitti ſine facultate Superioris. pag. 7. Exa. c.1. E. Non tamen in manibus cuiuſquã. pag.102. p. 3. c.1. T. & eorum memoria ſeruanda. Ibid. & pag. 192. p.5. c.4. §. vlt. & G. Debent etiam ea bis in anno renouare. Ibid. H.
Intra biennium nullus eis certus habitus Societatis datur. pag.8. Exa. cap.1. §.13. Eorum veſtitus mortificationi ſeruire debet. pag.107. par.3. cap.2. C. Superior tamen poteſt dare conuenientiorem eo, quem ex ſeculo attulerunt

pag.

pag. 8. Exam. cap. 1. F. Vel permittere pretioſiorem, quem attulerint. pag. 206. par. 6. cap. 2. M.

Dicuntur eſſe de Societate largo modo. pag. 179. p. 5. c. 1. A. Et ſunt capaces gratiarum. Ibi. Ipſi tamen non debent dicere ſe eſſe ex Societate. pag. 25. Ex. c. 4. §. 17.

Docendi ſunt doctrinam Chriſtianam, meditari, confiteri, audire Miſſam. pag. 100. p. 3. cap. 1. §. 20. Et quomodo ſe gerant etiam interius, & exterius. pag. 95. par. 3. cap. 1. §. 12. & interdum tentandi in virtutibus. Ibid. pag. 103. V.

Debet ijs perſcribi, quibus cum conuerſentur. pag. 90. par. 3. c. 1. D.

Debent quærere continuum puritatis, & virtutum augmentum. pag. 41. Exam. cap. 4. §. 41.

Loqui debent de parentibus quaſi iam eos non haberent. pag. 22. Exa. c. 4. C. Nec cum eis, vel alijs propinquis coram, vel per litteras communicare. pag. 21 Ex. c. 4. §. 6. Neque cum eis loqui niſi breuiter, & aliquo præſente. pag. 89. par. 3. c. 1. B. Quod ſi ſollicitentur à ſuis, tranſmittendi alio. Ibid. A.

Debent ſingulis ſex menſibus biennij legere Bullas, & Regulas. pag. 8. Exam. cap. 1. §. vltimo & pag. 34. cap. 4. §. 41.

Conſtitutiones autem non vniuerſas, ſed compendium earum. pag. 8. Ex. c. 1. G.

Poſſunt probari etiam in Collegijs. pag. 134. p. 4. c. 6. C. vel in Domibus. pag. 105. par. 3. c. 1. §. 27. & pag. 120. par. 4. c. 2. D.

Nouitios dimittere poſſunt, qui poſſunt admittere, niſi ſit aliqua particularis ratio. pag. 74 par. 2. c. 1. C. difficilius tamen, qui vota fecerunt. pag. 72. p. 2. c. 1. §. 1. A.

Sacerdotes Nouitij non poſſunt Sacramenta adminiſtrare niſi cum peculiari approbatione Superioris. pag. 39. Exa. c. 5. §. vlt.

Debent etiam priuatim exerceri in ritibus Miſſæ. ibid.

Nouitiorum Magiſter.

Magiſter Nouitiorum alius eſſe poteſt à Confeſſario, & Superiore. pag. 95. p. 3. cap. 1. §. 12. Poteſt tamen etiam Miniſter illorum curam gerere ob penuriam hominum. pag. 155. p. 4. c. 10. G.

Debet eſſe verſatus in Spiritualibus. pag. 95. p. 3. c. 1. §. 12. Quomodo autem ſe gerere debeat cum Nouitijs, & Nouitij cum ipſo. ibid.

Obedientia.

Obedientia magni meriti eſt. pag 133. p.4.c.6.§.2. Eſt vinculum vnionis. pag.240. p.8. c.1.§.3. iuuat ad conſeruationem Societatis. pag.307.p.10. §. 9.

Vocatur ſancta. pag.194. par.6. c.1. §.1. & pag. 73. p.2. c.1. §. vlt.

Securius fit opus ex obedientia, quàm proprio arbitratu. pag. 222. p.7. c.2. A.

Obedientia triplex, Exequutionis, Voluntatis, Intellectus. pag.194. p.6.c.1.§.1. & C.

Debet eſſe prompta, humilis, integra, &c. pag.102. p. 3. c.1. §.23. & pag. 142. p.4. c.10. §.5. & pag.194.p.6.c.1.§.1.

Obedientia litteræ inchoatæ. pag. 153.p.4.c 10.§ 9. & pag.194. p.6. c.1.§.1. obedientia cœca, vt cadaueris, vel baculi. pag. 194.p.6.c.1.§ 1. In omnibus rebus etiam non obligantibus. Ibid.§.1. Niſi præcipiatur peccatum manifeſtum. pag.102. p.3.c.1.§.23. & pag.194.p.6. c.1.§.1. & B.

Præſtanda etiam officialibus ſubordinatis. pag. 30. Exa. c.4. §.31. & pag.103.p.3.c.1.§.24 & pag.155.par.4. c.10. §. 8. etiam coquo. pag. 29. Ex.c.4. §.29. etiam infirmarijs, & medicis. pag.30. §.32.

Præſtanda eſt Superiori cum reuerentia, & amore. pag.102. p.3.c.1.§.23. & pag.194.p.6. cap.1.§.1. Neque conſiderandum cui obeditur, ſed propter quem. pag.29. Ex. c.4. §.29. & pag.103. p.3 c.1.§.24. Vide Superiores.

Obediētiæ exemplo maxime prælucere debent Primores Societatis. pag.240.p.8.c.1.§.3. Et qui alijs præſunt. pag.155.p.4. c.10. §.8.

Subordinatio in obedientia diligenter ſeruanda. pag.73.p.2. c.1.§.vlt & pag.242.p.8.c.1. §.4. & E. & pag. 307. p.10. §.9. Poteſt tamen Prouincialis, & Generalis aliquem ſibi immediate ſubdere. pag.244. p.8.c.1. E.

Superiores poſſunt obligare ad peccatum in virtute obedientiæ, quando id multum conueniat. pag.215.p.6.c.5.

Obedientia Pontificis. Vide Pontifex.

Obligationes.

Non ſunt recipiendæ obligationes contra ſinceritatem inſtituti noſtri. pag.144. par.4. cap.7. §. vltimo.

Obligationes lectionum ſuſcipi poſſunt in Collegijs. pag.119. p.4.c 2.B. & pag.144.c.7. E. & pag.157.c.11.A. Eas autē dijudicare pertinet ad Generalem

ralem. pag.119. p.4.c.2.B. & pag.283.p.9.c.3. §.17.
Non poteſt ſuſcipi obligatio dandi Concionatoris, aut Confeſſarij, aut Lectoris Theologiæ, niſi ex conſequenti. pag.144. p.4 c.7.§.vlt.& E. Neque ad miſſas celebrandas. pag.108. par.4.c.2. §.4. Quæ videatur commenſurata reditui. Ibid. B.
Obligationes ſuſceptæ implendæ ſunt. pag.157.p.4. c.11. A. præter eas nihil facile præſtandum ſine Generalis conſenſu. Ibid.

Ocium.

Ocium ſemper fugandum aliqua occupatione. pag 92.p.3. c.1. §.9. Eaque cura ad Rectorem pertinet. pag.154.p.4. cap.10. §.6.

Officia diuina.

Officijs deuinis iuuatur proximus. pag.234.p.7.c.4.§.4.
Diuinum officium priuatim dicendum, non in choro. pag.209 p.6.c.3.§.4.
Scholaſtici noſtri debent dicere officium Beatæ Virginis, niſi à Superiore mutetur in orationem mentalem. pag. 126. p.4.c.4.§.3. & B.
Officia veſpertina, & tenebrarum poſſunt dici, ſed ſine cantu. pag.209. p.6. c.3. B. & eodem tono etiam officium mortuorum pro noſtris. pag. 214. p.6. c.4.C.

Officia Societatis.

Ea diſtribuere pertinet ad Generalem. pag.277. p 9.c.3. §.3. & 9. Poteſt tamen etiam per ſuos miniſtros. Ibid. pag 280.H
Omnes parati eſſe debent ad omnia officia. pag.109.p.3.c.2.F. ad humilia etiam libentius. pag.29.Ex.c.4. §.28. & pag. 102. p.3.c.1.§.22.
Poteſt vnus plura ſuſtinere. pag. 155. p.4.c.10. G.
Officiales debent eligi apti. pag. 154. par.4.c.10.§.6. ſpectato cuiuſque talento. pag.280.p.9 c.3. §.9.
Debent habere ſuas regulas. pag. 238.p.7 c.4.§.vlt.& pag.154 p.4.c.10. §.6.
Non debet vnus ingerere ſe in officium alterius. pag.154.p.4. c.10. §.6.
Officia operoſa non debent dari occupatis, pag.154. p.4.c.10. E. Laborioſa vero danda firmioribus. pag.109. p.3.c.2.F. Et in quibus experientia rerequiritur, non ſunt facile mutandi. pag.154. p.4.c.10.E.

Opera pietatis.

Opera corporalia, in quibus miſericordia, & charitas exercetur

cetur, non ſunt extra inſtitutum Societatis. pag.225. p.7. cap.2. E. ſunt tamen minoris momenti, quàm ſpiritualia. ibi. & ideo ijs inſiſtendum eſt quatenus ſpiritualia permittent. pag.236. c.4. §.9.

Generalis poteſt interdum aliqua pia opera ad Societatem non pertinentia ſuſcipere. pag. 294. p.9. c.6. B.

Opiniones.

Opiniones noua admittenda non ſunt. pag.98. p.3. c.1. O. in reliquis etiam conformitas inter noſtros tenenda. Ibid. & §.18. pag. 167. par. 4. c.14. §. vlt. pag.247. p.8. c.1. §. 8. & K. Et in ijs omnibus ſtandum definitioni Societatis. pag.98. p.3. cap.1. O.

Qui examinatur ad Societatem interrogandus eſt de opinionibus particularibus. pag. 16. Ex. c.3. § 11.

Vide etiam Doctrina.

Oratio.

Orationis tempus vnius hora eſſe debet. pag.126. p.4. c.4. B. an autem vocali eſſe debeat, an mentalis, in particularibus iudicet Superior. Ibid.

Inexpertis proponenda capita orationis. pag. 126. par. 4. c. 4. B.

Profeſſis, & Coadiutoribus formatis nulla videtur regula praſcribenda. pag.207. p.6. c. 3. §. 1. niſi aliud iudicet Superior. Ibid. A.

Generalis debet habere familiarem orationem. pag.272. p.9. c.2. §.1. & pag.292. c.6. A.

Orandum pro proximis. pag. 82. p.2. c.3. §.7. & pag.234. p.7. c.4. §.3. In particulari autem pro benefactoribus. pag. 115. p.4. c.1. §.4. Pro Principibus, & Pralatis, qui multum prodeſſe, vel obeſſe poſſunt. pag. 234. p.7. c.4. A. Pro male affectis in nos. pag.308. p.10 B. Pro augmento Societatis. pag. 292. p.9. c.6. A. & pag.302. p.10. §.1.

Item pro Miſſionibus. pag. 222. p.7. c.2. §.1. Pro electione Generalis. pag.258. p.8. c.5. §.3. & pag.259. cap.6. §.1. & pro Congregatione futura. pag. 276. p.8. c.7. §.1.

Oratio, pro declamatione. Vide Declamatio.

Ordinationes.

Ordinationes quadam particulares neceſſaria ſunt prater Conſtitutiones. pag.49 proœm. Declar.

Ordinationes Congregationis Generalis, qua promulganda. pag.269. p.8. c.7. C.

Ordinationes Societatis non obligant

gant

gant ad peccatum . pag.215. par. 6. cap. 5.

Ordines ſacri .

Non debent ad eos promoueri Coadiutores temporales . pag. 40. Ex.c.6. §.1. In Scholaſticis differendi circa finem ſtudiorum. pag.134.par.4.cap.6. C.

Qui examinatur ad Societatem interrogandus eſt , an habeat aliquos ordines. pag.15. Exa. cap.3. §. 9.

Parentes.

AFfectus carnalis parentum mutandus in ſpiritualem. pag.21. Ex.c.4. §.7.

Parentum neceſſitas extrema , & præſens impedit ingreſſum in Societatem . pag. 14. Exa. cap. 3. B.

Non debent diſtribui bona parentibus,niſi ipſi egeant . pag.19. Exa. c.4. §.2. & 3. In dubio ſtandum eſt iudicio aliorum . pag.14. Exa. 3. §.3. & pag. 19. c.4.§.3.

Paſcha .

In Paſchate quibus communio dari poſſit . pag. 235. par. 7. cap. 4. D.

Paſſiones .

Paſſiones indomabiles ſunt impedimentum ad Societatem ex ſecundarijs. pag.63.par.1. cap. 3, §. 9.

Paupertas .

Diligenda vt mater . pag. 104. p.3.c.1.§.25. Eſt propugnaculum religionum. p.304.p.10. §.5. Murus.pag.198.p.6.c.2. §. 1. & Profeſſi vouent nunquam eam relaxare . Ibid.

Paupertas toti Societati communis in hoc conſiſtit,vt nemo vlla re tanquã propria vtatur. pag.92.p.3.c.1. §.7. & nihil accipere,vel dare poſſit ex ijs , quæ domi ſunt . pag.93.§.8. & omnes viliſſimis quibuſque contenti ſint . pag.28. Ex.c.4. §. 26. & non ſolum reſecent ſuperflua . pag. 204.p.6.c.2. §.11. ſed etiam aliquãdo aliquos eius effectus experiantur. p.104. p.3.c.1.§.25. In eoque Superiores ſubditos nonnunquam probent. pag.103. Ibi. V. Sic tamen, ne deſint neceſſaria . pag.107.p.3. c.2.§.3. Præterea vt nulla ſtipendia pro ſpiritualibus accipiantur. pag. 304.p. 10. §.5. ac ne eleemoſyna quidem . pag. 4. Ex.c.1. §.3. & pag.203. p.6. c.2. §.7.

Domus ,

Domus, & Eccleſiæ Profeſſæ non poſſunt habere reditus vllos. pag.4. Ex.c.1. §.3. neque ius ad vllam rem ſtabilem, præter habitationem, ſed tantum ad res mobiles. pag.201. p.6. c.2. E. Et ſi quid ſtabile eis relinquatur, debet quamprimum vendi. Ibid. Præterea nihil ex Collegijs habere poſſunt. pag.150. p.4. c.10. §.1. Vide Profeſſi.

Quomodo relinqui eis poſſit certus reditus pro fabrica. pag. 199. p.6.c.2.B. & poſſint habere vineas. Ibid. pag.202.F. vel eleemoſynas perpetuas. pag.202. p.6.c.2.§.6.

Qui non ſunt Profeſſi, vel Coadiutores formati, poſſunt retinere proprietatem bonorum, etiam poſt votum paupertatis. pag.129. par.4.c.4.E. & pag. 204. p.6 c.2.H. Nihil tamen habere penes ſe, vel penes externos. pag.20. Exa. c.4.§.4. & pag.204. p.6.c.2.§.11.

Peregrinatio.

Vnum ex experimentis eſt peregrinari per menſem ſine pecunia. pag. 24. Exa. c.4. §.12. poteſt tamen compenſari per aliud. Ibid.

Perfectio.

Perfectionem omni ſtudio quiſq. in ſe procurare debet. pag.194. p.6.c.1.§.1. & pag.302.p.10. §.2.

Ad eam ſe inuicem omnes exhortari debent. pag.101. p.3. c.1. §.21. Potiſſima ad eam via eſt ſui abnegatio. pag.37. Exa.c.4. §.vlt.

Philoſophia.

Philoſophiæ tàm naturali, quam morali danda à noſtris opera. pag.139. p 4 c.5. §.1. & quidem ante Theologiã. pag.134. p.4.c.6.§.4. Ei tres anni dandi ſunt, & præterea dimidius ad repetendum. pag.167.p.4. c.15. §.2. & B.

In vtraque Philoſophia ſequendus Ariſtoteles. pag.167.p.4. c.14. §.3.

Poteſt doceri ab eo, qui non audiuit Theologiam. pag. 149. p.4.c.9.§.2.

Pœnitentiæ.

Ordinarias pœnitentias non habet Societas ex obligatione. pag.5. Exa.c 1.§.6.

Generalis poteſt iniungere pœnitentias. pag.282.p.9.c.3.§.11. Item Superior, etiam propter defectus non culpabiles. pag. 97. p.3.c.1.§.15.

Publicis defectibus debentur publicæ pœnitentiæ. pag.97.p.3. c.1. N.

In pœnitentijs iniungendis reſpicienda diſpoſitio perſonarum. pag.97 p.3.c.1.§.15.

Debet quiſque paratus eſſe ad omnes ſubeundas pœnitentias. pag.31. Ex.c.4.§.33. & quidem cum magna humilitate. pag.41. §.41. Et cum animo proficiendi. pag.97. p. 3. c.1. §.15. Imò aliquoties in anno ſponte petendæ. pag. 105. Ibid. §. 28.

Pœnitentiæ corporales non debent eſſe indiſcretæ. pag.108. p. 3. c.2. §. 5. neque contra nimis remiſſæ. pag.207. par.6. c.3. §. 1.

Debent approbari à confeſſario, vel Superiore. pag.5. Ex. c. 1. §.6. & C. pag.95. par.3. c.1. §.12. & pag.108. c.2.§.5. & eius arbitrio ſtandum. pag. 133. p.4. c.6. A. poſſunt etiam imponi à Superioribus. pag.5. Ex.c.1. §.6. & C.

Pontifex.

Societatis ſcopus eſt præſto eſſe ad omnes miſſiones Pontificis. pag.31. Ex.c.4. §.35. & pag. 112. p.4. procem. A.

Hanc obedientiam promittit Societas per quartum votum. pag.5. Ex.c.1.§.5. & pag.188. par.5.c.3. C. & pag.221.p.7. c.1. in fine. Eſt autem hoc votum generale ad omnes terras, & locos. pag.217. par.7. c. 1. B. & Societas quantum ad Miſſiones ſubiecit Pontifici omnem ſenſum. pag.218. p. 7. c.1.§.2.

Debet hoc votum nouo Pontifici electo intra annum declarari à Generali. pag.221. p.7. c.1. §. 8.

Pontificiæ Miſſiones. Vide Miſſiones.

Pontificis beneuolentia in primis quærenda. pag.308. par.10. B.

Nullus poteſt à Pontifice ullam gratiam petere, niſi Superiore conſulto. pag. 197. p.6. cap.1. §. vltimo.

Præceptores.

Debent eſſe docti, & diligentes. pag.135. p.4. c.6. §.6. & diſcipulorum cuiuſque in particulari profectum curare. pag. 161. c.13. §.3.

Poſſunt duplicari, vel dari adiutores. pag. 162. p.4. c.13. B. vel etiam aſciſci externi, ſi neceſſitas vrgeret. Ibid.

Poſſunt eſſe aliqui extraordinarij, qui legant cum apparatu. p.162. p.4. c.13. C.

Pro re nata debent inter legendum impellere ad pietatem. pag.145. p.4. c.8. A. & pag. 160. c. 16. §.1. & 4.

Nihil debent legere quod repugnet honeſtati. pag.132. p. 4. c. 5. E. Neque auctorem malum

lũ,ſi ſit Chriſtianus. pag.132. p.4.c.5.E.& pag.165.c.14.A

Ante initium lectionis orationẽ præmittere debent. pag. 171. p. 4. c.16. §. 4. vel ſaltem ſignum Crucis. ibid. C.

Debent inter ſe diſputare, ſed modeſte. pag.161. p. 4. c.13. §. 3.

Non poſſunt quicquam accipere à Scholaſticis. pag.169. p. 4. c.15. §.4.

Vide etiam Lectores.

Principes.

Vtile eſt iuuare in ſpiritu Principes. pag. 223. p.7. c.2. D. §.4. & pag. 234.c.4.A. eorum beneuolentia procuranda. pag.308.p.10.B. pro eis orandum. pag.234.p.7.c.4. A.

Non debent communiter viſitari, neque ijs munera dari pag. 204. p.6.c.2.§.9.

Eorum ratio habenda in diſtributione bonorum pag.93.p.3. c.1. §. 9.

Non ſunt à noſtris incitandi, vt alicuius particularis Miſſionem petant, niſi conſtet de Superiorum voluntate. pag.230. p.7. c. 2. K.

Probatio prima.

Probatio prima ſit vt quiſque melius Societatem, & Societas eum cognoſcat. pag.8.Ex.c.1. §.13.& pag.66.p.1.c.4.§.1.

Ad eam quæ habitatio deputanda. pag.66. p.1.c.4.§.1. in ea hoſpitum more verſari debent. Ibid. & pag.9. Ex.c.1.§.13. neque conuerſari cum alijs etiam domeſticis. pag.9. Ex. c.1. H. niſi particulariter ad id deſignentur. pag. 68. p.1. c.4. §.4.

Ibi videre debent Examen, & Regulas, habere lectionem. pag. 69. p.1. c.4. §.5. & præterea exhortationem. pag. 39. Exa. c.5. §. 6. Debent ſcribi res, quæ importantur. pag.20. Exa. c.4.§.4. & pag.70. p.1. c.4. §.6.

De Confeſſione autem Generali, vide Confeſſio.

Durare debet duodecim dies, & amplius, quantum Superiori videatur. pag.9. Exa.c.1.H. & pag.66. p.1.c.4.§.1.

Ad eam non ſunt admittendi, qui non habent propoſitum viuendi in Societate. pag.67.p.1 c.4.§.3. Poſſunt tamen, vt hoſpites ad triduum. Ibid.B.

Facilior eſt ex ea dimiſſio. pag. 72.p.2.c.1. A.

Probatio ſecunda.

Ad eam non debet quis admitti, niſi valde notus. pag.66. p. 1. c.4. §.1.

In ea iacitur fundamentum propriæ abnegationis, & veræ virtu-

virtutis.pag.112.p.4.in proœ.
Debet durare biennium. pag.7. Ex. c.1.§.12.& pag.25. c.4. §.16. immo poteſt adhuc prorogari. pag.7. Exa.c.1.§.12. & pag.35.c.4.§.43.
In ea vacandum mortificationibus,& pœnitentijs. pag.34. Exa. c.4. §.41. & ſex præcipuis experimentis.pag.23.Ex. c.4. §.9.
Vide Nouitij.
Domus Probationis ſunt quaſi membra Collegiorum. pag.4. Exa. c.1.B. & poſſunt habere reditus.pag.4.Ex.c.1.§.4. & pag.198.p.6.c.2. A.

Varia de probationibus.

Probationes neceſſariæ ſunt ante admiſſionem ad profeſſionem, & vota Coadiutorum formatorum. pag.6. Ex. c.1.§.8.& pag.182.p.5.c.2. §.1.& pag. 306. p.10.§.7.
Scholaſtici poſt ſtudia vno ſaltem anno adhuc probandi. pag.7. Ex.c.1. §. 12. & pag.25.c.4. §.16. & 43. & pag.43. c.6. §. 8. & pag.181.par.5.c.1. §. 3. Eo autem tempore quid facere debeant. pag.182.p.5. c.2. §.1.
Scholaſtici poſt vota emiſſa dicuntur eſſe in probatione quãtum ad gradus ſuperiores. pag.129. p.4.c.4. E.
Redeuntes probandi ſunt experimentis quibus Superior iudicauerit.pag.87.p.2.c.4.§.vlt. præſertim ſi dubitetur de conſtantia. Ibid. D. ea autem probatio poteſt eſſe in Xenodochio. Ibid.

Procuratores.

Procurator Generalis neceſſarius eſt Præpoſito Generali,& quod eius officium.pag.299.p.9.c.6 §. 12.
Ad Præpoſitum Generalem pertinet eum eligere. pag. 282. p.9.c.3.§.16.
Non debet eſſe profeſſus, nec habitare ordinarie in Domibus profeſſis. pag.299. par.9. c.6. §. 12.
Debet ali contributione eorum quorum agit negotia.pag.120 p.4. c.2. E.
Collegia, & Domus debent habere ſuos procuratores. pag. 211.p.6.c.3.§.7.
Procuratores Collegiorũ poſſunt intereſſe Cõgregationibus prouincialibus. pag. 253. par.8. cap.3.§.1.
Poſſunt etiam à Præpoſito Generali vocari ad Congregationem generalem. Ibid. A.
Ex prouincijs debet mitti procurator ad Generalem tertio quoque anno, ex Indijs quarto. pag.254.p.8.c.2. B.

Profeſsi quatuor votorum.

Profeſſi quatuor votorum ſunt primæ claſſis Societatis. pag.6. Exa c.1.§.8. & ſunt in Societate præcipui. pag.179. p.5. c.1. A. §.4.

Penes Societatem profeſſam eſt ſuprema Societatis cura, etiam Collegiorum. pag.150. par.4. c.10.§.1. & pag.303. par.10. §.4.

In Profeſſis requiritur ſacerdotium. pag.6. Ex.c.1.§.8. Ætas ſupra vigeſimum quintũ annum. pag. 59. p.1. c.2. §.12. & pag.65. c.3. K. Doctrina, & virtus. pag.6. Ex. c.1.§.8. & pag.112. p.4. in proœm. A. & pag.207. p. 6. c.3. §.1. & pag.306. p.10.§.7. Ea autem doctrina debet eſſe Philoſophia, & Theologia, vel iuris Canonici. pag. 183. par. 5. c.2. B. poteſt tamen huius defectus compenſari alijs donis. Ibid.

Oportet eſſe diu probatos. pag.6. Exa. c.1. §.8. & pag.25. c.4. §.16. & 41. & pag.182. p.5. c.2. §.1. & pag.306. par.10. §.7. Id eſt vltra biennium vt minimum. pag.7. Exam c.1. §. 12. & pag. 25. c. 4. §. 16. Poteſt tamen hoc tempus prorogari. Ibid. Et ex diſpenſatione contrahi. pag.184. p.5. c.1. C.

Nõ debet eſſe magna turba Profeſſorum. pag.240. par.8. c.1. § 2.

Profeſſionem facturi mendicare debent triduo oſtiatim. pag. 28. Ex.c.4.§.27. Defendere theſes quatuor argumentantibus. pag.183. par.5. c.2.§.2. Facere exercitia per hebdomadam, & confiteri generaliter. pag. 34. Exa. c.4. §.41. reddere rationem conſcientiæ. pag. 33. §.38. diſtributionem omnium bonorum facere. pag. 19. Ex.c.4.§.2. & 5.

Admittere ad Profeſſionem eſt ſolius Generalis. pag.180. p.5. c.1. §.2. & pag.276. p.9. c.3. §. 1. Poteſt tamen communicare alijs hanc facultatem, ſed ordinariè non debet, niſi in Indijs. pag.182. p.5. c.2. A. & pag.276. p 9. c.3. A. Ipſe autem Generalis requirere debet teſtimonium Præpoſitorum localium, vel aliorum pag.182. p.5. c.2.§.1.

Ritus emittendi profeſſionem. pag.186. p.5. c.3. §.2. quanquam ij ritus non ſunt de eſſentia Ibid. A.

Formula profeſſionis. pag. 186. p.5. c.3.§.3.

Emitti debet in manibus alicuius. pag.188. p.5. c.3.§.4. ideſt coram aliquo, qui poteſtatem habet eam admittendi. pag. 189. p.5. c.4. A. Is autem poteſt etiam eſſe externus. pag. 181.

181. *par.5. cap.1. B.*
Profeſſio edita in ſcriptis aſſeruanda cum nomine Profeſſi. pag. 188. *p.5. c.3. §.4.*
Profeſſi non ſunt capaces alicuius hæreditatis, nec Societas eorum nomine. pag. 204. *p.* 6. *c.2. §.12. Neque retinere poſſunt beneficia Eccleſiaſtica. pag.21. Ex. c.4. §.5.*
Non habent ſtabilem habitationem. pag.119. p.4. c.2. B. nec debent iuuari Collegiorum reditibus. pag.4. Ex. c.1. §.4. & pag. 150. par.4. c.10. §.1. & pag.200. p.6. c.2. §.3. & D. & pag.303. p.10. §.4. In quo nec Generalis quidem diſpenſare poteſt. pag.121. p.4. c.2. §.5. F. & p.9. c.3. §.18. niſi in exigua quantitate. pag. 121. p.4. c.2. F. & pag.200. p.6. c.2. D. Poſſunt tamen viuere in Collegijs, cum ſunt eis vtiles. pag 121. pag.4. c.2. F. & pag.200. par.6. c.2. C. vel ſi occupentur pro bono vniuerſali Societatis. Ibid. Rectores autem Collegiorum eſſe non poſſunt, niſi ita expediat ipſis Collegijs. pag.157. par.4. c.10. A. & pag. 200. par. 6. c. 2. §. 3.
Parati eſſe debent ad quamlibet miſſionem. pag.5. Ex. c.1. §.5. & pag.31. cap.4. §.35. & ad pueros docendos. pag.187. p.5. cap. 3. B.
Facta p[...]ſſione quæ ſint emittenda vota ſimplicia. pag. 198. p.6. c.2. §.1. & pag.304. p. 10. §. 6.
Eorum confeſſio annua, & oratio, vide in ſuis titulis.
Profeſſi quicunque dimitti poſſunt. pag.72. p.2. c.1. A. ſed à ſolo Generali. ibid. C.

Profeſſi trium Votorum.

Hæc profeſſio eſt ſolemnis. pag.6. Exa. c.1. D.
Quibus dari debeat. pag. 184. p.5. c.2. C.
Non tamen danda, niſi raro, & cum graui cauſa. ibid.
Quando poſſint intereſſe Congregationi generali; & quod in ea ſuffragium habeant. pag. 253. p.8. c.3. A.

Profeſſæ Domus.

Non poſſunt habere vllos reditus. p. 199. p.6. c.2. B.
Non ſunt ordinarie ad litteras diſcendas, vt Collegia; ſed ad exercendas. pag.105. p.3. c.1. §. 27.
Non poſſunt iuuari à Collegijs. pag. 4. Ex. c.1. §.4.
Quomodo autem Collegia poſſint ſupplere aliquos earum ſumptus. pag. 200. par. 6. cap. 2. D.

Propinqui.

Vide Conſanguinei.

Prouinciales.

Præpoſitos Prouinciales Generalis per ſe creat. pag. 282. p.9. c.3. §.14. & pag.287. cap.5. §. 1.
Eos oportet eſſe viros ſelectos. pag. 293. p.9. c.6. §.2.
Et probatæ fidei. pag.295. §. 6. & quibus proportionaliter cõueniant dotes Generalis. I.
Poteſtas eorum tota promanat à Generali. pag.245. p.8. cap.1. §. 6. & pag.282. par. 9. c.3. §. 14.
Et ipſe eam reſtringere, & reuocare poſt. ibid. §.15.
Expedit tamen amplam eis concedi. pag.73. p 2. c.1. §.2. & pag.293. p.9. c.6. § 2.
Eorum officium maxime eſt viſitare ſubditos. pag. 247. p. 8. c. 1. I.
Et debet reſidere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. ibid. pag.246. §. 7.
Debent eſſe maxime ſubordinati Generali. pag.307. par.10. §. 9.
Et iuxta ipſius præſcriptum ſe gerere. pag.242. par.8. cap.1. §. 4.
Et ei noti eſſe, quoad conſcientiam. pag.283. par.9. cap.3. § 19.
Et cum eo crebro communicare de rebus Prouinciæ. pag.242. p.8. c.1. §.4.
Et de grauioribus. pag.295. p.9. c. 6. §.6. & A.
Et cum Superioribus localibus. pag.293. p 9. c.6. §.2.
Debent habere ſuos Conſultores. pag.301. par.9. c.6. §. vlt.
In ſua Congregatione prouinciali habent duo ſuffragia. pag. 258. p.8. c.5. §.3.
Ad generalem autem debent venire cum duobus electis; & ſi impediti ſint, alteri vices ſuas mandare. pag. 253. p. 8. c.3. §. 1. & pag.254. B.
In Congregatione autem in paribus ſuffragijs ipſi præcedunt. pag.256. ibid. §.2.
Iuxta Prouincialis arbitrium Rectores in omnibus ſe gerere debent. pag. 152. p. 4. c.10. §. 5. & pag. 242. par. 8. c.1. §. 4.
Eumq. monere de profectu Scholaſticorum. pag.145. p. 4. c.9. §.3.
Et ad eum mittere catalogos. pag. 250. p. 8. c.1. N.
Et quadrimeſtres. Ibid. M.
Denique ei rationem gubernationis reddere. pag. 277. p.9. c.3. C.
Eorũ tempus ordinarie eſt trien-

nij: ſed poteſt prorogari, & anticipari. pag.282. p.9.c.3. §.14. & I.
Quæ cura Prouincialibus competat circa Generalem. pag. 287. p.9.c.5.§.1.
Quomodo venire poſſunt ad Congregationẽ generalem pro deponendo Generali. pag. 288. p.9. c.5.§.4.
Et approbare Aſſiſtentem ſubſtitutum. ibid. §.3.
Eligere, vel confirmare Vicarium Generalem. pag. 278. p.9. c.4.§.6.
Item approbare lectorem publicum. pag.136.p.4.c.6.F.
Et admittere ad Societatem etiã in abſentia. pag. 54. par. 1. cap. 1. B.

Proximus.

Societatis finis eſt non ſolum propria, ſed & proximorum perfectio. pag.4. Exa. c.1.§.2. & pag. 112. p. 4. in proœm. & pag.144.c.7. §.3.& pag.226. p.7.c.1.§.1. & c.2. D.
Et ad hoc ipſa doctrina Societatis dirigitur. pag. 130. p. 4. c.5.§.1.
Complectitur autem omnia hominum genera quantum ad ſpiritualia. pag.60. p. 1. c.3. §. 1. & pag.148 p.4.c.8.§.8.
Ad fructum cum proximis faciendum neceſſaria eſt gratia ſermonis. pag.58. par.1. c.2. §. 9.
Exoptanda quoque eſt ſpecies honeſta. pag.59. ibid.§.10.
Magis tamen conferunt virtutes, quam dona naturalia, pag.302. p.10. §.2.
Et ædificatio vitæ magis quam verba. pag.234. par.7. cap.4. §. 2.
Et proprius profectus interior. pag 182. p.5. c.2. §.1.
Iuuat etiam vnio noſtrorum. pag.98.p.3.c.1.§.18.
Iuuantur proximi ſanctis deſiderijs, & precibus. pag.234. p.7. c.4. §.3.
Tum Sacramentis, & concionibus. pag.235. §.5.& 6.
Priuatis colloquijs. ibid. §.8. & pag.129. par.4. c.4. §.vlt. & alijs de quibus pag. 145. p.4. c.8. & pag.233. p.7. c.4.
Docendi noſtri quomodo cũ proximis omnium generum tractent. pag.148. p.4. c.8. §.8. & pag.303. par.10. §.3.
Occupationes cum proximis magis propriæ ſunt Domuum profeſſarum. pag.145. par.4.c.8. §. 1.
In Collegijs autem remittendæ propter ſtudia. pag.133. p. 4. c.6. §.3.
Sub finem tamen ſtudiorum aliquæ aſſumendæ. pag.145.p.4. c. 8. §. 1. & pag. 156. c. 10. §. vltimo.

Rector autem debet deſignare, qui cum ijs agant. pag. 156. c.10. §. 10.
Debent proximi iuuari etiam corporalibus officijs. pag.225. p.7.c.2.E. & pag.236.c.4.§.9
Meritum cum proximis ſpectatur non ex opere, ſed ex caritate. pag.6. Ex.c.1.§.9.
Vitanda eſt offenſio proximorum quantum poteſt. pag.211.p.6. cap.3. §. vlt.

Prudentia.

Prudentia in Generali magis neceſſaria, quam doctrina. pag. 274. p.9. c.2. §.6.
Pollere debent Superiores prudenti caritate. pag. 97. par. 3. cap. 1. §.15.

Quadrimeſtres.

Qui eas ſcribere debeant, & quando, & quot exemplis. pag.249. p.8. c. 1. M.

Recreatio.

Non debent labores continuari ſine aliqua relaxatione. pag. 108. p.3. c.2. D.
Præſertim in æſtate ceſſandum à prandio vna, aut duabus horis. ibid.
Scholaſticis dandus ſaltem vnus dies in hebdomada à prandio. pag.165. p.4.c.13. F.
De reliquis vacationibus ſtatuet Prouincialis. ibid.
Profeſſi recreari poſſunt in aliquo horto Collegij. pag. 200. par.6. c. 2. D.

Rectores.

Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum per ſe creat Generalis. pag.173 p.4.c.17.§.1. & pag.182 p.9.c.3.§.14.
Vel confirmat electos à Prouinciali ex commiſſione. pag.173. p.4.c.17 §.1.
Eiuſdem eſt etiam eos remouere. pag.151. p. 4.c.10.§.3.
Ordinarie debent eſſe Coadiutores ſpirituales. pag. 151. p.4. c.10. §.3. & pag.200. par.6. c 2. §.3.
Debent habere talentum conueniens. pag.119. par. 4. cap.2. §. 5.
Et eſſe præcipui in virtutibus, & diſcretione. pag.151.p.4.c.10. §. 4.
Et pro proportione habere omnia quæ requiruntur in ipſo Generali. pag.301. p.9 cap.6. I.
Eorum officium eſt Collegium velut humeris ſuſtinere. pag. 152. p.4.c. 10.§.5.
Habere curam ſuorum quoad animam, & quoad corpus. pag. 126. c.4. A. & pag.152. c.10. §.5.

Con-

Conſeruare res temporales. pag. 119. cap.2.§.5. & pag. 152. c.10. §.5.
Continere in officio tam præcepto res, quàm Scholaſticos. pag. 137.c.6.§.9.
Curare ne magiſtri accipiant vlla munera. pag.169. c.15. §. 4.
Et vt regulæ ab omnibus ſeruentur. pag.152.c.10.§.5.
Aſſignare ſocios. pag.129. c. 4. F.
Item conſeruare amicos, & conciliare alienos. pag. 153. cap.10. C.
Eorum poteſtas eſt, quantam cõmunicabit Generalis.pag.282 p.9. c.3.§.14. & 15. Expedit autem eſſe amplam. pag. 76. p.2.c.2.§.2.& B.& pag.151. p.4.c.10.§.4.
Poſſunt officiales domeſticos deſignare. pag. 154. ibid.§.6.
Poſſunt ordinare, & mutare horas diei. pag. 155. c.10. §.9. & pag 129 c.4.D.
Auditis conſiliariјs ſtatuere, quod magis videtur.pag.301. p.9.c.6. §.14.
Quando autem poſſint diſpenſare in regulis. pag.152.par.4. cap.10.B.
Omnes debent ſinere ſe ab eis regi. pag. 242. par. 8. cap. 1. §. 4.
Et totam ſui diſpoſitionem eis relinquere. pag.152. p.4. c.10. §. 5.
Nihil eis [illegible]auſum tenere. ibid. & D.
Debent intereſſe Congregationi Prouinciali.pag.253. p.8.c.3. §.1. & pag.258.c.5.§.3.
Et habent ſuffragium ad eligendum Procuratorem triennalem. pag 251.cap.2. B. & ad alia. pag.253. c.3. A.
Item ad ſubſtituendum, vel ad probandum Vicarium Generalem. pag.286. par.9. cap.4. §. 6.
Non poſſunt contra omnium conſultorum Vniuerſitatis ſententiam agere. pag. 176. par. 4. cap. 17. H.
Nec lectores primarios, aut officiales mutare. pag.173. cap. 17. A.
Nec mutare exercitationes repetendi, & latine loquendi. pag.139. c.6. K.
Nec ordinem vacationum ſtatuere. pag.165 c.13. F.
Nec liberare Scholaſticum à publico examine. pag.169. cap. 15. E.
Circa ſtudia eorum officium eſt per ſe, vel per Cancellarium examinare Scholaſticos; & ſtatuere quibus quiſque facultatibus vacare debeat, & in qua claſſe. pag.163.p.4.c.13. §.4.& pag.167 c.15.§.1.
Deſignare qui theſes defendant. pag.137.p.4.c.6. §.10.
Et qui declamationes habeant. pag.171.c.16. B.

Externos etiam gratis promouere. pag. 169. c. 6. §. 4.
Et remouere qui operam perdunt, vel alijs nocent. pag. 172 c. 16. §. 15.
Eorum officiales ſunt Miniſter, Syndicus, Præfectus ſpiritualium. pag. 154. par. 4. c. 10. §. 7.
Et aliqui Conſultores. ibid. & pag. 301. p. 9. c. 6. §. vlt.
In Vniuerſitatibus autem Cancellarius. pag. 174. p. 4. c. 17. §. 2.
Niſi ipſe Rector id munus ſuſtineat. ibid. C.
Syndicus generalis, & alij particulares. pag. 176. c. 17. §. 7.
Secretarius. pag. 174. §. 3.
Notarius. pag. 174. §. 4.
Decanus, & duo deſignati in quauis facultate. pag. 175. §. 5
Subiecti eſſe debent Generali, & Prouinciali. pag. 242. p. 8. c. 1. §. 4.
Et ſuis præire exemplo obedientiæ. pag. 155. par. 4. cap. 10. §. 8.
Reddere rationem officij ſui Generali. pag. 277. par. 9. cap. 3. §. 4.
Et Prouinciali, vel ei, quem Generalis conſtituet. pag. 119. p. 4. c. 2. §. 5. & pag. 151. c. 10. §. 3.
Informare ſemel in anno Generalem, & bis Prouincialem. pag. 176. c. 17. §. 7.
Et curare, vt res omnes eis, perſpectæ ſint. pag. 173. ibid. A.
Debent intra annum per quadraginta dies tradere doctrinam Chriſtianam, niſi aliquod ſit impedimentum. pag. 156. p. 4. c. 10. §. 10. & K.

Regulæ.

Prima, & ſumma regula omnis bonæ voluntatis, & iudicij eſt Deus. pag. 102. par. 3. cap. 1. §. 23.
Præter Conſtitutiones ſunt etiam neceſſariæ Regulæ. pag. 49. proœm. Declar.
Hæ autem ad particularia deſcendere debent. pag. 143. p. 4. c. 7. §. 2.
Debent eſſe aliquæ Regulæ officialium domeſticorum. pag. 154 p. 4 c 10. §. 6. & pag. 238. p. 7. c. 4. §. vlt. Item Prouincialium. pag. 301. p. 9. c. 6. I. Item Collegiorum, vide Collegia.
Profeſſi, & Coadiutores formati quomodo ad Regulas teneantur. pag. 209. p. 6. c. 3. §. 3.
Regulæ ſæpius in biennio Nouitiatus conſideradæ ſunt. pag. 8. Ex. c. 1. §. 13.
Deinde etiam ſæpius audiendæ, aut legendæ. pag. 105. p. 3. c. 1. §. vlt. ideſt ſingulis menſibus. pag. 399. p. 10. §. vlt. Singulis autem hebdomadis, quæ ad ſingulos pertinent. pag. 154. p. 4. c. 10. F.
Earum tranſgreſſio non obligat ad pec-

ad peccatum. pag.215.par.6. cap.5.
Eſt tamen pœnitentijs punienda, eaque vltro aliquando petenda. pag.105. p.3.c.1. §.vlt.

Religio.

Licet mouere alios ad religionem, pag.17. Ex.c.3.§.14.
Qui tamen à noſtris motus eſſet quando differri deberet. ibid.
Non licet noſtris poſt vota emiſſa aliam religionem ingredi. pag.35. Exa.c.4.§.42.
Qui ſemel ſumpſerit habitum alterius religionis non debet recipi in Societatem. pag. 11. Ex. c.2. §.3. & pag. 62. p.1. c.3. §.5.
Immo nec reducendus, ſi à Societate diſceſſerat. pag. 85. p.2. cap. 4. B.

Repetitiones.

Repetitiones lectionum quomodo faciendæ. pag.136.p.4.c.6.H. & pag.163. c.13. D.
Poſſunt mutari à Rectore cum licentia ſui Superioris. pag. 139. p.4.c.6.K.
Repetenda priuatim facultas, quam quiſque audiuit. pag. 140. p.4.c.6.§.16.
Philoſophia quidem dimidio anno. pag.167.c.15.§.2.
Theologia duobus. pag.168.c.15. §.3.

Reprehenſio.

Quomodo fieri debeat. pag. 97. p.3. c.1. N.
Ita vt ipſe, qui reprehenditur, agnoſcat caritatem. pag.273. p.9.c.2.§.4.
Ad Generalem pertinet iuuare omnes, etiam Superiores reprehenſione. pag.293. p.9.c.6.§.2.
Omnes parati eſſe debent reprehendi, & reprehendere, ſi Superior iubeat. pag.22. Ex.c.4. §.8.

Reſignatio.

Vide Abnegatio.

Rhetorica.

Numeratur inter litteras humaniores. pag. 130. p.4. c.5. A. & pag.157. c.12. A.
Ei vt plurimũ anni duo impendendi. pag.157. p.4. c.15. A.
Et cum ea diſci poteſt lingua Græca, & Hebraica. ibid. & pag.162. p.4.c.13. B.

Roma.

Romæ ordinarie debet fieri Congregatio generalis. pag. 258. p.8. c.5. §.1.
Romæ vt plurimum reſidere debet Generalis. pag. 246. p.8. c.1. §.7. & pag.258. c.5. §.1.
Vel certe prope Romam. pag.247.

par. 8. cap. 1. H.
Ibidem reſidebit Procurator generalis. pag. 299. par. 9. cap. 6. §. 12.
Romani Collegij Regulæ poſſunt alijs accommodari. pag. 143. par. 4. cap. 7. C.

Sacerdotes.

Non debent differre celebrationem Miſſæ vltra octo dies. pag. 208. p. 6. c. 3. §. 2.
Immo ſæpius celebrare debent. pag. 27. Ex. c. 4. §. 25.
Confiteri autem, vt minimum ſingulis hebdomadis. ibid.
Intra annum debent aliquoties obire officia Coadiutorum. pag. 99. p. 3. c. 1. §. 19.
Nouitij Sacerdotes quid facere debeant. pag. 39. Exa. cap. 5. §. 7.
In Scholaſticis differendum Sacerdotium circa finem ſtudiorum. pag. 131. p. 4. c. 6. C.
Deformitas corporis obſtare ſolet ſacerdotio. pag. 64. par. 1. cap. 3. I.

Sacramenta.

Sacramentorum adminiſtratione iuuatur proximus. pag. 235. p. 7. c. 4. §. 5.
Eorum frequentatio valde commendanda. pag. 147. p. 4. c. 8. §. 4. & pag. 208. par. 6. cap. 3. §. 2.
Diſcendus eſt modus ea miniſtrandi. pag. 147. par. 4. cap. 8. §. 4.

Sacriſtia.

Inter alios officiales numeratur etiam Sacriſta. pag. 155. p. 4. cap. 10. H.
Requirit bonas corporis vires. pag. 109. p. 3. c. 2. F.
Sacriſtia Domorum profeſſarum non poteſt habere reditus. pag. 199. p. 6. c. 2. §. 2.

Sanitas.

Bona valetudo particularium confert ad Societatis conſeruationem. pag. 309. par. 10. §. 13.
Sanitas eſt Dei donum. pag. 98. p. 3. c. 1. §. 17.
Eius ratio ab omnibus moderate habenda. pag. 106. pag. 3. c. 2. §. 1.
Curanda eſt à Rectore in ſubditis. pag. 152. p. 4. c. 10. §. 5. & à Præfecto ſanitatis. pag. 109. p. 3. c. 2. §. 6.
Ad ſanitatem conſeruandam nõ debent acceptari Collegia, niſi in cœlo ſalubri. pag. 309. p. 10. C.

Scholaſtici noſtri quantum ad ſtatum.

Vt quis fiat Scholaſticus appro-

batus, requiritur bonum ingenium. pag.7. Ex.c.1.§.10.
Ita vt ſperetur fructus in litteris. pag.185 p.5.c.2.§.5.
Requiritur etiam ſanitas corporis. pag. 112. p.4.c.3. §.2.
Non facile approbandi. pag.296. p.10. §.7. Sed ſelecti tantum. pag.240 p.8.c.1.§.2. & idonei ad inſtitutum. pag. 276. p.9.c.3. §.1.
Debent prius duos annos probationis peregiſſe. pag.123. p 4. c.3.§.3. & pag.191. p.5.c.4. §. 3.
Poteſt tamen ex diſpenſatione Generalis contrahi hoc tempus. pag.181. p.5.c.1.C.
Poteſt etiam prorogari. pag. 35. Exam. c.4. §.43.
Debent prius facere exercitia, confeſſionem generalē, & alia. pag.34. Ex.c.4.§.41.
Et ſi Superiori videtur, per triduum mēdicare pag.28.§.27.
Vt ſint approbati, oportet eos feciſſe tria vota. pag.191.p.5.c.4. §. 3.
Eorum vota ſunt ſimplicia. pag. 7.Ex.c.1. §.10. & 12. & pag. 34.cap.4. §.41. & in nullius manibus emittuntur, ſed ſoli Deo. pag.191. p.5.c.4.D.
In ijs votis ineſt tacita conditio ſi Societas eos tenere volet. pag.191. p.5.c.4.D.
Præter vota faciunt etiam promiſſionem ingrediendi Societatem. pag.7. Ex.c.1.§.10. & vlt. pag. 44. c.7. §. 1. & pag.127. p.4.c.3.§.4.
Hic autem ingreſſus intelligitur per ſtatum Profeſſorum, vel Coadiutorum. pag.44. Ex c.7. §.1. & pag.179. p.5.c.1. A. §.3 & c.4.E. Vota tamen ſtatim obligant. pag.129. par.4. c. 4. E.
Poſt votum paupertatis poſſunt retinere dominium ſuorum bonorum, conſcio tamen Superiore. pag.204. p.6.c.2.H.
Idque ad tempus, quod Superiori videbitur. ibid. pag. 129. p.4. c.4 E.
Dicuntur eſſe de corpore Societatis. pag.76. p.2.c.3. A §.3. & pag.179. p.5.c.1.§.1. & A.
Non tamen admittuntur ad Congregationes generales. pag.253. p.8.c.3.§.1.
Dimitti poſſunt ex cauſa, & tunc ſuis votis ſoluti ſunt. pag.44. Ex. c.7. §.1.
Difficilius tamen, quam Nouitij. pag.72. p.2.c.1. A.
Qui vero facultatem eos dimittendi habeant. pag. 74. par.2. c.1. C.
Poſſunt mitti ad ſtudia ante biennium, & probationes. pag. 123 p.4 c.3.§.4.
Eorum veſtitus paulo decentior, & commodior eſſe poteſt. pag. 107. p.3.c.2.C.
Poſſunt probari etiam tempore ſtudiorum, vel ijs finitis per experimenta. pag.25. Ex.c.4. §.16.

§.16. & pag.46.c.7.§.?.

Quantum ad ſtudia.

Vt ad ſtudia admittantur, oportet eos præbuiſſe bonũ ſui ſpecimen.pag.112.p.4.in procem.

Debent ſinere ſe regi circa ſtudia. pag.45. Ex.c.7.§.3.

Debent ſtrenue vacare ſtudijs. pag.126.p.4. c.4.§.2. & pag. 133.c.6 §.2. cauendo tamen ne feruore ſtudiorum tepeſcat ſpiritus. pag. 126. c.4.§.2.

Et ideo Rector ab vtroque extremo continere eos debet. pag. 140. c.6.§.15.

Quanto tempore, & quomodo orationem facere debeant. pag. 126. c.4.B.

Debent in ſtudendo habere rationem ſanitatis.pag.125.c.4. §. 1.

Ad profectum ſtudiorum, quæ adiuuent. pag.132. c.6. §.1. & ſeq.

Vt vni ſcientiæ magis quam alteri applicentur, iudicari debet ex captu, vel inclinatione eorum, vel ex communi bono. pag.131. c.5. C.

Qui nihil proficiunt amouendi ſunt à ſtudijs.pag.149.c.9.§.1

Et, ſi etiam ad alia inutiles fuerint, dimittendi. pag. 140.c.6. N. Præſertim ſi inclinationem oſtenderint ad ſtudia. pag. 45. Exa.c.7.§.2.

Si tamen ad alia miniſteria apti fuerint, poſſunt ijs applicari. pag.140.p.4. c.6.N.

Sub finem ſtudiorum, poſſunt ordinari. pag. 134. c.6. C.

Et aſſueſcere debent ad tractandum cum proximis.pag.145. c.8. §.1. & pag.156. cap.10. §. vlt.

Studijs abſolutis examinãdi ſunt de profectu pag.139.c.6.L.& etiam de vocatione, & reliquis. pag.46. Ex.c.7.& 8.

Subleuandi ſunt in miniſterijs proximorum.pag.131.p.4.c.5. D. & pag.134 c.6.C. & pag. 200.p.6.c.2.C.& in laboribus domeſticis. pag.56.p.1.c.2.A. & pag.133.p.4.c.6.B. & C.

Poſſunt tamen aliqua hora ipſi iuuare.pag.133.c.6.B.& pag. 155.c.10.H. Vide Studia.

Scholaſtici externi.

Scholæ publicæ aperiũtur ad vtilitatem externorum pag.142. p.4.c.7.§.1. & pag.157.c.11. §. 1.

Cum admittuntur ad ſcholas, exigenda promiſſio obediendi. pag.174. p 4.c.17.§.3.

Non tamen excludendi, ſi nolint promittere. Ibid. D.

Examinandi, & ad idoneam claſsẽ mittendi pag.163.c 13. §.4. Non tamen cogendi. E.

Inſcribendi etiam matriculæ ſi velint. pag.174. c.17.D.

De eorum repetitionibus, diſputatio-

tationibus, declamationibus. pag.161. c.13.§.3.
Curandum, vt informentur moribus Chriſtianis. pag. 143. c. 7. §.2.
Vt referant ſtudia ad honorem Dei. pag.171. c.16.§.4.
Abſtineant à iuramentis, & iniurijs. ibid. Audiant quotidie Miſſam; diebus feſtis concionem; ſingulis menſibus confiteantur. pag. 143. c.7. §.2. & pag.176. c.16. §.1.
Diſcant Doctrinam Chriſtianã. pag.143. c.7.§.2. & pag.171. c.16. §.2.
Curanda eis aliqua priuilegia. pag.159. c.11.C.
Neceſſaria eſt correctio, ſed per externum. pag.143. c.7.§.2. & D. & pag.172. c.16.§.5.
Debet tamen fieri in ſpiritu lenitatis. pag.172. c.16. D.
Scandaloſi, & rebelles remouendi à ſcholis. pag.172. c.16.§.5.
Immo etiam ciuitate pellendi per Magiſtratus, vel in carcerem conijciendi. pag.158. c.11.B.

Scribere.

Scriptor in Collegio teneri poteſt ex noſtris. pag. 155. par. 4. c. 10. H.
Quomodo ſcribendum ſit in ſchola. pag.157. p.4. c.6. I.
Scriptorum ſumma facienda, & index. pag.140. p.4. c.6. §.16. & O. & ſcripta in compendio m[...]apta. pag.146. c.8. B. & D. F. G.
In libris ſcribere non licet. pag. 136. p.4. c.6. G.
Scribere litteras, Vide Littera.
Scribere libros, Vide libri.

Scriptura ſacra.

Sacra ſcriptura diligenter pertractanda eſt. pag.159. p. 4. c.12. §.1.
Poteſt addiſci vna cum ſcholaſtica, vel poſt eam. pag.134. p.4. c.6. §.4.
Concionatores debent eam vidiſſe. pag.146. p.4. c.8. B.
Sequenda eſt à noſtris eius verſio approbata ab Eccleſia. pag.135. c.6. §.5.

Scrũpuli.

In omnibus ſcrupulis quomodo acquieſcere debeamus. pag.16 Exa. c.3. §.12.

Secretarius.

Secretarius vniuerſitatum debet eſſe ex Societate, & quod eius officium. pag.174. p.4. c.17. §. 3.
Secretarius electionis creatur in quatriduo ante electionem Generalis. pag.263. p.8. c.6. D.
Quod eius officium. pag. 262. cap.6. §. 6.
Secretarius Congregationis generalis

neralis poſt electionem ſcribit in libro decreta. pag.269.p.8. c.7. § vltimo.

Et curat plura exempla fieri ſententiarum. ibid. B.

Secretarius Præpoſiti Generalis qui dicitur etiam Societatis, eligitur à Generali. pag.282. p.9. c.3. §.16.

Debet ei eſſe pro memoria, & manibus, eiuſq. perſonam induere. pag.297 p.9.c.6.§.8.

Debet conficere ſummarium ex litteris, & informationibus. pag. 297. E.

Poteſt ſubſcribere litteras ex cõmiſſione. ibid. Quales debeant eſſe eius dotes. pag. 297. c.6. §. 8. & 9.

Senſus.

Senſuum cuſtodia commendatur. pag.91.p.3.c.1.§.4.

Officia, à quibus ſenſus abhorret promptius ſubeunda. pag.29. Ex. c.4.§.28.

Et quæ repugnant ſenſui propter obedientiam exequenda. pag. 102.p.3.c.1.§.23.

Sepultura.

Corpus mortui tenendum vno die antequam ſepeliatur, niſi odor vrgeat. pag.214.p.6.c.4. §.3. & B. officium autem funebre, quomodo dicendum. Ibid. C.

Silentium.

Silentium tenendum quando cõuenit. pag.91.p.3. c.1.§.4.

Societas Ieſu.

Ita appellata eſt à Pontificibus. pag.3. Ex.c 1.§.1.

Quoties cõfirmata fuerit à ſummis Pontificibus. pag.3. Exa. c.1. §.1.

Sæpe vocatur minima. pag. 3. Ex.c.1 §.1. & pag.49. proœ. Conſt. § 1. & pag. 234. p.7. c.4 §.3. & eius profeſſio minima. pag.117. p.4. c.1. §.vlt. & humilis, ac ſubmiſſa. pag. 304. p.10. §.6.

A Deo eſt inchoata, & ideo non medijs humanis, ſed diuinis conſeruanda. pag.49. proœm. Conſtitut. §. 1. & pag. 302. p 10. §. 1.

Curandum vt augeatur numero pag.55. p.1.c.1.C. & pag. 72. p.2 c.1.§.1.

Orandum pro eius conſeruatione, & augmento. pag. 302. p.10. §.1. præſertim à Generali. pag.292 p.9.c.6. A.

Socij.

Domo egredientibus dandus à Superiore ſocius. pag.89. p.3. c.1. §.3.

Et quidem talis, vt vterque alterius opera proficiat. pag.129. p.4.

p. 4 cap. 4. F.
Et idem de Socijs Nouitiorum in cubiculis. pag. 90. p. 3. c. 1. D.
De Socijs Miſſionum, vide Miſſio.

Somnus.

Dandum eſt ſomno tempus neceſſarium. pag. 125. p. 4. c. 4. §. 1.
Ideſt intra ſex, & ſeptem horas. pag. 108. p. 3. c. 2. E.
Et omnino ſecundum præſcriptum medici. pag. 206. p. 6. c. 2. §. vlt.
Seruandus in ſomno ordo temporis. pag. 107 p. 3. c. 2. B. & pag 155. p. 4. c. 10. §. 9.
Dandum ad ſomnum ſignum campana. pag. 155. par. 4. cap. 10. I.
Non eſt dormiendum ſine induſiis. pag. 108. p. 3. c. 2. E.

Status.

Receptus in aliquo ſtatu Societatis non debet curare, vt mutetur. pag. 42. Ex. c. 6. §. 5. & pag. 192. p. 5. c. 4. §. 5.
Poteſt tamen proponere. ibid. F. & pag. 47. Ex. c. 8. A.

Studia.

Studiorum labor debet ex obedientia, & caritate ſuſcipi. pag. 133. p. 4. c. 6. §. 2.
Studiorum fundamentū eſt abnegatio, & aliæ virtutes. pag. 112. p. 4 proœ. §. 1.
Item requiritur animæ puritas, & recta intentio pag. 132. p. 4 c. 6. §. 1.
Eorum finis eſt proximos iuuare. pag. 159. par. 4. cap. 12. §. 1.
Eorum qualitas, & menſura ſumitur ex vtilitate proximi. pag. 130. c. 5. §. 1.
Spectanda etiam animi propenſio ibid. C.
Nihil Deo gratius ſuo tempore. pag. 126. p. 4 c. 4. §. 2. & pag. 133. c. 6. §. 2.
Impedimenta omnia ſtudiorum remouenda pag. 119. p. 4. c. 2. §. 4. & pag. 126. c. 4. §. 2. & pag. 133. c. 6. §. 3.
In ſtudijs quis ordo ſeruandus. pag. 161. p. 4. c. 13. §. 2.
Vide Scholaſtici quantum ad ſtudia.

Subminiſter.

Numeratur inter officiales ſubordinatos. pag. 30. Ex. c. 4. E.

Suffragium.

Suffragium ad decernendū aliquid in Congregatione generali non poteſt mitti in ſcriptis. pag. 255. p 8. c. 3. C.
Ad quædam tamen alia poteſt, vt ad diſſoluendum Collegium.

gium. pag. 118. p. 4. c. 2. A.
Vel ad eligendum Vicarium Generalis. pag. 286. par. 9. c. 4. §. 6.
Quis ordo, & ritus ſeruandus ſit in ferendis ſuffragijs pro eligendo Generali. pag. 262. p. 8. c. 6. §. 6. & C. D. F.
Non licet in electione Generalis mutare ſuffragium. pag. 266. p. 8. c. 6. §. 8.
Suffragij iure priuantur conuicti de ambitu. pag. 260. par. 8. c. 6. §. 2. & A.

Superiores quantum ad ipſos.

Superiores debent habere amorem Dei. pag. 247. par. 8. c. 1. §. 8.
Et obedientiæ exemplo præire. pag. 155. p. 4. c. 10. §. 8.
In officijs humilibus aliquando ſe exercere. pag. 99. p. 3. c. 1. §. 19.
Eſt etiam in ijs neceſſaria doctrina. pag. 151. p. 4. c. 10. §. 4. & præſertim in Generali. pag. 276. p. 9. c. 2. §. 6.
Ex ijs, quæ in Generali requiruntur, ſumere debent omnes, quæ ſibi conueniant. pag. 301. p. 9. c. 6. I.
Multa eis poteſtas concedenda, Generali primum. pag. 307. p. 10. §. 8.
Deinde etiam immediatis. pag. 73. p. 2. c. 1. §. 2. & pag. 151. par. 4. cap. 10. §. 4.
Debent compati ſubditis, & tamen eos corrigere. pag. 273. p. 9 c. 2. §. 4. & in quibuſdam indulgere. pag. 245. p. 8. c. 1. G. quædam etiam relinquere arbitrio ſubditorum. Ibid.
Eorum gubernatio debet præſeferre amorem, & curam ſubditorum. pag. 245. p. 8. c. 1. G.
Debent aliquando exercere ſubditos in obedientia, & paupertate. pag. 103. p. 3. c. 1. V.
Debent vitæ neceſſaria pro cuiuſque indigentia prouidere. pag. 207. p. 6. c. 2. N.
Poſſunt iubere in virtute Obedientiæ, & obligare ad peccatum. pag. 215. p. 6. c. 5.
Superiores facile pati poſſunt calumniam. pag. 287. par. 9. c. 4. E.
Cum Superioribus magis Deus concurrit, propter ipſorum officium. pag. 256 p. 8 c. 3. §. vlt.
Quales Superiores, tales fere ſubditi. pag. 307. p. 10. §. 8.

Superiores quantum ad ſubditos.

In Superiore non homo, ſed Chriſtus ſpectari debet. pag. 102. p. 3. c. 1. §. 23. & 24. & pag. 194. p. 6 c. 1. §. 1.
Eiuſque vox, vt Dei, accipienda. pag. 30. Ex. c. 4. §. 30.
Et in ipſo Chriſtus reuerendus. pag. 197. p. 6. c. 1. §. 2.

Et

Et Chriſti loco habendus . pag. 126. p.4.c.4. §.3.& pag.241. p.8.c.1. D. §.3.
Quia Chriſti vices gerit . pag. 192. p.5.c.4. §.5.
Et Dei loco nobis præeſt.pag.216 p.7.c 1.§.1.
Et eſt interpres diuinæ voluntatis. pag.222 p.7.c.2.A.
Et per ipſum à Dei prouidentia regimur.pag.194 p.6.c.1 §.1.
Superiores diligendi ſunt ex animo,vt patres. pag 197. par.6. cap.1 §.2.
Eis patefaciendi omnes defectus virtutes , inclinationes . pag. 31. Ex. c.4.§.35. & pag.95. p.3.c.1.§.12. & pag.152.p.4. c.10. §.5 . & pag.197. par.6. c.1. §.2.
Et denique tota conſcientia in confeſſione,vel ſecreto.pag.152 p.4.c.10. §.5.& pag.197.p.6. c.1. §.2.
Debemus eſſe contenti , vt defectus noſtri ad eos deferantur . pag.22. Exa. c.4. §.8.
Licet eis proponere quæ occurrunt. pag.192. p.5. c.4. F. & pag.231. p.7. c.1. I.
Præſertim ſi ſe conſtanter offerant vt bona . pag. 47. Exa. c.8. A.
Sed ſemper ſtandum iudicio illorum . ibid.
Prius etiam orandum , nec poſtea vrgendum . pag.106.p.3. c.2. A.
Qui aliquid molitus eſt contra Super[illegible] , dimittendus eſt à Societate. pag. 78. par.2. cap. 2. D.

Superpelliceum .

Poſſunt eo vti , qui miniſtrant Miſſis maioribus.pag.209.p.6. cap.3. B. §. 2.

Syndicus .

Syndici officium eſt obſeruare exteriora . pag.154 p.4. cap.10. §. 7.
Et ad Superiorem referre,vel ipſum,qui errat,monere.pag.97. p.3 . c.1. §.16.
In vniuerſitatibus vnus ſyndicus generalis, & alij particulares conſtituendi ſunt . pag. 176. p.4.c.17.§.7.
Syndicus conſtituendus pro ſcholaſticis, vt bene ſtudeant.pag. 140. p.4. c.6. §.15.

Temperantia .

Seruanda eſt in refectione corporis.pag.91. p.3.c.1.§.5.

Tentationes .

Anteuertendæ ſunt adhibitis earum contrarijs . pag. 96. p.3. c.1.§.13.
Nullæ celandæ Superiori , vel Confeſſario , aut Præfecto rerum ſpiritualium . pag. 95. par.3.

par. 3. cap. 1. §.

Teſtamenta.

Noſtri non poſſunt eſſe teſtamentarij, neque exequutores teſtamentorum, niſi ex diſpenſatione Generalis. pag.211. p.6. c.3. §.7. & D.

Theologia.

Theologia tam ſcholaſtica, quam Poſitiua iuuat ad ſcopum Societatis. pag.130. p.4. cap.5. §. 1.

Magis eſt propria inſtituti noſtri, quam aliæ ſcientiæ. pag.159. c.12. §. 1.

In ſcholaſtica legendus D. Thomas. pag.195. par.4. cap.14. §. 1.

Poſſet etiam alius cum approbatione Generalis. ibid. B.

Scholaſtica poſt artes, & ante Poſitiuam diſcenda. pag.134. p.4 c.6 §.4.

Et ad eam Artes diſponunt pag. 160. c.12. § 3.

Theologiæ audiendæ communiter quatuor anni impendi debent; repetendæ, & actibus celebrandis duo. pag.150. p. 4. c.9. §.3. & pag.168. c.15 §.3. & pag.183. p.5. c.2. §.2.

Theologiæ curſus quarto quoque anno inchoandus, poteſt etiam ſecundo. pag. 168. p.4. c.15. §.3. & D.

Non poteſt ſuſcipi obligatio dandi lectorem Theologiæ, niſi ex conſequenti in vniuerſitatibus. pag.144. p.4. c.7. E.

Tonſor.

Domeſticus potius quam externus eſſe debet. pag.111. p.3. cap. 2. H.

Vacationes.

Debent eſſe aliquæ vacationes ſtudiorum ordinariæ ex iudicio Prouincialis. pag.165. p.4. cap. 13. F.

Vanitas.

Vanitas mundi conculcanda. pag.107. p.3. c.2. C.

Vanarum rerũ inſtrumenta habenda non ſunt. pag.96. p.3. c.1. §. 14. Ea vero quæ ſint. pag. 97. ibid. M.

Veſtitus.

Veſtitus noſter debet eſſe honeſtus, ad vſum regionis, & pauper. pag. 206. par.6. c.2. § 15. vt eo vitetur frigus, & indecorum. pag. 107. par. 3. c. 2. C.

Vnuſquiſque perſuadere ſibi debet ſibi viliſſimas veſtes datum iri. pag.28. Ex. c 4. §.26.

Etiã in veſtitu tenẽda eſt vniformitas

vnitas, idque iuuat ad vnitatem animorum. pag.247. p.8. cap.1. §. 8.
Abſtinendum à pretioſis pannis. pag.206. p.6. c.2. §.15.
Niſi occurrat neceſſitas. Ibid. M.
In particularibus dandum eſt vnicuique, quod ei conuenit. pag.107. p.3. c. 2. C. & pag. 206. p.6. c.2. M. in fine.
Scholaſticorum veſtitus debet eſſe decentior, & commodior, quam Nouitiorum. pag.107. p.3. c.2. C.
De veſtitu Generalis ſtatuet Societas. pag.284. p.9. c.4. §.2.
Nouitiorum veſtitus, Vide Nouitij.

Vicarius Generalis.

Vicarius in locum Generalis demortui debet nominari ab ipſo Generali ante mortem. pag. 256. p.8. c.4. §. 1.
Alioqui eligi à Profeſſis præſentibus, vel vicinis. ibid. A.
Debent vt plurimum eſſe ex ijs, qui adeſſe ſolebant Generali. pag.256. p.8. c.4. §.1.
Huius officium eſt gubernare Societatem. pag. 256. par. 8. cap. 4. A.
Conuocare Societatem ad eligendum Generalem. pag. 256. c.4. §. 1.
Iudicare de ambitu. pag. 260. p.8. c.6. §.2. & A.
Decernere cenſuras. pag. 266. ibid. I. h[illegible]ere exhortationem. pag. 259. p.8. c.6. §. 1.
Abſoluere à cenſuris. pag. 262. §. 6.
Videre, & numerare ſuffragia. pag. 263. D. Exhibere reuerentiam ante omnes Generali electo. pag. 265. G.
In paribus ſuffragijs habet prærogatiuam. pag. 256. p. 8. c.3. §. 2.
Si poſtuletur de ambitu, deferendus eſt ad quatuor antiquiſſimos. pag.260. p.8. c.6. A.
Eius officium ceſſat electo Generali. pag.256. p.8. c.4. A.
Vicarius perpetuus quando Generalis eſſet inutilis, debet creari à Congregatione Generali. pag.290. p.9. c.5. §.6.
Vel ſuffragijs per litteras miſſis. pag.286. p.9. c.4. §.6.
Vel ab ipſo Generali cum approbatione Prouincialium. ibid.
Vicarium autem non perpetuum poteſt per ſe eligere Generalis in aliquo caſu. pag.290. p.9. c. 5. D.

Virtutes.

Maius momentum ponendum in virtutibus, quàm in donis naturalibus. pag.293. p.10. §.2.
Vnicum noſtrum ſtudium eſſe debet proficiendi in virtutibus. pag. 105. p.3. c.1. §.27. etiam ſine conſolationibus. pag.94. §.10.

Cauen-

Cauendum ne te[illegible]at eorum amor. pag.126. p.4.c.4.§.2.
In ijs, qui petunt Societatem, requiritur, vt ſint amatores virtutis, & vniuerſæ perfectionis pag.56.p.1.c.2.§.2.& 8.
Ad progreſſum virtutum multum refert exemplũ antiquorum pag.99. p.3.c.1.§.19.
Virtutum exemplo valde promouentur proximi. pag.234.p.7. cap. 4. §. 2.

Viſitatio.

Generalis poteſt viſitare Societatem. pag.247. p.8.c.1.H.
Viſitator ex commiſſione Generalis poteſt eligere Rectorem Vniuerſitatis. pag.173 par.4. c.17.§.1.
Poteſt etiam ei committi facultas admittendi in corpus Societatis. pag.181. p.5.c.1.B.
Poteſt tamen Generalis eius acta reſcindere. pag.283. p.9.c.3. §. vlt.
Viſitatores Collegiorum etiam Profeſſi poſſunt in Collegijs ali. pag.221.p.4.c.2. F
Viſitare eſt propriũ officium Prouincialis. pag.247.p.8.c.1.I.
Non debent noſtri viſitare magnates, niſi valde amicos, aut valde pios. pag.204. p 6. c.2. §. 9.
Pro viſitationibus nullum ſtipendium, aut eleemoſyna admittenda. pag.203. p.6.c.2.§.7.

Vniformitas.

Retinenda inter noſtros in omnibus. pag.49. proœ. Declar. & pag 266. p.8. c. 6. §.8.
Iuuat ad conſeruationem Societatis. pag.307. p. 10. §.9.
Nihil permittendum vel in doctrina, vel in iudicijs, quod ei aduerſetur. pag.98. p.3. c.1. §. 18.
Procuranda in veſtitu. pag.247. p.8. c. 1. §.8.
In cæremonijs Miſſæ ibid.& pag. 39. Exa.c. 5. §. 7.
In opinionibus. pag. 98. par. 3. c.1. §.18. & O.

Vnio.

Societas ſine vnione regi, & conſeruari non poteſt. pag. 239. p.8. c.1. §.1.
Vnio Societatis in primis quærenda. pag.50.proœ. Conſt.§.2.
Cur habeat particularem difficultatem in Societate. pag. 239. p.8.c.1. §.1. A.
Amor Dei, & omnis virtus facile efficit vnionem. pag.247. p.8. c.1.§.8.
Præterea communicatio, & vniformitas, & obedientia vinculum. pag.307.p.10.§.9.
Amor ſui hoſtis vnionis.pag.247 p.8. c.1. §.8.
Item iudiciorum diuerſitas.pag. 98. p.3.c.1. §.18.
Ad vnionem ſe omnes inuicem hor-

hortari debent. pag. 101. *p.* 3. *c.* 1. §. 21. *Eam qui ſcindit, dimittendus eſt. pag.* 244. *p.* 8. *cap.* 1. §. 5.

Vniuerſitas.

Vniuerſitates iuuare eſt maius bonum, quia vniuerſalius. pag. 223. *p.* 7. *c.* 2. *D.*
Poſſunt à Societate ſuſcipi. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. §. 1.
Idque ad Generalem pertinet. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. §. 2. & *pag.* 238. *p.* 9. *c.* 3. §. 17.
Quomodo autem diſſolui poſſint, vide Generalis.
Earum finis eſt, vt fructus latius pateat. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. §. 1.
Diuiduntur in tres facultates, linguarum, artium, & Theologiæ. pag. 175. *p.* 4. *c.* 17. §. 5.
Earum autem officiales qui, & quot eſſe debeant. eodem capite toto.
Earum ſuperintendentia pertinet ad Generalem. pag. 277. *p.* 9. *c.* 3. §. 4. *Et earum Rectores ipſe creat. pag.* 282. *ibid.* §. 14.
Rector Vniuerſitatis poteſt eſſe idem, & Collegij. pag. 173. *p.* 4. *c.* 17. §. 1. & *non debet eſſe Profeſſus ordinarie. pag.* 200. *par.* 6. *c.* 2. §. 3.

Vocatio.

Cooperandum diuinæ vocationi. p. 55. *p.* 1. *c.* 1. *C.*
In ijs qui petunt Societatem examinanda vocatio. pag. 54. *p.* 1. *c.* 1. §. 3.
Signum eſt, non eſſe à Deo vocatum, qui non habet dotes idoneas Societati. pag. 88. *p.* 3. *c.* 1. §. 1.
Omnes in ſua prima vocatione firmi eſſe debent. pag. 11. *Ex. c.* 2. §. 6. & *pag.* 42. *c.* 6. §. 6.

Vota.

Vota eduntur ad maius meritum, & ſtabilitatem. pag. 44. *Ex. c.* 7. §. 1.
Et ad vberiorem gratiam acquirendam, quia Deo magis vniunt. pag. 102. *p.* 3. *c.* 1. *T.*
Et ſunt media ad melius conſequendum finem noſtrum. pag. 4. *Exa. c.* 1. §. 3.
Tria vota Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ dicuntur eſſentialia, & obligant ad peccatum. pag. 215. *p.* 6. *c.* 5.
Vota Nouitiorum, Vide Nouitij.
Exacto biennio omnes votis ligari debent. pag. 128. *p.* 4. *c.* 4. § 5.
Poteſt tamen ſi Superior velit, differri. pag. 7. *Ex. c.* 1. §. 12.
Votis emiſſis poſt biennium non licet tranſire ad aliam religionem. pag. 35. *Ex. c.* 4. §. 42.
Votorum ſolemnitas vnde pendeat. pag. 189. *p.* 5. *c.* 4. *A.*
Noſtra omnia vota, & intelligenda

da & obſeruanda ſunt iuxta Conſtitutiones. pag.186. p.5. c.3.§.3.& pag. 189. c.4.§.2. & 4.

Votorum renouatio facienda bis in anno. pag. 128. p.4. c.4. §.5.

Immo & ſæpius, ſi Superiori videatur. pag.193.p.5 c.4.H.

Quæ quidem renouatio non addit nouam obligationem, ſed fit ad deuotionis augmentum. pag.192. p.5. c.4. §.6. & H.

Ritus renouandi vota in feſtis ſolemnibus coram Sacramento aliquibus præſentibus, &c. ibid.

Vota Profeſſorum, Coadiutorum, Scholaſticorum, quære in ſuis titulis.

Zelus.

Societas exercet ſe in zelo animarum. pag.60. p.1.c.3.§.1.

Zelus ſyncerus animarum commendatur. pag.302. par.10. §. 2.

Requiritur etiam in ijs, qui recipiuntur ad Societatem. pag. 58. p.1.c.2.§.8.

Hic autem zelus complectitur omnia hominum genera. pag. 60. p. 1.c.3.§.1.

Laus Deo, Virginique Matri.

French